

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

របាយការណ៍

អង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍នៅ រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប
និងខេត្តព្រះសីហនុ ឆ្នាំ២០២២
សម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ២០១៩ - ២០២១

នាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ
ក្រសួងផែនការ

រាជធានីភ្នំពេញ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៣

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

របាយការណ៍

**អង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍នៅ រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប
និងខេត្តព្រះសីហនុ ឆ្នាំ២០២២**

សម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ២០១៩ - ២០២១

នាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ

ក្រសួងផែនការ

រាជធានីភ្នំពេញ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៣

មុខកថា

ខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយ និងបង្ហាញនូវរបាយការណ៍លទ្ធផលអង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍នៅ រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តព្រះសីហនុ ឆ្នាំ២០២២។ ការអង្កេតនវានុវត្តន៍ ឆ្នាំ២០២២នេះ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការកើនឡើងនៃតម្រូវការរបស់ប្រទេសជាតិ និងនៅក្នុងបរិការណ៍ប្រកួតប្រជែងក្នុងតំបន់ និងសកលលោកកាន់តែស្រួចស្រាវដែលយើងត្រូវរួមគ្នាខិតខំអភិវឌ្ឍវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ ឱ្យបានជោគជ័យជំរុញ និងជាកាតាលីករសម្រាប់ជួយឱ្យសម្រេចបាននូវតម្រូវការអភិវឌ្ឍន៍ស្របទៅនឹងគោលនយោបាយជាតិ ស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ ឆ្នាំ២០២០-២០៣០ (វ.ប.ន.) និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសំដៅឱ្យកម្ពុជាបានក្លាយជាប្រទេស ដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និងជាប្រទេសដែលមានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៥០។

នវានុវត្តន៍អាចត្រូវបានចាត់ទុកថាជាដំណោះស្រាយល្អដែលបំពេញតាមតម្រូវការថ្មីៗ តម្រូវចាំបាច់ឬបំពេញតម្រូវការទីផ្សារដែលមានស្រាប់។ នវានុវត្តន៍ក៏ត្រូវបានបំពេញប្រសិទ្ធភាពបន្ថែមទៅលើផលិតផល ដំណើរការសេវាកម្ម បច្ចេកវិទ្យា ឬគំនិតថ្មី ដែលអាចបំពេញតម្រូវការសម្រាប់ទីផ្សារ រដ្ឋាភិបាល និងសង្គម។ នវានុវត្តន៍អាចត្រូវបានកំណត់ថាជាអ្វីដែលរកឃើញថ្មី និងអ្វីដែលមានស្រាប់ហើយកែច្នៃឱ្យប្រសើរឡើងជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងជាលទ្ធផលថ្មីដែលអាចប្រជ្រៀតចូលក្នុងទីផ្សារឬសង្គម បានយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ ដំណើរការនៃការបង្ហាញពីគំនិតថ្មីឬផលិតផលថ្មី ឬបង្កើតសេវាកម្មឱ្យបានល្អដែលបង្កើតគុណតម្លៃបន្ថែម ឬអតិថិជនណាមួយដែលចំណាយទៅលើលទ្ធផលនៃគំនិតថ្មីវានឹងអាចបង្កើតថ្មីនូវសកម្មភាពនវានុវត្តន៍។ គំនិតទាំងនេះអាចរួមបញ្ចូលការផ្លាស់ប្តូរទម្រង់ណាមួយនៃផលិតផល ប្រព័ន្ធ ឬដំណើរការនិងនីតិវិធី វិធីសាស្ត្រធ្វើការងារ ឬវិធីសាស្ត្រទីផ្សារ។

អង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍ជាសោតន្តិ៍សម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្ម ដើម្បីទទួលបាននូវឧត្តមភាពក្នុងការប្រកួតប្រជែងជាសកលដែលកំពុងរីកចម្រើន និងវដ្តផលិតផលខ្លីជាងមុន បានបង្កើនសម្ពាធលើគ្រឹះស្ថាននានាត្រូវធ្វើនវានុវត្តន៍។ នវានុវត្តន៍គឺជាការបង្ហាញពីគំនិតនិងផលិតផលថ្មីត្រូវបានណែនាំទៅកាន់ទីផ្សារ ហើយនវានុវត្តន៍អាចជួយដោះស្រាយបញ្ហាដូចជាការកាត់បន្ថយថ្លៃដើម ប្រព័ន្ធដំណើរការលឿនឬប្រសើរជាងមុននិងធ្វើឱ្យចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងនិងបណ្តាញរបស់ស្ថាប័នប្រសើរឡើងនិងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធថ្មី។

របាយការណ៍នៃការអង្កេតលើកដំបូងនេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីស្ថានភាពជាក់ស្តែងផ្នែកនវានុវត្តន៍ទាំងបួន រួមមាន ១) នវានុវត្តន៍ផលិតផល ២) នវានុវត្តន៍ដំណើរការ ៣) នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និង ៤) នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង ត្រូវបានអនុវត្តដោយស្ថាប័នចម្បងទាំង៤ ក្នុងនោះរួមមាន៖ (១) ស្ថាប័នអាជីវកម្មនិងស្រាវជ្រាវរដ្ឋ (២) គ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ (៣) សហគ្រាសអាជីវកម្ម និង(៤) អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ទៅលើរាជធានីខេត្តទាំងបី (រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តព្រះសីហនុ) នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០២២។ ទិន្នន័យអង្កេតនេះជួយដល់បណ្តាក្រសួង-ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សហគ្រាសអាជីវកម្ម គ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ អង្គការសង្គមស៊ីវិល បុគ្គលិកសិក្សា អ្នក

សិក្សាស្រាវជ្រាវ អ្នកនិពន្ធ និងនិស្សិត ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ ក៏ដូចជាការស្វែងយល់អំពីស្ថានភាពពិតប្រាកដនៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍នៅកម្ពុជា។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជាអនេកចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការផ្តល់នូវការគាំទ្រទាំងផ្នែកស្មារតីនិងធនធានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការអនុវត្តកិច្ចការនេះ។ ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅផងដែរចំពោះវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ដែលបានជួយផ្តល់យោបល់និងការឯកភាពលើការអង្កេតនេះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ខ្ញុំសូមថ្លែងនូវការកោតសរសើរដោយស្មោះចំពោះ **ឯកឧត្តម វី ហៀង** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ **ឯកឧត្តម ហ៊ាន កាណុល** អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ និង **លោកជំទាវ ហង់ លីណា** ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលបន្ទុកអគ្គនាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិជាមួយនឹងការរួមសហការពី មន្ទីរផែនការរាជធានី-ខេត្ត ទាំងបីដែលបានធ្វើឱ្យកិច្ចការអង្កេតនេះទទួលបានជោគជ័យ។

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ

កិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត នាយ ថន

អង្កេតថា

អង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាកត្តាចម្បងក្នុងការជំរុញប្រទេសជាតិមួយឱ្យបានក្លាយជាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ក៏ដូចគ្នានេះដែរប្រទេសកម្ពុជាត្រូវការនវានុវត្តន៍ជាកម្លាំងនាំមុខសម្រាប់បង្កើនសន្ទុះនៃការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ប្រកបដោយចីរភាព។

នវានុវត្តន៍ គឺជាកត្តាជំរុញដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់ការបង្កើនផលិតភាព និងការរក្សានិរន្តរភាពកំណើនរយៈពេលវែង។ ការគាំទ្រនវានុវត្តន៍នៅក្នុងសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម អាចជំរុញកំណើនប្រកបដោយបរិយាបន្នតាមរយៈការបង្កើនផលិតភាព និងការកាត់បន្ថយគម្លាតប្រាក់ឈ្នួលរវាងសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម និងក្រុមហ៊ុនធំៗ។ លើសពីនេះទៀតនវានុវត្តន៍នៅក្នុងផលិតផល និងដំណើរការអាចជួយបង្កើនផលិតភាពតាមរយៈការកាត់បន្ថយថ្លៃដើមនិងការកែលម្អតម្លៃនៃផលិតផល និងបង្ហាញពីលទ្ធភាពរបស់ក្រុមហ៊ុននៅក្នុងការអនុវត្តនៃនវានុវត្តន៍។ ដូច្នេះក្រុមហ៊ុនដែលមាននវានុវត្តន៍តែងតែមានលទ្ធភាពក្នុងការបំពេញការងារបានល្អហើយជារឿយៗតែងតែអាចទប់ទល់នឹងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានផ្សេងៗបានច្រើនជាងក្រុមហ៊ុនដែលមិនមាននវានុវត្តន៍។

គោលបំណងចម្បងសម្រាប់អង្កេតនេះ គឺដើម្បីផ្តល់នូវទិន្នន័យនៃការប៉ាន់ប្រមាណពីសកម្មភាពនវានុវត្តន៍នៅរាជធានីខេត្តទាំងបី។ អង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍ត្រូវបានប្រមូលព័ត៌មានការធ្វើនវានុវត្តន៍តាមគ្រឹះស្ថាន ដូចជា ចំណូល-ចំណាយ ដៃគូសហការ បញ្ហាប្រឈម និងឧបសគ្គផ្សេងៗ។ ការធ្វើអង្កេតនេះ មានគោលបំណងប្រមូលទិន្នន័យ ចងក្រង និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីនវានុវត្តន៍ នៃផលិតផល វិធីសាស្ត្រ រចនាសម្ព័ន្ធ និងទីផ្សាររួមទាំងការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១)។ ព័ត៌មាននេះនឹងជួយឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នដទៃទៀតក្នុងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីនវានុវត្តន៍នៃគ្រឹះស្ថានធុនតូចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងបម្រើឱ្យការងាររៀបចំគោលនយោបាយ និងផែនការ ប្រកបដោយលក្ខណៈសត្យានុម័ត។

ដោយបានទទួលការគាំទ្រទាំងផ្នែកស្មារតី និងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុពីរាជរដ្ឋាភិបាល និង **ឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ** បានរៀបចំនិងអនុវត្តការអង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍នៅ រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តព្រះសីហនុ ឆ្នាំ២០២២ ដែលជាកិច្ចការចាំបាច់មិនអាចខ្វះបានក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ និងជាចំណុចគោលនៃកិច្ចការជំរុញការអភិវឌ្ឍវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍នៅកម្ពុជាសម្រាប់ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ការរៀបចំគោលនយោបាយ និងផែនការនានា ប្រកបដោយលក្ខណៈសត្យានុម័ត។

ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការកោតសរសើរចំពោះក្រុមការងារអង្កេតរួមមាន **ឯកឧត្តម ឡាយ ឆាន** ទីប្រឹក្សាក្រសួងផែនការ និងជាអគ្គនាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ **លោកស្រី មាស រ័ក្ខមណី** លោក **វ៉ិន ធី** អគ្គនាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និង**ឯកឧត្តម ញ៉ែម សុឈីវ៉ាន់** ប្រធាននាយកដ្ឋាន ព្រមទាំងមន្ត្រីនាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ទាំងអស់ដែលបានខិតខំបំពេញកិច្ចការប្រកបដោយឆន្ទៈនិងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់រហូតទទួលបានជោគជ័យ។

ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
ទទួលបន្ទុកអគ្គនាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ

ហង់ លីណា

មាតិកា

ទំព័រ

បុព្វកថា	i
អារម្ភកថា	iii
មាតិកា.....	V
ជំពូកទី ១ សេចក្តីផ្តើម	១
១.១ សេចក្តីផ្តើម	១
១.២ កម្មវត្ថុនៃការអង្កេត	១
១.៣ វិសាលភាពនៃការអង្កេត	២
១.៤ អង្កេតនវានុវត្តន៍	៣
ជំពូកទី ២ និយមន័យ និងទស្សនៈទានពាក់ព័ន្ធ	៤
២.១ និយមន័យ	៤
២.២ តួនាទីនវានុវត្តន៍សម្រាប់គ្រឹះស្ថាន	៤
ជំពូកទី ៣ វិធីសាស្ត្រអង្កេត	៦
៣.១ សេចក្តីផ្តើម.....	៦
៣.២ គោលបំណង	៦
៣.៣ វិធីសាស្ត្រជ្រើសរើសសំណាកគំរូ	៦
៣.៤ កម្រងសំណួរ	៧
៣.៥ ការកែច្នៃទិន្នន័យ	៨
៣.៦ ការរៀបចំ និងការផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍នៃការអង្កេត	៨
ជំពូកទី ៤ បរិកលក្ខណៈគ្រឹះស្ថាន	៩
៤.១ សេចក្តីផ្តើម	៩
៤.២ ការគ្រប់គ្រងកម្រងសំណួរ	៩
៤.៣ គ្រឹះស្ថានមាន និងមិនមាននវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ.....	១១
៤.៤ ប្រភេទកម្មសិទ្ធិនៃគ្រឹះស្ថានតាមវិស័យ	១៣
៤.៥ ចំណាត់ថ្នាក់ឆ្នាំបង្កើតគ្រឹះស្ថាន	១៤
៤.៦ ទំហំនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមវិស័យ	២០
៤.៧ ចំណូលប្រចាំឆ្នាំនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍	២០
៤.៨ ការចំណាយលើនវានុវត្តន៍របស់គ្រឹះស្ថាន.....	២១

ជំពូកទី ៥ សកម្មភាពនវានុវត្តន៍	២២
៥.១ សេចក្តីផ្តើម	២២
៥.២ នវានុវត្តន៍ផលិតផល.....	២២
៥.៣ នវានុវត្តន៍ដំណើរការ	២៦
៥.៤ នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ.....	៣០
៥.៥ នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	៣៣
៥.៦ ការវាយតម្លៃលើការអនុវត្តនៃនវានុវត្តន៍	៣៥
៥.៧ ការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល	៤៣
៥.៨ មូលនិធិសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍.....	៤៧
៥.៩ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនវានុវត្តន៍	៥២
៥.១០ ប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍.....	៥៦
៥.១១ កម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងវិធីសាស្ត្រការពារផ្សេងៗ.....	៥៨
៥.១២ សារៈសំខាន់នៃការប្រកាសនីយបត្រកក្កកម្ម និងវិធីការពារ.....	៥៩
៥.១៣ កត្តារារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍	៦០
ជំពូកទី ៦ បញ្ហាប្រឈម និងអនុសាសន៍	៦៣
៦.១ សេចក្តីផ្តើម	៦៣
៦.១.១ ប៉ារ៉ាម៉ែត្រ(ការវាស់វែង)នវានុវត្តន៍	៦៣
៦.១.២ ស្ថានភាពគ្រឹះស្ថាន	៦៤
៦.១.៣ សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដែលបានអនុវត្តពី ឆ្នាំ២០១៩ ដល់ ឆ្នាំ២០២១	៦៤
៦.១.៤ ប្រភពនៃព័ត៌មានសម្រាប់នវានុវត្តន៍.....	៦៥
៦.១.៥ ការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល	៦៥
៦.១.៦ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងភាពជាដៃគូ.....	៦៦
៦.១.៧ កម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការការពារកម្មសិទ្ធិបញ្ញា	៦៦
៦.១.៨ កត្តារារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍	៦៧
៦.២ អនុសាសន៍ដើម្បីបង្កើនសកម្មភាពនវានុវត្តន៍នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា.....	៦៧
៦.២.១ ការពង្រឹងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនវានុវត្តន៍	៦៨
៦.២.២ ការលើកកម្ពស់វប្បធម៌នវានុវត្តន៍ក្នុងចំណោមទាំងពីរវិស័យ និងវិស័យអប់រំ.....	៦៨
៦.២.៣ បង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងគ្រឹះស្ថាន	៦៩
៦.២.៤ ចំណាយសរុបលើការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍ(Gross Domestic Expenditure on R&D-GERD)៖ ...	៧០
៦.២.៥ ការបង្កើត និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានស្តីពីនវានុវត្តន៍.....	៧១

៦.២.៦ ការគាំទ្រនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងសេវាកម្ម.....	៧១
៦.២.៧ ការធ្វើនវានុវត្តន៍ដោយប្រភពខាងក្រៅ.....	៧២
៦.២.៨ បង្កើនសមត្ថភាពមូលធនមនុស្ស	៧២
៦.២.៩ លើកកម្ពស់ទីផ្សារប្រកួតប្រជែង	៧៣
៦.២.១០ ការផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយក្នុងអំឡុងពេលធ្វើអង្កេតនវានុវត្តន៍.....	៧៣
៦.៣ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៧៣
ជំពូកទី ៧ សេចក្តីសង្ខេប និងសេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៧៤
៧.១ សេចក្តីសង្ខេប	៧៤
៧.២ ទិសដៅអនាគត	៧៨
៧.៣ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៧៨
ឧបសម្ព័ន្ធ តារាងទិន្នន័យបន្ថែមជំពូកទី៤ ចរិតលក្ខណៈគ្រឹះស្ថាន	៨០
ឧបសម្ព័ន្ធ តារាងទិន្នន័យបន្ថែមជំពូកទី៥ សកម្មភាពនវានុវត្តន៍	៨៥
ឧបសម្ព័ន្ធ តារាងបញ្ជីសំណួរ	១១២
ក្រុមការងារអង្កេត	១៣៩
ឯកសារយោង	១៤១
បញ្ជីពាក្យកាត់	១៤២

ជំពូកទី១ សេចក្តីផ្តើម

១.១ សេចក្តីផ្តើម

នវានុវត្តន៍គឺជាការបង្ហាញពីគំនិតនិងប្តូរផលិតផលថ្មីនៅទីផ្សារ។ នវានុវត្តន៍ទាំងនេះ អាចជួយដោះស្រាយបញ្ហាដូចជាការកាត់បន្ថយថ្លៃដើម ប្រព័ន្ធដំណើរការលឿន ឬប្រសើរជាងមុននិងធ្វើឱ្យរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងនិងបណ្តាញរបស់ស្ថាប័នប្រសើរឡើង និងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធថ្មី។ល។

នវានុវត្តន៍គឺជាគន្លឹះសម្រាប់គ្រឹះស្ថានកម្មន្តសាល និងគ្រឹះស្ថានសេវាកម្ម ដើម្បីទទួលបាននូវឧត្តមភាពក្នុងការប្រកួតប្រជែង និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសំដៅឱ្យកម្ពុជាបានក្លាយជាប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និងជាប្រទេសដែលមានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៥០ ស្របតាមចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ការអភិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សជាសាកលនៃបច្ចេកវិទ្យា ការប្រកួតប្រជែង និងវដ្តផលិតផលខ្លីជាងមុន បានបង្កើនសម្ពាធលើគ្រឹះស្ថាននានាឱ្យមានកម្រិតនវានុវត្តន៍ខ្ពស់។ លទ្ធផលជាក់ស្តែងបានបង្ហាញថាគ្រឹះស្ថានបានធ្វើនវានុវត្តន៍មានលក្ខណៈល្អប្រសើរជាងគ្រឹះស្ថានដែលមិនបានធ្វើនវានុវត្តន៍ នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃទិន្នផល/ធាតុចេញ (ផលិតភាពនិងគុណភាព) ទទួលបានប្រាក់ចំណេញនិងមានការរីកចម្រើន។

តាមបទពិសោធន៍នៃប្រទេសនានា ការទទួលបាននិងការអនុវត្តនវានុវត្តន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពទាមទារឱ្យមានការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេសនៅដំណាក់កាលចាប់ផ្តើមការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយនវានុវត្តន៍របស់គ្រឹះស្ថាន/សហគ្រាស។

១.២ កម្មវត្ថុនៃការអង្កេត

កម្មវត្ថុចម្បងនៃការអង្កេតនេះ គឺដើម្បីផ្តល់នូវព័ត៌មាននិងសូចនាករពីស្ថានភាពនិងបញ្ហាប្រឈមរបស់នវានុវត្តន៍ដើម្បីជាមូលដ្ឋានឱ្យការរៀបចំគោលនយោបាយ ផែនការ និងសកម្មភាពជាក់ស្តែង។

កម្មវត្ថុលម្អិតមានដូចខាងក្រោម៖

១. ដើម្បីកំណត់ និងអភិវឌ្ឍប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃនវានុវត្តន៍
២. ដើម្បីកំណត់ និងចាត់ថ្នាក់ស្ថានភាពនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ដោយផ្អែកលើទម្រង់បែបបទគ្រឹះស្ថានដូចជាប្រភេទឧស្សាហកម្ម ចំនួនបុគ្គលិក ទំហំក្រុមហ៊ុន ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងការចំណាយទៅលើនវានុវត្តន៍
៣. ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មាននិងស្ថិតិសំខាន់ៗក៏ដូចជាការវិភាគទិន្នន័យ និងនិន្នាការក្នុងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ត្រូវបានអនុវត្តសម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ២០១៩-២០២១ លើវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម
៤. ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃប្រភពព័ត៌មានដែលទទួលបានដោយគ្រឹះស្ថានដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍និងផលប៉ះពាល់របស់វា
៥. ដើម្បីកំណត់ការគាំទ្រ និងជំនួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍

- ៦. ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណដៃគូអាជីវកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ និងអ្នកសហការជាមួយគ្រឹះស្ថាននៅក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍
- ៧. ដើម្បីវាស់វែងចំនួនគ្រឹះស្ថានដែលបានស្នើសុំ និងបានទទួលកម្មសិទ្ធិបញ្ញាលើការធ្វើនវានុវត្តន៍ និងការចំណាយ
- ៨. ដើម្បីកំណត់កត្តាដែលរារាំងគ្រឹះស្ថានក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ និងផលប៉ះពាល់
- ៩. រៀបចំផែនការសកម្មភាព ដើម្បីកែលម្អកម្រិតនៃការអនុវត្តនវានុវត្តន៍ជាតិក្នុងវិស័យកម្ពុជានុសាសន៍ និងសេវាកម្ម។

១.៣ វិសាលភាពនៃការអង្កេត

ការសិក្សានេះផ្តោតទៅលើសហគ្រាសខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ ក្នុងវិស័យកម្ពុជានុសាសន៍ និងសេវាកម្ម នៅរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តព្រះសីហនុ នៃប្រទេសកម្ពុជា។ គ្រឹះស្ថាននានាដែលត្រូវបានជ្រើសរើសសម្រាប់ការអង្កេតនេះដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដូចខាងក្រោម៖

- ១. គោលការណ៍ណែនាំចំណាត់ថ្នាក់ដែលផ្តល់ដោយចំណាត់ថ្នាក់ស្តង់ដារវិស័យសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា (ច.ស.វ.ក.) ឆ្នាំ២០១២ កំណែទី១.០ ដែលមានលេខកូដ ៥ ខ្ទង់។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយការអង្កេតនេះបានប្រើលេខកូដ ច.ស.វ.ក. ៣ ខ្ទង់ ដើម្បីកាត់បន្ថយការភ័ន្តច្រឡំក្នុងចំណោមអ្នកឆ្លើយតប។

២. និយមន័យចុងក្រោយបំផុតដែលសម្រេចដោយទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងកំណត់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលដែលមានដូចខាងក្រោម៖

- ❖ សម្រាប់វិស័យកម្ពុជានុសាសន៍
  - ក) តូច- ការលក់ប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ៦២ ៥០០ - ៤០០ ០០០ ដុល្លារ និងបុគ្គលិកចាប់ពី ៥ នាក់ ដល់ ៤៩ នាក់
  - ខ) មធ្យម- ការលក់ប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ៤០០ ០០១ - ២ ០០០ ០០០ ដុល្លារ និងបុគ្គលិកចាប់ពី ៥០ នាក់ ដល់ ១៩៩ នាក់។
  - គ) ធំ- ការលក់ប្រចាំឆ្នាំលើសពី ២ ០០០ ០០០ ដុល្លារ និងបុគ្គលិកសរុបច្រើនជាង ១៩៩ នាក់។
- ❖ សម្រាប់វិស័យសេវាកម្ម
  - ក) តូច- ការលក់ប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ៦២ ៥០០ - ២៥០ ០០០ ដុល្លារ និងបុគ្គលិកចាប់ពី ៥ នាក់ ដល់ ៤៩ នាក់
  - ខ) មធ្យម- ការលក់ប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ២៥០ ០០១ - ១ ៥០០ ០០០ ដុល្លារ និងបុគ្គលិកចាប់ពី ៥០ នាក់ ដល់ ៩៩ នាក់។
  - គ) ធំ- ការលក់ប្រចាំឆ្នាំលើសពី ១ ៥០០ ០០០ ដុល្លារ និងបុគ្គលិកសរុបច្រើនជាង ៩៩ នាក់។

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់គ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ និងមិនមាននវានុវត្តន៍៖

- ១) មាននវានុវត្តន៍៖ គ្រឹះស្ថានទាំងឡាយណាដែលបានធ្វើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ណាមួយដូចដែលមានខាងក្រោម៖
  - ក- នវានុវត្តន៍ផលិតផល
  - ខ- នវានុវត្តន៍ដំណើការ
  - គ- នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ
  - ឃ- នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង

២) មិនមាននវានុវត្តន៍៖ គ្រឹះស្ថានទាំងឡាយណាដែលមិនបានអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ចំនួន៤(បួន) ខាងលើ ក្នុងអំឡុងពេលធ្វើអង្កេត។

១.៤ សារៈសំខាន់នៃការអង្កេតនវានុវត្តន៍

ការកំណត់អត្រានៃនវានុវត្តន៍ របស់ប្រទេសមួយមានសារៈសំខាន់ក្នុងការជួយឱ្យរដ្ឋាភិបាលបង្កើតគោលនយោបាយដែលនឹងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវផលិតភាព កំណើនការងារ និងសេដ្ឋកិច្ច។ ដំណើរការនេះអាចធ្វើឡើងដោយការវាយតម្លៃ ការប្រៀបធៀប និងវាយតម្លៃស្ថានភាពនវានុវត្តន៍ធៀបទៅនឹងខេត្តដែលមាននវានុវត្តន៍ខ្លាំងនិងការអនុវត្តជាមួយប្រទេសផ្សេងទៀត។ ក្នុងន័យនេះការអង្កេតនវានុវត្តន៍គឺជាឧបករណ៍ជាក់ស្តែងមួយដែលអាចប្រើដើម្បីវាយតម្លៃការអនុវត្តនវានុវត្តន៍របស់ខេត្តនីមួយៗ និងប្រៀបធៀបលទ្ធផលជាមួយខេត្តមាននវានុវត្តន៍ (ការអនុវត្តល្អបំផុត) របស់ប្រទេស។ សន្ទស្សន៍នវានុវត្តន៍ទាំងនេះដែលបានមកពីការអង្កេតនវានុវត្តន៍អាចត្រូវបានប្រើដោយអ្នកធ្វើគោលនយោបាយ ផែនការ និងអ្នកអនុវត្តការងារឧស្សាហកម្មដើម្បីវាយតម្លៃស្ថានភាពនៃការអនុវត្តនវានុវត្តន៍របស់ប្រទេស និងជួយក្នុងការធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងធ្វើផែនការសកម្មភាពរបស់ពួកគេ។

ជំពូកទី ២

និយមន័យ និងទស្សនៈទានពាក់ព័ន្ធ

២.១ និយមន័យ

នវានុវត្តន៍ គឺជាការអនុវត្តនូវផលិតផល (ទំនិញ ឬសេវាកម្ម) ដំណើរការ វិធីសាស្ត្រទីផ្សារថ្មី ឬវិធីសាស្ត្រ គ្រប់គ្រងថ្មីក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ច រចនាសម្ព័ន្ធការងារ ឬទំនាក់ទំនងខាងក្រៅដែលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់។ តម្រូវការអប្បបរមា សម្រាប់នវានុវត្តន៍គឺថា ផលិតផល ដំណើរការ វិធីសាស្ត្រទីផ្សារ ឬវិធីសាស្ត្រ នៃការ គ្រប់គ្រងត្រូវតែថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដល់គ្រឹះស្ថាន។ យោងតាម “សៀវភៅណែនាំ Oslo បោះពុម្ព លើកទី៣ ឆ្នាំ២០០៥”។

នវានុវត្តន៍អាចត្រូវបានចាត់ទុកថាជាដំណោះស្រាយល្អដែលបំពេញតាមតម្រូវការថ្មីៗ តម្រូវចាំបាច់ឬ បំពេញតម្រូវការទីផ្សារដែលមានស្រាប់។ នវានុវត្តន៍ក៏ត្រូវបានបំពេញប្រសិទ្ធភាពបន្ថែមទៅលើផលិតផល ដំណើរការ សេវាកម្ម បច្ចេកវិទ្យា ឬគំនិតដែលអាចរកបានសម្រាប់ទីផ្សារ រាជរដ្ឋាភិបាល និងសង្គម។ នវានុវត្តន៍អាចត្រូវបាន កំណត់ថាជាអ្វីដែលរកឃើញថ្មី និងអ្វីដែលមានស្រាប់ហើយកែច្នៃឱ្យប្រសើរឡើងជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែល មានប្រសិទ្ធភាព និងជាលទ្ធផលថ្មីដែលអាចប្រជ្រៀតចូលក្នុងទីផ្សារឬសង្គម បានយ៉ាងឆាប់រហ័ស។

ដំណើរការនៃការបង្ហាញពីគំនិតថ្មីផលិតផល ឬបង្កើតសេវាកម្មឱ្យបានល្អដែលបង្កើតគុណតម្លៃ បន្ថែម ឬអតិថិជនណាមួយនឹងចំណាយទៅលើលទ្ធផលនៃគំនិតថ្មី វាអាចបង្កើតថ្មី និងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍។ គំនិតទាំងនេះអាច រួមបញ្ចូលការផ្លាស់ប្តូរទម្រង់ណាមួយនៃផលិតផល ប្រព័ន្ធ ឬដំណើរការនិងនីតិវិធីវិធីសាស្ត្រ ធ្វើការងារ ឬវិធីសាស្ត្រទីផ្សារ។ យោងទៅលើ “សៀវភៅណែនាំ Oslo បោះពុម្ពលើកទី៣ ឆ្នាំ២០០៥” នវានុវត្តន៍ រួមមាន ផលិតផល ដំណើរការ ទីផ្សារ និងការគ្រប់គ្រង។

២.២ តួនាទីនវានុវត្តន៍សម្រាប់គ្រឹះស្ថាន

ដើម្បីសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យឆ្នាំ២០៥០ ប្រទេសកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយជាតិស្តីពី វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ ឆ្នាំ២០២០-២០៣០ (វ.ប.ន.) ដើម្បីរួមចំណែកឱ្យប្រទេសកម្ពុជាប្រែក្លាយ ទៅជាប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់តាមរយៈនវានុវត្តន៍និងផ្នែកលើចំណេះដឹងសេដ្ឋកិច្ច។ ការអភិវឌ្ឍផ្នែកនវានុវត្តន៍ គឺតម្រូវឱ្យមានការអនុវត្តរួមគ្នាពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដោយមានការពិចារណាលើតួនាទីភារកិច្ច និងគោល នយោបាយដែលមានស្រាប់ និងកំណត់កិច្ចការជាអាទិភាពដើម្បីពង្រឹងនិងជំរុញការប្រើប្រាស់ធនធានមនុស្ស ដែលបានកសាងតាមរយៈប្រព័ន្ធអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈដើម្បីបង្កើតស្នូលដំណើរនវានុវត្តន៍ឬលទ្ធភាពពុទ្ធិ ក្នុងគោលដៅសម្រេចបាននូវទិសដៅពិពិធកម្មផលិតកម្មជាតិ ដែលមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង វិធីសាស្ត្រ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងសេវាកម្មដែលមានភាពទាក់ទាញដើម្បីការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ប្រកបដោយ ចីរភាព និងធ្វើឱ្យជីវិតប្រជាជនកាន់តែប្រសើរឡើង។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងខាងលើ ឧស្សាហកម្ម និងគ្រឹះស្ថានត្រូវតែមាននវានុវត្តន៍ និងការប្រកួតប្រជែងនៅកម្រិតពិភពលោក។ វិស័យឯកជននឹងក្លាយជាកត្តា ជំរុញដ៏សំខាន់ក្នុងការបំប្លែងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចបច្ចុប្បន្នឱ្យមានផលិតភាពខ្ពស់តាមរយៈនវានុវត្តន៍។

នៅក្នុងគោលនយោបាយជាតិស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុវត្តវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗនៃការធ្វើនវានុវត្តន៍ក្នុងវិស័យរដ្ឋ និងវិស័យឯកជន។ វិធីសាស្ត្រទាំងនេះនឹងរួមបញ្ចូលការកែលម្អប្រព័ន្ធអប់រំ សកម្មភាពស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ និងការបញ្ចូលជំនាញធនធានមនុស្សដើម្បីឆ្ពោះទៅរកកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ រាជរដ្ឋាភិបាលរំពឹងថានឹងរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងកម្រិត ៧% ក្នុងមួយឆ្នាំដើម្បីសម្រេចបាននូវប្រាក់ចំណូលខ្ពស់និងអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងឆ្នាំ២០៥០ ជាពិសេសតាមរយៈសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចជួយជំរុញដោយនវានុវត្តន៍។ ដើម្បីឱ្យស្របជាមួយនឹងការរំពឹងទុកនេះរាជរដ្ឋាភិបាលបានចាត់វិធានការមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ៖

- ១) កសាងនិងពង្រឹងធនធានមនុស្សឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ទាំងបរិមាណ ទាំងគុណភាព និងសមាសភាព មានសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈលើផ្នែក វ.ប.ន. ដោយពិនិត្យពិចារណាទៅលើកត្តាសមភាពយេនឌ័រ។
- ២) ផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យធនធានមនុស្សឆ្លើមផ្នែក វ.ប.ន. បំពេញភារកិច្ចឈានមុខ និងមានយន្តការសម្រាំងនិងលើកទឹកចិត្តសមស្រប ដើម្បីទទួលបានធនធានមនុស្សមានសមត្ថភាពពេញលើផ្នែកនវានុវត្តន៍។
- ៣) ផ្តល់លទ្ធភាពដល់សកម្មភាពផ្នែក វ.ប.ន. និងអភិវឌ្ឍជាតិប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងស័ក្តិសិទ្ធភាពដោយផ្តោតលើការសម្របបច្ចេកវិទ្យាដែលទទួលបានទៅនឹងស្ថានភាពជាក់ស្តែងក្នុងស្រុក ជាមួយគ្នានោះ បង្កើនសមត្ថភាពស្របយកបច្ចេកវិទ្យាអន្តរជាតិ។
- ៤) បង្កើតសាកលវិទ្យាល័យស្រាវជ្រាវ និងបង្កើនចំនួននិស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតដែលអាចជួយបង្កើតគ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍ ឬនៅពេលនិយោជិតអាចជួយគ្រឹះស្ថានរបស់ពួកគេក្នុងការធ្វើឱ្យវប្បធម៌នវានុវត្តន៍ និងការអនុវត្តនវានុវត្តន៍ប្រសើរឡើង។

ការអង្កេតនេះបានបង្ហាញថា នវានុវត្តន៍អាចរួមចំណែកដល់ដំណើរការជាវិជ្ជមានសម្រាប់គ្រឹះស្ថានដែលត្រូវបានវាស់វែងដោយការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីបង្កើនកម្រិតនៃការសាយភាយបន្ថែមទៀតនៃចំណេះដឹង (ស្របយកចំណេះដឹង) និងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ គ្រឹះស្ថានត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យទទួលយក និងយកលំនាំតាមនវានុវត្តន៍ពីប្រភពនានា ដូចជាតាមរយៈការធ្វើR&Dខ្លួនឯង ការទិញយកR&D ការទិញគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍ និងកម្មវិធីSoftware ការបណ្តុះបណ្តាល និងទីផ្សារ។

ប្រភពមួយនៃការធ្វើនវានុវត្តន៍គឺសាកលវិទ្យាល័យក្នុងស្រុកដែលធ្វើយ៉ាងសកម្មទាក់ទងនឹងសកម្មភាព R&D។ ដូចជាគ្រឹះស្ថានត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យសហការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យដើម្បីបង្កើនសកម្មភាពនវានុវត្តន៍របស់ពួកគេ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏កំពុងបន្តយ៉ាងសកម្មក្នុងការបង្កើនការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងសកម្មភាពពាណិជ្ជបរិយកម្ម បច្ចេកវិទ្យាពីសាកលវិទ្យាល័យទៅឧស្សាហកម្មដូចការផ្សព្វផ្សាយនវានុវត្តន៍នៅកម្ពុជា។

ជំពូកទី៣

វិធីសាស្ត្រអង្កេត

៣.១ សេចក្តីផ្តើម

អង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍ រាជធានីខេត្ត ឆ្នាំ២០២២ គឺជាការអង្កេតលើកដំបូងនៅកម្ពុជា ត្រូវបានអនុវត្តដោយ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ (NIS) ក្រសួងផែនការ នៅរាជធានីខេត្តចំនួនបី គឺនៅរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប និងខេត្ត ព្រះសីហនុ។ ការអង្កេតនេះសំដៅប្រមូលទិន្នន័យបឋមពីអង្គភាព/ស្ថាប័នសំខាន់ៗទាំង៤គឺ៖ (១) ស្ថាប័នអាជីវកម្ម និងស្រាវជ្រាវវដ្ត (GRI) (២) គ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ (IHL) (៣) សហគ្រាសអាជីវកម្ម(BE) និង(៤) អង្គការមិន មែនរដ្ឋាភិបាល។ កិច្ចការនេះទាមទារការធ្វើផែនការ និងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីសុក្រឹតភាព និងប្រសិទ្ធភាព។

៣.២ គោលបំណង

គោលបំណងចម្បងសម្រាប់អង្កេតនេះ គឺដើម្បីផ្តល់នូវទិន្នន័យនៃការប៉ាន់ប្រមាណពីសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ នៅរាជធានីខេត្តទាំងបី។ អង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍ត្រូវបានប្រមូលព័ត៌មានការធ្វើនវានុវត្តន៍តាមគ្រឹះស្ថាន ដូចជាចំណូល- ចំណាយ ដៃគូសហការ បញ្ហាប្រឈម និងឧបសគ្គផ្សេងៗ។

ការធ្វើអង្កេតនេះ មានគោលបំណងប្រមូលទិន្នន័យ ចងក្រង និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីនវានុវត្តន៍ នៃ ផលិតផល វិធីសាស្ត្រ រចនាសម្ព័ន្ធ និងទីផ្សាររួមទាំងការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩- ២០២១)។ ព័ត៌មាននេះនឹងជួយឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នដទៃទៀតក្នុងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីនវានុវត្តន៍ នៃគ្រឹះស្ថានធុរកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងបម្រើឱ្យការងាររៀបចំគោលនយោបាយ និងផែនការប្រកបដោយ លក្ខណៈសក្យានុម័ត(គោលដៅរួមមួយ)។

៣.៣ វិធីសាស្ត្រជ្រើសរើសសំណាកគំរូ

បញ្ជីអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលត្រូវបានជ្រើសរើសសំណាកគំរូនៅក្នុងអង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍ ឆ្នាំ២០២២នេះ ទទួលបានពីការស្រង់បញ្ជីអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សម្រាប់ការជំរឿន សេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០២២ ដែលត្រូវបានធ្វើដោយវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៅឆ្នាំ២០២១។ ការអង្កេតនេះពិនិត្យមើលសកម្មភាព នវានុវត្តន៍ក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថាន ដែលស្ថិតនៅក្នុងផ្នែកកម្មនុសាសនា និងសេវាកម្ម។ តារាងខាងក្រោមនេះបង្ហាញ អំពីចំនួននៃគ្រឹះស្ថានគោលដៅសរុបដែលត្រូវធ្វើអង្កេត និងចំនួនសំណាកគំរូរបស់វា តាមខេត្ត និងវិស័យ។

ចំនួនសំណាកគំរូនៃអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ចខាងលើត្រូវបានកំណត់រូបមន្តតាមរូបមន្ត៖ $n_0 = \frac{P(1-P)Z_{\alpha/2}^2}{E^2}$ ដែល n_0 តំណាងឱ្យចំនួនសំណាកគំរូបឋម P តំណាងឱ្យសមាមាត្រនៃចំនួនគ្រឹះស្ថាន ដែលមានសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ ក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថានគោលដៅទាំងអស់នៅក្នុងរាជធានីខេត្តនីមួយៗ (ដែលត្រូវបានកំណត់ឱ្យស្មើនឹង ០,៥ នៅ ទីនេះដោយសារកន្លងមកមិនមានព័ត៌មាននេះ) E តំណាងឱ្យរឹមសងខាងនៃលម្អៀង (margin of error) ដែលត្រូវ បានកំណត់ស្មើនឹង៥% និង $Z_{\alpha/2}$ ជាតម្លៃស្តង់ដារនៃកម្រិតជឿជាក់ (ត្រូវបានកំណត់យកស្មើនឹង១,៩៦ នៅទីនេះ សម្រាប់កម្រិតជឿជាក់៩៥%)។ ចំនួនសំណាកគំរូបឋមនេះ ត្រូវបានកែតម្រូវទៅតាមចំនួននៃគ្រឹះស្ថានគោលដៅ

សរុបដែលត្រូវធ្វើអង្កេតនៅក្នុងខេត្តនីមួយៗ តាមរូបមន្ត៖ $n = \frac{n_0}{1 + \frac{n_0}{N}}$ ដែល N តំណាងឱ្យចំនួននៃគ្រឹះស្ថានគោលដៅសរុបដែលត្រូវធ្វើអង្កេតនៅក្នុងខេត្តនីមួយៗ ។

តារាង៣.១ ចំនួនគ្រឹះស្ថានគោលដៅសរុបនៃអង្កេត¹ និងចំនួនសំណាកគំរូរបស់វា តាមរាជធានីខេត្ត និងវិស័យ

រាជធានី ខេត្ត	ចំនួនគ្រឹះស្ថានគោលដៅសរុប			ចំនួនគ្រឹះស្ថានសំណាកគំរូ		
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម	សរុប	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម	សរុប
រាជធានីភ្នំពេញ	២ ៣១២	៨ ៤៩៦	១០ ៨០៨	១៨៦	១៨៦	៣៧២
សៀមរាប	៣៣៤	១ ៥២៦	១ ៨៦០	១៦០	១៦០	៣២០
ព្រះសីហនុ	២០៤	១ ១៧៤	១ ៣៧៨	១៥១	១៥១	៣០២

៣.៤ កម្រងសំណួរ

កម្រងសំណួរអង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍នេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយក្រុមការងារបច្ចេកទេសរបស់នាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍នៃវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យអំពីសកម្មភាពធ្វើនវានុវត្តន៍តាមគ្រឹះស្ថាននានា នៅកម្ពុជា។ ក្នុងកម្រងសំណួរនេះរួមមានប្រធានបទមួយចំនួនដែលបានប្រមូលមានដូចខាងក្រោម៖

១. ផ្នែកអត្តសញ្ញាណ
  - ព័ត៌មានតំបន់អង្កេត
  - ព័ត៌មានអំពីគ្រឹះស្ថាន
  - ព័ត៌មានអំពីមន្ត្រីអង្កេត
  - លក្ខណៈរបស់គ្រឹះស្ថាន
  - ប្រភេទគ្រឹះស្ថាន
  - ភាពជាកម្មសិទ្ធិនៃគ្រឹះស្ថាន
២. ព័ត៌មានទូទៅអំពីគ្រឹះស្ថាន
  - សកម្មភាពចម្បងរបស់គ្រឹះស្ថាន
៣. សកម្មភាពស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍
៤. សកម្មភាពនវានុវត្តន៍
  - នវានុវត្តន៍ផលិតផល
  - នវានុវត្តន៍ដំណើរការ
  - នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ
  - នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង

¹ មានតែអង្គការសេដ្ឋកិច្ចដែលមានចំនួនអ្នកចូលរួមការងារចាប់៥នាក់ឡើងទៅ ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលនៅក្នុងវិស័យទាំងពីរនេះ។ ដោយឡែក នៅក្នុងវិស័យសេវាកម្ម ចំនួននេះមិនរាប់បញ្ចូលនូវអង្គការសេដ្ឋកិច្ចដែលមានសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងផ្នែកមួយចំនួនដូចជា៖ ផ្នែកសាសនា គណបក្សនយោបាយ ផ្នែកលក់ដុំ លក់រាយ និងផ្នែកអប់រំត្រឹមតម្រូវសិក្សាចុះ។

- ៥. សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ និងការចំណាយ
- ៦. ប្រភពធនធាន
- ៧. ប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់នវានុវត្តន៍
- ៨. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍
- ៩. គោលបំណង និងលទ្ធផលនៃនវានុវត្តន៍
- ១០. ការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលទៅលើនវានុវត្តន៍
- ១១. សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដែលកំពុងអនុវត្ត ឬបានបោះបង់ចោល
- ១២. ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងវិធីការពារ

៣.៥ ការកែច្នៃទិន្នន័យ

បញ្ជីសំណួរដែលបានបំពេញហើយត្រូវបានប្រមូលមកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ (NIS) ដោយមន្ត្រីសម្របសម្រួលតាមកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់ ដើម្បីក្រុមជំនាញផ្នែកកែច្នៃទិន្នន័យបន្តបំពេញភារកិច្ច។

ក្រុមអ្នកកែដៃនៃផ្នែកកែច្នៃទិន្នន័យដែលមានប្រធានក្រុម ០១រូប និងសមាជិក ០៧រូប ត្រូវបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលលើការកែកំហុស និងដាក់លេខកូដក្នុងតារាងដែលបំពេញរួចក្នុងគោលបំណងកែតម្រូវកំហុសភាពមិនស៊ីគ្នា ភាពមិនច្បាស់លាស់ និងភាពមិនពេញលេញ សំដៅបង្កើនគុណភាពនៃទិន្នន័យដែលបានប្រមូល។ ប្រសិនបើមានបញ្ហាឬការសង្ស័យណាមួយត្រូវបានរកឃើញ ក្រុមអ្នកកែដៃនឹងធ្វើការទាក់ទងទៅមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យដែលទទួលខុសត្រូវលើមន្ត្រីសម្ភាសន៍ដើម្បីកែតម្រូវទិន្នន័យទាំងនោះ។ ជំហានបន្ទាប់បញ្ជីសំណួរដែលបានសម្អាតរួចហើយត្រូវបានបញ្ជូនទៅអ្នកវាយបញ្ចូលទិន្នន័យក្នុងកុំព្យូទ័រ។

ក្រុមអ្នកវាយបញ្ចូលទិន្នន័យនៃផ្នែកកែច្នៃទិន្នន័យដែលមានប្រធានក្រុម ០១រូប និងសមាជិក ០៥រូប ប្រើកម្មវិធីបញ្ចូលទិន្នន័យត្រូវបានរៀបចំដោយក្រុមអ្នកជំនាញ និងប្រើប្រាស់កម្មវិធី CSPro។ កម្មវិធីវាយបញ្ចូលទិន្នន័យនេះត្រូវបានឆ្លងកាត់ការវាយបញ្ចូលសាកល្បងលើប្រសិទ្ធភាព និងការជួយពិនិត្យបញ្ហានៃទិន្នន័យជាច្រើនលើកមុននឹងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ។ ការរៀបចំ និងបង្កើតកម្មវិធីវាយបញ្ចូលទិន្នន័យនេះ គឺជាឧបករណ៍និងវិធីសាស្ត្រមួយយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងដំណើរការវាយបញ្ចូលទិន្នន័យឱ្យបានឆាប់រហ័ស សុក្រឹត និងរក្សាទុកសម្រាប់គោលបំណងវិភាគផ្សេងៗទៀត។ ក្នុងការរៀបចំតារាងទិន្នន័យ និងក្រាហ្វិក សម្រាប់ការវិភាគកម្មវិធី Microsoft Excel, Stata និង SPSS ត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់។

៣.៦ ការរៀបចំ និងការផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍នៃការអង្កេត

របាយការណ៍នេះត្រូវបានរៀបចំបន្ទាប់ពីទិន្នន័យត្រូវបានកែច្នៃ និងសូចនាករគោលនៃការអង្កេតទទួលបានការឯកភាពពីមន្ត្រីបច្ចេកទេសនៃនាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងគណៈគ្រប់គ្រង។ ទម្រង់របាយការណ៍នេះត្រូវបានរៀបចំឱ្យស្របទៅនឹងទម្រង់របាយការណ៍របស់ប្រទេសផ្សេងទៀតក្នុងតំបន់។ ការផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍នេះជាផ្លូវការត្រូវបានធ្វើទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ព្រមទាំងមានការដាក់បង្ហាញនៅក្នុងគេហទំព័ររបស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ (<http://www.nis.gov.kh>)។

ជំពូកទី ៤ ចរិតលក្ខណៈគ្រឹះស្ថាន

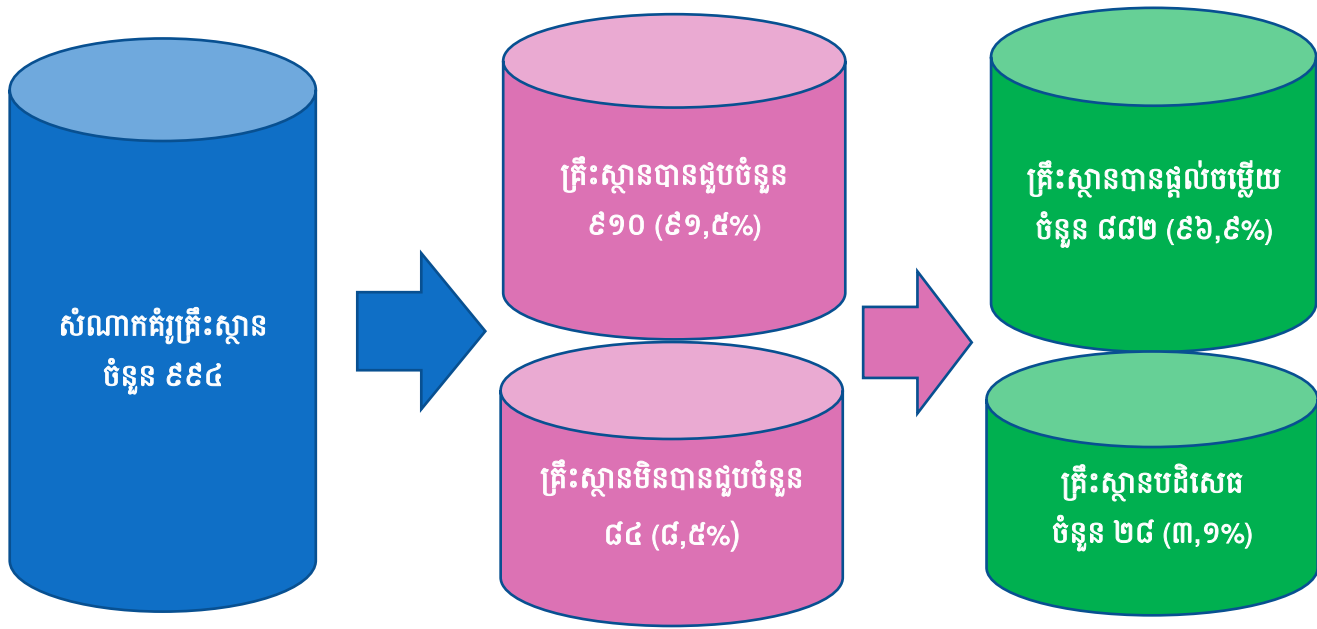
៤.១ សេចក្តីផ្តើម

ជំពូកនេះពិពណ៌នាអំពីទម្រង់(Profile) របស់គ្រឹះស្ថានពីទិដ្ឋភាពផ្សេងៗដោយផ្អែកលើវិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្ម ហើយវាផ្តោតលើប្រវត្តិរបស់គ្រឹះស្ថានដូចជា ឆ្នាំនៃការបង្កើត ប្រភេទនៃកម្មសិទ្ធិ ប្រភេទគ្រឹះស្ថាន ទំហំនៃគ្រឹះស្ថាន ចំណូលនៃការលក់ប្រចាំឆ្នាំ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចចម្បង សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ និងការចំណាយលើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍។

៤.២ ការគ្រប់គ្រងកម្រងសំណួរ

សំណាកគំរូគ្រឹះស្ថានសរុបចំនួន ៩៩៤ សម្រាប់រាជធានីខេត្តចំនួនបីរួមមានរាជធានីភ្នំពេញ សៀមរាប និងខេត្តព្រះសីហនុ ត្រូវបានជ្រើសរើសដើម្បីមកធ្វើការសិក្សានេះ។ គ្រឹះស្ថានមានចំនួន ៩១០ (៩១,៥ ភាគរយ) ត្រូវបានរកឃើញ និងគ្រឹះស្ថានមានចំនួន ៨៤ (៨,៥ ភាគរយ) មិនត្រូវបានរកឃើញទេ។ គ្រឹះស្ថានបានសម្ភាសន៍ជោគជ័យមានចំនួន ៨៨២ (៩៦,៩ ភាគរយ) និងមានការបដិសេធមានចំនួន ២៨ គ្រឹះស្ថាន (៣,១ ភាគរយ) (រូបភាព៤.១)។ គ្រឹះស្ថានបានធ្វើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍មានត្រឹមតែ ២០,៦ ភាគរយ និងមិនមាននវានុវត្តន៍មានចំនួន ៧៩,៤ ភាគរយ ដូចបានបង្ហាញក្នុងតារាង៤.១។

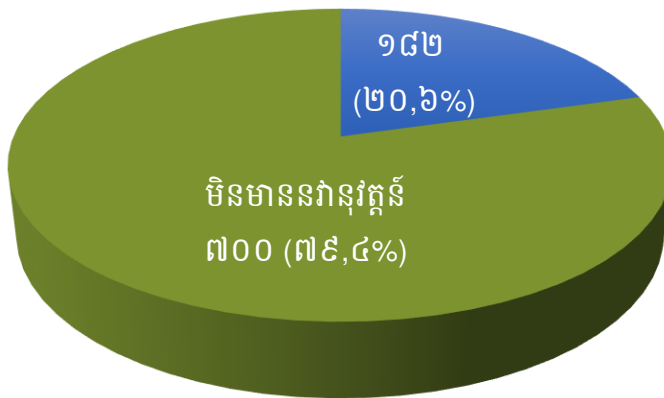
រូបភាព៤.១ ចំនួននិងភាគរយនៃការបែងចែកកម្រងសំណួរ

តារាង៤.១ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននិងមិនមាននវានុវត្តន៍

គ្រឹះស្ថាន	ចំនួន	ភាគរយ
មាននវានុវត្តន៍	១៨២	២០,៦
មិនមាននវានុវត្តន៍	៧០០	៧៩,៤
សរុប	៨៨២	១០០

រូបភាព៤.២ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាន និងមិនមាននវានុវត្តន៍

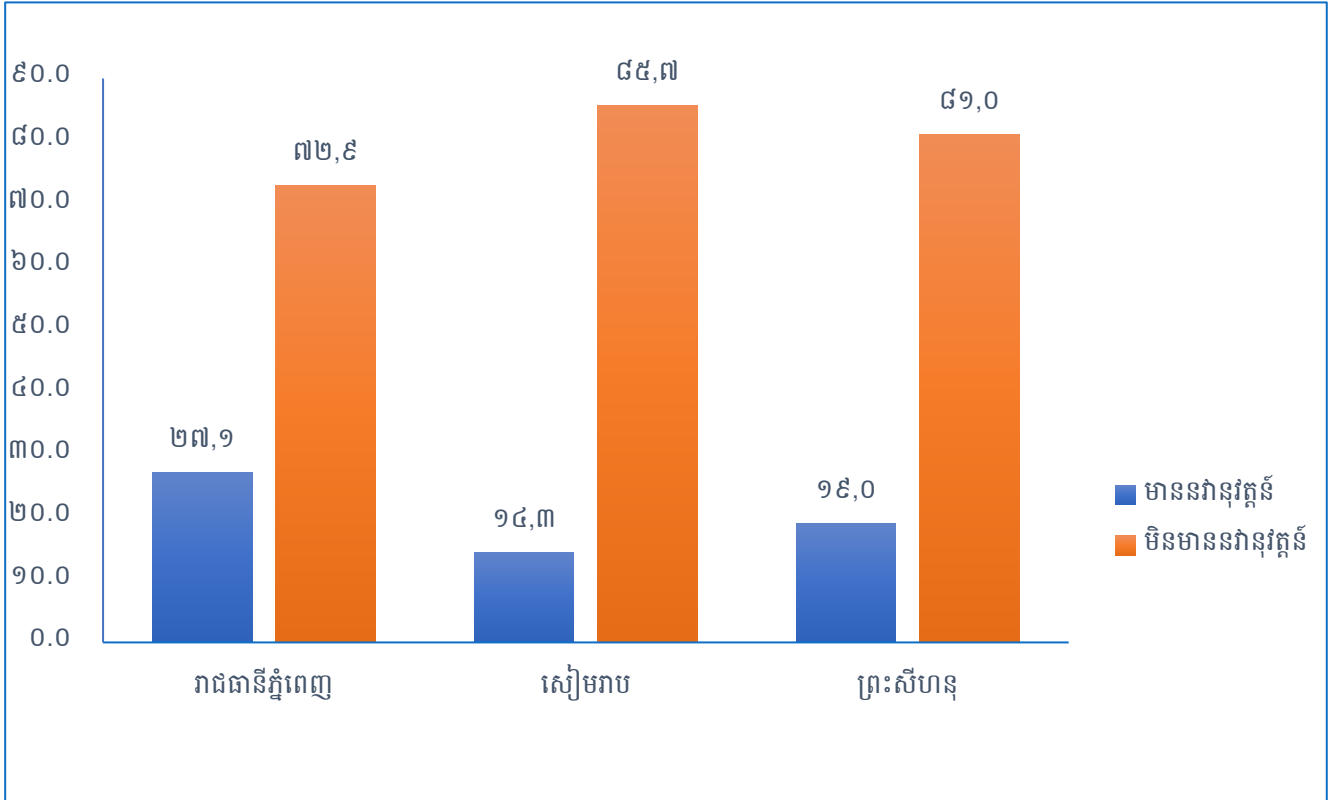

តារាង៤.២ និងរូបភាព៤.៣ បានបង្ហាញពីគ្រឹះស្ថានមាន និងមិនមាននវានុវត្តន៍តាមរាជធានីខេត្ត ក្នុងនោះ រាជធានីភ្នំពេញគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍មានចំនួន ៩៥ (២៧,១ ភាគរយ) ក្នុងចំណោម ៣៥០គ្រឹះស្ថាន ដែលបាន ជ្រើសរើស។ ខេត្តសៀមរាបគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍មានចំនួន ៤៣ (១៤,៣ ភាគរយ) និងខេត្តព្រះសីហនុមាន ចំនួន ៤៤ (១៩,០ ភាគរយ)។ បើផ្អែកតាមទិន្នន័យយើងសង្កេតឃើញថានៅរាជធានីភ្នំពេញ គ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ មានភាគរយច្រើនជាងគេ។ (សូមមើលតារាង៤.២ និងរូបភាព៤.៣ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៤.២ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាន និងមិនមាននវានុវត្តន៍ តាមរាជធានីខេត្តទាំង៣

គ្រឹះស្ថាន	មាននវានុវត្តន៍		មិនមាននវានុវត្តន៍		សរុប	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
រាជធានីភ្នំពេញ	៩៥	២៧,១	២៥៥	៧២,៩	៣៥០	១០០
សៀមរាប	៤៣	១៤,៣	២៥៨	៨៥,៧	៣០១	១០០
ព្រះសីហនុ	៤៤	១៩,០	១៨៧	៨១,០	២៣១	១០០
សរុប	១៨២	២០,៦	៧០០	៧៩,៤	៨៨២	១០០

រូបភាព៤.៣ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាន និងមិនមាននវានុវត្តន៍ តាមរាជធានីខេត្តទាំង៣

៤.៣ គ្រឹះស្ថានមាន និងមិនមាននវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ

ក្នុងតារាង៤.៣ បង្ហាញការបែងចែកភាគរយគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមវិស័យ។ គ្រឹះស្ថានដែលស្ថិតក្នុងវិស័យសេវាកម្មមាននវានុវត្តន៍ចំនួន ១០០ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ១៩,៣ ភាគរយ ក្នុងចំណោម ៥១៩ គ្រឹះស្ថាន ចំពោះវិស័យកម្មន្តសាលមាននវានុវត្តន៍ចំនួន ៨២ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ២២,៦ ភាគរយ ក្នុងចំណោម ៣៦៣ គ្រឹះស្ថាន។

តារាង៤.៣ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ

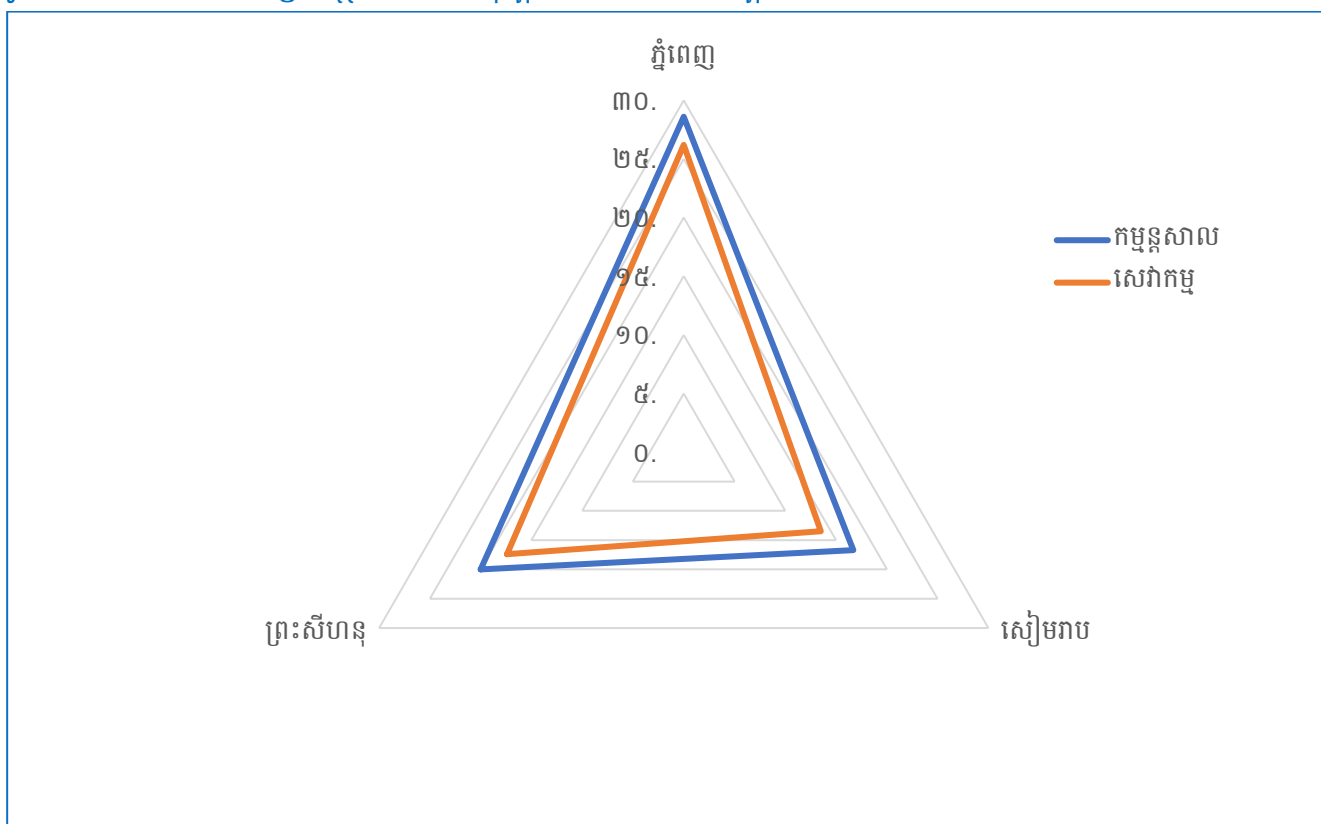
វិស័យ	ចំនួននវានុវត្តន៍	ភាគរយ	គ្រឹះស្ថានសរុប
កម្មន្តសាល	៨២	២២,៦	៣៦៣
សេវាកម្ម	១០០	១៩,៣	៥១៩
សរុប	១៨២	៤១,៩	៤៤២

តារាង៤.៤ អត្រារបស់គ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមរាជធានីខេត្តទាំង៣ ត្រូវបានបង្ហាញតាមវិស័យផ្សេងគ្នាផងដែរ។ រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តព្រះសីហនុ សង្កេតឃើញថាគ្រឹះស្ថានក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល មានភាគរយខ្ពស់ជាងវិស័យសេវាកម្ម ដែលមាន ២៨,៦ ភាគរយ ១៦,៧ ភាគរយ និង២០,០ ភាគរយ រៀងគ្នា។ (សូមមើលតារាង៤.៤ និងរូបភាព៤.៤ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៤.៤ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ តាមរាជធានីខេត្ត និងវិស័យ

គ្រឹះស្ថាន	កម្មន្តសាល			សេវាកម្ម		
	ចំនួនមាន នវានុវត្តន៍	ភាគរយ	គ្រឹះស្ថាន សរុប	ចំនួនមាន នវានុវត្តន៍	ភាគរយ	គ្រឹះស្ថាន សរុប
រាជធានីភ្នំពេញ	៤០	២៨,៦	១៤០	៥៥	២៦,២	២១០
សៀមរាប	១៣	១៦,៧	៧៨	៣០	១៣,៥	២២៣
ព្រះសីហនុ	២៩	២០,០	១៤៥	១៥	១៧,៤	៨៦
សរុប	៨២	២២,៦	៣៦៣	១០០	១៩,៣	៥១៩

រូបភាព៤.៤ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ តាមរាជធានីខេត្ត និងវិស័យ

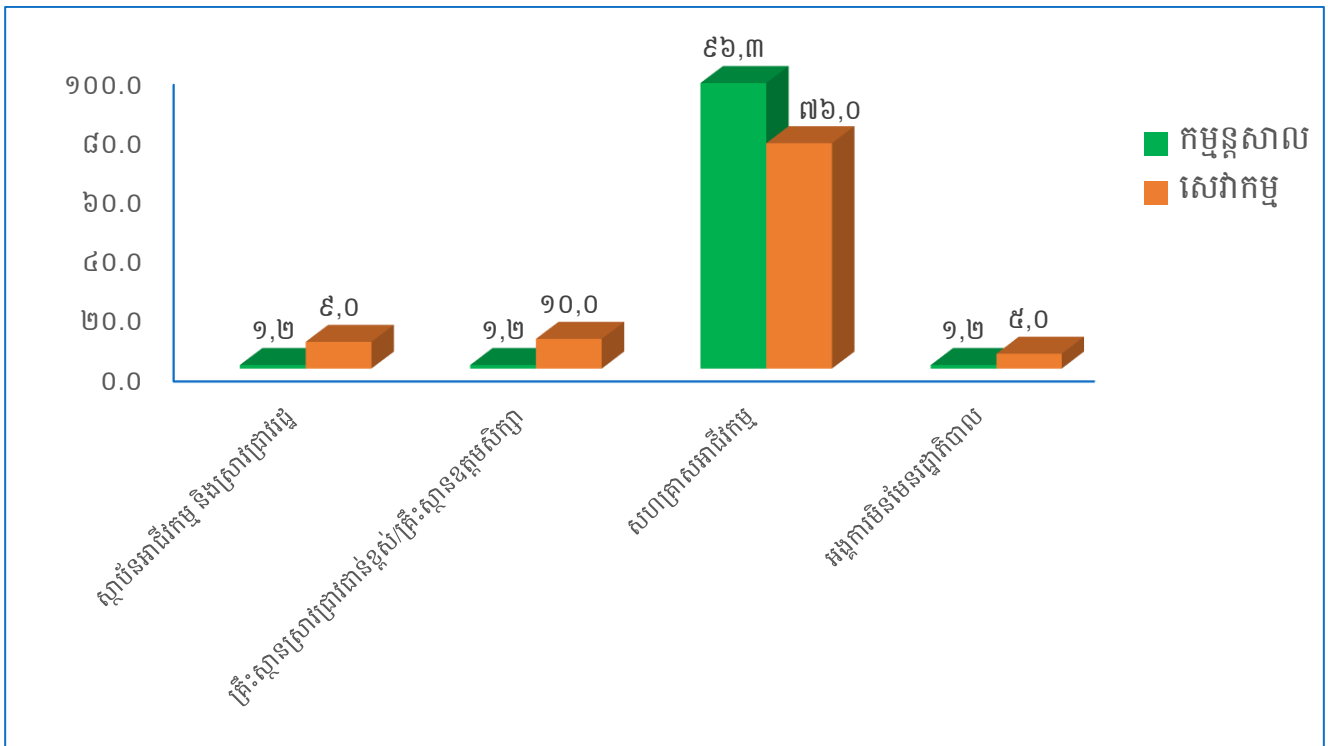

តារាង៤.៥ និងរូបភាព៤.៥ បង្ហាញអំពីគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមប្រភេទគ្រឹះស្ថាន និងតាមវិស័យ។ តារាងនេះក៏បានបង្ហាញផងដែរថាទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្មគ្រឹះស្ថានសហគ្រាសអាជីវកម្មមាននវានុវត្តន៍ច្រើនជាងស្ថាប័នទាំងបីទៀត មានចំនួន ៧៩ (៩៦,៣ ភាគរយ) វិស័យកម្មន្តសាល និង ៧៦ (៧៦,០ ភាគរយ) វិស័យសេវាកម្ម។ ផ្ទុយទៅវិញសម្រាប់ស្ថាប័នទាំងបីរួមមាន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នអារិយធម៌ និងស្រាវជ្រាវរដ្ឋ និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវជាន់ខ្ពស់/គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា មានចំនួននិងភាគរយដូចគ្នាក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល ចំណែកវិស័យសេវាកម្ម អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមានចំនួនតិចជាងគេ។ (សូមមើលតារាង៤.៥ និងរូបភាព៤.៥ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៤.៥ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ តាមប្រភេទគ្រឹះស្ថាន និងវិស័យ

គ្រឹះស្ថាន	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		សរុប	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
ស្ថាប័នអាជីវកម្ម និងស្រាវជ្រាវវេជ្ជ	១	១,២	៩	៩,០	១០	៥,៥
គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវជាន់ខ្ពស់/គ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា	១	១,២	១០	១០,០	១១	៦,០
សហគ្រាសអាជីវកម្ម	៧៩	៩៦,៣	៧៦	៧៦,០	១៥៥	៨៥,២
អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល	១	១,២	៥	៥,០	៦	៣,៣
សរុប	៨២	១០០	១០០	១០០	១៨២	១០០

រូបភាព៤.៥ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ តាមប្រភេទគ្រឹះស្ថាន និងវិស័យ

៤.៤ ប្រភេទកម្មសិទ្ធិនៃគ្រឹះស្ថានតាមវិស័យ

តារាង៤.៦ បង្ហាញអំពីគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមប្រភេទកម្មសិទ្ធិគ្រឹះស្ថាន និងតាមវិស័យ។ ចំនួនគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ច្រើនជាងគេទាំងពីរវិស័យ គឺក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតមានចំនួនសរុប ៩១ គិតជាភាគរយស្មើនឹង ៥០,០ ភាគរយ។ ចំពោះគ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍ច្រើនបន្ទាប់ទាំងពីរវិស័យ គឺក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(បានចុះបញ្ជី) មានចំនួនសរុប ៣៧ (២០,៣ ភាគរយ)។ ចំណែកឯគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ តាមប្រភេទកម្មសិទ្ធិផ្សេងៗទៀតទាំងពីរវិស័យគិតជាភាគរយក្នុងរង្វង់ពី ០,៥ ទៅដល់ ៧,១ ភាគរយ។ (សូមមើលតារាង៤.៦ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៤.៦ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមប្រភេទកម្មសិទ្ធិ និងវិស័យ

ប្រភេទកម្មសិទ្ធិ	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		សរុប	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(មិនបានចុះបញ្ជី)	៣	៣,៧	៨	៨,០	១១	៦,០
ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(បានចុះបញ្ជី)	១៨	២២,០	១៩	១៩,០	៣៧	២០,៣
ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ	២	២,៤	២	២,០	៤	២,២
ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត	៥៣	៦៤,៦	៣៨	៣៨,០	៩១	៥០,០
ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសមានកម្រិត	២	២,៤	១០	១០,០	១២	៦,៦
បុគ្គលម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស	២	២,៤	១	១,០	៣	១,៦
សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស	០	០,០	៤	៤,០	៤	២,២
សហករណ៍	០	០,០	១	១,០	១	០,៥
សហគ្រាសគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋ	១	១,២	១២	១២,០	១៣	៧,១
អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល	១	១,២	៥	៥,០	៦	៣,៣
សរុប	៨២	១០០	១០០	១០០	១៨២	១០០

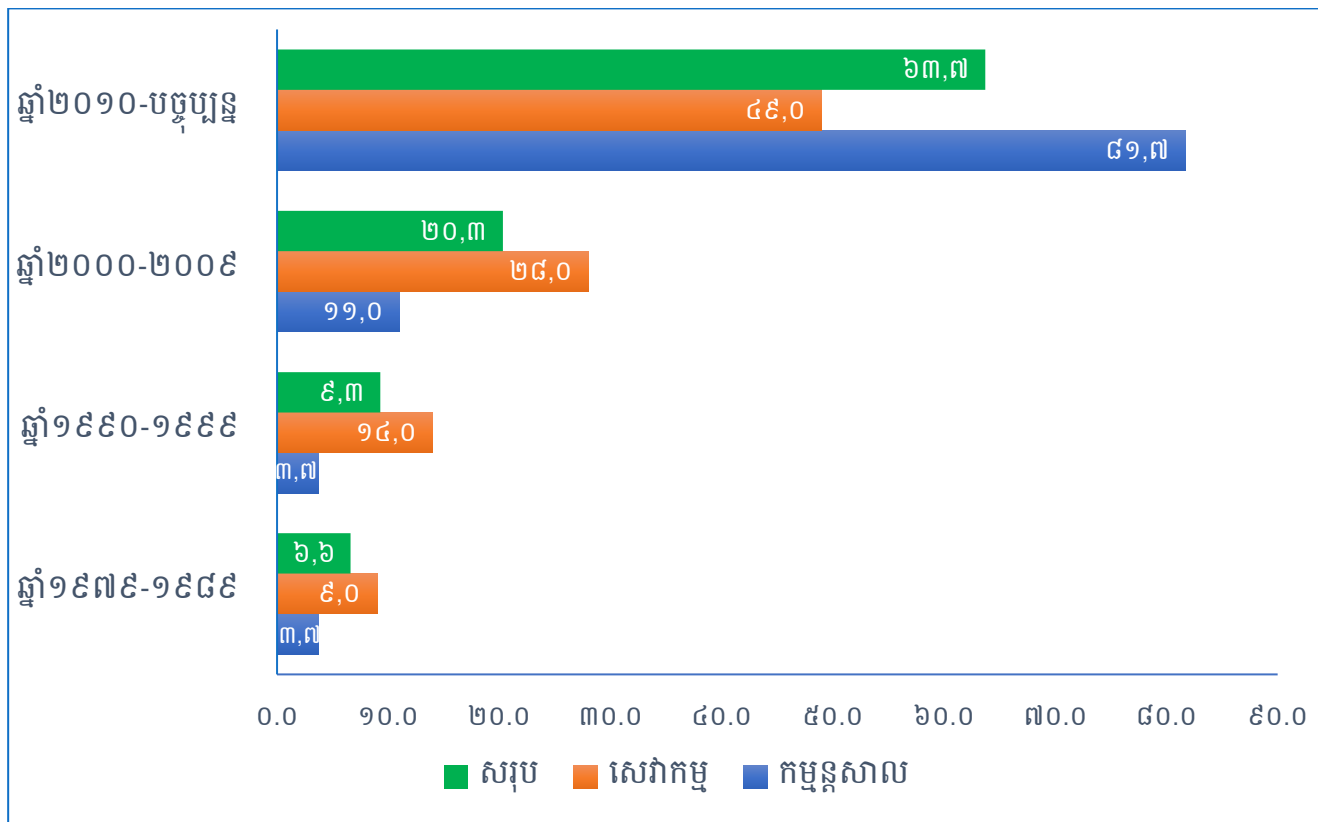
៤.៥ ឆ្នាំបង្កើតគ្រឹះស្ថាន

តារាង៤.៧ និងរូបភាព៤.៦ បង្ហាញអំពីគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមប្រភេទកម្មសិទ្ធិគ្រឹះស្ថាន និងតាមវិស័យ។ ចំនួនគ្រឹះស្ថានសរុបដែលផ្តោតលើការអង្កេតនេះដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងចាប់ពីឆ្នាំ១៩៧៩ រហូតដល់ឆ្នាំបច្ចុប្បន្ន។ តាមលទ្ធផលអង្កេតនេះបានបង្ហាញថាគ្រឹះស្ថាន បង្កើតឡើងរវាង ឆ្នាំ២០១០ ដល់បច្ចុប្បន្ន គឺមានចំនួនគ្រឹះស្ថាន ច្រើនគេដែលមាននវានុវត្តន៍នៅក្នុងវិស័យទាំងពីរ (ចំនួន៦៧ គ្រឹះស្ថាន សម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាល និង ៤៩ គ្រឹះស្ថាន សម្រាប់វិស័យសេវាកម្ម)។ ខណៈពេលដែលគ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍តិចជាងគេគឺជាគ្រឹះស្ថានដែលបានបង្កើតឡើងនៅចន្លោះ ឆ្នាំ១៩៧៩ ដល់ឆ្នាំ១៩៨៩។ (សូមមើលតារាង៤.៧ និងរូបភាព៤.៦ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៤.៧ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍បែងចែកតាមឆ្នាំបង្កើតគ្រឹះស្ថាន និងវិស័យ

ឆ្នាំបង្កើតគ្រឹះស្ថាន	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		សរុប	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
ឆ្នាំ១៩៧៩-១៩៨៩	៣	៣,៧	៩	៩,០	១២	៦,៦
ឆ្នាំ១៩៩០-១៩៩៩	៣	៣,៧	១៤	១៤,០	១៧	៩,៣
ឆ្នាំ២០០០-២០០៩	៩	១១,០	២៨	២៨,០	៣៧	២០,៣
ឆ្នាំ២០១០-បច្ចុប្បន្ន	៦៧	៨១,៧	៤៩	៤៩,០	១១៦	៦៣,៧
សរុប	៨២	១០០	១៩៩	១០០	១៨២	១០០

រូបភាព៤.៦ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍ តាមឆ្នាំបង្កើតគ្រឹះស្ថាន និងវិស័យ

តារាង៤.៨ និង៤.៩ បង្ហាញពីសកម្មភាពកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្ម ស្របទៅតាមចំណាត់ថ្នាក់ស្តង់ដារវិស័យសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា (ច.ស.វ.ក.) ឆ្នាំ២០១២។

ក្នុងតារាង៤.៨ វិស័យកម្មន្តសាលគ្រឹះស្ថានដែលមានចំណាត់ថ្នាក់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចច្រើនជាងគេទៅលើ (ក្រុមកូដ ១៤១) កម្មន្តសាលសម្លៀកបំពាក់ (លើកលែងសម្លៀកបំពាក់ធ្វើពីរោមសត្វ) និង(ក្រុមកូដ ៣៣២) ការដំឡើងផ្ទះម៉ាស៊ីននិងគ្រឿងបរិក្ខារម៉ាស៊ីន ដែលមានចំនួន ៨,៣ ភាគរយដូចគ្នាហើយនិងសកម្មភាព (ក្រុមកូដ ១០៧) កម្មន្តសាលនៃផលិតផលអាហារផ្សេងទៀត និង(ក្រុមកូដ ៣១០) កម្មន្តសាលគ្រឿងសង្ហារឹម មានចំនួន ៥,៨ ភាគរយដូចគ្នា។ ហើយគ្រឹះស្ថានដែលមានចំណាត់ថ្នាក់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចតិចជាងគេទៅលើ (ក្រុមកូដ ២៦៧) កម្មន្តសាលឧបករណ៍អុបទិក និងគ្រឿងបរិក្ខារថតរូប ដែលមានចំនួន០,៥ ភាគរយ និង(ក្រុមកូដ ១៤៣) កម្មន្តសាលសម្លៀកបំពាក់ចាក់(ដោយម្តុលច្រើន ឬម្តុលមួយ (ក្រុមកូដ ១៤២) កម្មន្តសាលផលិតផលពីឈើ ឈើស្មៅ ចំបើង និងវត្ថុធាតុក្រុង និង(ក្រុមកូដ ១៣៩) កម្មន្តសាលវាយនភណ្ឌដទៃទៀត មានចំនួន០,៦ ភាគរយ។

ក្នុងតារាង៤.៩ វិស័យសេវាកម្មគ្រឹះស្ថានដែលមានចំណាត់ថ្នាក់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចច្រើនជាងគេទៅលើ (ក្រុមកូដ ៦៤១) អន្តរការីវិប័យវត្ថុ មានចំនួន៧,០ ភាគរយ និង(ក្រុមកូដ ៦២០) សកម្មភាពបង្កើតកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ ពិគ្រោះយោបល់ និងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធ ហើយនិង(ក្រុមកូដ ៨៦២) សកម្មភាពព្យាបាលជំងឺទូទៅ និងមាត់ធ្មេញ និង(ក្រុមកូដ ៨៦៩) សកម្មភាពថែទាំសុខភាពផ្សេងទៀត មានចំនួន ៥,៩ ភាគរយដូចគ្នា។ ហើយគ្រឹះស្ថានដែលមានចំណាត់ថ្នាក់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចតិចជាងគេទៅលើ (ក្រុមកូដ ៤១០) ការសាងសង់អគារ (ក្រុមកូដ ៤២២) សំណង់នៃគម្រោងសេវាកម្មសាធារណៈ (ក្រុមកូដ ៤៦៦) ការលក់ដុំកទេសផ្សេងៗ និង (ក្រុមកូដ ៤៧២) ការលក់រាយ អាហារ ភេសជ្ជៈ និងថ្នាំជក់នៅក្នុងហាងឯកទេស ដែលមានចំនួន ០,៥ ភាគរយដូចគ្នា។

តារាង៤.៨ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានបែងចែកតាមប្រភេទសកម្មភាព (វិស័យកម្មន្តសាល)

ក្រុមកូដ	ចំណាត់ថ្នាក់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច	ភាគរយ
១០៦	កម្មន្តសាលផលិតផលពីការកិនគ្រាប់ធញ្ញជាតិ ម្សៅអាមីដុង និងផលិតផលពីម្សៅអាមីដុង	៣,២
១០៧	កម្មន្តសាលនៃផលិតផលអាហារផ្សេងទៀត	៥,៨
១០៨	កម្មន្តសាលចំណីសត្វរៀបចំរួច	១,៩
១១០	កម្មន្តសាលភេសជ្ជៈ	៣,២
១៣១	ការរៃ ការត្បាញ និងការធ្វើឲ្យសម្រេចនូវផលិតផលវាយនភណ្ឌ	១,៩
១៣៩	កម្មន្តសាលវាយនភណ្ឌដទៃទៀត	០,៦
១៤១	កម្មន្តសាលសម្លៀកបំពាក់ (លើកលែងសម្លៀកបំពាក់ធ្វើពីរោមសត្វ)	៨,៣
១៤២	កម្មន្តសាលផលិតផលពីឈើ ឈើស្មៅ ចំបើង និងវត្ថុធាតុក្រុង	០,៦
១៤៣	កម្មន្តសាលសម្លៀកបំពាក់ចាក់(ដោយម្ជុលច្រើន ឬម្ជុលមួយ)	០,៦
១៥១	ការសម្លាប់ស្បែក ការតុបតែងស្បែក កម្មន្តសាលវ៉ាលីស កាបូបយួរដៃ កែបសេះនិងបង្ហូរសេះ ការតុបតែងនិងជ្រលក់ពណ៌រោមសត្វ	២,៦
១៥២	កម្មន្តសាលស្បែកជើង	៣,២
១៦១	ការអារឈើនិងការឈូសឈើ	៣,៨
១៦២	កម្មន្តសាលផលិតផលឈើ ឈើស្មៅ ចំបើង និងវត្ថុធាតុប្រេង	៣,៨
១៧០	កម្មន្តសាលក្រដាស និងផលិតផលពីក្រដាស	០,៦
២០១	កម្មន្តសាលគីមីមូលដ្ឋាន ជីនិងសមាសធាតុនីត្រូហ្សែន ប្លាស្ទិក និងកៅស៊ូសំយោគ ក្នុងទម្រង់បឋម	០,៦
២១០	កម្មន្តសាលឱសថសារធាតុគីមីសម្រាប់ព្យាបាល និងផលិតផលឱសថធ្វើពីរុក្ខជាតិ	០,៦
២២២	កម្មន្តសាលផលិតផលពីប្លាស្ទិក	១,៩
២៣៩	កម្មន្តសាលផលិតផលពីអេលេហៈដែលពុំបានរាប់បញ្ចូល	១,៩
២៤១	កម្មន្តសាលដែកមូលដ្ឋាន និងដែកថែប	០,៦
២៤៣	ការស្នាក់ពុម្ពលោហធាតុ	០,៦
២៥១	កម្មន្តសាលផលិតផលគ្រោងពីលោហធាតុ ធុង អាង និងម៉ាស៊ីនបង្កើតចំហាយទឹក	០,៦
២៥៩	កម្មន្តសាលផលិតផលលោហធាតុកែច្នៃដទៃទៀត សកម្មភាពសេវាកម្មជាងដែក	០,៦
២៦១	កម្មន្តសាលគ្រឿងបន្លំ និង បន្ទះផ្គុំអេឡិចត្រូនិក	១,៣
២៦៣	កម្មន្តសាលបរិក្ខារទូរគមនាគមន៍	០,៦
២៦៤	កម្មន្តសាលគ្រឿងប្រើប្រាស់អេឡិចត្រូនិក	០,៦
២៦៧	កម្មន្តសាលឧបករណ៍អុបទិក និងគ្រឿងបរិក្ខារថតរូប	០,៥

២៧៣	កម្មន្តសាលខ្សែភ្លើង និងគ្រឿងតខ្សែភ្លើង	១,៣
២៧៤	កម្មន្តសាលបរិក្ខារអគ្គិសនីបំភ្លឺ	១,៣
២៧៩	កម្មន្តសាលបរិក្ខារអគ្គិសនីដទៃទៀត	១,៣
២៨១	កម្មន្តសាលគ្រឿងម៉ាស៊ីនសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងទូទៅ	០,៦
៣១០	កម្មន្តសាលគ្រឿងសង្ហារឹម	៥,៨
៣២១	កម្មន្តសាលរតនភណ្ឌ គ្រឿងអលង្ការ និងរបស់របរពាក់ព័ន្ធ	០,៦
៣២៤	កម្មន្តសាលហ្គេម និងប្រដាប់ប្រដាភ្លេងលេង	១,៣
៣២៥	កម្មន្តសាលឧបករណ៍និងគ្រឿងផ្គត់ផ្គង់សម្រាប់វេជ្ជសាស្ត្រនិង ទន្តសាស្ត្រ	១,៣
៣៣១	ការជួសជុលផលិតផលម៉ាស៊ីន និងគ្រឿងបរិក្ខារលោហធាតុកែច្នៃ	០,០
៣៣២	ការដំឡើងផ្គត់ផ្គង់ម៉ាស៊ីននិងគ្រឿងបរិក្ខារម៉ាស៊ីន	៨,៣
៣៦០	ការប្រមូល ការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម និងការផ្គត់ផ្គង់ទឹក	០,៦

តារាង៤.៩ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានបែងចែកតាមប្រភេទសកម្មភាព (វិស័យសេវាកម្ម)

ក្រុមកូដ	ចំណាត់ថ្នាក់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច	ភាគរយ
៤១០	ការសាងសង់អគារ	០,៥
៤២២	សំណង់នៃគម្រោងសេវាកម្មសាធារណៈ	០,៥
៤៣៩	សកម្មភាពសំណង់ឯកទេសដទៃទៀត	០,៦
៤៥២	ការថែទាំ និងការជួសជុលយានយន្ត	១,៦
៤៦៣	ការលក់ដុំ អាហារ ភេសជ្ជៈ និងថ្នាំជក់	០,៦
៤៦៤	ការលក់ដុំនូវទំនិញប្រើប្រាស់ក្នុងផ្ទះ	១,១
៤៦៥	ការលក់ដុំគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍ និងសម្ភារផ្គត់ផ្គង់ផ្សេងៗ	៤,៩
៤៦៦	ការលក់ដុំឯកទេសផ្សេងៗ	០,៥
៤៧២	ការលក់រាយអាហារ ភេសជ្ជៈ និងថ្នាំជក់នៅក្នុងហាងឯកទេស	០,៥
៤៧៣	ការលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈយានយន្តនៅក្នុងហាងឯកទេស	០,៥
៤៧៤	ការលក់រាយឧបករណ៍ផ្នែកព័ត៌មាន និងទំនាក់ទំនង នៅក្នុងហាងឯកទេស	១,៦
៤៧៥	ការលក់រាយ ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារផ្សេងៗ នៅក្នុងហាងឯកទេស	០,៥
៤៧៦	ការលក់រាយទំនិញវប្បធម៌ និងកម្សាន្តនៅក្នុងហាងឯកទេស	០,៥
៤៧៧	ការលក់រាយទំនិញផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងហាងឯកទេស	០,៥
៤៩២	ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវគោកផ្សេងទៀត	១,៦
៥៣២	សកម្មភាពអ្នកផ្តល់សេវាកម្មបញ្ជី	១,១
៥៥១	សកម្មភាពសេវាកម្មស្នាក់នៅរយៈពេលខ្លី	៤,៩
៥៦១	សកម្មភាពសេវាកម្មភោជនីយដ្ឋាន និងសេវាកម្មផ្គត់ផ្គង់អាហារចល័ត	០,៥

៥៦២	ការផ្គត់ផ្គង់ម្ហូបអាហារដល់កម្មវិធី និងសកម្មភាពសេវាកម្មអាហារផ្សេងៗ	០,៥
៥៨១	ការបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅ កាលិកបត្រ និងសកម្មភាពបោះពុម្ពផ្សាយផ្សេងទៀត	១,៣
៥៩១	សកម្មភាពភាពយន្ត កម្មវិធីទូរទស្សន៍ និងវីដេអូ	១,១
៦០២	សកម្មភាពបង្កើតកម្មវិធី និងការផ្សាយទូរទស្សន៍	១,៦
៦១១	សកម្មភាពទូរគមនាគមន៍មានខ្សែ	០,៥
៦១២	សកម្មភាពទូរគមនាគមន៍គិតខ្សែ	២,២
៦១៣	សកម្មភាពទូរគមនាគមន៍ផ្កាយរណប	០,៥
៦១៩	សកម្មភាពទូរគមនាគមន៍ផ្សេងទៀត	០,៥
៦២០	សកម្មភាពបង្កើតកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ ពិគ្រោះយោបល់ និងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធ	៥,៩
៦៣១	ការបំប្លែងទិន្នន័យ ការដាក់ដំណើរការលើអ៊ីនធឺណែតនិងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធស្វែងរកតាមអ៊ីនធឺណែត	២,២
៦៣៩	សកម្មភាពសេវាកម្មព័ត៌មានផ្សេងទៀត	០,៥
៦៤១	អន្តរការីរូបិយវត្ថុ	៧,០
៦៤៩	សកម្មភាពសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត លើកលែងតែសកម្មភាពធានារ៉ាប់រង និងមូលនិធិសោធននិវត្តន៍	៤,៩
៦៦១	សកម្មភាពគាំទ្រដល់សកម្មភាពសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ លើកលែងតែការធានារ៉ាប់រង និងមូលនិធិសោធននិវត្តន៍	២,២
៦៩១	សកម្មភាពផ្នែកច្បាប់	០,៦
៦៩២	សកម្មភាពគណនេយ្យ ការកត់ត្រាគណនេយ្យនិងសវនកម្ម ការពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកពន្ធដារ	០,៥
៧២១	ការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍បែបពិសោធន៍លើវិទ្យាសាស្ត្រធម្មជាតិនិងវិស្វកម្ម	៣,២
៧២២	ការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍បែបពិសោធន៍លើវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម និងមនុស្សសាស្ត្រ	១,១
៧៣១	ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម	០,៥
៧៣២	ការស្រាវជ្រាវទីផ្សារ និងការស្ទង់មតិសាធារណៈ	០,៥
៧៤១	សកម្មភាពរចនាឯកទេស	០,៦
៧៤២	សកម្មភាពចត្តរូប	០,៥
៨២១	សកម្មភាពខាងរដ្ឋបាលការិយាល័យ និងសកម្មភាពគាំទ្រការិយាល័យ	០,៥
៨២២	សកម្មភាពរបស់មជ្ឈមណ្ឌលហៅទូរស័ព្ទ	០,៥
៨២៩	សកម្មភាពសេវាគាំទ្រដល់អាជីវកម្មដទៃទៀតដែលពុំបានរាប់បញ្ចូល	១,៩
៨៤១	ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋ និងគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់សហគមន៍	០,៥
៨៥១	មត្តេយ្យសិក្សា និងបឋមសិក្សា	១,៦
៨៥២	មធ្យមសិក្សា	២,៧

៨៥៣	ឧត្តមសិក្សា	៤,៣
៨៥៤	ការអប់រំផ្សេងទៀត	១,៦
៨៥៥	សកម្មភាពគាំទ្រការអប់រំ	៣,២
៨៦១	សកម្មភាពរបស់មន្ទីរពេទ្យ	៤,៩
៨៦២	សកម្មភាពព្យាបាលជំងឺទូទៅ និងមាត់ធ្មេញ	៥,៩
៨៦៩	សកម្មភាពថែទាំសុខភាពផ្សេងទៀត	៥,៩
៨៧៩	សកម្មភាពថែទាំតាមលំនៅដ្ឋានផ្សេងទៀត	០,៥
៩០០	សកម្មភាពច្នៃប្រឌិត សិល្បៈ និងការកម្សាន្ត	១,១
៩៤១	សកម្មភាពរបស់ធុរកិច្ច និយោជក និងអង្គការដែលសមាជិកមានជំនាញវិជ្ជាជីវៈ	០,៥
៩៧៧	សកម្មភាពកក់បម្រុងទុកផ្សេងទៀតនិងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនានា	១,១
៩៩០	សកម្មភាពរបស់អង្គការនិងស្ថាប័នក្រៅរដ្ឋាភិបាល	១,១

ក្នុងតារាង៤.១០ សកម្មភាពរបស់គ្រឹះស្ថានផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រទៅលើវិស័យកម្មន្តសាលៈ គ្រឹះស្ថានដែលមានចំណាត់ថ្នាក់សកម្មភាពវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យាបានចុះបញ្ជីកម្មសិទ្ធិបញ្ញាភាគច្រើនទៅលើ(ក្រុមកូដ ២២៣ និង២២៤) ការអនុវត្តនិងការគ្រប់គ្រងនិម្មាបនកម្ម(Design) និងនិម្មាបនកម្មវិស្វកម្មដែលមានភាគរយ ១៣,៣% ស្មើគ្នា។ វិស័យសេវាកម្មៈ គ្រឹះស្ថានដែលមានចំណាត់ថ្នាក់សកម្មភាពវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យាបានចុះបញ្ជីកម្មសិទ្ធិបញ្ញាភាគច្រើនទៅលើ (ក្រុមកូដ ៥០២) វេជ្ជសាស្ត្រគ្លីនិក ដែលមានភាគរយ ៦២,៥%។

តារាង ៤.១០ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានបែងចែកតាមសកម្មភាពវិទ្យាសាស្ត្រទៅលើវិស័យទាំងពីរ

ក្រុមកូដ	ចំណាត់ថ្នាក់សកម្មភាពវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា	ភាគរយ
វិស័យកម្មន្តសាល		
២០៤	វិស្វកម្មគីមី	៦,៧
២១៣	វិស្វកម្មជីវវេជ្ជសាស្ត្រ	៦,៧
២១៥	វិស្វកម្មមាត្រសាស្ត្រ	៦,៧
២២៣	ការអនុវត្តនិងការគ្រប់គ្រងឌីហ្សាញ	១៣,៣
២២៤	ឌីហ្សាញវិស្វកម្ម	១៣,៣
វិស័យសេវាកម្ម		
១០១	វិទ្យាសាស្ត្រគណិតវិទ្យា	១២,៥
៣០១	វេជ្ជសាស្ត្របឋម	១២,៥
៥០២	វេជ្ជសាស្ត្រគ្លីនិក	៦២,៥
៥០៨	ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនិងគមនាគមន៍	១២,៥

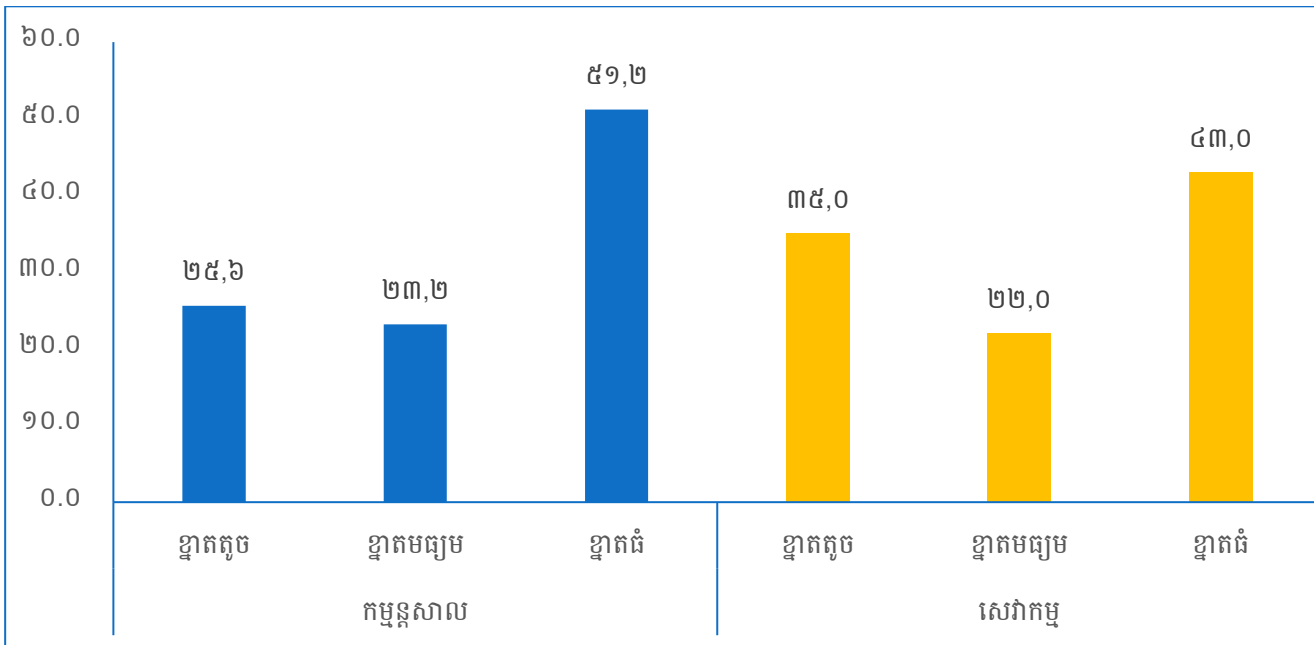
៤.៦ ទំហំនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមវិស័យ

តារាង៤.១១ និងរូបភាព៤.៧ បង្ហាញអំពីគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមទំហំ និងតាមវិស័យ។ លើការពិនិត្យមើលតារាងនិងរូបភាពឃើញថាក្នុងវិស័យកម្មន្តសាលាគ្រឹះស្ថានខ្នាតធំមាននវានុវត្តន៍មានចំនួន ៤២ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ៥១,២ ភាគរយ ច្រើនជាងគេបន្ទាប់មកគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូចដែលមាននវានុវត្តន៍សរុបចំនួន ២១ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ២៥,៦ ភាគរយ ហើយនិងនវានុវត្តន៍តិចជាងគេគឺគ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យមដែលមានចំនួន ១៩ ស្មើនឹង ២៣,២ ភាគរយ។ ចំពោះវិស័យសេវាកម្មក៏ដូចគ្នានិងវិស័យកម្មន្តសាលាដែរ គឺគ្រឹះស្ថានខ្នាតធំមាននវានុវត្តន៍ច្រើនជាងគេ បន្ទាប់មកគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូចនិងគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តិចជាងគេគឺខ្នាតមធ្យម។ (សូមមើលតារាង៤.១១ និងរូបភាព៤.៧ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៤.១១ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមទំហំ និងវិស័យ

ទំហំគ្រឹះស្ថាន	កម្មន្តសាលា		សេវាកម្ម	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
ខ្នាតតូច	២១	២៥,៦	៣៥	៣៥,០
ខ្នាតមធ្យម	១៩	២៣,២	២២	២២,០
ខ្នាតធំ	៤២	៥១,២	៤៣	៤៣,០
សរុប	៨២	១០០	១០០	១០០

រូបភាព៤.៧ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមទំហំ និងវិស័យ

៤.៧ ចំណូលប្រចាំឆ្នាំនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍

គ្រឹះស្ថានដែលមានចំណូលច្រើនជាង ៥ ០០០ លានរៀល មានចំនួនគ្រឹះស្ថានច្រើនជាងគេបានធ្វើនវានុវត្តន៍ (សម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាលាមានចំនួន ៤៧ គ្រឹះស្ថាន គិតជាភាគរយ ៥៧,៣% ចំពោះវិស័យសេវាកម្មវិញមានចំនួន ៤៥ គ្រឹះស្ថានស្មើនឹង ៤៥,០%)។ ចំណែកឯគ្រឹះស្ថានដែលមានចំណូលចាប់ពី ៤ ០០១ ដល់ ៥ ០០០ លានរៀល

មានចំនួនគ្រឹះស្ថានតិចជាងគេធ្វើនវានុវត្តន៍ទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម។ ហើយយើងមកពិនិត្យមើលគ្រឹះស្ថានដែលមានចំណូលតិចជាងឬស្មើ ១ ០០០ លានរៀល សម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាលមានចំនួនគ្រឹះស្ថានច្រើនបន្ទប់ទីពីរចំនួន ១៨ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ២២,០% ធ្វើនវានុវត្តន៍ និងវិស័យសេវាកម្មមានរហូតដល់ ២៩ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ២៩,០% បានធ្វើនវានុវត្តន៍។ (សូមមើលតារាង៤.១២ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៤.១២ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមចំណូល និងវិស័យ

ចំណូល	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		សរុប	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
តិចជាងឬស្មើ ១ ០០០ លានរៀល	១៨	២២,០	២៩	២៩,០	៤៧	២៥,៨
១ ០០១ - ២ ០០០ លានរៀល	៥	៦,១	១៤	១៤,០	១៩	១០,៤
២ ០០១ - ៣ ០០០ លានរៀល	៥	៦,១	៨	៨,០	១៣	៧,១
៣ ០០១ - ៤ ០០០ លានរៀល	៤	៤,៩	៤	៤,០	៨	៤,៤
៤ ០០១ - ៥ ០០០ លានរៀល	៣	៣,៧	០	០,០	៣	១,៦
ច្រើនជាង ៥ ០០០ លានរៀល	៤៧	៥៧,៣	៤៥	៤៥,០	៩២	៥០,៥
សរុប	៨២	១០០	១០០	១០០	១៨២	១០០

៤.៨ ការចំណាយលើនវានុវត្តន៍របស់គ្រឹះស្ថាន

គ្រឹះស្ថានដែលមានចំណាយតិចជាងឬស្មើ ២០ លានរៀល លើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ សម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាល មានចំនួន ២២ គ្រឹះស្ថាន គិតជាភាគរយ ២៦,៨% ចំពោះវិស័យសេវាកម្មវិញមានចំនួន ១៣ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ១៣,០%។ ចំណែកគ្រឹះស្ថានដែលមានចំណាយស្មើ ឬលើសពី ១ ០០០ លានរៀលឡើង លើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍មានចំនួន ៩ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ១១,០% សម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្មមានចំនួន ១០ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ១០,០%។ (សូមមើលតារាង៤.១៣ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៤.១៣ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមចំណាយ និងវិស័យ

ចំណាយ	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		សរុប	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
តិចជាងឬស្មើ ២០ លានរៀល	២២	២៦,៨	១៣	១៣,០	៣៥	១៩,២
២១ - ៧០,៩ លានរៀល	១៤	១៧,១	២០	២០,០	៣៤	១៨,៧
៧១ - ១៥០,៩ លានរៀល	១៣	១៥,៩	១៨	១៨,០	៣១	១៧,០
១៥១ - ២៥០,៩ លានរៀល	៧	៨,៥	១៦	១៦,០	២៣	១២,៦
២៥១ - ៤៥០,៩ លានរៀល	១០	១២,២	១៦	១៦,០	២៦	១៤,៣
៤៥១ - ៧៥០,៩ លានរៀល	៤	៤,៩	៤	៤,០	៨	៤,៤
៧៥១ - ១ ០០០ លានរៀល	៣	៣,៧	៣	៣,០	៦	៣,៣
ច្រើនជាង ១ ០០០ លានរៀល	៩	១១,០	១០	១០,០	១៩	១០,៤
សរុប	៨២	១០០	១០០	១០០	១៨២	១០០

ជំពូកទី ៥

សកម្មភាពនវានុវត្តន៍

៥.១ សេចក្តីផ្តើម

ក្នុងជំពូកទី៥នេះ មានគោលបំណងដើម្បីបង្ហាញនូវទិន្នន័យស្ថិតិ ស្តីពីសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ទាំងបួនប្រភេទ រួមមាន នវានុវត្តន៍ផលិតផល នវានុវត្តន៍ដំណើរការ នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង របស់គ្រឹះស្ថាន តាម វិស័យទាំងពីរ(២) រួមមានវិស័យកម្មនិយម និងវិស័យសេវាកម្ម។ ការរកឃើញថ្មី ឬការច្នៃប្រឌិតថ្មី ដែលបាន កំណត់ថាជានវានុវត្តន៍ មានបីកម្រិត (យោងតាមសៀវភៅណែនាំរបស់ Oslo ឆ្នាំ២០០៥) រួមមានដូចខាងក្រោម៖

- ១) ថ្មីតែចំពោះគ្រឹះស្ថាន (Only new to the establishment) គ្រឹះស្ថានអនុវត្តផលិតផល ឬសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែលមានរួចហើយពីដៃគូប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងទីផ្សាររបស់អ្នក។
- ២) ថ្មីក្នុងទីផ្សារ (New to the market) គ្រឹះស្ថានអនុវត្តផលិតផលឬសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរ ឱ្យកត់សម្គាល់ទៅកាន់ទីផ្សារមុនគួរប្រកួតប្រជែងរបស់អ្នក។
- ៣) ថ្មីក្នុងពិភពលោក (New to the world) គ្រឹះស្ថានបានបង្កើតផលិតផល និងឬសេវាកម្មដែលថ្មី ឬ ប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ មុនគេសម្រាប់ទីផ្សារ និងឧស្សាហកម្ម នៅក្នុងស្រុកនិងក្រៅស្រុក (គ្មានគ្រឹះស្ថាន ណាមួយបើកវាពីមុនទេ)។

ក្នុងន័យនេះ ការរកឃើញថ្មីឬការច្នៃប្រឌិតថ្មីដែលបានកំណត់ថាជានវានុវត្តន៍យ៉ាងហោចណាស់ស្ថិតនៅ កម្រិតទាបត្រូវតែចំពោះគ្រឹះស្ថាន។

៥.២ នវានុវត្តន៍ផលិតផល

នវានុវត្តន៍ផលិតផលអាចត្រូវបានកំណត់ថាជាការអនុវត្តទំនិញឬសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់ទាក់ទងនឹងលក្ខណៈរបស់វា។ ក្នុងចំណោមនោះមានការធ្វើឱ្យប្រសើរគួរឱ្យកត់សម្គាល់រួមមានលក្ខណៈ បច្ចេកទេសពិសេសសមាសធាតុនិងវត្ថុធាតុដើមការរួមបញ្ចូលផ្នែកទន់(Software) អ្នកប្រើមានភាពងាយស្រួល ឬបន្ថែមលក្ខណៈមុខងារប្រើប្រាស់ផ្សេងទៀត។ នវានុវត្តន៍ផលិតផលអាចប្រើប្រាស់ចំណេះដឹង ឬបច្ចេកវិទ្យាថ្មី ឬការរួមបញ្ចូលគ្នានៃចំណេះដឹង ឬបច្ចេកវិទ្យាដែលមានស្រាប់។

បរិមាណនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផលត្រូវបានផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យពីរយ៉ាងគឺ (១) ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាង មុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ និង (២) សេវាកម្មថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។

តារាង៥.១ បង្ហាញថានវានុវត្តន៍ផលិតផលបានមកពីផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ សម្រាប់វិស័យកម្មនិយមដែលមានចំនួន ១៩ គ្រឹះស្ថាន គិតជាភាគរយស្មើ ២៣,២ ភាគរយ។ ក្នុងចំណោម គ្រឹះស្ថាន១៩ មានចំនួន ៥ គ្រឹះស្ថាន បានធ្វើសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ គិតជាភាគរយមាន ៦,១ ភាគរយ។ ចំពោះនវានុវត្តន៍លើសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់វិស័យសេវាកម្មមាន ចំនួន ២៥ គ្រឹះស្ថាន គិតជាភាគរយស្មើ ២៥,០ ភាគរយ ក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថាន២៥ មានចំនួន ១០ គ្រឹះស្ថាន បាន ធ្វើផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ គិតជាភាគរយប្រមាណ ២៥,០ ភាគរយ។

តារាង៥.១ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ផលិតផល តាមសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ

សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ ផលិតផល	កម្មន្តសាល					សេវាកម្ម				
	ចំនួន មាន	ភាគរយ មាន	ចំនួន គ្មាន	ភាគរយ គ្មាន	សរុប	ចំនួន មាន	ភាគរយ មាន	ចំនួន គ្មាន	ភាគរយ គ្មាន	សរុប
ផលិតផលថ្មីឬប្រសើរជាង មុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	១៩	២៣,២	៦៣	៧៦,៨	៨២	១០	១០,០	៩០	៩០,០	១០០
សេវាកម្មថ្មីឬប្រសើរជាង មុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	៥	៦,១	៧៧	៩៣,៩	៨២	២៥	២៥,០	៧៥	៧៥,០	១០០

តារាង៥.២ និងរូបភាព៥.១ បង្ហាញការអភិវឌ្ឍផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ គិតតាមវិស័យ រយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩ - ២០២១)។ ក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល នវានុវត្តន៍ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់មានចំនួនសរុប ២៣ គ្រឹះស្ថាន បើធៀបនឹងវិស័យសេវាកម្ម នវានុវត្តន៍ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់មានចំនួនសរុប ១៥ គ្រឹះស្ថាន។ ផ្ទុយមកវិញសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅក្នុង ផ្នែកវិស័យសេវាកម្ម មានចំនួនសរុប ១៣ គ្រឹះស្ថាន និងវិស័យកម្មន្តសាល មានចំនួនសរុប ៦ គ្រឹះស្ថានតែប៉ុណ្ណោះ។

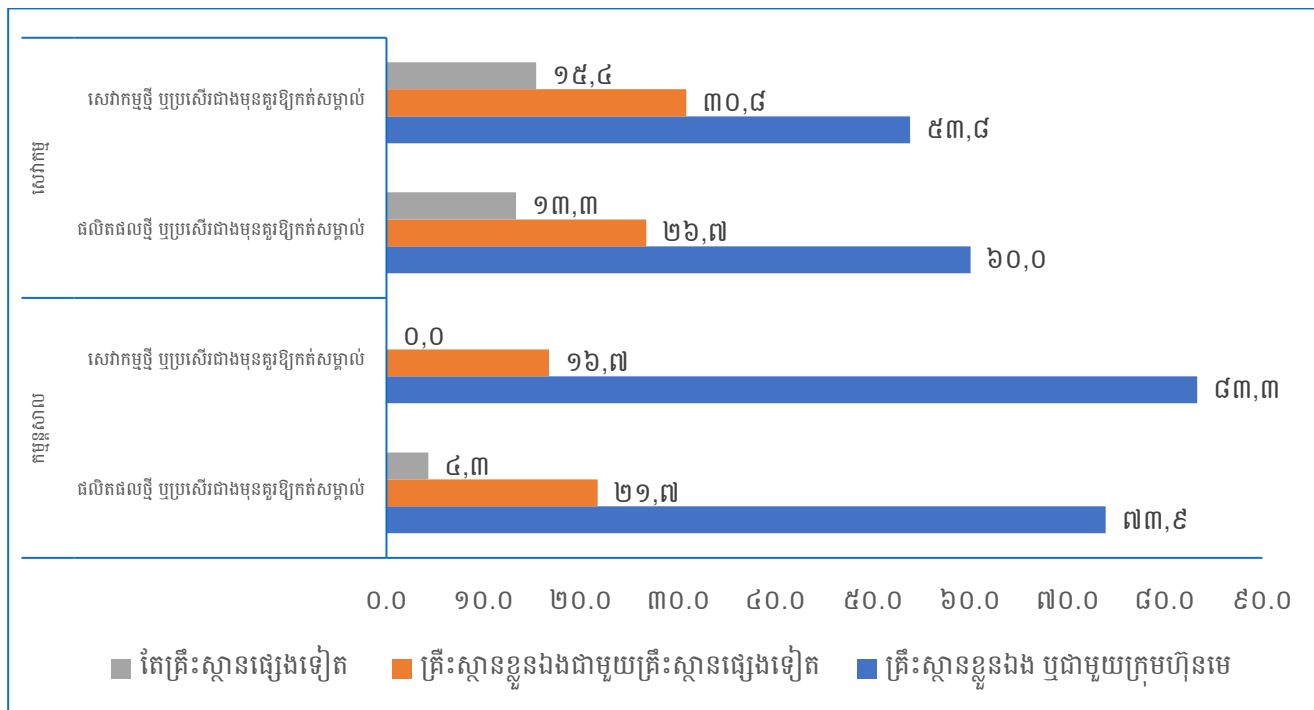
ទិន្នន័យនៅក្នុងតារាងនិងរូបភាព បានបង្ហាញថាផលិតផលថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ត្រូវបានផលិត និងអភិវឌ្ឍន៍ដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ មានចំនួន ៧៣,៩ ភាគរយ និងសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ មានចំនួន ៨៣,៣ ភាគរយ ក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល។ ចំណែកវិស័យសេវាកម្មវិញ សម្រាប់ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់មាន ចំនួន ៦០,០ ភាគរយ និងសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់មាន ៥៣,៨ ភាគរយ បានផលិតនិងអភិវឌ្ឍន៍ ដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ។ ចំពោះការផលិតនិងអភិវឌ្ឍផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែលបង្កើតដោយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត មានភាគរយទាបបំផុតទាំងក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្ម។ (សូមមើលតារាង៥.២ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.២ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ផលិតផល តាមគ្រឹះស្ថានបង្កើត និងវិស័យ

គ្រឹះស្ថានបង្កើត	កម្មន្តសាល				សេវាកម្ម			
	ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាង មុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់	ភាគរយ	សេវាកម្មថ្មីឬ ប្រសើរ ជាង មុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់	ភាគរយ	ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាង មុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់	ភាគរយ	សេវាកម្មថ្មីឬ ប្រសើរជាង មុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់	ភាគរយ
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយ ក្រុមហ៊ុនមេ	១៧	៧៣,៩	៥	៨៣,៣	៩	៦០,០	៧	៥៣,៨
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង រួមគ្នាជា មួយ គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	៥	២១,៧	១	១៦,៧	៤	២៦,៧	៤	៣០,៨
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	១	៤,៣	០	០,០	២	១៣,៣	២	១៥,៤
សរុប	២៣	១០០	៦	១០០	១៥	១០០	១៣	១០០

រូបភាព៥.១ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ផលិតផល តាមគ្រឹះស្ថានបង្កើត និងវិស័យ

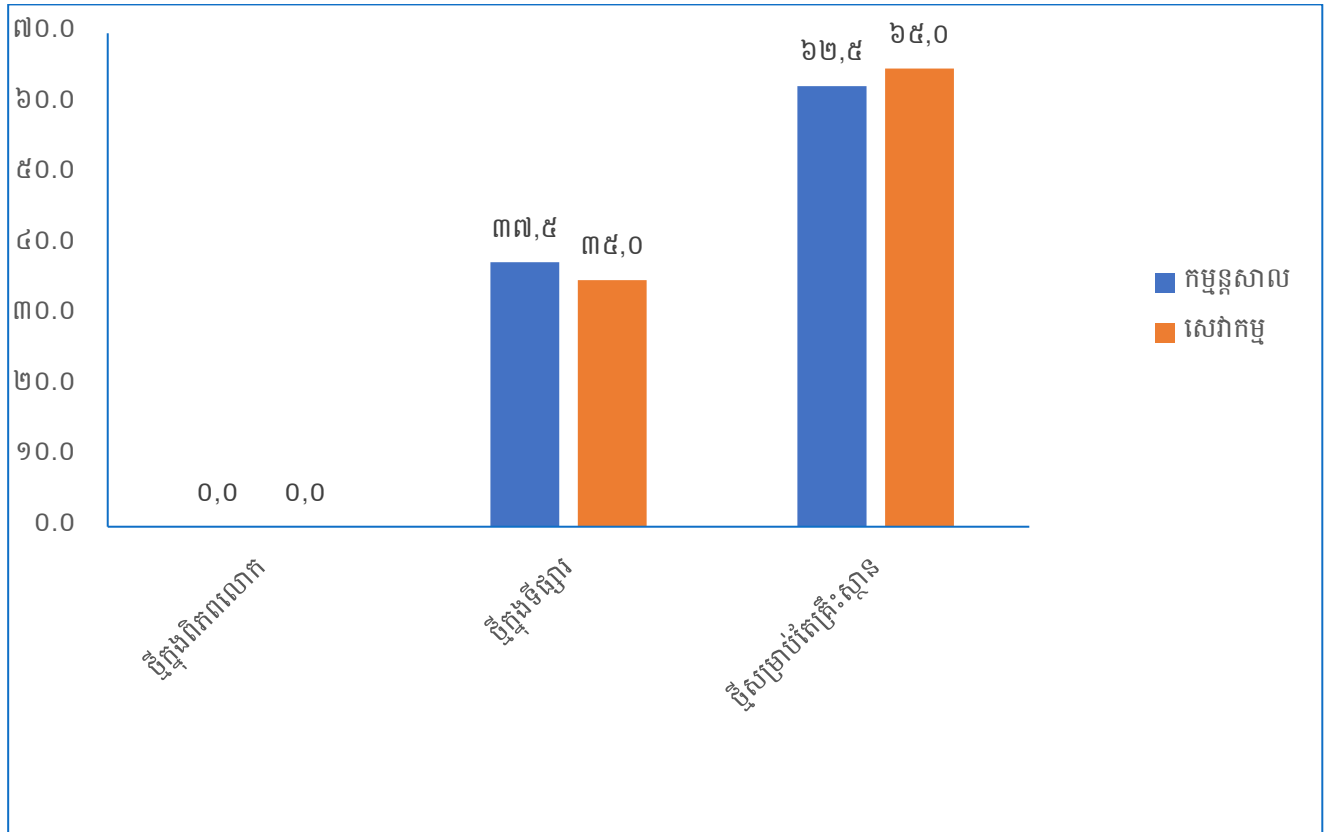

តារាង៥.៣ បង្ហាញថាក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល មាននវានុវត្តន៍ផលិតផលដែលថ្មីសម្រាប់តែគ្រឹះស្ថានមានចំនួននិងភាគរយខ្ពស់ជាងគេគឺមានចំនួន ១៥ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ៦២,៥ ភាគរយ ក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍ចំនួន២៤។ ចំណែកក្នុងវិស័យសេវាកម្មវិញក៏មាននវានុវត្តន៍(សេវាកម្ម) ដែលថ្មីសម្រាប់តែគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងដែរ មានចំនួន ២៦ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ៦៥,០ ភាគរយ ក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍ចំនួន៤០។ ចំពោះភាគរយខ្ពស់បន្ទាប់គឺថ្មីក្នុងទីផ្សារ លើវិស័យកម្មន្តសាលមានចំនួន ៩ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ៣៧,៥ ភាគរយ និងវិស័យសេវាកម្មមានចំនួន ១៤ គ្រឹះស្ថាន ប្រមាណ ៣៥,០ ភាគរយ។ (សូមមើលតារាង ៥.៣ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

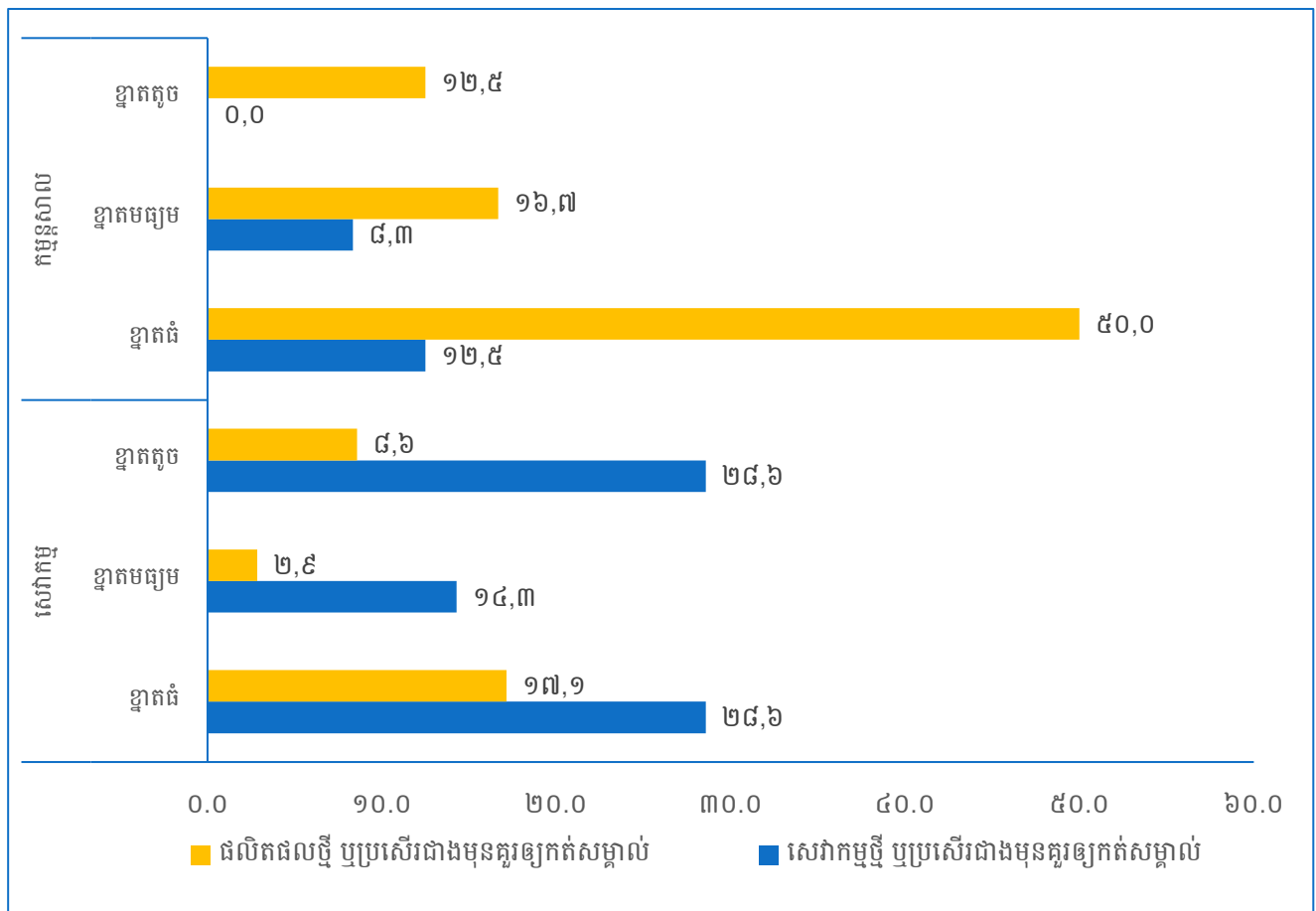
តារាង៥.៣ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ផលិតផល តាមប្រភេទការបង្កើតថ្មី និងវិស័យ

ប្រភេទការបង្កើតថ្មី	នវានុវត្តន៍ផលិតផល									
	កម្មន្តសាល					សេវាកម្ម				
	ចំនួនមាន	ភាគរយ	ចំនួនគ្មាន	ភាគរយ	សរុប	ចំនួនមាន	ភាគរយ	ចំនួនគ្មាន	ភាគរយ	សរុប
ថ្មីក្នុងពិភពលោក	០	០,០	១៩	៥៧,៦	១៩	០	០,០	២៧	៦៥,៩	២៧
ថ្មីក្នុងទីផ្សារ	៩	៣៧,៥	១០	៣០,៣	១៩	១៤	៣៥,០	១៣	៣១,៧	២៧
ថ្មីសម្រាប់តែគ្រឹះស្ថាន	១៥	៦២,៥	៤	១២,១	១៩	២៦	៦៥,០	១	២,៤	២៧
សរុប	២៤	១០០	៣៣	១០០	៥៧	៤០	១០០	៤១	១០០	៨១

រូបភាព៥.២ ភាគរយនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផល តាមប្រភេទការបង្កើតថ្មី និងវិស័យ

រូបភាព៥.៣ ភាគរយនៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ផលិតផល តាមវិស័យ និងទំហំគ្រឹះស្ថាន

៥.៣ នវានុវត្តន៍ដំណើរការ

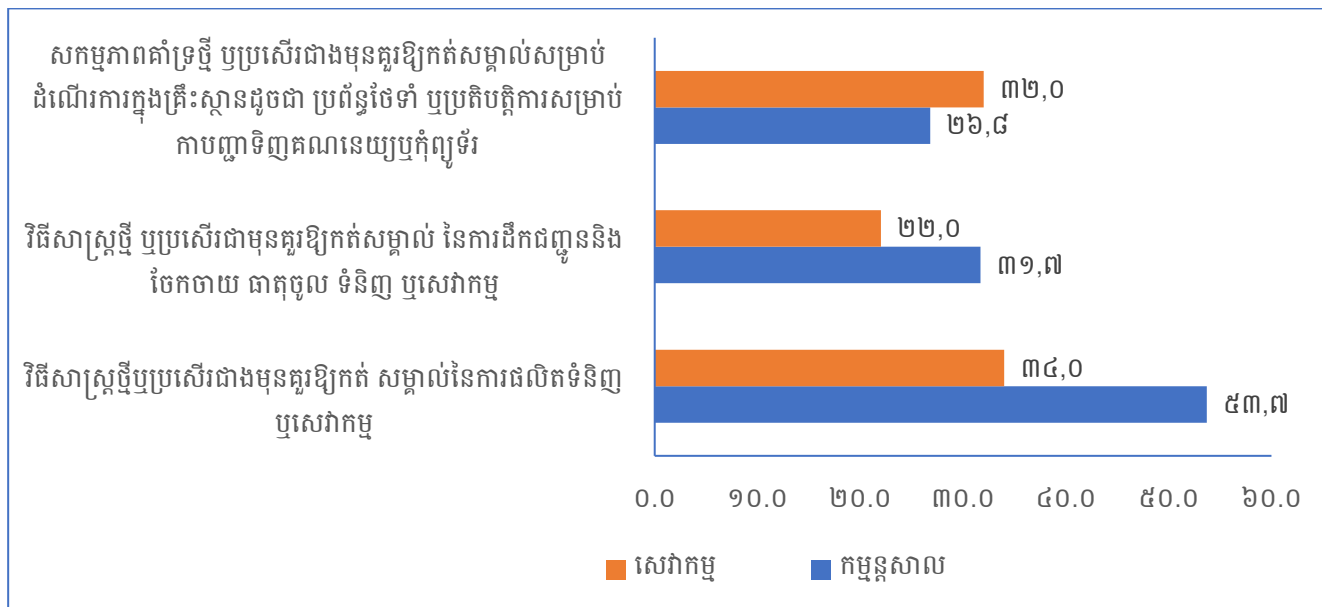
នវានុវត្តន៍ដំណើរការ គឺជាវិធីសាស្ត្រលើការផលិតផលិតផល និងឬវិធីសាស្ត្រដឹកជញ្ជូនឬចែកចាយថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដូចដែលបានកំណត់ដោយអង្គការសហប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច (OECD) និង(Oslo Manual ២០០៥)។ ទាំងនេះរួមបញ្ចូលការផ្លាស់ប្តូរបច្ចេកទេស ឧបករណ៍ និងឬផ្នែកទន់(Software)។ នវានុវត្តន៍ដំណើរការមានគោលបំណងដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយក្នុងមួយឯកតានៃការផលិត ឬកាត់បន្ថយការចំណាយលើការដឹកជញ្ជូន និងដើម្បីបង្កើនគុណភាពផលិតផលឬដឹកជញ្ជូនឱ្យមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ។

តារាង៥.៤ និងរូបភាព៥.៤ បង្ហាញពីទិន្នន័យនវានុវត្តន៍ដំណើរការតាមវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម។ ក្នុងវិស័យកម្មន្តសាលក្នុងនវានុវត្តន៍ដំណើរការដែលមានភាគរយខ្ពស់ជាងគេគឺការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្មមានចំនួន ៤៤ ស្មើនឹង ៥៣,៧ ភាគរយ បន្ទាប់មកវិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ នៃការដឹកជញ្ជូននិងចែកចាយ ធាតុចូល ទំនិញ ឬសេវាកម្មមានចំនួន ២៦ ស្មើនឹង ៣១,៧ ភាគរយ និងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដំណើរការទាបជាងគេ គឺសកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការក្នុងគ្រឹះស្ថានដូចជា ប្រព័ន្ធចែទំ ឬប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការបញ្ជាទិញ គណនេយ្យ ឬកុំព្យូទ័រមានចំនួន ២២ ស្មើនឹង ២៦,៨ ភាគរយ។ ចំណែកសម្រាប់វិស័យសេវាកម្ម សកម្មភាពនវានុវត្តន៍មានភាគរយខ្ពស់ជាងគេ គឺវិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញឬសេវាកម្មមានចំនួន ៣៤ ស្មើនឹង ៣៤,០ ភាគរយ បន្ទាប់មកសកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការក្នុង គ្រឹះស្ថានដូចជាប្រព័ន្ធចែទំ ឬប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការបញ្ជាទិញ គណនេយ្យ ឬកុំព្យូទ័រ មានចំនួន ៣២ ស្មើនឹង ៣២,០ ភាគរយ និងទាបជាងគេវិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ នៃការដឹកជញ្ជូននិងចែកចាយ ធាតុចូល ទំនិញ ឬសេវាកម្មមានចំនួន ២២ ស្មើនឹង ២២,០ ភាគរយ។ (សូមមើលតារាង៥.៤ និងរូបភាព៥.៤ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.៤ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ដំណើរការ តាមសកម្មភាព និងវិស័យ

សកម្មភាពនវានុវត្តន៍	នវានុវត្តន៍ដំណើរការ									
	កម្មន្តសាល					សេវាកម្ម				
	ចំនួន	ភាគរយមាន	ចំនួន	ភាគរយគ្មាន	សរុប	ចំនួន	ភាគរយមាន	ចំនួន	ភាគរយគ្មាន	សរុប
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្ម	៤៤	៥៣,៧	៣៨	៤៦,៣	៨២	៣៤	៣៤,០	៦៦	៦៦,០	១០០
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការដឹកជញ្ជូននិងចែកចាយធាតុចូល ទំនិញ ឬសេវាកម្ម	២៦	៣១,៧	៥៦	៦៨,៣	៨២	២២	២២,០	៧៨	៧៨,០	១០០
សកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការក្នុងគ្រឹះស្ថានដូចជា ប្រព័ន្ធចែទំ ឬប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការបញ្ជាទិញ គណនេយ្យឬកុំព្យូទ័រ	២២	២៦,៨	៦០	៧៣,២	៨២	៣២	៣២,០	៦៨	៦៨,០	១០០

រូបភាព៥.៤ ភាគរយនៃវានុវត្តន៍ដំណើរការ តាមសកម្មភាព និងវិស័យ

តារាង៥.៥ បង្ហាញអំពីវានុវត្តន៍ដំណើរការដែលមានបីប្រភេទគឺការអភិវឌ្ឍវិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្ម ភស្តុភារ(ឡធីស្ទីក) ដំដៅដល់វិធីសាស្ត្រនៃការបែងចែកផ្គត់ផ្គង់ និងការប្រគល់ទំនិញដែលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ការផលិតឬការផ្តល់សេវាកម្ម និងសកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការរបស់គ្រឹះស្ថាន ដូចជាប្រព័ន្ធចែទំនំ ប្រតិបត្តិការ ការបញ្ជាទិញ គណនេយ្យ ឬការគណនាតាមកុំព្យូទ័រទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម។ តារាងនេះក៏បានបង្ហាញផងដែរថានវានុវត្តន៍ដំណើរការ គឺបានអភិវឌ្ឍន៍ស្ទើរតែទាំងអស់តាមរយៈគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេសម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាល លើកលែងតែសកម្មភាពគាំទ្រ។ ចំពោះការបង្កើតដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត នវានុវត្តន៍ដំណើរការក្នុងវិស័យសេវាកម្ម ច្រើនជាងវិស័យកម្មន្តសាល។

តារាង៥.៥ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមានវានុវត្តន៍ដំណើរការ តាមគ្រឹះស្ថានបង្កើត និងវិស័យ

បានបង្កើតឡើងដោយ	វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬធ្វើឱ្យប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់											
	វិធីសាស្ត្រ				ភស្តុភារ (ឡធីស្ទីក)				សកម្មភាពគាំទ្រ			
	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ	៤១	៧៨,៨	៣៣	៦៧,៣	២៥	៨៦,២	២២	៧១,០	១៩	៨៦,៤	៣១	៧៥,៦
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	៦	១១,៥	១២	២៤,៥	៤	១៣,៨	៧	២២,៦	០	០,០	៧	១៧,១
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	៥	៩,៦	៤	៨,២	០	០,០	២	៦,៥	៣	១៣,៦	៣	៧,៣
សរុប	៥២	១០០	៤៩	១០០	២៩	១០០	៣១	១០០	២២	១០០	៤១	១០០

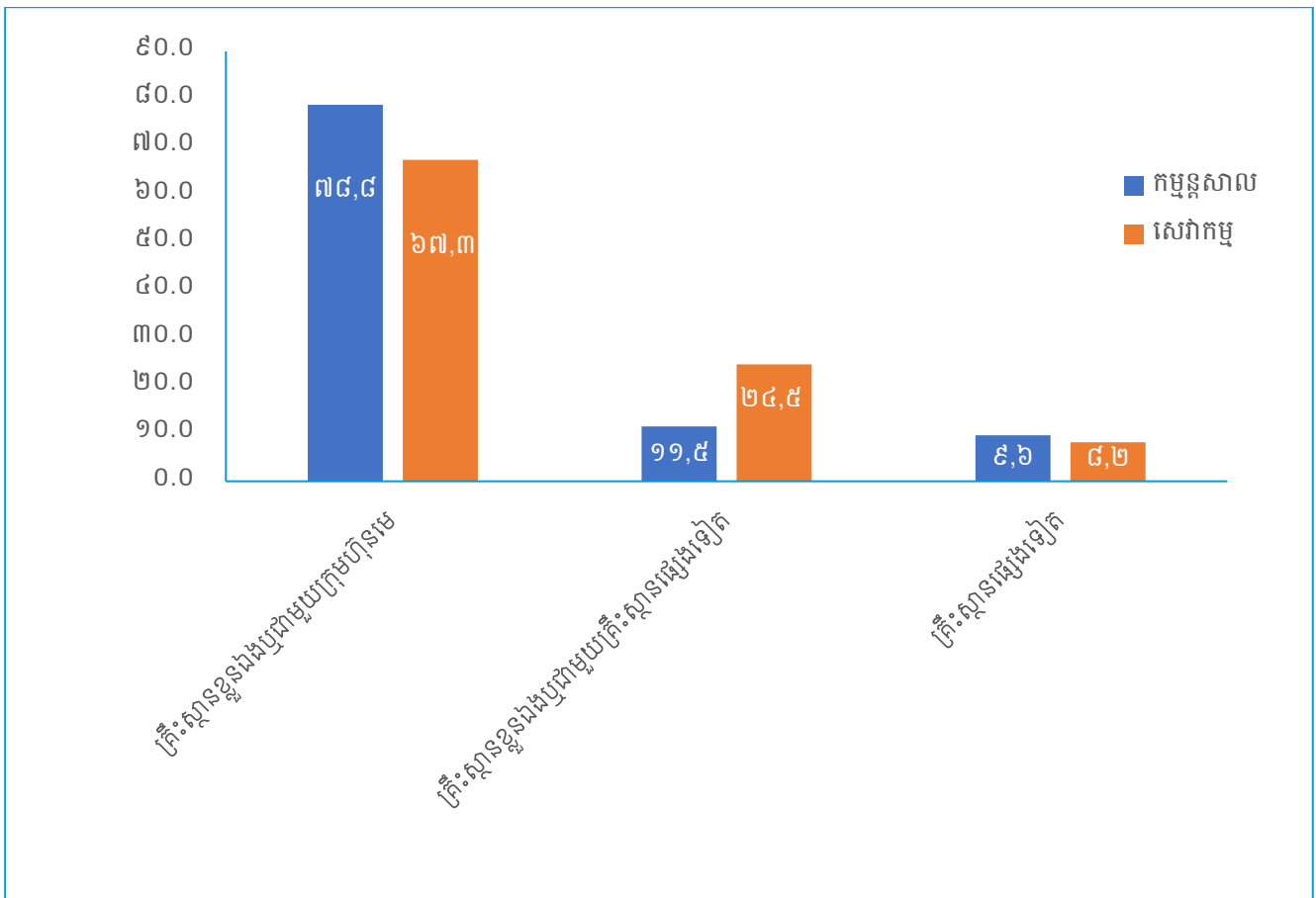
ការអភិវឌ្ឍនវានុវត្តន៍ដំណើរការបង្កើតឡើងដោយ(១) គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ (២) គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត និង(៣) គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត។ រូបភាព ៥.៥ ៥.៦ និង៥.៧ បង្ហាញនវានុវត្តន៍ដំណើរការក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម រយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១)។

រូបភាព៥.៥ នវានុវត្តន៍ដំណើរការបង្កើតឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ ទាំងពីរវិស័យ មានការឆ្លើយតបខ្ពស់លើវិធីសាស្ត្រ ក្នុងនោះវិស័យកម្មន្តសាលមាន ៧៨,៨ ភាគរយ និងសេវាកម្មមាន ៦៧,៣ ភាគរយ។

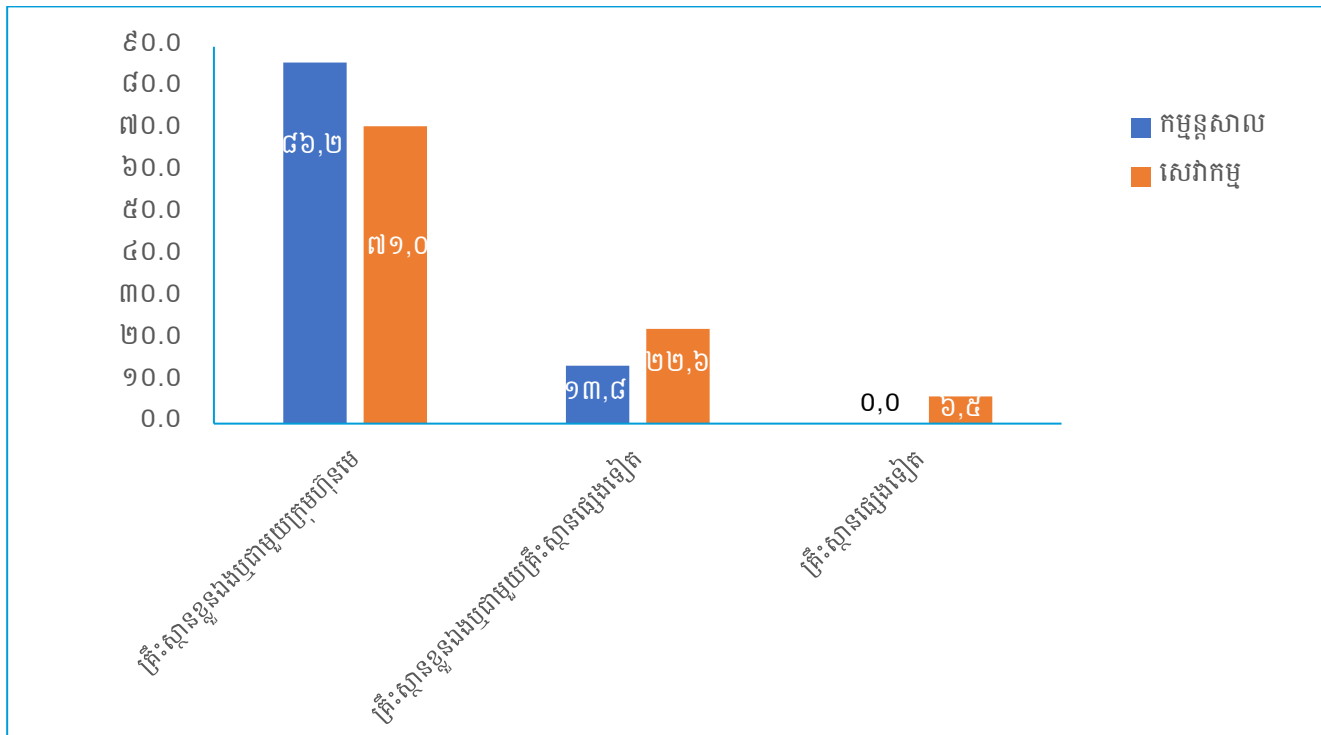
រូបភាព៥.៦ នវានុវត្តន៍ដំណើរការបង្កើតឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយគ្រឹះស្ថានមេ បានបង្ហាញថាលើសកម្មភាពភស្តុភារ (ឡូជីស្ទិក) មានភាគរយខ្ពស់ជាងគេក្នុងវិស័យកម្មន្តសាលមាន ៨៦,២ ភាគរយ និងវិស័យសេវាកម្មមាន ៧១,០ ភាគរយ ។

រូបភាព៥.៧ នវានុវត្តន៍ដំណើរការបង្កើតឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយគ្រឹះស្ថានមេ លើសកម្មភាពគាំទ្រមានភាគរយច្រើនជាងគេក្នុងវិស័យកម្មន្តសាលមាន ៨៦,៤ ភាគរយ រីឯវិស័យសេវាកម្មមាន ៧៥,៦ ភាគរយ។

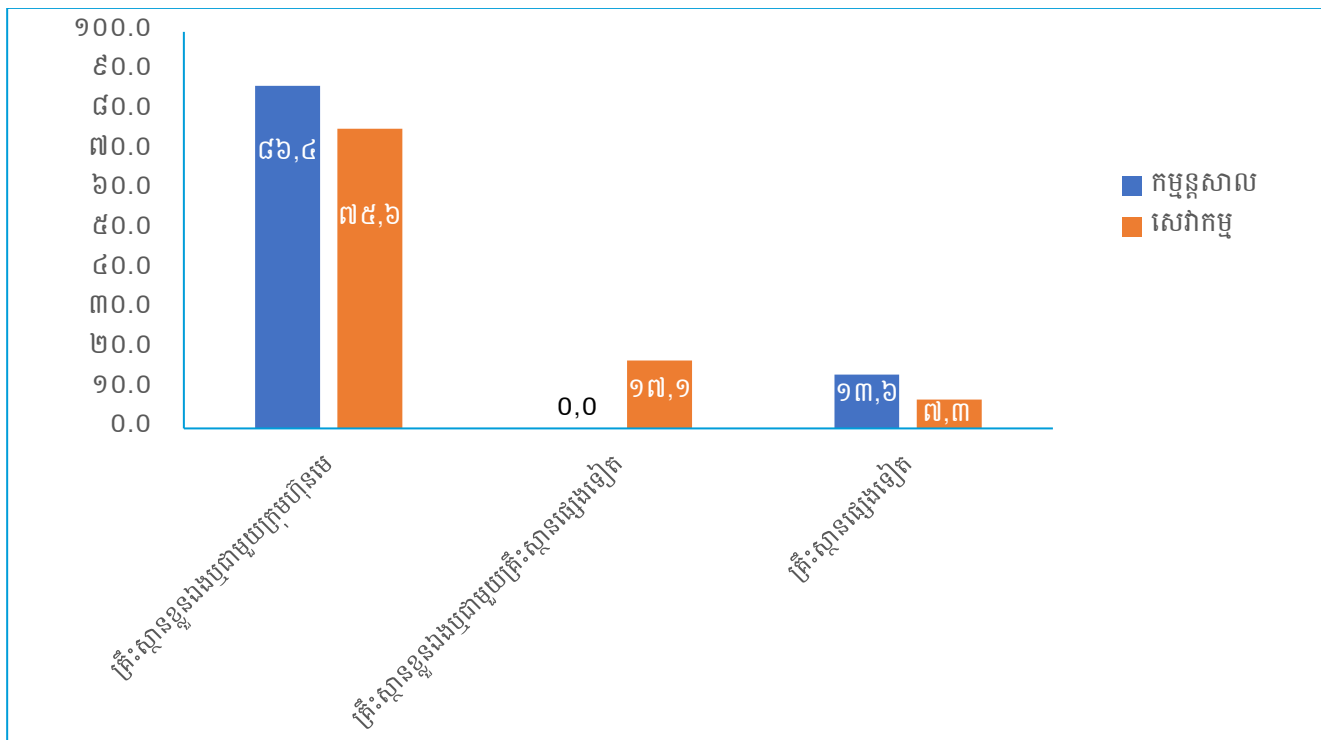
រូបភាព៥.៥ ភាគរយនៃវិធីសាស្ត្រនៃនវានុវត្តន៍ដំណើរការ តាមវិស័យ

រូបភាព៥.៦ ភាគរយនៃភស្តុភារ(ឡូជីស្ទិក) នៃនវានុវត្តន៍ដំណើរការ តាមវិស័យ

រូបភាព៥.៧ ភាគរយនៃសកម្មភាពគាំទ្រ នៃនវានុវត្តន៍ដំណើរការ តាមវិស័យ

៥.៤ នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ

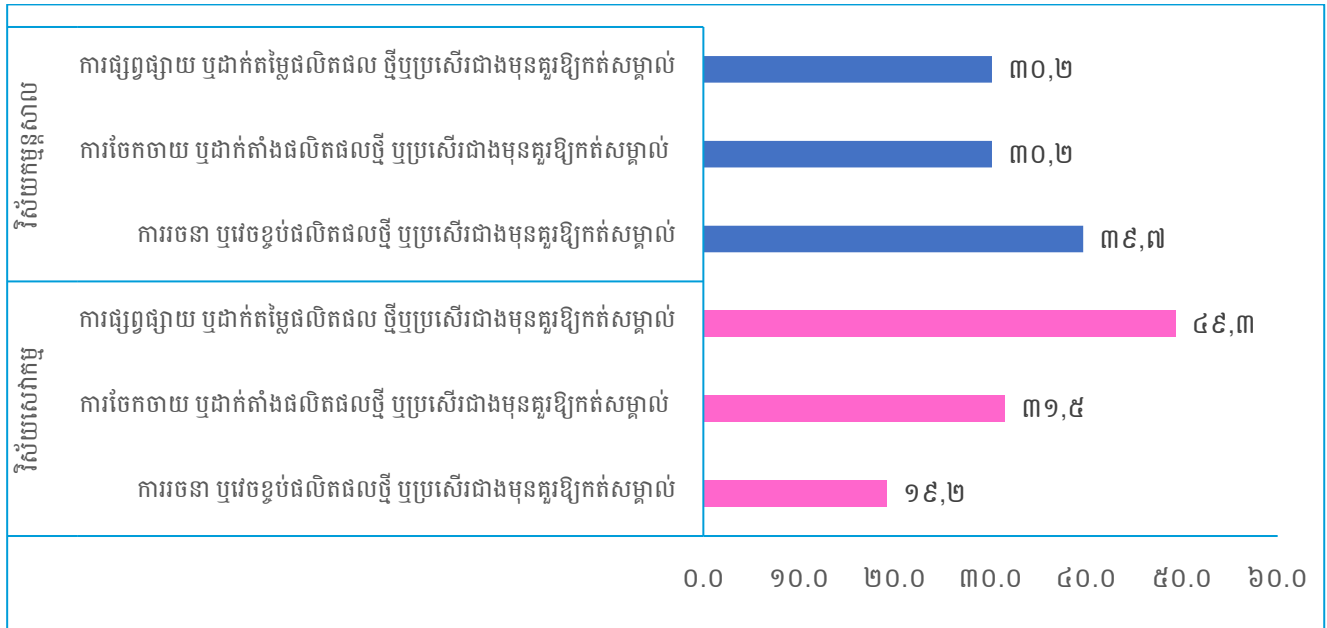
នវានុវត្តន៍ទីផ្សារត្រូវបានកំណត់ការអនុវត្ត (១)វិធីសាស្ត្រទីផ្សារថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការរចនា ឬការវេចខ្ចប់ផលិតផល (២)ការចែកចាយ ឬការដាក់តាំងផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ (៣)ការផ្សព្វផ្សាយឬដាក់តម្លៃផលិតផលថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ (Oslo Manual ២០០៥)។ នវានុវត្តន៍ទីផ្សារមានគោលបំណងយកចិត្តទុកដាក់ដល់តម្រូវការអតិថិជនកាន់តែប្រសើរ និងបើកដំណើរការទីផ្សារថ្មីឬដាក់តាំងផលិតផលថ្មីរបស់ក្រុមហ៊ុនទៅលើទីផ្សារគឺគោលបំណងដើម្បីបង្កើនការលក់របស់ក្រុមហ៊ុន។ ក្នុងចំណោមវិធីសាស្ត្រទាំងនោះត្រូវបានណែនាំសម្រាប់ផលិតផលថ្មីដល់អតិថិជនគោលដៅ និងប្រើជាមូលដ្ឋាននៃការរចនាវេចខ្ចប់ផលិតផលថ្មី ដែល មានបំណងធ្វើឱ្យទាក់ទាញអតិថិជន និងទទួលបានទីផ្សារថ្មី។

តារាង៥.៦ និងរូបភាព៥.៨ បង្ហាញនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ ក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម។ នវានុវត្តន៍ទីផ្សារចំពោះការរចនា ឬវេចខ្ចប់ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ វិស័យកម្មន្តសាល មានចំនួន ៣៩,៧ភាគរយ និងវិស័យសេវាកម្មមានត្រឹមតែ ១៩,២ ភាគរយ។ សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផលថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ឃើញថាវិស័យសេវាកម្មមានចំនួន ៤៩,៣ ភាគរយ ច្រើនជាងវិស័យកម្មន្តសាលដែលមានចំនួន ៣០,២ ភាគរយ។ បើយើងមើលទៅលើការចែកចាយ ឬដាក់តាំងផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ មានភាគរយប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទាំងពីរវិស័យគឺ៣១,៥ភាគរយ និង៣០,២ ភាគរយ។ (សូមមើលតារាង៥.៦ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.៦ ចំនួននិងភាគរយនៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ តាមវិស័យ

នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ	នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ									
	កម្មន្តសាល					សេវាកម្ម				
	ចំនួនមាន	ភាគរយ	ចំនួនគ្មាន	ភាគរយ	សរុប	ចំនួនមាន	ភាគរយ	ចំនួនគ្មាន	ភាគរយ	សរុប
ការរចនា ឬវេចខ្ចប់ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	២៥	៣៩,៧	៩	២៣,១	៣៤	១៤	១៩,២	២៦	៥៥,៣	៤០
ការចែកចាយ ឬដាក់តាំងផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	១៩	៣០,២	១៥	៣៨,៥	៣៤	២៣	៣១,៥	១៧	៣៦,២	៤០
ការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផលថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	១៩	៣០,២	១៥	៣៨,៥	៣៤	៣៦	៤៩,៣	៤	៨,៥	៤០
សរុប	៦៣	១០០	៣៩	១០០	១០២	៧៣	១០០	៤៧	១០០	១២០

រូបភាព៥.៨ ភាគរយនៃវានុវត្តន៍ទីផ្សារ តាមវិស័យ

តារាង៥.៧ បង្ហាញអំពីទិន្នន័យការអភិវឌ្ឍនវានុវត្តន៍ទីផ្សារដែលបានអនុវត្តតាមវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម។ ការអភិវឌ្ឍលើនវានុវត្តន៍ទីផ្សារអាចធ្វើឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងរួមគ្នាជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត និងគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត។ ក្នុងវិស័យសេវាកម្មក៏បានបង្ហាញផងដែរថាបានបង្កើតឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ លើការរចនា ឬវេចខ្ចប់ផលិតផលមានភាគរយច្រើនជាងការចែកចាយ ឬដាក់តាំងផលិតផល និងការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផល។ រីឯវិស័យកម្មន្តសាល ឃើញថាការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផលមានភាគរយច្រើនជាង ការចែកចាយ ឬដាក់តាំងផលិតផល ការរចនា ឬវេចខ្ចប់ផលិតផល ដែលបានបង្កើតឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ។

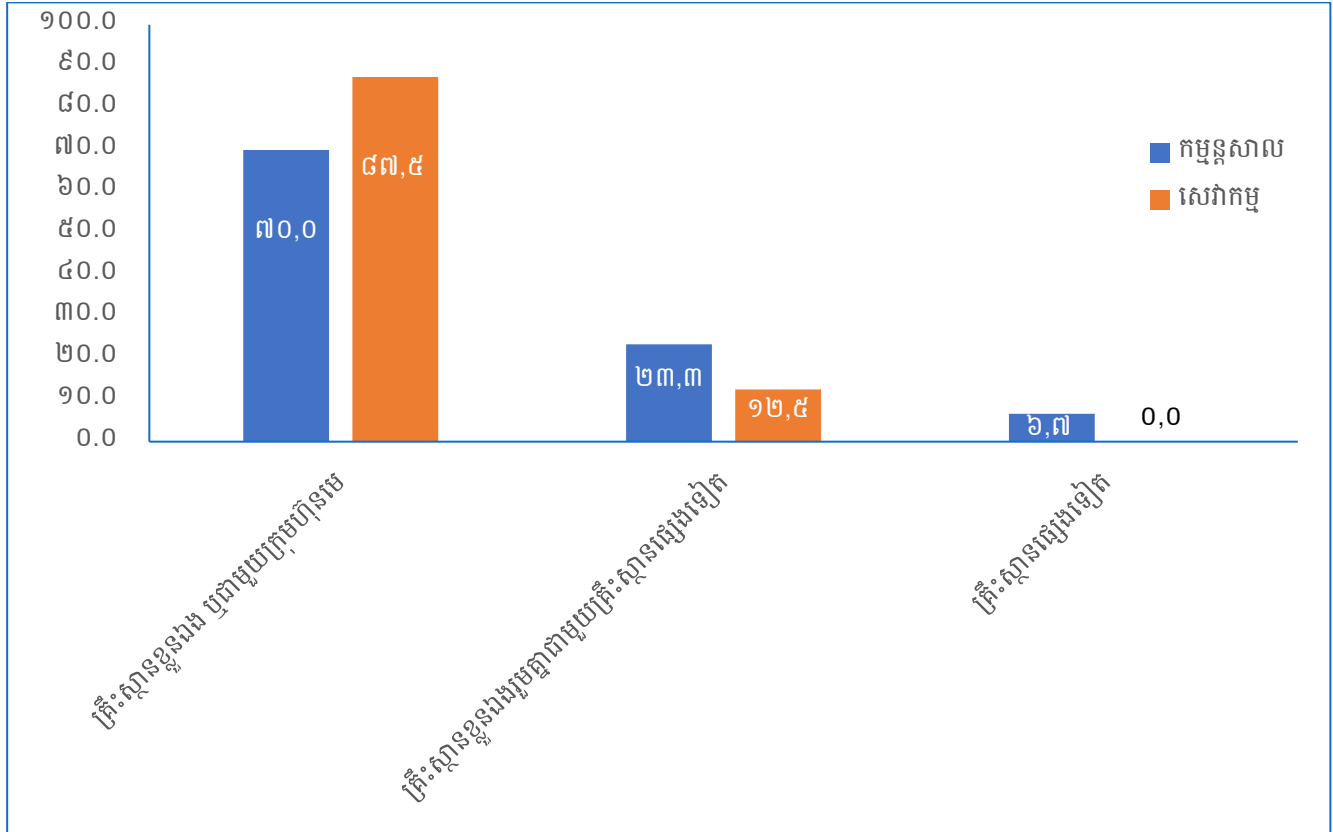
តារាង៥.៧ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ទីផ្សារ តាមគ្រឹះស្ថានបង្កើត និងវិស័យ

បានបង្កើតឡើងដោយ	ថ្មី ឬធ្វើឱ្យប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់											
	ការរចនា ឬវេចខ្ចប់ផលិតផល				ការចែកចាយ ឬដាក់តាំងផលិតផល				ការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផល			
	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ	២១	៧០,០	១៤	៨៧,៥	១៧	៧៧,៣	២២	៧៨,៦	១៨	៨១,៨	៣៥	៨៣,៣
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងរួមគ្នាជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	៧	២៣,៣	២	១២,៥	៤	១៨,២	៤	១៤,៣	៣	១៣,៦	៤	៩,៥
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	២	៦,៧	០	០,០	១	៤,៥	២	៧,១	១	៤,៥	៣	៧,១
សរុប	៣០	១០០	១៦	១០០	២២	១០០	២៨	១០០	២២	១០០	៤២	១០០

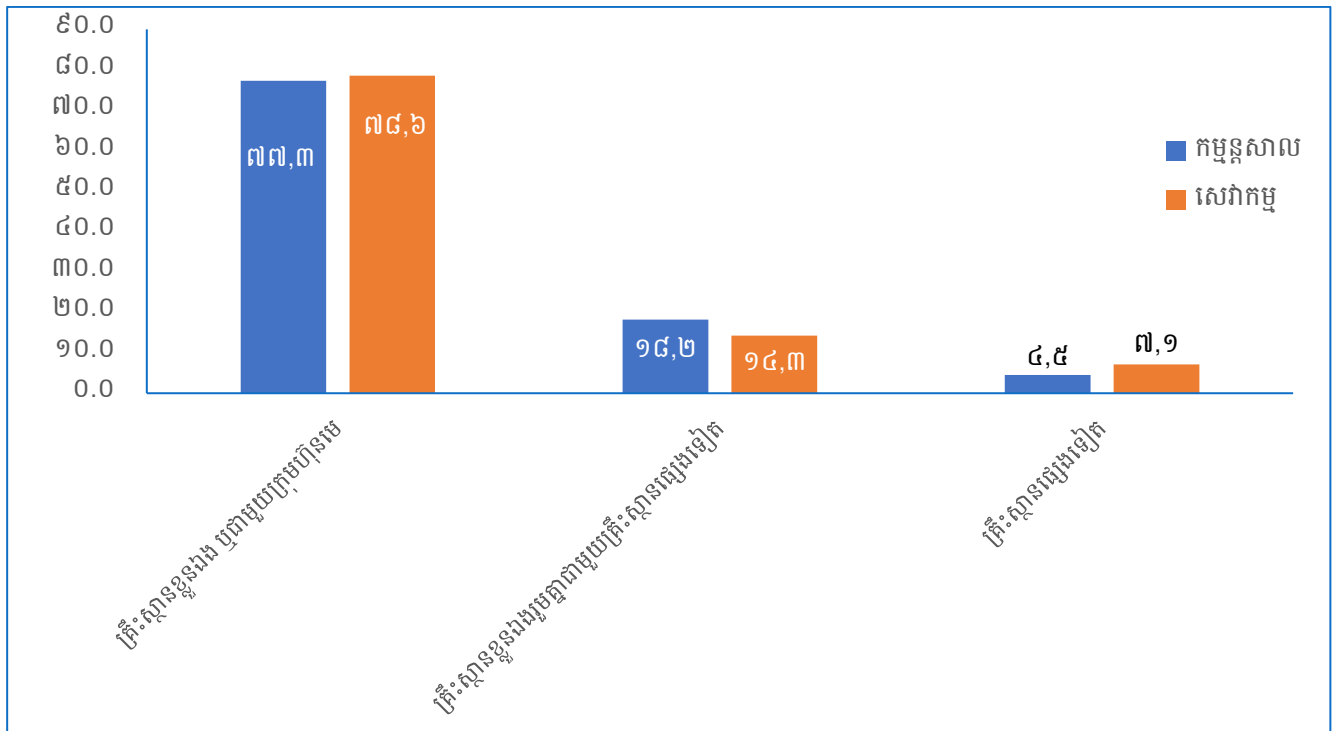

រូបភាព៥.៩ ៥.១០ និង៥.១១ បង្ហាញថា ការរចនា ឬរៀបចំផលិតផល ការចែកចាយ ឬដាក់តាំងផលិតផល ការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផល បានបង្កើតឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ ច្រើនជាងគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងរួមគ្នាជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត និងគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត សម្រាប់វិស័យទាំងពីរ។

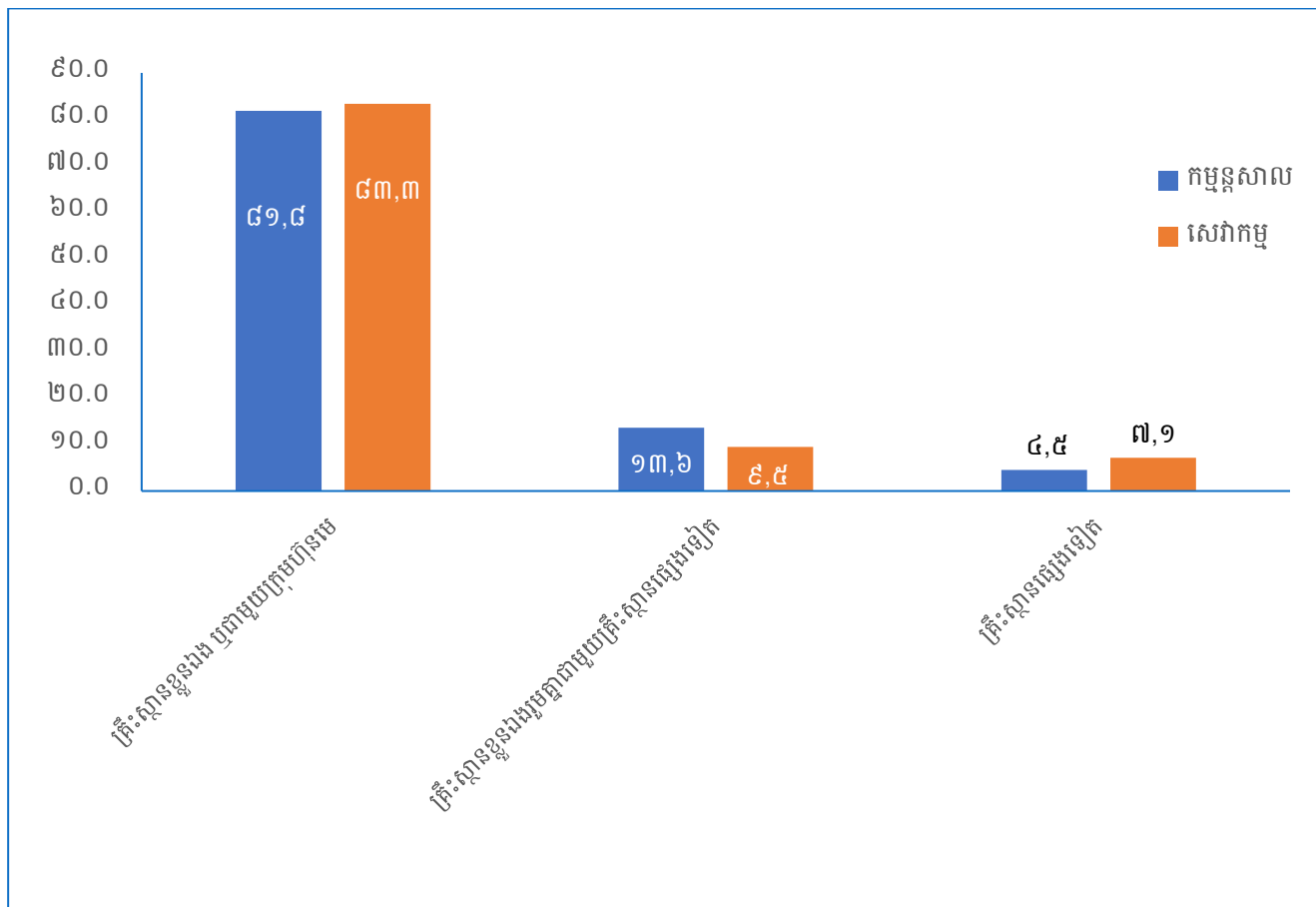
រូបភាព៥.៩ ភាគរយនៃការរចនា ឬរៀបចំផលិតផលនៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ តាមវិស័យ

រូបភាព៥.១០ ភាគរយនៃការចែកចាយ ឬដាក់តាំងផលិតផលនៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ តាមវិស័យ

រូបភាព៥.១១ ភាគរយនៃការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផលនៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ តាមវិស័យ

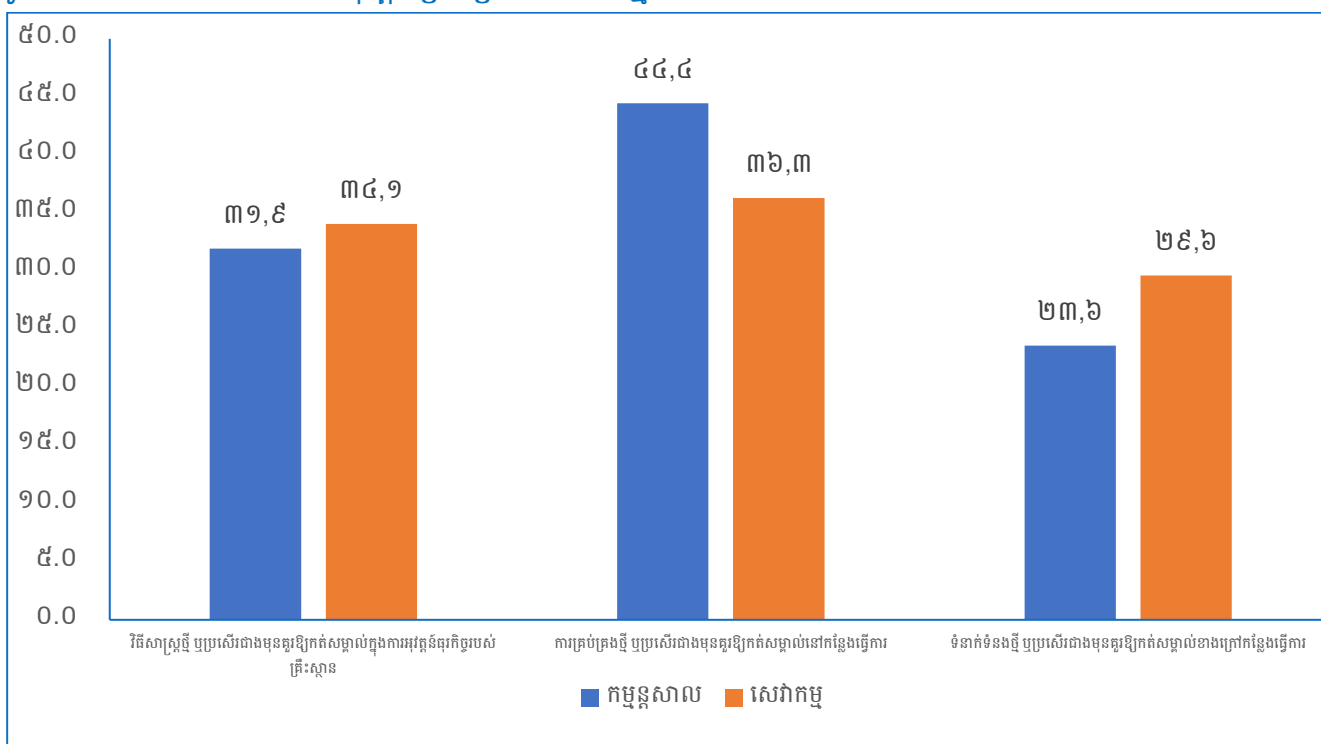
៥.៥ នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង

នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង គឺត្រូវបានសំដៅលើវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងថ្មីដែលគ្រឹះស្ថានបានអនុវត្តការរៀបចំកន្លែងការងារ ឬទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ (Oslo Manual, ២០០៥)។ នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងនេះមានគោលបំណងដើម្បីបង្កើនការអនុវត្តការងាររបស់គ្រឹះស្ថានដោយកាត់បន្ថយការចំណាយផ្នែករដ្ឋបាល ឬចំណាយប្រតិបត្តិការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងការពេញចិត្តកន្លែងការងារ (លើកម្ពស់ផលិតភាពការងារ) ឬកាត់បន្ថយការចំណាយទៅលើការផ្គត់ផ្គង់។ តារាង៥.៨និងរូបភាព៥.១២ បង្ហាញពីសកម្មភាពនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងក្នុងគ្រឹះស្ថានតាមវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម។ ក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្ម គ្រឹះស្ថានភាគច្រើនត្រូវបានធ្វើសកម្មភាពលើការគ្រប់គ្រងថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅកន្លែងធ្វើការមានចំនួន ៣២ ស្មើនឹង ៤៤,៤% និង ៤៩ ស្មើនឹង ៣៦,៣%។ បន្ទាប់មកសកម្មភាពលើវិធីសាស្ត្រថ្មី ឬធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ចមានចំនួន ២៣ ស្មើនឹង ៣១,៩% និង៤៦ ស្មើនឹង ៣៤,១% ហើយនិងសកម្មភាពទំនាក់ទំនងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ខាងក្រៅកន្លែងធ្វើការ មានចំនួន និងភាគរយតិចជាងគេ គឺ១៧ ស្មើនឹង ២៣,៦% និង ៤០ ស្មើនឹង ២៩,៦%។ (សូមមើលតារាង៥.៨ និងរូបភាព៥.១២ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.៨ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថាននវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង តាមសកម្មភាព និងវិស័យ

សកម្មភាព	នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង					
	កម្មន្តសាល			សេវាកម្ម		
	មានសកម្មភាព (ចំនួន)	ភាគរយ	សរុប	មានសកម្មភាព (ចំនួន)	ភាគរយ	សរុប
វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តន៍ធុរកិច្ចរបស់គ្រឹះស្ថាន	២៣	៣១,៩	៣៨	៤៦	៣៤,១	៥៧
ការគ្រប់គ្រងថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅកន្លែងធ្វើការ	៣២	៤៤,៤	៣៨	៤៩	៣៦,៣	៥៧
ទំនាក់ទំនងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ខាងក្រៅកន្លែងធ្វើការ	១៧	២៣,៦	៣៨	៤០	២៩,៦	៥៧
សរុប	៧២	១០០	១១៤	១៣៥	១០០	១៧១

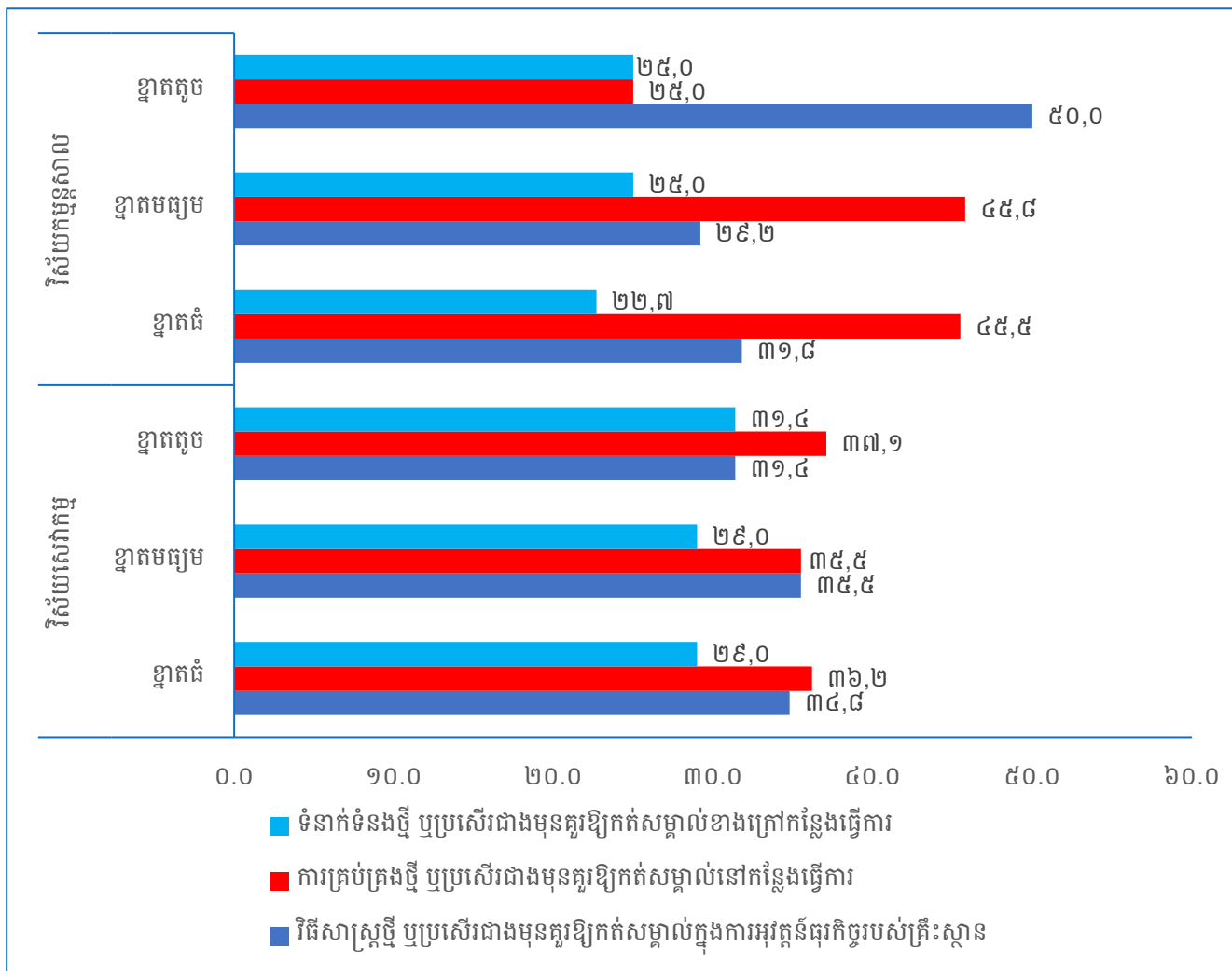
រូបភាព៥.១២ ភាគរយនៃនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងតាមសកម្មភាព និងវិស័យ

រូបភាព៥.១៣ បានបង្ហាញការប្រៀបធៀបនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង តាមវិស័យ និងទំហំគ្រឹះស្ថាន។ នៅក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ចរបស់គ្រឹះស្ថានមានភាគរយខ្ពស់ជាង ការគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់កន្លែងធ្វើការ និងទំនាក់ទំនងការងារថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ខាងក្រៅកន្លែងធ្វើការ។ ចំពោះខ្នាតមធ្យម និងធំវិញ

យើងពិនិត្យឃើញថា ការគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យគិតសម្គាល់សម្រាប់កន្លែងធ្វើការ មានភាគរយខ្ពស់ជាង វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យគិតសម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ចរបស់គ្រឹះស្ថាន បន្ទាប់មកតូចជាងគេគឺទៅលើ ទំនាក់ទំនងការងារថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យគិតសម្គាល់ខាងក្រៅកន្លែងធ្វើការ។ ដូចគ្នានេះដែរវិស័យសេវាកម្ម គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ ការគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យគិតសម្គាល់សម្រាប់កន្លែងធ្វើការ មានភាគរយខ្ពស់ជាង វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យគិតសម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ចរបស់គ្រឹះស្ថាន និងតូចជាងគេទៅលើទំនាក់ទំនងការងារថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យគិតសម្គាល់ខាងក្រៅកន្លែងធ្វើការ។ (សូមមើលរូបភាព៥.១៣ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

រូបភាព៥.១៣ ភាគរយនៃការប្រៀបធៀបនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង តាមវិស័យ និងទំហំគ្រឹះស្ថាន

៥.៦ ការវាយតម្លៃលើការអនុវត្តនៃនវានុវត្តន៍

តារាង៥.៩ បង្ហាញភាគរយស្តីពីសារៈសំខាន់នៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍របស់គ្រឹះស្ថានក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម។ ក្នុងការយល់ឃើញរបស់គ្រឹះស្ថាននីមួយៗ សកម្មភាពនវានុវត្តន៍នាំផលិតផលថ្មីទៅកាន់ទីផ្សារបានឆាប់រហ័សមានសារៈសំខាន់ណាស់មានមធ្យមភាគ ២,៣។ ម្យ៉ាងវិញទៀតជាមួយការប្រើប្រាស់ចំណាយR&D មានប្រសិទ្ធភាព គឺបានវាយតម្លៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍មានសារៈសំខាន់តិចជាងគេមានមធ្យមភាគ ០,៨។

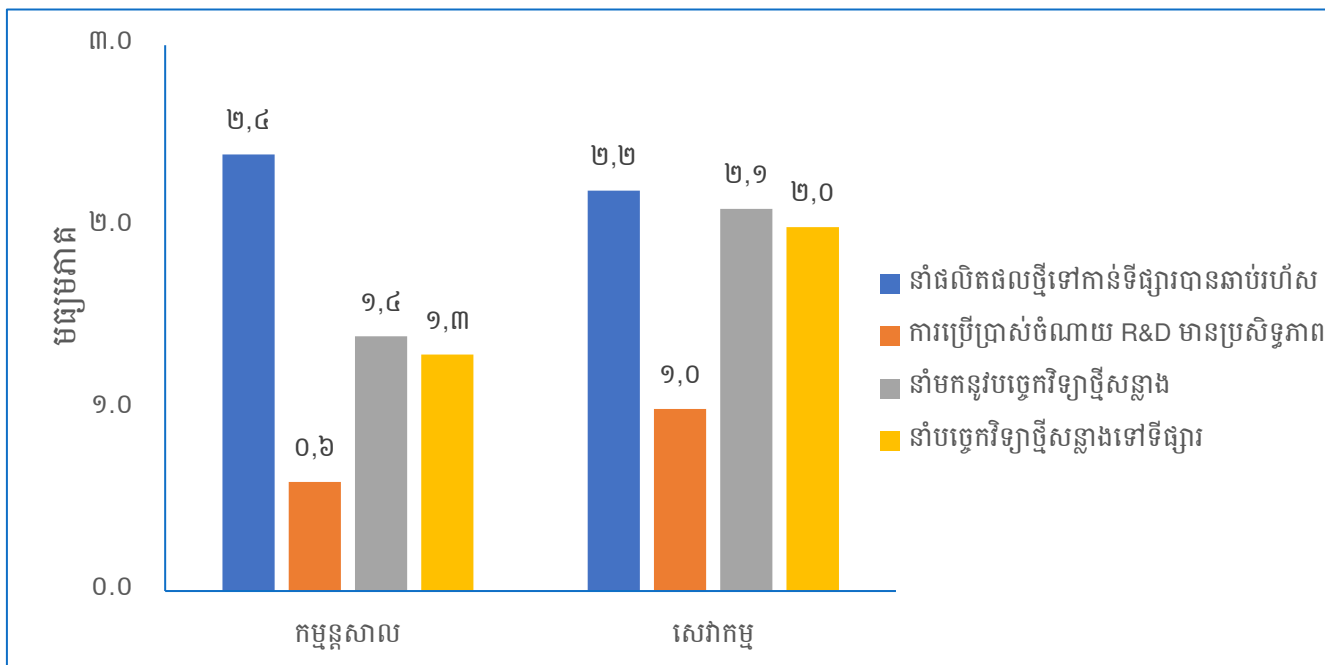
រូបភាព៥.១៤ បង្ហាញសកម្មភាពនវានុវត្តន៍តាមវិស័យនីមួយៗ។ ក្នុងវិស័យកម្មន្តសាលសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ ផ្តល់នូវសារៈសំខាន់គឺការនាំផលិតផលថ្មីទៅកាន់ទីផ្សារបានឆាប់រហ័ស មានមធ្យមភាគ ២,៤។ ចំណែកវិស័យ សេវាកម្ម សកម្មភាពមានសារៈសំខាន់ជាងគេក៏ដូចវិស័យកម្មន្តសាលដែរ គឺការនាំផលិតផលថ្មីទៅកាន់ទីផ្សារ បានឆាប់រហ័សដែលមានមធ្យមភាគ ២,២។ ម្យ៉ាងវិញទៀតសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ផ្តល់នូវសារៈសំខាន់ដែលមាន មធ្យមភាគទាបជាងគេ គឺការប្រើប្រាស់ចំណាយ R&D មានប្រសិទ្ធភាព ដែលមានមធ្យមភាគ ០,៦ និង ១,០ រៀងគ្នា ទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម។ (សូមមើលតារាង៥.៩ និងរូបភាព៥.១៤ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.៩ ចំនួននិងភាគរយនៃការវាយតម្លៃលើសារៈសំខាន់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍នៃគ្រឹះស្ថាន

គោលបំណង	ខ្ពស់		មធ្យម		ទាប		មធ្យមភាគ
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	
នាំផលិតផលថ្មីទៅកាន់ទីផ្សារបានឆាប់រហ័ស	៥៤	២៩,៧	៥៤	២៩,៧	៧៤	៤០,៧	២,៣
ការប្រើប្រាស់ចំណាយ R&D មានប្រសិទ្ធភាព	២០	១១,០	១៧	៩,៤	១៤៤	៧៩,៦	០,៨
នាំមកនូវបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាង	៤៤	២៤,២	៣៨	២០,៩	១០០	៥៤,៩	១,៨
នាំបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាងទៅទីផ្សារ	៤១	២២,៥	៣៥	១៩,២	១០៦	៥៨,២	១,៧

កំណត់សម្គាល់៖ ០ មិនពាក់ព័ន្ធ ១ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់ទាប

រូបភាព៥.១៤ មធ្យមភាគនៃការវាយតម្លៃលើសារៈសំខាន់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍

តារាង៥.១០ និងរូបភាព៥.១៥ បង្ហាញពីទិន្នន័យសកម្មភាពនវានុវត្តន៍តាមវិស័យ ហើយបានបង្ហាញថា វិស័យសេវាកម្មមានតម្រូវការនវានុវត្តន៍ច្រើនជាងវិស័យកម្មន្តសាល។ សកម្មភាពការទិញយកគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍និងកម្មវិធីមានអាទិភាពច្រើនជាងគេទាំងពីរវិស័យ។ អាទិភាពបន្ទាប់ទៀតការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិក និងនិយោជិតទាំងវិស័យកម្មន្តសាលនិងសេវាកម្មព្រោះគ្រឹះស្ថានយល់ថាបុគ្គលិកដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល

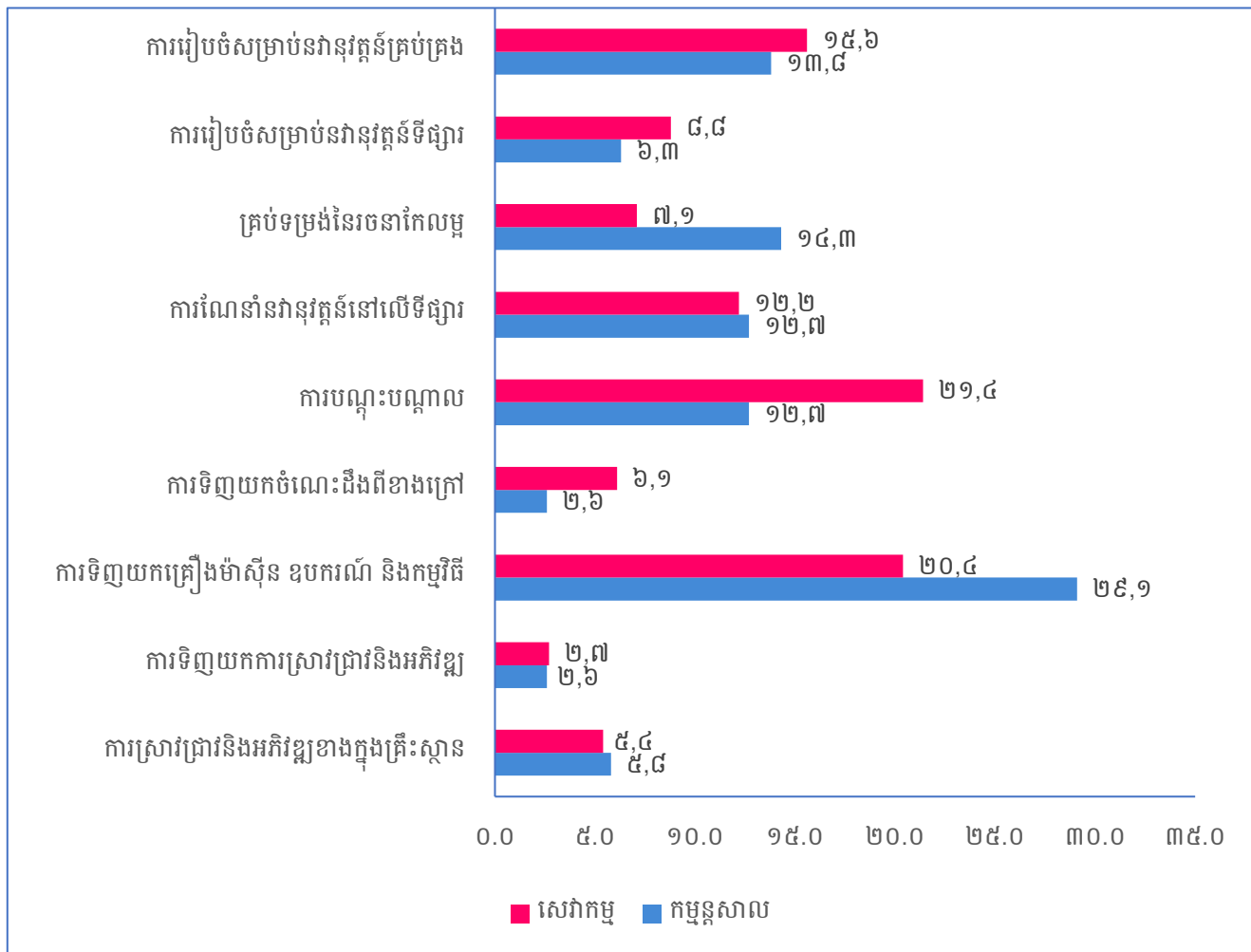
យ៉ាងណា វានឹងអាចមានសមត្ថភាពរួមចំណែកកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍការបង្កើតថ្មី ដែលជួយលើកកម្ពស់ផលិតផល(ទំនិញ) ឬសេវាកម្មប្រកបដោយគុណភាព ផលិតភាព និងជំរុញឱ្យមានការរីកចម្រើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច។ ការរៀបចំសម្រាប់នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងមានភាគរយច្រើនជាងការរៀបចំសម្រាប់នវានុវត្តន៍ទីផ្សារទាំងពីរវិស័យ។

តារាង៥.១០ ក៏បានបង្ហាញពីភាគរយនៃសកម្មភាពផ្នែកស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ ខាងក្នុងគ្រឹះស្ថានទាំងវិស័យកម្ពុជានុសាលមាន ៥,៨% និងសេវាកម្មមាន ៥,៤% ធ្វើឱ្យមានភាគរយច្រើនជាងការទិញយកការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យកម្ពុជានុសាលមានត្រឹមតែ ២,៦% និងសេវាកម្មមាន ២,៧%។ ក្រុមហ៊ុនធំៗភាគច្រើនមានផ្នែកស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្នុងគ្រឹះស្ថានរបស់ពួកគេដែលផ្តោតលើការច្នៃប្រឌិតផលិតផលថ្មី ឬល្អប្រសើរឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្នុងគ្រឹះស្ថានវាមានសារៈសំខាន់ជាពិសេសសម្រាប់វិស័យកម្ពុជានុសាលដើម្បីបន្តកិច្ចការនវានុវត្តន៍ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការបច្ចុប្បន្ន និងអនាគតរបស់អតិថិជនស្របទៅនឹងពិភពលោកកំពុងមានការផ្លាស់ប្តូរ។ កត្តាផ្សេងទៀតដែលអាចមានឥទ្ធិពលលើវិស័យកម្ពុជានុសាលក្នុងការបណ្តាក់ទុនចូលទៅក្នុងផ្នែកស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្នុងគ្រឹះស្ថាន ក៏ដូចជាការទិញគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍ និងកម្មវិធីផ្សេងទៀតក្នុងការគាំទ្រសកម្មភាពការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្នុងគ្រឹះស្ថានជំនួសឱ្យការបន្តការច្នៃប្រឌិតតាមរយៈភាគីទីបីគឺសន្សំសំចៃច្រើន។ (សូមមើលតារាង៥.១០ និងរូបភាព៥.១៥ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.១០ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានដែលមានសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ

ប្រភេទសកម្មភាពនវានុវត្តន៍	កម្ពុជានុសាល		សេវាកម្ម	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្នុងគ្រឹះស្ថាន	១១	៥,៨	១៦	៥,៤
ការទិញយកការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	៥	២,៦	៨	២,៧
ការទិញយកគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍ និងកម្មវិធី	៥៥	២៩,១	៦០	២០,៤
ការទិញយកចំណេះដឹងពីខាងក្រៅ	៥	២,៦	១៨	៦,១
ការបណ្តុះបណ្តាល	២៤	១២,៧	៦៣	២១,៤
ការណែនាំនវានុវត្តន៍នៅលើទីផ្សារ	២៤	១២,៧	៣៦	១២,២
គ្រប់ទម្រង់នៃរចនាកែលម្អ	២៧	១៤,៣	២១	៧,១
ការរៀបចំសម្រាប់នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ	១២	៦,៣	២៦	៨,៨
ការរៀបចំសម្រាប់នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	២៦	១៣,៨	៤៦	១៥,៦
សរុប	១៨៩	១០០	២៩៤	១០០

រូបភាព៥.១៥ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានដែលមានសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ

តារាង៥.១១ និងរូបភាព៥.១៦ កម្រិតសារៈសំខាន់នៃគោលបំណងលើការអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍សម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្មដែលមានមធ្យមភាគច្រើនជាងគេគឺដើម្បីបង្កើនគុណភាពផលិតផលមានមធ្យមភាគ ៣,១ និង ២,៦ រៀងគ្នា។ ផ្ទុយមកវិញដើម្បីប្រើប្រាស់ការលើកទឹកចិត្តជំនួយឥណទាន កម្រិតសារៈសំខាន់នៃគោលបំណងលើការអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដែលមានមធ្យមភាគទាបជាងគេគឺ ១,៤ (កម្មន្តសាល) និង១,៧ (សេវាកម្ម)។

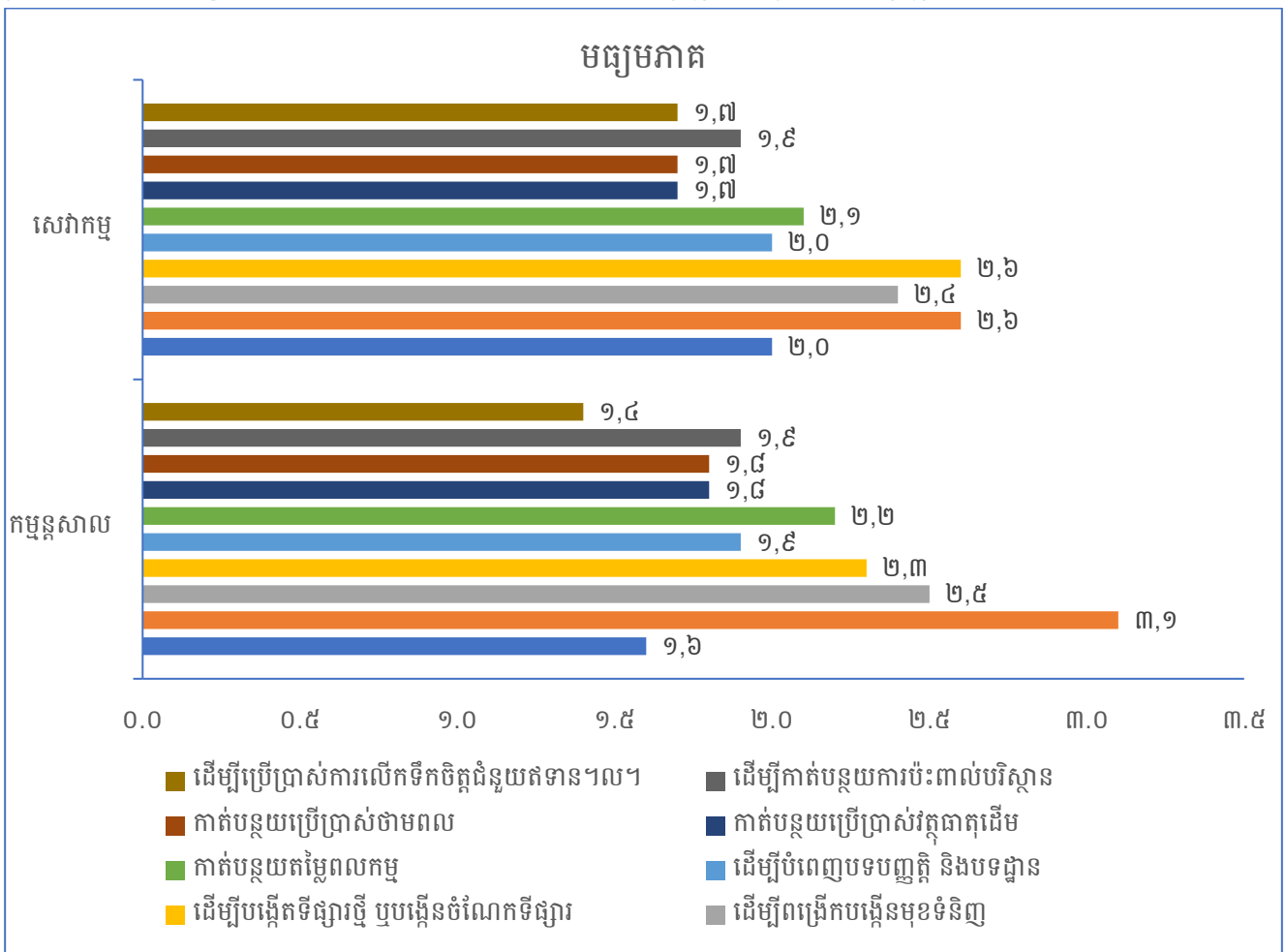
នៅក្នុងតារាង និងរូបភាពនេះក៏បានបង្ហាញឱ្យឃើញថាទាំងពីរវិស័យភាគច្រើនមានមធ្យមភាគចាប់ពី ១,៦ ទៅ ២,០។ លើកលែងតែដើម្បីពង្រីកបង្កើនមុខទំនិញ ដើម្បីបង្កើតទីផ្សារថ្មី ឬបង្កើនចំណែកទីផ្សារ និងកាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្មដែលមានមធ្យមភាគពី ២,១ ដល់ ២,៦។ (សូមមើលតារាង៥.១១ និងរូបភាព៥.១៦ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.១១ មធ្យមភាគនៃកម្រិតសារៈសំខាន់នៃគោលបំណងលើការអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ

គោលបំណង	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
ដើម្បីជំនួសផលិតផលដែលលុបចោល	១,៦	២,០
បង្កើនគុណភាពផលិតផល	៣,១	២,៦
ដើម្បីពង្រីកបង្កើនមុខទំនិញ	២,៥	២,៤
ដើម្បីបង្កើតទីផ្សារថ្មី ឬបង្កើនចំណែកទីផ្សារ	២,៣	២,៦
ដើម្បីបំពេញបទបញ្ញត្តិ និងបទដ្ឋាន	១,៩	២,០
កាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្ម	២,២	២,១
កាត់បន្ថយប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើម	១,៨	១,៧
កាត់បន្ថយប្រើប្រាស់ថាមពល	១,៨	១,៧
ដើម្បីកាត់បន្ថយការប៉ះពាល់បរិស្ថាន	១,៩	១,៩
ដើម្បីប្រើប្រាស់ការលើកទឹកចិត្តជំនួយឥណទាន។ល។	១,៤	១,៧

កំណត់សម្គាល់៖ ១ មិនពាក់ព័ន្ធ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្សោយ ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៤ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់

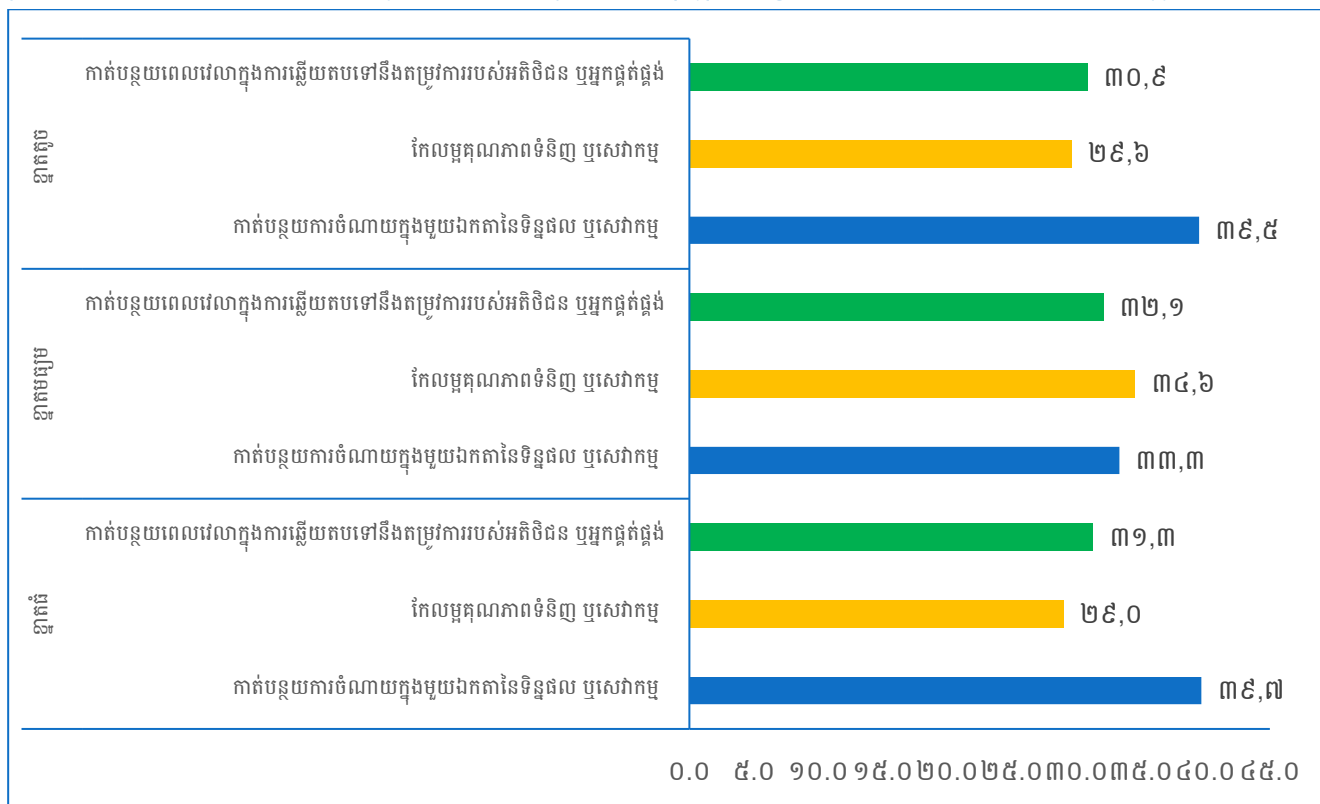
រូបភាព៥.១៦ មធ្យមភាគនៃកម្រិតគោលបំណងលើការអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ

នៅក្នុងរូបភាព៥.១៧ បានបង្ហាញអំពីកត្តាសំខាន់ៗនៃប្រសិទ្ធភាពលើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ទីផ្សារនិងគ្រប់គ្រង គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច និងធំ បានបញ្ជាក់ថាការកាត់បន្ថយពេលវេលាក្នុងមួយឯកតានៃទិន្នផល ឬសេវាកម្មមានភាគរយខ្ពស់ជាងគេ បន្ទាប់មក ការកាត់បន្ថយពេលវេលាក្នុងការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់អតិថិជន ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ហើយភាគរយដែលទាបជាងគេគឺកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម។ យើងពិនិត្យមើលទៅលើគ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យមវិញ ភាគរយខ្ពស់ជាងគេគឺទៅលើកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម បន្ទាប់មក ការកាត់បន្ថយពេលវេលាក្នុងមួយឯកតានៃទិន្នផល ឬសេវាកម្ម និងចុងក្រោយគេទៅលើការកាត់បន្ថយពេលវេលាក្នុងការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់អតិថិជន ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់។

រូបភាព៥.១៧ ភាគរយនៃប្រសិទ្ធភាពនៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងគ្រប់គ្រង តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន

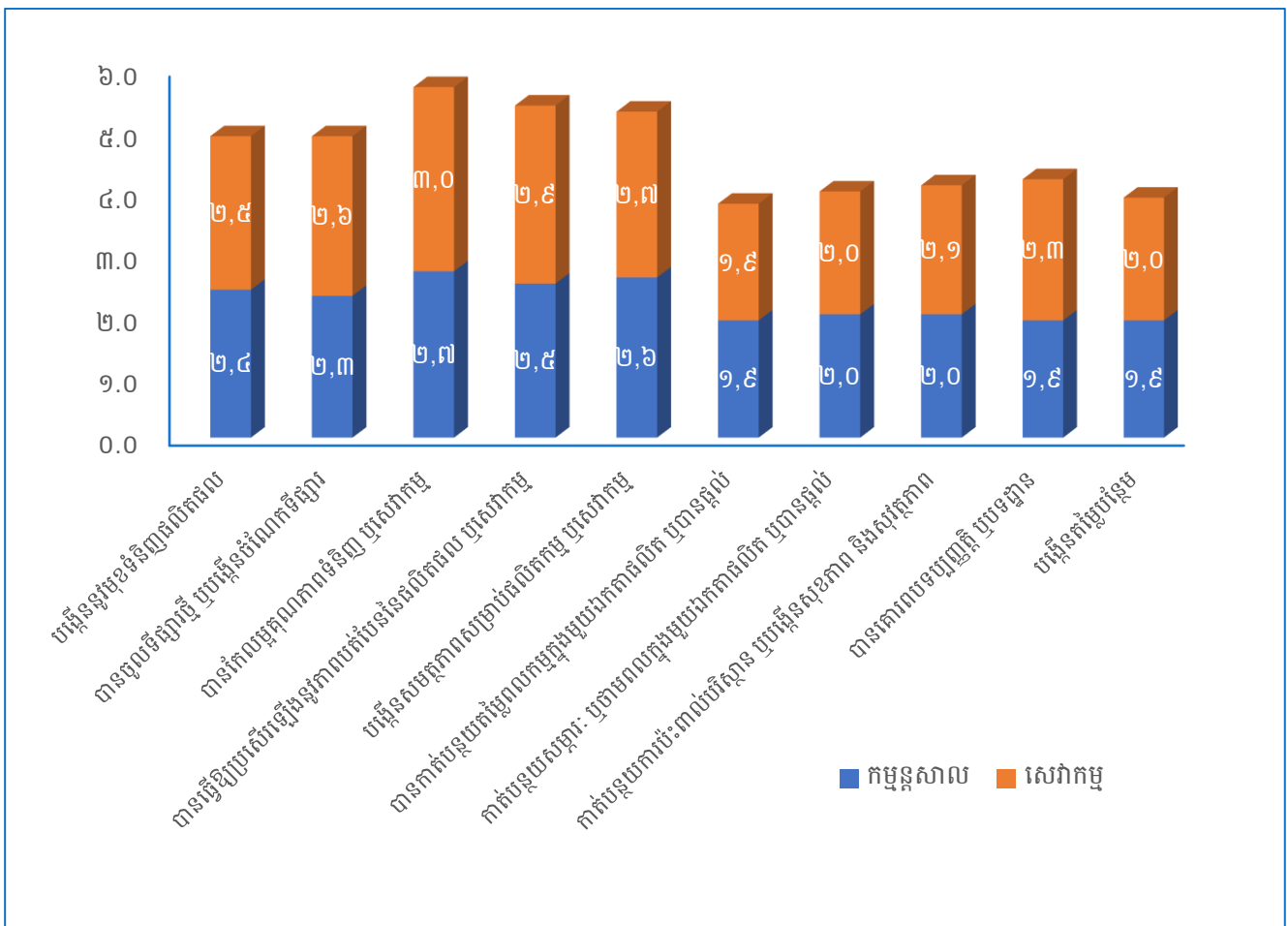
នៅក្នុងតារាង៥.១២ និងរូបភាព៥.១៨ បានបង្ហាញពីសូចនាករកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងដំណើរការ តាមវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម មានទិន្នផលខ្ពស់ជាងគេទៅលើការកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម មានមធ្យមភាគ ២,៨ ស្មើគ្នា។ នៅក្នុងនោះផងដែរក៏បានបង្ហាញឃើញថាកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងដំណើរការ តាមវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម មានកម្រិតប្រសិទ្ធភាពទាបជាងគេមានគឺបានកាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្មក្នុងមួយឯកតាផលិត ឬបានផ្តល់និងបង្កើនតម្លៃបន្ថែម ដែលមានមធ្យមភាគ ១,៩ ដូចគ្នា ប៉ុន្តែទិន្នន័យនេះមិនមានន័យថាគ្មានផលវិជ្ជមានកើតឡើងនោះទេ។ លើសពីនេះកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងដំណើរការត្រូវបានពង្រឹងយ៉ាងខ្លាំងគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់ សម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាលមានមធ្យមភាគសរុប ២,២ និងសេវាកម្មមានមធ្យមភាគសរុប ២,៤។ (សូមមើលតារាង៥.១២ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.១២ មធ្យមភាគនៃកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផលនិងដំណើរការ តាមវិស័យ

ប្រសិទ្ធភាព	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
បង្កើននូវមុខទំនិញផលិតផល	២,៤	២,៥
បានចូលទីផ្សារថ្មី ឬបង្កើនចំណែកទីផ្សារ	២,៣	២,៦
បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម	២,៧	៣,០
បានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវភាពបត់បែននៃផលិតផល ឬសេវាកម្ម	២,៥	២,៩
បង្កើនសមត្ថភាពសម្រាប់ផលិតកម្ម ឬសេវាកម្ម	២,៦	២,៧
បានកាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្មក្នុងមួយឯកតាផលិត ឬបានផ្តល់	១,៩	១,៩
កាត់បន្ថយសម្ភារៈ ឬថាមពលក្នុងមួយឯកតាផលិត ឬបានផ្តល់	២,០	២,០
កាត់បន្ថយការប៉ះពាល់បរិស្ថាន ឬបង្កើនសុខភាព និងសុវត្ថភាព	២,០	២,១
បានគោរពបទប្បញ្ញត្តិ ឬបទដ្ឋាន	១,៩	២,៣
បង្កើនតម្លៃបន្ថែម	១,៩	២,០
សរុបមធ្យមភាគ	២,២	២,៤

កំណត់សម្គាល់៖ ១ មិនពាក់ព័ន្ធ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្សោយ ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៤ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់

រូបភាព៥.១៨ មធ្យមភាគនៃកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងដំណើរការ តាមវិស័យ

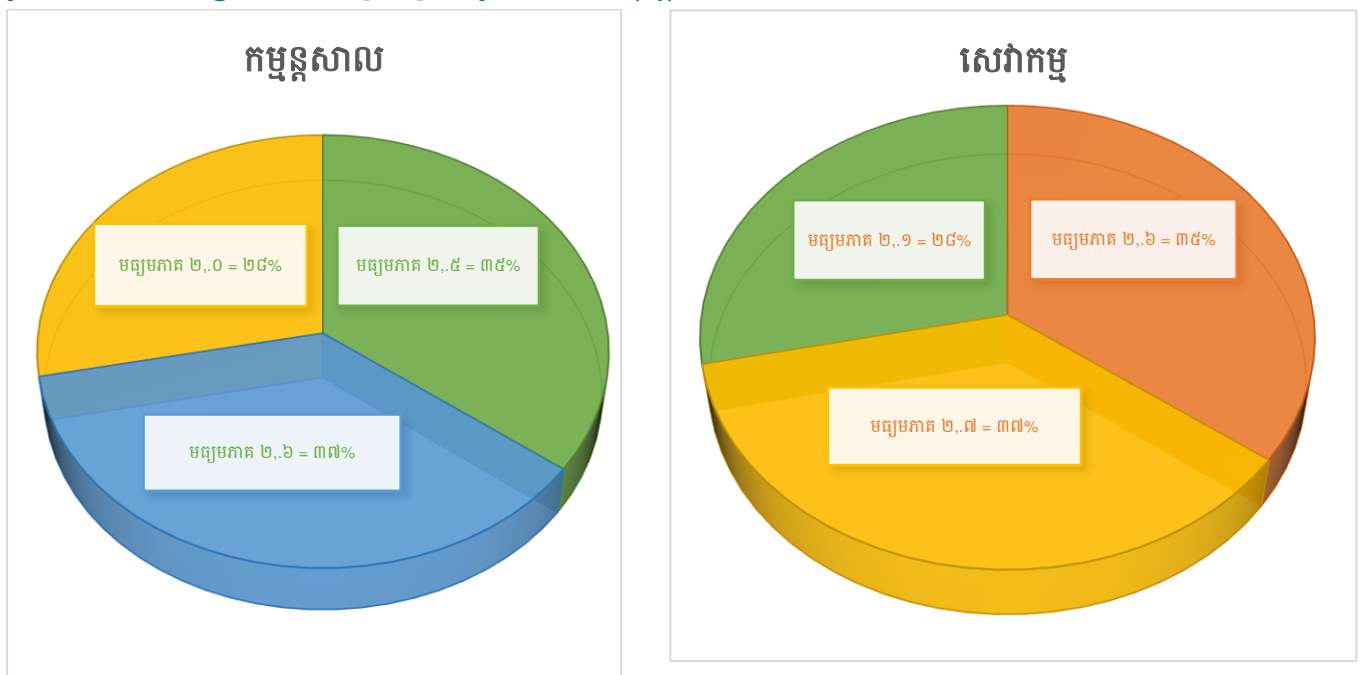
តារាង៥.១៣ និងរូបភាព៥.១៩ កម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង ទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម បង្ហាញថាមាននិន្នាការស្រដៀងគ្នាស្ទើរតែទាំងអស់។ ក្នុងចំណោមសូចនាករទាំងបី សម្រាប់វាយតម្លៃកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងដែលទាបជាងគេគឺទៅលើការកាត់បន្ថយតម្លៃមួយឯកតានៃទិន្នផលឬសេវាកម្មមានមធ្យមភាគ ២,០ និង ២,១ ទាំងពីរវិស័យ។ មធ្យមភាគសរុបនៃទិដ្ឋភាពទាំងបីរបស់កម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងសម្រាប់វិស័យទាំងពីរ មាន ២,៤។ (សូមមើលតារាង៥.១៣ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.១៣ មធ្យមភាគនៃកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងគ្រប់គ្រង តាមវិស័យ

ប្រសិទ្ធភាព	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
បានកាត់បន្ថយពេលវេលាក្នុងការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់អតិថិជន ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់	២,៥	២,៦
បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម	២,៦	២,៧
បានកាត់បន្ថយតម្លៃមួយឯកតានៃទិន្នផល ឬសេវាកម្ម	២,០	២,១
សរុបមធ្យមភាគ	២,៤	២,៤

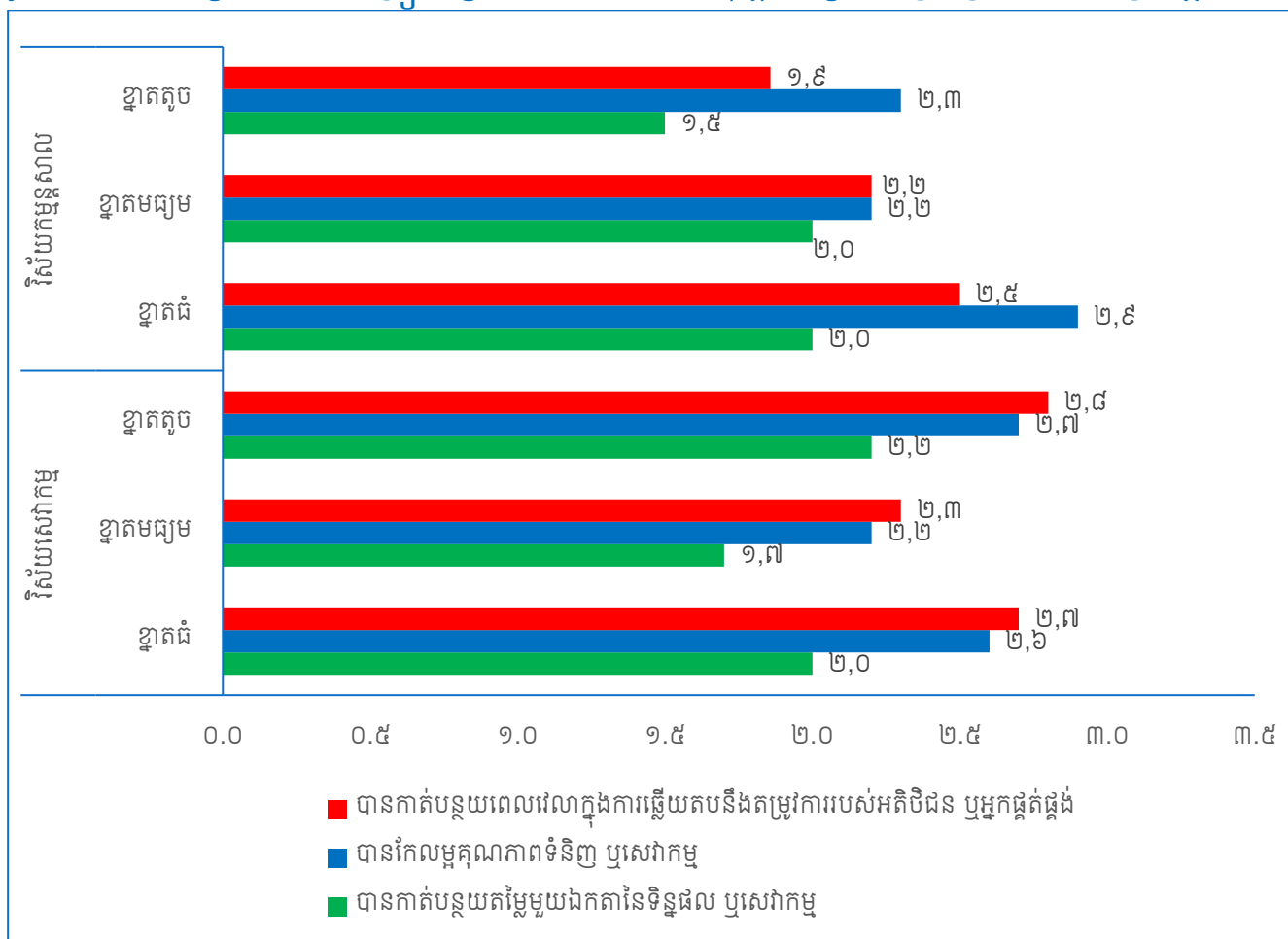
កំណត់សម្គាល់៖ ១ មិនពាក់ព័ន្ធ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្សោយ ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៤ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់

រូបភាព៥.១៩ មធ្យមភាគនៃកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងដំណើរការ តាមវិស័យ

ក្នុងរូបភាព៥.២០ ខាងក្រោមបង្ហាញអំពីមធ្យមភាគលើសារៈសំខាន់នៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងគ្រប់គ្រង តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន និងវិស័យ។ សារៈសំខាន់នៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារនិងគ្រប់គ្រង ទាំងពីរវិស័យ និងគ្រប់ទំហំគ្រឹះស្ថានហាក់បីដូចជាមានមធ្យមភាគទាបទៅលើការកាត់បន្ថយតម្លៃមួយឯកតានៃទិន្នផល ឬសេវាកម្ម បន្ទាប់មកសកម្មភាពកាត់បន្ថយការចំណាយពេលវេលាក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់អតិថិជន ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងខ្ពស់ជាងគេទៅលើសកម្មភាពកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម។ (សូមមើលរូបភាព៥.២០ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

រូបភាព៥.២០ មធ្យមភាគនៃការប្រៀបធៀបសារៈសំខាន់នៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងគ្រប់គ្រង តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន

៥.៧ ការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

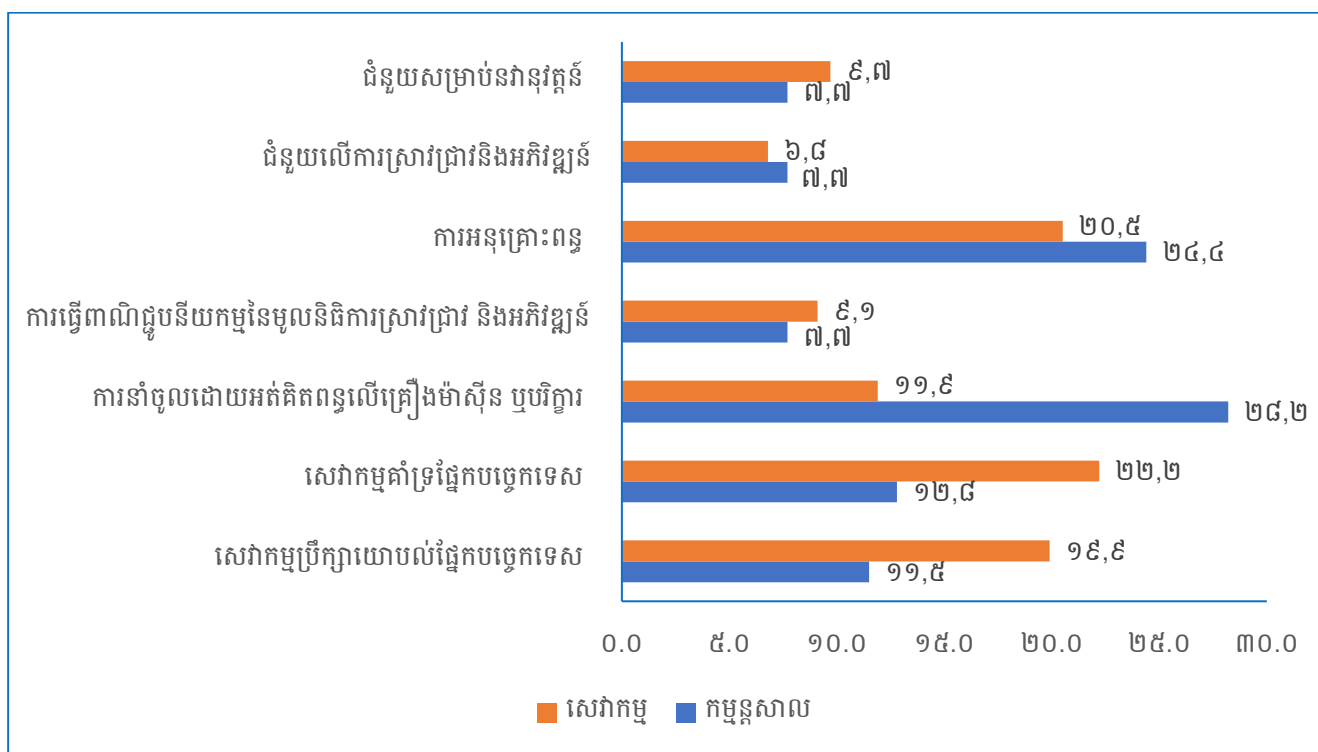
តារាង៥.១៤ និងរូបភាព៥.២១ បង្ហាញពីទិន្នន័យនៃការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលើវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្មសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍។ ក្នុងវិស័យកម្មន្តសាលរាជរដ្ឋាភិបាលបានគាំទ្រទៅលើការនាំចូលដោយឥតគិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ មានចំនួន ២២ គ្រឹះស្ថាន គិតជាភាគរយស្មើ ២៨,២% ចំណែកវិស័យសេវាកម្ម បានជួយទៅលើសកម្មភាពសេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស មានចំនួន ៣៩ គ្រឹះស្ថាន គិតជាភាគរយស្មើ ២២,២%។ លើសពីនេះទៀតរាជរដ្ឋាភិបាលបានជួយគ្រឹះស្ថានលើការអនុគ្រោះពន្ធលើវិស័យកម្មន្តសាលប្រមាណ ២៤,៤% និងវិស័យសេវាកម្មប្រមាណ ២០,៥%។ មិនតែប៉ុណ្ណោះរាជរដ្ឋាភិបាលបានយកចិត្តទុកដាក់ជួយគាំទ្រសកម្មភាពផ្សេងទៀតដូចជា សកម្មភាពសេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស សកម្មភាពសេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់

ផ្នែកបច្ចេកទេស សកម្មភាពជំនួយសម្រាប់នវានុវត្តន៍ សកម្មភាពការធ្វើពាណិជ្ជបនីយកម្មនៃមូលនិធិការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ និងសកម្មភាពជំនួយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍។ (សូមមើលតារាង៥.១៤ និង៥.២១ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.១៤ ចំនួននិងភាគរយនៃការទទួលបានការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលលើនវានុវត្តន៍តាមសកម្មភាពនីមួយៗ តាមវិស័យ

សកម្មភាព	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកបច្ចេកទេស	៩	១១,៥	៣៥	១៩,៩
សេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស	១០	១២,៨	៣៩	២២,២
ការនាំចូលដោយអត់គិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ	២២	២៨,២	២១	១១,៩
ការធ្វើពាណិជ្ជបនីយកម្មនៃមូលនិធិការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	៦	៧,៧	១៦	៩,១
ការអនុគ្រោះពន្ធ	១៩	២៤,៤	៣៦	២០,៥
ជំនួយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	៦	៧,៧	១២	៦,៨
ជំនួយសម្រាប់នវានុវត្តន៍	៦	៧,៧	១៧	៩,៧
សរុប	៧៨	១០០	១៧៦	១០០

រូបភាព៥.២១ ភាគរយនៃការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាល ផ្នែកនវានុវត្តន៍តាមសកម្មភាព និងវិស័យ

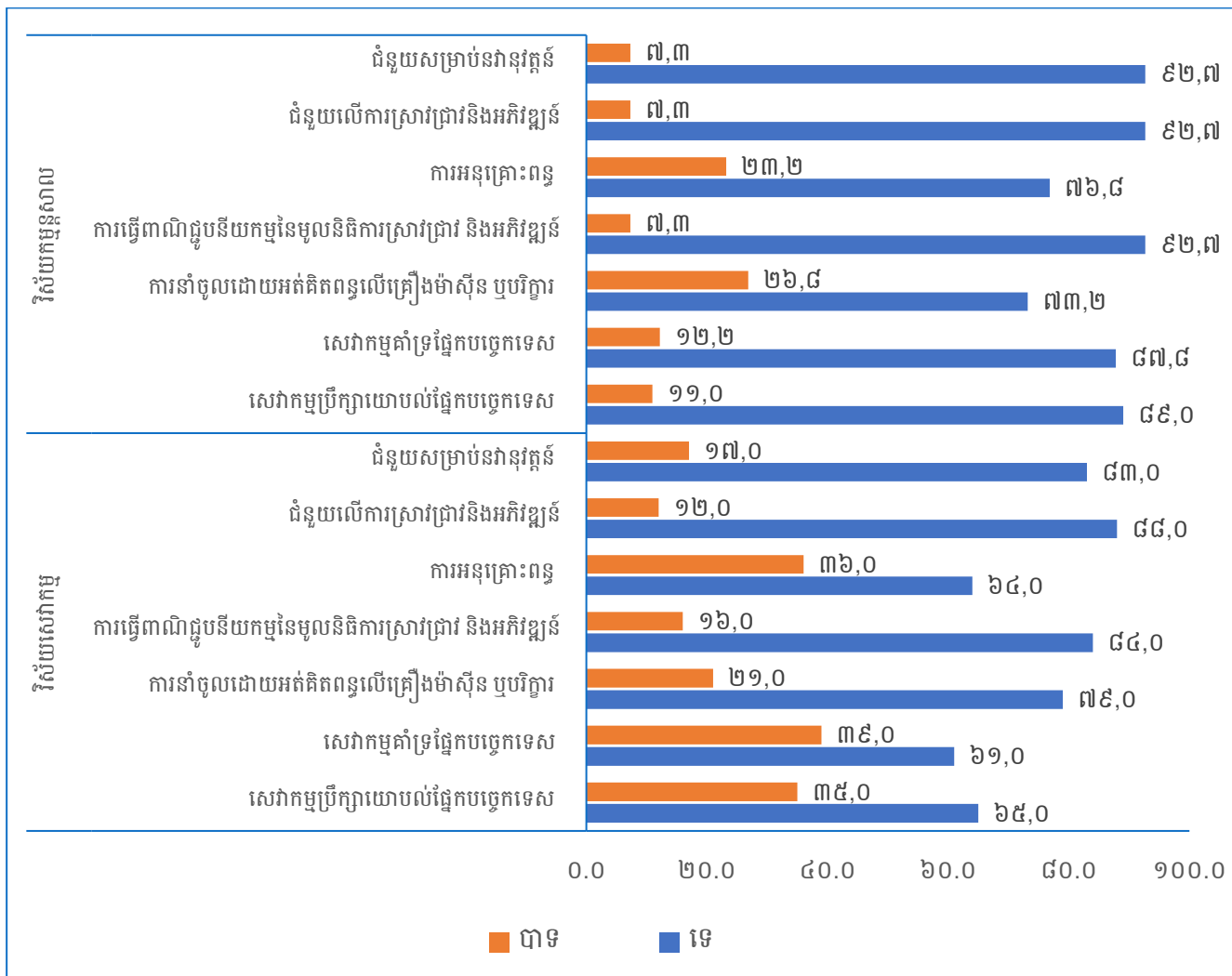

តារាង៥.១៥ និងរូបភាព៥.២២ បង្ហាញពីទិន្នន័យនៃការឆ្លើយតបពីវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្មរៀងៗខ្លួន ដែលបង្ហាញពីកង្វះការយល់ដឹងក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថានលើការគាំទ្រ។ ជាការពិតជាក់ស្តែងប្រាប់វិស័យទាំងពីរ នៅ ពេលដែលពួកគេបានឆ្លើយតបជាមួយនឹងភាគរយខ្ពស់នៃចម្លើយ'ទេ' សម្រាប់ការលើកទឹកចិត្តផ្សេងៗដែលផ្តល់ ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលមានន័យថាពួកគេមិនបានទទួល និងមិនបានដឹងពីការលើកទឹកចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការ គាំទ្រការច្នៃប្រឌិតឬសកម្មភាពនវានុវត្តន៍។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយភាគរយសរុបនៃការឆ្លើយតប 'ទេ' ចំពោះ ការមិនបានដឹងអំពីការលើកទឹកចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាលគឺប្រហាក់ប្រហែលនឹងវិស័យ សេវាកម្មដែរពោលគឺលើសពី ៦០ ភាគរយ។ (សូមមើលតារាង៥.១៥ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.១៥ ចំនួននិងភាគរយនៃមូលហេតុមិនបានទទួលការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលលើនវានុវត្តន៍តាមសកម្មភាពនីមួយៗ

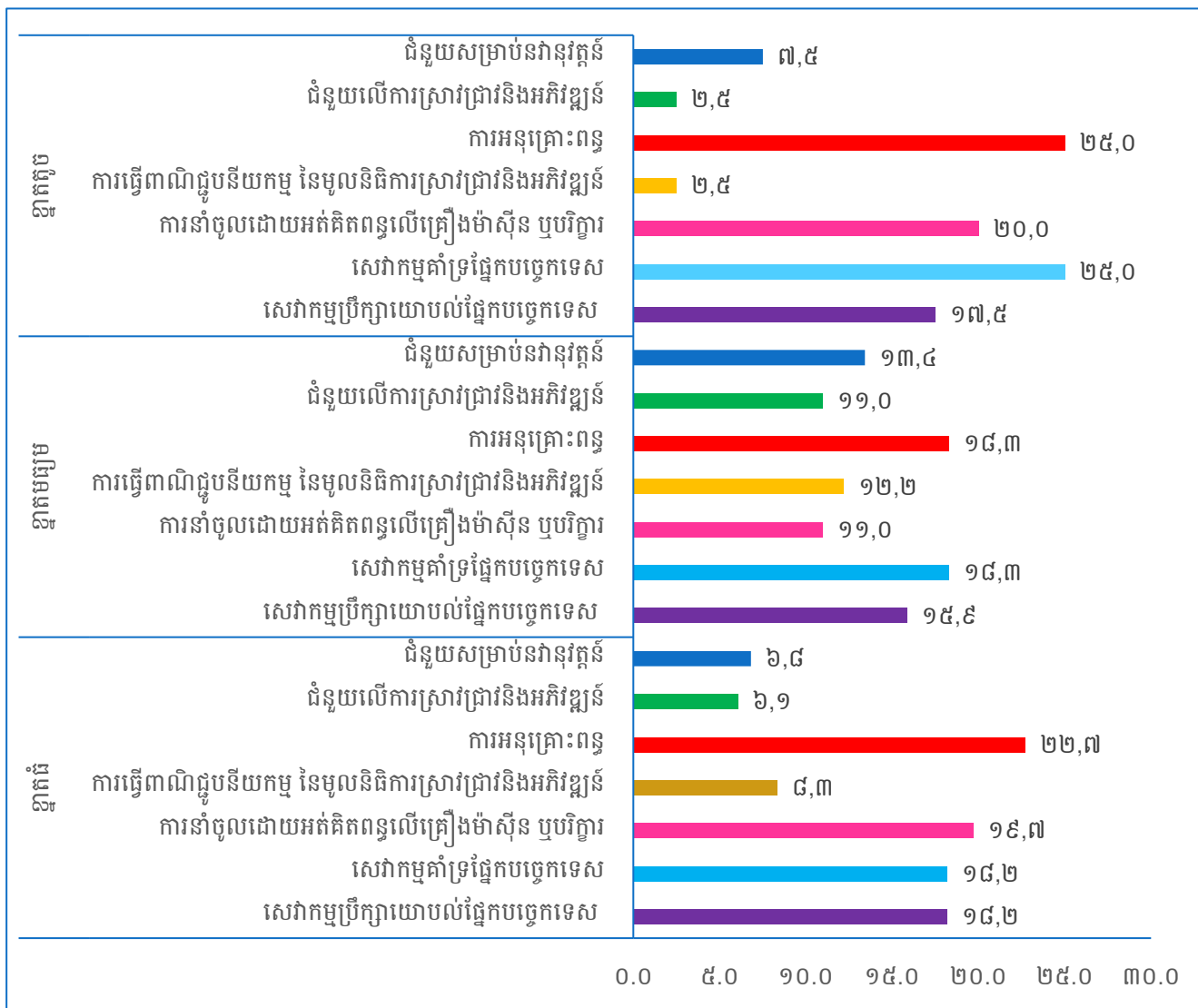
ប្រភេទនៃការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាល	ចំនួន	កម្មន្តសាល				ចំនួន	សេវាកម្ម			
		ភាគរយ					ភាគរយ			
		A	B	C	D		A	B	C	D
សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកបច្ចេកទេស	៧៣	៧៩,៥	១,៤	១៣,៧	៥,៥	៦៥	៧៦,៩	៩,២	៩,២	៤,៦
សេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស	៧២	៧៥,០	៤,២	១៥,៣	៥,៦	៦១	៦៨,៩	៩,៨	១៨,០	៣,៣
ការនាំចូលដោយឥតគិតពន្ធលើគ្រឿង ម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ	៦១	៧២,១	១១,៥	១៣,១	៣,៣	៧៩	៦៤,៦	១១,៤	១៩,០	៥,១
ការធ្វើពាណិជ្ជបរិយកម្ម នៃមូលនិធិការ ស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	៧៦	៧៥,០	៦,៦	១៣,២	៥,៣	៨៤	៦៣,១	៧,១	២៣,៨	៦,០
ការអនុគ្រោះពន្ធ	៦៣	៧១,៤	៤,៨	១៩,០	៤,៨	៦៤	៦២,៥	៦,៦	២៥,០	៦,៣
ជំនួយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	៧៦	៧៧,៦	៣,៩	១៣,២	៥,៣	៨៨	៦៤,៨	៣,៤	២៣,៩	៨,០
ជំនួយសម្រាប់នវានុវត្តន៍	៧៧	៧៦,៦	១,៣	១៦,៩	៥,២	៨៣	៦៨,៧	៦,០	២០,៥	៧,២
កំណត់សម្គាល់ A: គ្រឹះស្ថានមិនបានដឹងអំពីការលើកទឹកចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល										
B: ដំណើរការនៃការទទួលបានជំនួយពីរាជរដ្ឋាភិបាលគឺមានភាពស្មុគស្មាញពេកហើយចំណាយពេលយូរ										
C: ការលើកទឹកចិត្តដែលបានផ្តល់មិនត្រូវសម្រាប់សកម្មភាពរបស់គ្រឹះស្ថានទេ										
D: ផ្សេងៗទៀតបញ្ជាក់										

រូបភាព៥.២២ ភាគរយនៃមូលហេតុមិនបានទទួលការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលលើនវានុវត្តន៍ និងវិស័យ

រូបភាព៥.២៣ បានបង្ហាញស្តីពីការប្រៀបធៀបការទទួលបានការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលលើនវានុវត្តន៍ តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន។ ការរកឃើញបានបង្ហាញថានៅគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ មានភាគរយខ្ពស់បានទទួលការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលលើការអនុគ្រោះពន្ធ (២៥,០% ១៨,៣% និង ២២,៧% តាមលំដាប់រៀង)។ រីឯភាគរយទាបជាងគេនៅក្នុងគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ គឺជំនួយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍។ (សូមមើលរូបភាព៥.២៣ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

រូបភាព៥.២៣ ភាគរយនៃការទទួលបានការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលលើនវានុវត្តន៍ តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន

៥.៨ មូលនិធិសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍

តារាង៥.១៦ បង្ហាញថាប្រភពមូលនិធិសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ក្នុងវិស័យកម្ពុជានុសាល។ សម្រាប់គ្រឹះស្ថានកម្ពុជានុសាលបានឃើញមានលេចធ្លោប្រភពធនធានខ្លួនឯងសម្រាប់គ្រប់ប្រភេទសកម្មភាពនវានុវត្តន៍រួមមាន ផលិតផល ដំណើរការ ទីផ្សារ គ្រប់គ្រង និងផ្នែកការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍(R&D)។ ចំនួនគ្រឹះស្ថានដែលបានប្រើប្រាស់ប្រភពធនធានខ្លួនឯង មានចំនួន ១៥; ៤៧; ២៧; ៣០ និង៤ តាមសកម្មភាពលំដាប់រៀងៗ។ ប្រភពមូលនិធិនវានុវត្តន៍ បន្ទាប់គឺបានមកពីប្រភពធនធានឯកជន ប្រភពធនធានសាធារណៈ និងប្រភពធនធានផ្សេងទៀត គឺមានទិន្នន័យប្រហាក់ប្រហែលគ្នា។ ស្ថានភាពស្រដៀងគ្នានេះដែរក៏មានឡើងក្នុងវិស័យសេវាកម្ម ប្រភពមូលនិធិចម្បងភាគច្រើនបានមកពីប្រភពធនធានខ្លួនឯងសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍។ គ្រឹះស្ថានបានប្រើប្រាស់ប្រភពធនធានខ្លួនឯងសម្រាប់នវានុវត្តន៍ផលិតផល នវានុវត្តន៍ដំណើរការ នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង និងសកម្មភាពការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍(R&D) មានសរុប ២៣; ៣៩; ៣៣; ៤៦ និង៨ តាមលំដាប់រៀង ដូចមានបង្ហាញនៅក្នុងតារាង៥.១៦ ខាងក្រោម។

តារាង៥.១៦ ចំនួននៃមូលនិធិសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍៖ វិស័យកម្មន្តសាល

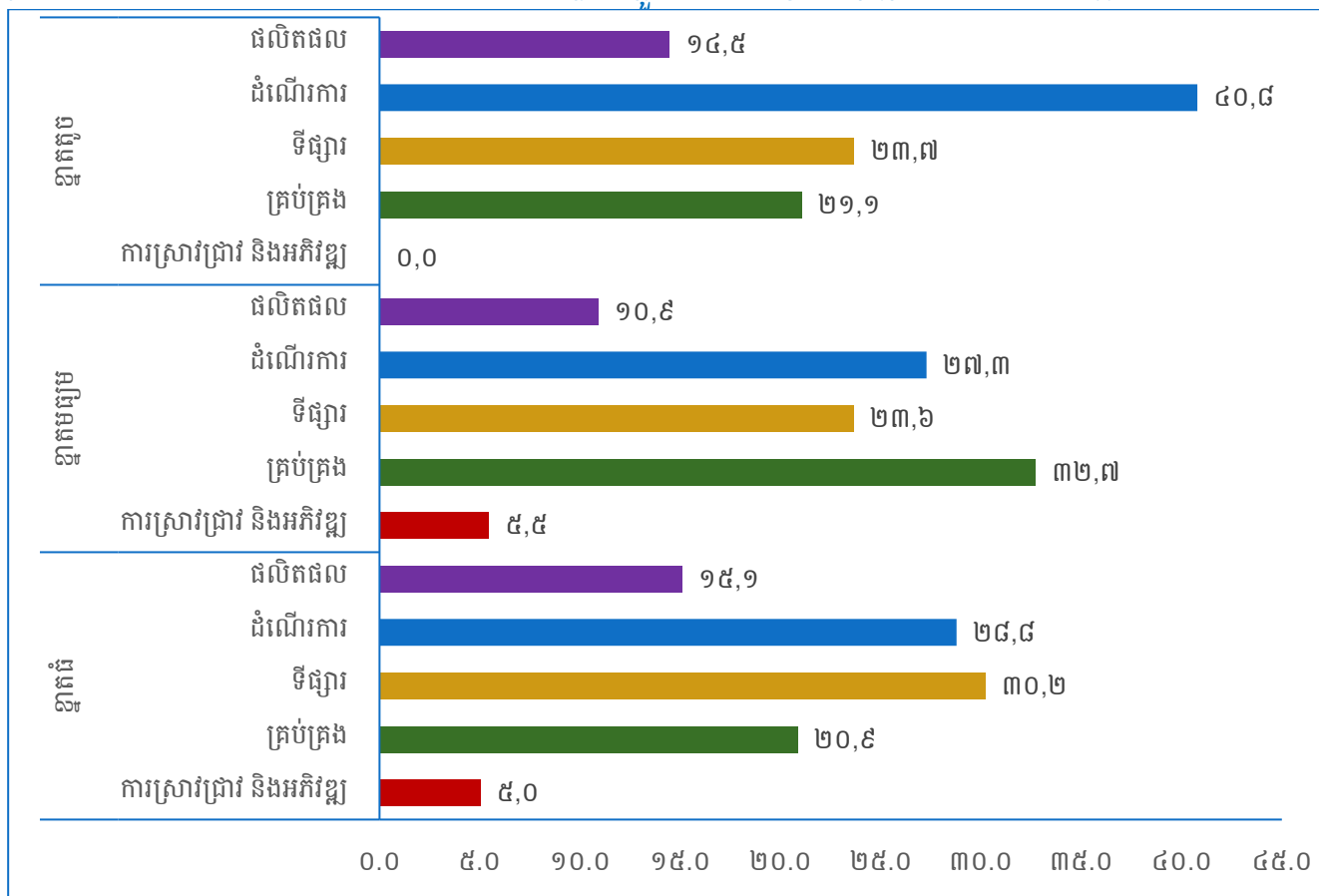
ប្រភេទ	ប្រភេទនវានុវត្តន៍ ឬសកម្មភាព				
	ផលិតផល	ដំណើរការ	ទីផ្សារ	គ្រប់គ្រង	ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍ
ធនធានខ្លួនឯង	១៥	៤៧	២៧	៣០	៤
ធនធានឯកជន	២	៥	៤	៦	២
ធនធានសាធារណៈ	០	១	០	៤	១
ធនធានផ្សេងទៀត	១	១	១	២	៥
សរុប	១៨	៥៤	៣២	៤២	១២
កំណត់សម្គាល់៖					
ធនធានខ្លួនឯង៖ ធនធានផ្ទាល់ខ្លួន រួមបញ្ចូលប្រាក់កម្ចី					
ធនធានឯកជន៖ រួមបញ្ចូលនូវក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានដែលជាប់សម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុឯកជនផ្សេងទៀត					
ធនធានសាធារណៈ៖ រាជរដ្ឋាភិបាល					
ធនធានផ្សេងទៀត៖ រួមទាំងស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិ					

តារាង៥.១៧ ចំនួននៃមូលនិធិសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍៖ វិស័យសេវាកម្ម

ប្រភេទ	ប្រភេទនវានុវត្តន៍ ឬសកម្មភាព				
	ផលិតផល	ដំណើរការ	ទីផ្សារ	គ្រប់គ្រង	ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍ
ធនធានខ្លួនឯង	២៣	៣៩	៣៣	៤៦	៨
ធនធានឯកជន	៤	៦	៣	៨	៤
ធនធានសាធារណៈ	៣	៩	១	៧	៥
ធនធានផ្សេងទៀត	៤	៨	២	៦	៥
សរុប	៣៤	៦២	៣៩	៦៧	២២
កំណត់សម្គាល់ ៖					
ធនធានខ្លួនឯង៖ ធនធានផ្ទាល់ខ្លួន រួមបញ្ចូលប្រាក់កម្ចី					
ធនធានឯកជន៖ រួមបញ្ចូលនូវក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានដែលជាប់សម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុឯកជនផ្សេងទៀត					
ធនធានសាធារណៈ៖ រាជរដ្ឋាភិបាល					
ធនធានផ្សេងទៀត៖ រួមទាំងស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិ					

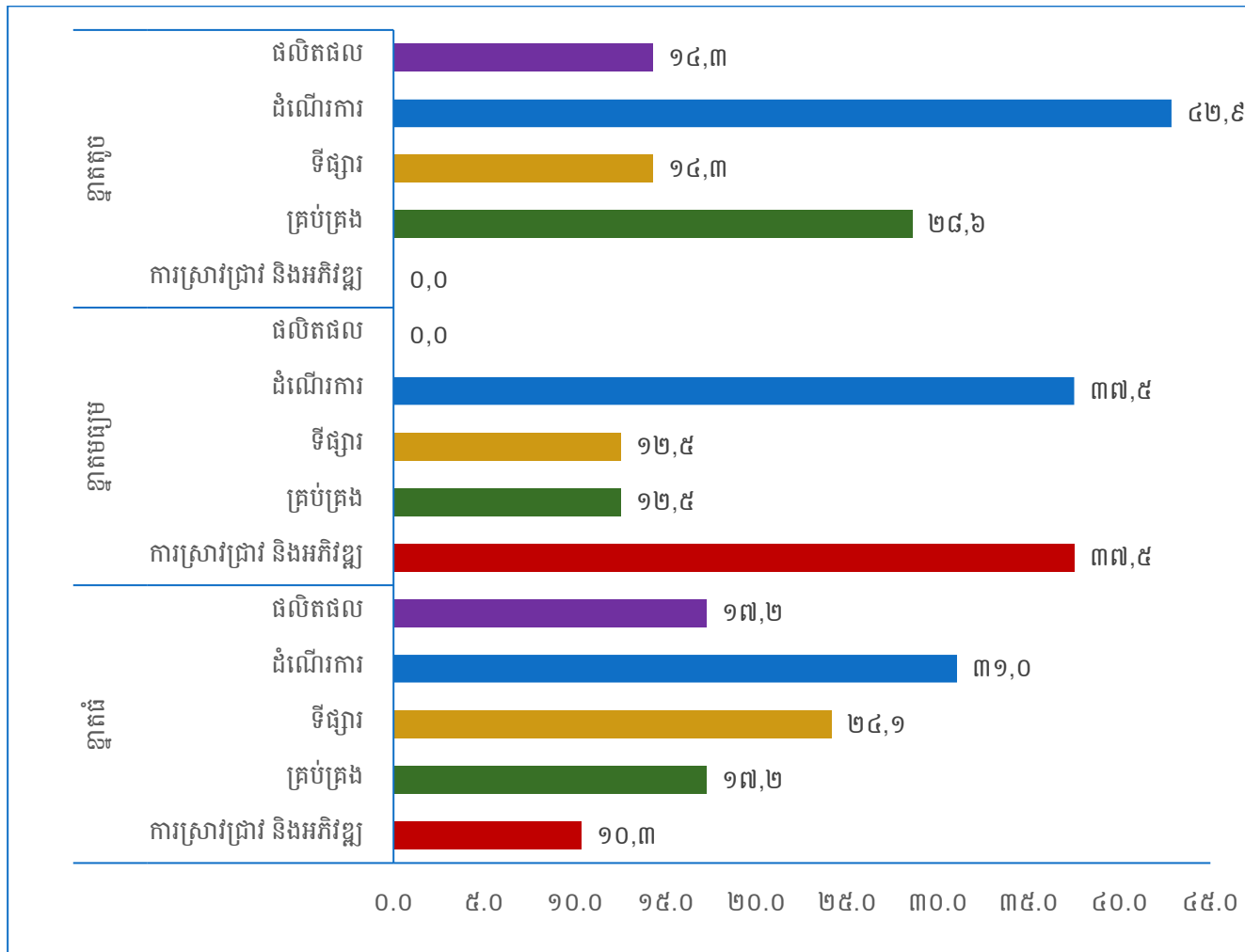
រូបភាព៥.២៤ ៥.២៥ ៥.២៦ និង៥.២៧ បង្ហាញពីប្រភពមូលនិធិដោយផ្អែកលើទំហំគ្រឹះស្ថាន។ សម្រាប់ធនធានផ្ទាល់ខ្លួន (រូបភាព៥.២៤) បង្ហាញថាគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូចមាន ៤០,៨ ភាគរយ បានប្រើប្រាស់ប្រភពធនធានផ្ទាល់ខ្លួនសម្រាប់នវានុវត្តន៍ដំណើរការ ហើយការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍មិនមានគ្រឹះស្ថានប្រើប្រាស់ប្រភពធនធានផ្ទាល់ខ្លួននោះទេ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរគ្រឹះស្ថានខ្នាតធំមាន ២៨,៨ ភាគរយ បានប្រើប្រាស់ប្រភពធនធានផ្ទាល់ខ្លួនសម្រាប់នវានុវត្តន៍ដំណើរការ និងទីផ្សារ ៣០,២ ភាគរយ និងការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ មាន ៥,០ ភាគរយ។ គ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យមមាន ៣២,៧ ភាគរយ បានប្រើប្រាស់ធនធានផ្ទាល់ខ្លួនសម្រាប់នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង និងទាបជាងគេគឺការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ មាន ៥,៥ ភាគរយ។

រូបភាព៥.២៤ ភាគរយនៃការប្រើប្រាស់ធនធានផ្ទាល់ខ្លួនសម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍ តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន

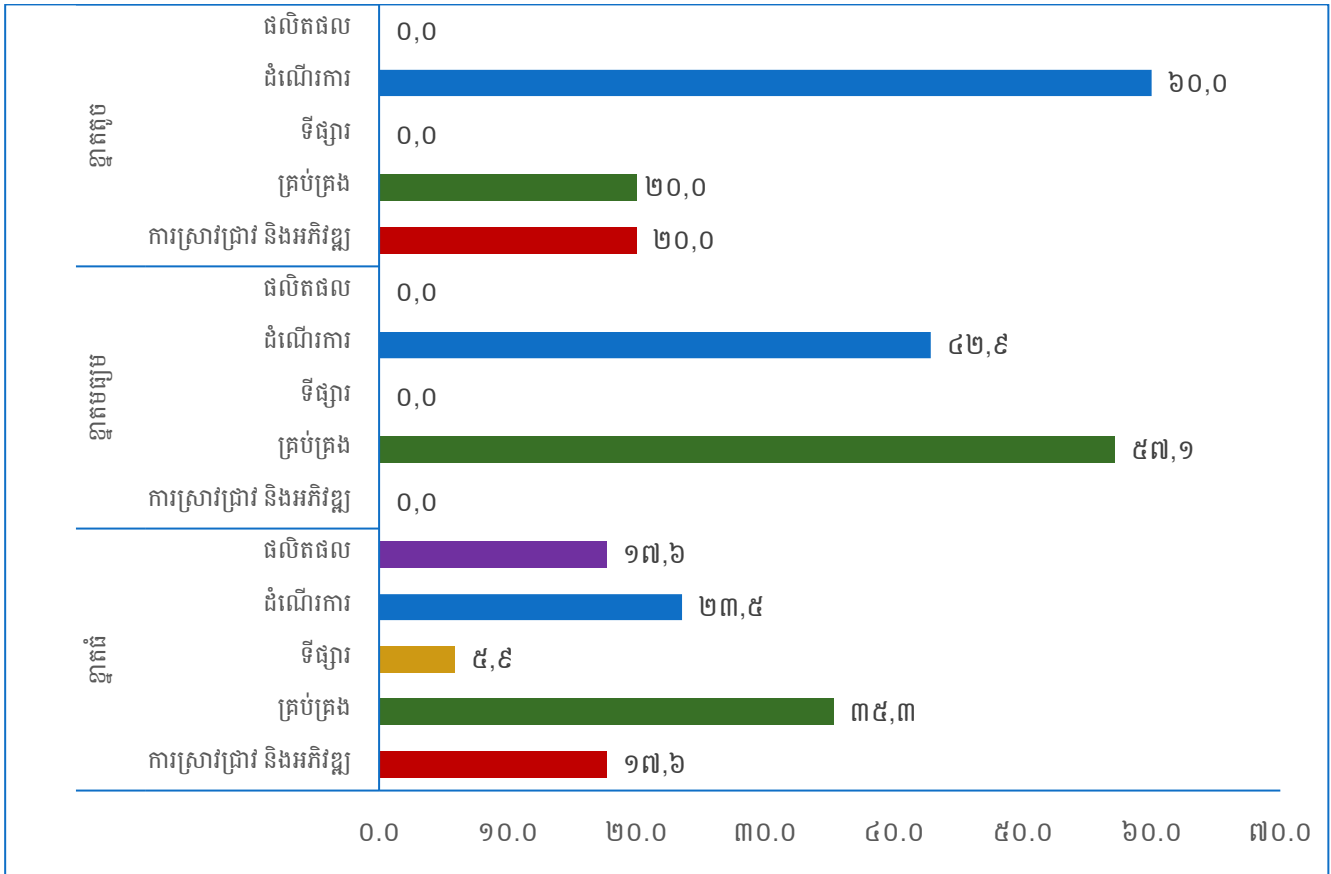
រូបភាព៥.២៥ បង្ហាញការបែងចែកប្រភពធនធានឯកជនសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍។ យើងពិនិត្យឃើញថាគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូចមាន ៤២,៩ ភាគរយ បានប្រើប្រាស់ធនធានឯកជនសម្រាប់នវានុវត្តន៍ដំណើរការ មានភាគរយខ្ពស់ជាងគេ និងភាគរយខ្ពស់បន្ទាប់គឺនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងដែលមាន(២៨,៦%) ចំពោះការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍វិញមិនបានប្រើប្រាស់ធនធានឯកជនទេ។ សម្រាប់គ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យមវិញមានភាគរយស្មើគ្នា (៣៧,៥%) បានប្រើប្រាស់ធនធានឯកជនសម្រាប់នវានុវត្តន៍ដំណើរការ និង ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍។ ចំពោះគ្រឹះស្ថានខ្នាតធំវិញមានភាគរយខ្ពស់ជាងគេគឺនវានុវត្តន៍ដំណើរការ(៣១,០%) និងភាគរយខ្ពស់បន្ទាប់គឺនវានុវត្តន៍ទីផ្សារមាន(២៤,១%) ហើយភាគរយដែលទាបជាងគេគឺការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ មានចំនួន (១០,៣%)។ ប្រភពធនធានឯកជននៅទីនេះបានមកពីក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត។

រូបភាព៥.២៥ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានបានប្រើប្រាស់ធនធានឯកជនសម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន

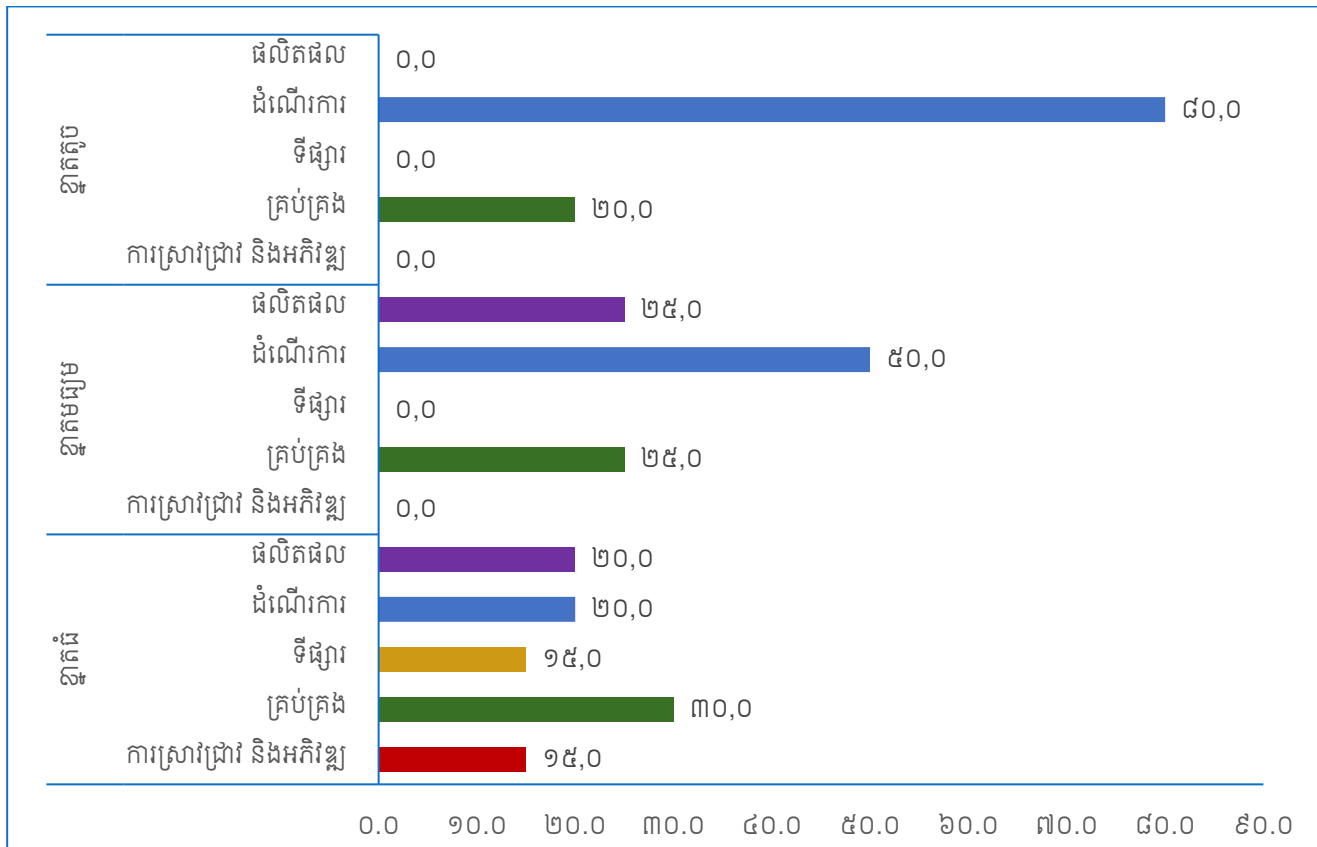
ក្នុងរូបភាព៥.២៦ ការអង្កេតនេះមូលនិធិសារធារណៈផ្ដោតលើមូលនិធិរាជរដ្ឋាភិបាល។ គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូចមាន ៦០,០% បានប្រើប្រាស់មូលនិធិសារធារណៈខ្ពស់ជាងគេសម្រាប់នវានុវត្តន៍ដំណើរការ បន្ទាប់មកទៅលើនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង និង ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ ភាគរយស្មើគ្នាមាន ២០,០%។ ចំពោះគ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យម និងធំ ភាគរយខ្ពស់ជាងគេមាន ៥៧,០% និង៣៥,៣% បានប្រើប្រាស់មូលនិធិសារធារណៈសម្រាប់នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង។ (សូមមើលរូបភាព៥.២៦ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

រូបភាព៥.២៦ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានបានប្រើប្រាស់ធនធានសាធារណៈសម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍ជាក់លាក់តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន

ក្នុងរូបភាព៥.២៧ បានបង្ហាញថាគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច បានប្រើប្រាស់ធនធានផ្សេងទៀតសម្រាប់នវានុវត្តន៍ ដំណើរការមានភាគរយខ្ពស់ជាងគេរហូតដល់(៨០,០%) ចំពោះនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងមានភាគរយត្រឹមតែ (២០,០%) តែប៉ុណ្ណោះ។ គ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យមបានប្រើប្រាស់ធនធានផ្សេងទៀតសម្រាប់នវានុវត្តន៍ដំណើរការមានភាគរយ ខ្ពស់ជាងគឺ (៥០,០%) រីឯនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងគ្រប់គ្រង ដែលមានភាគរយស្មើគ្នាគឺ(២៥,០%)។ ដោយឡែក គ្រឹះស្ថានខ្នាតធំមានភាគរយប្រហាក់ប្រហែលគ្នាក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានផ្សេងទៀតសម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍ គ្រប់ប្រភេទ លើកលែងតែនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង មានភាគរយខ្ពស់ជាងគេបន្តិចគឺ (៣០,០%)។

រូបភាព៥.២៧ ភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានបានប្រើប្រាស់ធនធានផ្សេងទៀតសម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍ តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន

៥.៩ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនវានុវត្តន៍

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការឬដៃគូមកពីផ្នែកផ្សេងទៀត គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីទទួលបានជោគជ័យផ្នែកនវានុវត្តន៍។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនវានុវត្តន៍ជាប់ទាក់ទងយ៉ាងសកម្មក្នុងគម្រោងនវានុវត្តន៍រួមគ្នាជាមួយស្ថាប័នផ្សេងទៀត។ កិច្ចការនេះអាចកាន់តែល្អបើមានការចូលរួមពីគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតឬគ្រឹះស្ថានមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនវានុវត្តន៍លេចរូបរាងឡើងនៅពេលដែលដៃគូមានសកម្មភាពសហការយ៉ាងសកម្ម។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនវានុវត្តន៍អនុញ្ញាតឱ្យគ្រឹះស្ថានទទួលបានចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យានិងគ្រឿងបរិក្ខារដែលពួកគេមិនមានខ្លួនឯង។ មានសក្តានុពលយ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់ការរួមបញ្ចូលគ្នាក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដៃគូដើម្បីសិក្សានិងជួយគ្នាទៅវិញទៅមក។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនវានុវត្តន៍អាចកើតមានឡើងលើខ្សែច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់និងអតិថិជន ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់មានតួនាទីក្នុងការចូលរួមការផ្តល់យោបល់លើការអភិវឌ្ឍផលិតផលថ្មី និងដំណើរការថ្មី ឬនវានុវត្តន៍ផ្សេងទៀត។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនវានុវត្តន៍អាចទាក់ទងនឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការតាមលំដាប់លំដោយផងដែរ ដោយមានការចូលរួមធ្វើការងារជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេង ឬស្ថាប័នស្រាវជ្រាវសារធារណៈផ្សេងទៀត។

តារាង៥.១៨ និងរូបភាព៥.២៨ បង្ហាញថាភាពឆ្លើយតបនឹងសារៈសំខាន់ជាមួយដៃគូក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍។ ជាទូទៅ វិស័យកម្មន្តសាលបានរាយការណ៍ថាគ្រឹះស្ថានបង្ហាញថារៀប ឬអតិថិជន (ពិន្ទុមធ្យម ៣,៣) គឺជាដៃគូសារៈសំខាន់បំផុត និងសារៈសំខាន់ជាមួយដៃគូក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍ទីពីរ គឺអ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ

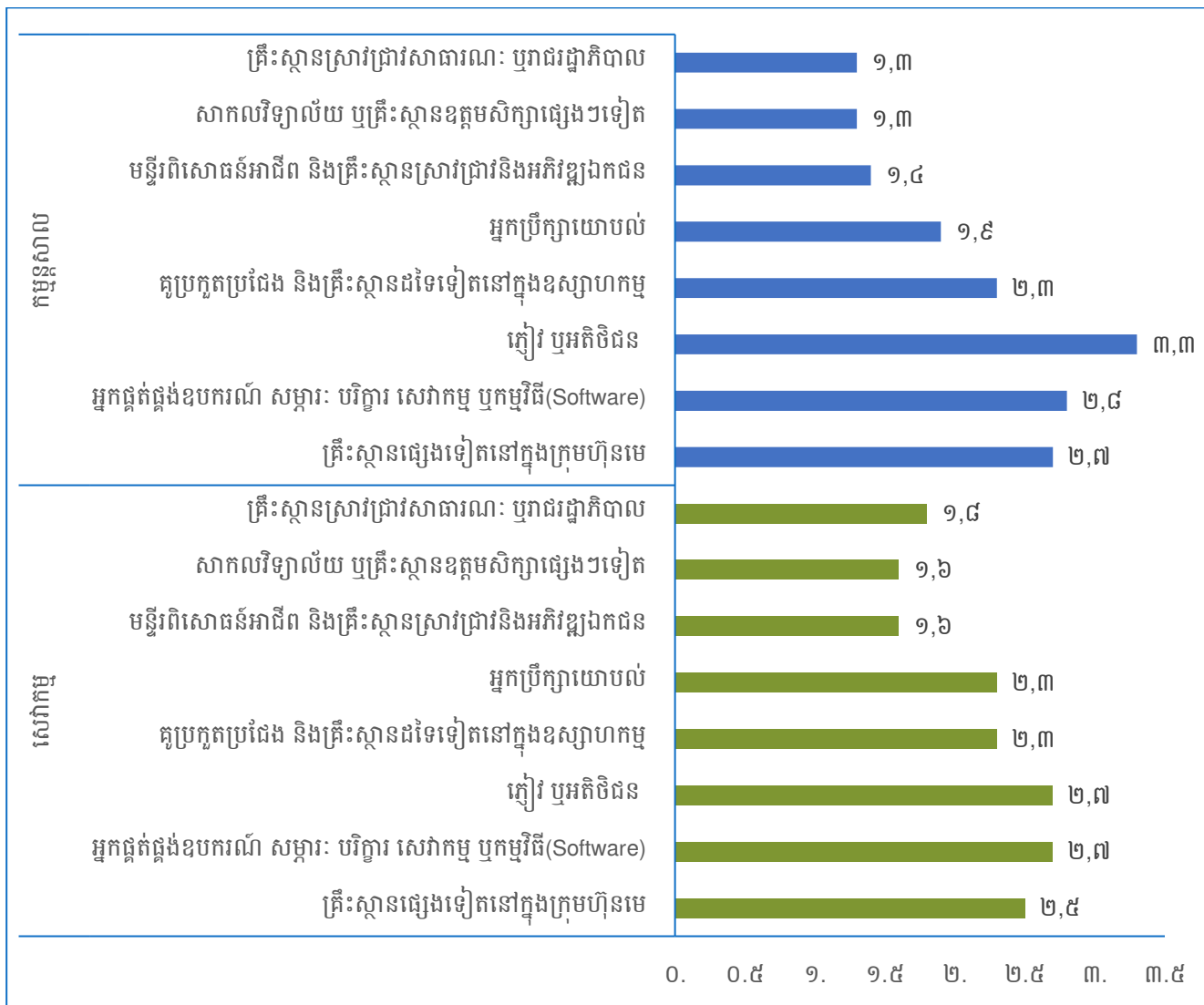
សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី(Software) (ពិន្ទុមធ្យម ២,៨) និងគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេមាន(ពិន្ទុមធ្យម ២,៧)។ មានដៃគូសំខាន់ៗតិចតួច គឺអ្នកប្រឹក្សាយោបល់ មន្ទីរពិសោធន៍អាជីពនិងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍឯកជន សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល ដែលមានមធ្យមភាគក្រោម ២,០។ ចំណែកវិស័យសេវាកម្មវិញ គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software) ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន គូប្រកួតប្រជែងនិងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម និងអ្នកប្រឹក្សាយោបល់ មានមធ្យមភាគចាប់ពី ២,៣ រហូតដល់ ២,៧។ ដោយឡែកមន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍឯកជន សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាលមានកម្រិតមធ្យមភាគទាបក្នុងចំណោមប្រភេទដៃគូផ្សេងទៀត។ (សូមមើលតារាង៥.១៨ និងរូបភាព៥.២៨ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.១៨ មធ្យមភាគនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងសារៈសំខាន់ជាមួយដៃគូក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍

ដៃគូ	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ	២,៧	២,៥
អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software)	២,៨	២,៧
ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន	៣,៣	២,៧
គូប្រកួតប្រជែង និងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម	២,៣	២,៣
អ្នកប្រឹក្សាយោបល់	១,៩	២,៣
មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍឯកជន	១,៤	១,៦
សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត	១,៣	១,៦
គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល	១,៣	១,៨
សរុបមធ្យមភាគ	២,១	២,២

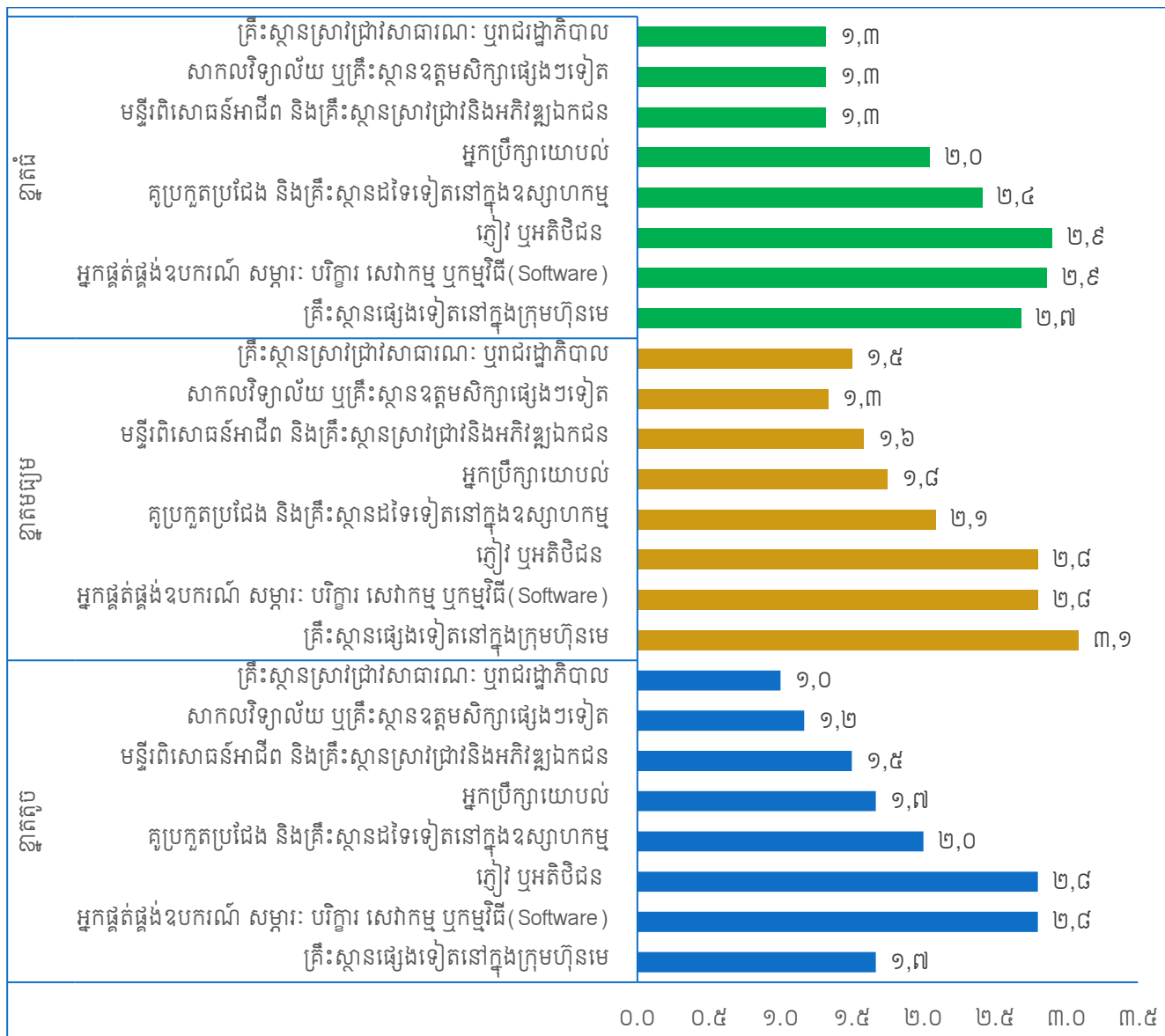
កំណត់សម្គាល់៖ ១ មិនពាក់ព័ន្ធ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្សោយ ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៤ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់

រូបភាព៥.២៨ មធ្យមភាគនៃកម្រិតមធ្យមភាគនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងសារៈសំខាន់របស់ដៃគូ តាមវិស័យ

នៅក្នុងរូបភាព៥.២៩ បានបង្ហាញអំពីកម្រិតមធ្យមភាគនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការនិងសារៈសំខាន់របស់ដៃគូ តាមទំហំគ្រឹះស្ថានក្នុងវិស័យកម្មវិស័យ។ នៅក្នុងគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ មានមធ្យមភាគខ្ពស់ជាងគេទៅលើ ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software) លើកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងសារៈសំខាន់របស់ដៃគូគឺមានមធ្យមភាគ ២,៩ និង ២,៨ ដូចគ្នា លើកលែងតែគ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យមដែលមានមធ្យមភាគខ្ពស់ជាងគេទៅលើគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេគឺ ៣,១។ ចំពោះមធ្យមភាគទាបជាងគេនៅក្នុងគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ គឺគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល និងសាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត។ (សូមមើលរូបភាព៥.២៩ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

រូបភាព៥.២៩ កម្រិតមធ្យមភាគនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការនិងសារៈសំខាន់របស់ដៃគូ តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន (វិស័យកម្មន្តសាល)

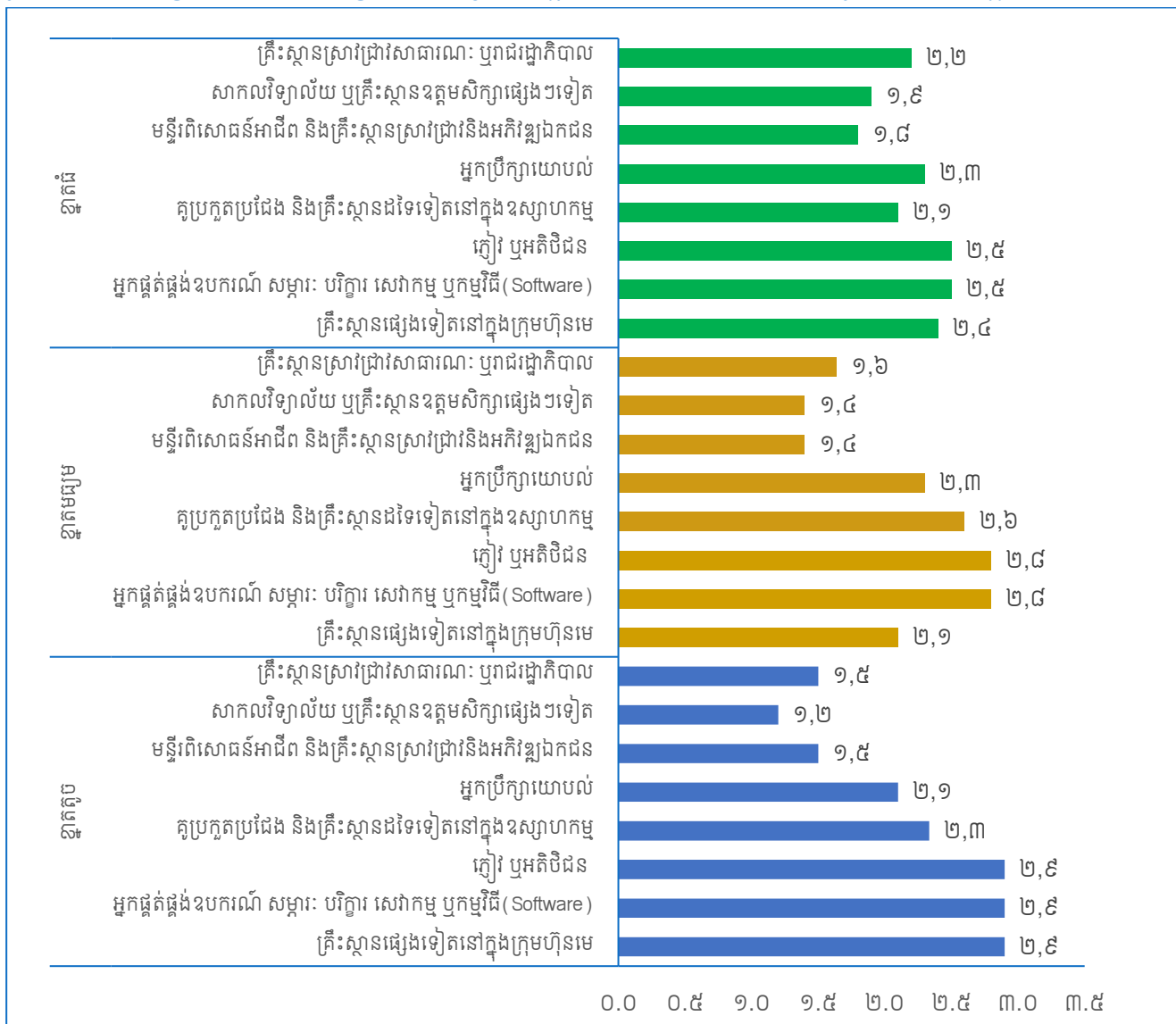

កំណត់សម្គាល់៖ ១ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្សោយ ៤ មិនពាក់ព័ន្ធ

នៅក្នុងរូបភាព៥.៣០ បានបង្ហាញអំពីកម្រិតមធ្យមភាគនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការនិងសារៈសំខាន់របស់ដៃគូ តាមទំហំគ្រឹះស្ថានក្នុងវិស័យសេវាកម្ម។ ចំពោះផ្នែកសេវាកម្មវិញនៅក្នុងគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យមនិងធំ មាន មធ្យមភាគខ្ពស់ជាងគេទៅលើកិច្ចប្រតិបត្តិការនិងសារៈសំខាន់របស់ដៃគូគឺលើ ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software) និងគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ ២,៩ ២,៨ និង២,៥ តាមលំដាប់រៀងគ្នា។ ចំពោះមធ្យមភាគទាបជាងគេទៅលើកិច្ចប្រតិបត្តិការនិងសារៈសំខាន់របស់ដៃគូ គឺសាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត មានត្រឹមតែ ១,២ ប៉ុណ្ណោះ។ (សូមមើលរូបភាព៥.៣០ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

រូបភាព៥.៣០ មធ្យមភាគនៃកម្រិតមធ្យមភាគនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងសារៈសំខាន់របស់ដៃគូតាមទំហំគ្រឹះស្ថាន (វិស័យសេវាកម្ម)

កំណត់សម្គាល់៖ ១ មិនពាក់ព័ន្ធ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្សោយ ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៤ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់

៥.១០ ប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍

តារាង៥.១៩ បង្ហាញពីកម្រិតសារៈសំខាន់សម្រាប់ប្រភពព័ត៌មាននីមួយៗសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្ម។ ផ្អែកលើការសិក្សានេះព័ត៌មានសម្រាប់នវានុវត្តន៍បានមកពីប្រភពបួនផ្សេងៗគ្នា គឺប្រភពផ្ទៃក្នុង ប្រភពទីផ្សារ ប្រភពស្ថាប័ន និងប្រភពដទៃទៀត។

ផ្អែកតាមទិន្នន័យអង្កេតនេះបង្ហាញថាវិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្ម ទទួលបានព័ត៌មានច្រើនពីប្រភពផ្ទៃក្នុងនិងប្រភពទីផ្សារដែលមានពិន្ទុមធ្យម ២,៣ (កម្មន្តសាល) និង២,៦ (សេវាកម្ម)។ ប្រភពស្ថាប័ននិងប្រភពដទៃទៀតសម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាល ដែលមានពិន្ទុមធ្យមទាបជាងប្រភពផ្ទៃក្នុងនិងប្រភពទីផ្សារ។ ដោយឡែកយើងមើលទៅវិស័យសេវាកម្មវិញទាំងប្រភពស្ថាប័ននិងប្រភពដទៃទៀត មានពិន្ទុមធ្យម ១,៧ ដូចគ្នា។ ជារួមវិស័យកម្មន្តសាលនិងសេវាកម្ម បានរាយការណ៍ថាកម្រិតសារៈសំខាន់នៃប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍មានសារៈសំខាន់តិចតួចសម្រាប់ពួកគេ។ (សូមមើលតារាង៥.១៩ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.១៩ មធ្យមភាគនៃកម្រិតសារៈសំខាន់នៃប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍

ប្រភពព័ត៌មាន	មធ្យមភាគ Mean	
	កម្មន្តសាលា	សេវាកម្ម
ប្រភពផ្ទៃក្នុង		
នៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន	២,៨	៣,០
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ	១,៩	២,៣
មធ្យមភាគ Average Mean	២,៣	២,៦
ប្រភពទីផ្សារ		
អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software)	២,២	២,៧
ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន	២,៥	២,៧
គូប្រកួតប្រជែងនិងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម	២,០	២,៣
មធ្យមភាគ	២,៣	២,៦
ប្រភពស្ថាប័ន		
អ្នកប្រឹក្សាយោបល់	១,៧	២,១
មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍឯកជន	១,៤	១,៦
សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត	១,២	១,៥
គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល	១,៣	១,៧
មធ្យមភាគ	១,៤	១,៧
ប្រភពដទៃទៀត		
សន្និសីទ ពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្ម និងការតាំងពិព័រណ៍	១,៧	១,៨
ការបោះពុម្ពផ្សាយអំពីទិន្នន័យប្រវត្តិវិទ្យាសាស្ត្រ ពាណិជ្ជកម្ម និងបច្ចេកទេស	១,៤	១,៦
សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងឧស្សាហកម្ម	១,៥	១,៧
ស្តង់ដារបច្ចេកទេស ឧស្សាហកម្ម ឬសេវាកម្ម	១,៧	១,៩
មធ្យមភាគ	១,៦	១,៧
មធ្យមភាគរួម Total Average Mean	១,៩	២,២

កំណត់សម្គាល់៖ ១ មិនពាក់ព័ន្ធ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្សោយ ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៤ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់

៥.១១ កម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងវិធីសាស្ត្រការពារផ្សេងៗ

កម្មសិទ្ធិបញ្ញាគឺជាការវាស់វែងដ៏សំខាន់បំផុតនៃនវានុវត្តន៍។ វាត្រូវបានវាស់វែងដោយចំនួនដែលបានស្នើសុំ និងបានទទួលប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក) និងសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ។ ថ្វីបើចំណុចខាងលើមានសារៈសំខាន់បំផុតក៏ដោយ (Oslo Manual ២០០៥) ក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរ មិនមែនគ្រប់លទ្ធផលនៃនវានុវត្តន៍អាចនឹងទទួលបានប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬការពារនោះទេ។ ស្ថិតិពីការស្នើសុំប្រភេទនៃកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងចំនួននៃកម្មសិទ្ធិបញ្ញាដែលទទួលបាន គឺមានប្រយោជន៍សម្រាប់ជាសូចនាករនៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍នៅក្នុងប្រទេសណាមួយ។ ផ្នែកនេះពណ៌នាចំនួនគ្រឹះស្ថានដែលបានស្នើសុំ និងទទួលបានកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ទាំងពីរវិស័យ (វិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម)។

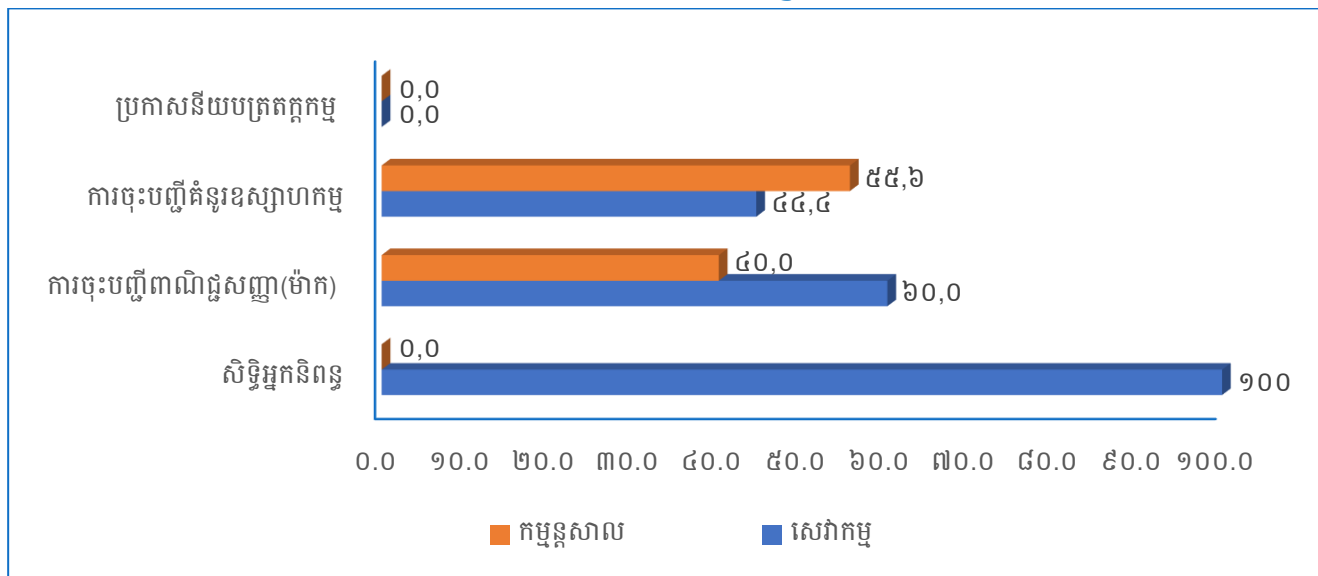
តារាង៥.២០ និងរូបភាព៥.៣១ បានបង្ហាញភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានដែលបានស្នើសុំ និងទទួលបានការពារកម្មសិទ្ធិបញ្ញាស្របតាមច្បាប់កម្មសិទ្ធិបញ្ញា។ ក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល ការស្នើសុំកម្មសិទ្ធិបញ្ញាជាវិធីសាស្ត្រដើម្បីការពារកម្មសិទ្ធិបញ្ញាក្នុងនោះការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម ដែលមាន ៥៥,៦ ភាគរយ គ្រឹះស្ថានបានស្នើសុំ និងទទួលបានសម្រាប់ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក) បន្ទាប់មកការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក) មាន ៤០,០ ភាគរយ ហើយប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ មិនបានស្នើសុំ និងទទួលបាន នៅក្នុងទិន្នន័យអង្កេតនេះ។

ក្នុងវិស័យសេវាកម្ម កើតមានឡើងប្រហាក់ប្រហែលគ្នាដែរគ្រឹះស្ថានភាគច្រើនបានស្នើសុំ និងទទួលបានសម្រាប់ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក) ដែលមាន ៦០,០ ភាគរយ និងការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មមាន ៤៤,៤ ភាគរយ ដោយឡែកសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ ការស្នើសុំ និងការទទួលបានមាន ៧,១ ភាគរយ ដូចគ្នា លើកលែងតែប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមិនមានការស្នើសុំនិងទទួលបាន។ (សូមមើលតារាង៥.២០ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.២០ ភាគរយនៃការស្នើសុំកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការទទួលបាន

ប្រភេទ	ការស្នើសុំ			ការទទួលបាន		
	ចំនួនសរុប	ភាគរយ		ចំនួនសរុប	ភាគរយ	
		កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម		កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម	០	០,០	០,០	០	០,០	០,០
ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម	៩	៥៥,៦	៤៤,៤	៩	៥៥,៦	៤៤,៤
ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក)	១៥	៤០,០	៦០,០	១៥	៤០,០	៦០,០
សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ	១	០,០	១០០	១	០,០	១០០

រូបភាព៥.៣១ ភាគរយនៃការស្នើសុំ និងការទទួលបានកម្មសិទ្ធិបញ្ញា តាមវិស័យ

៥.១២ សារៈសំខាន់នៃការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងវិធីការពារ

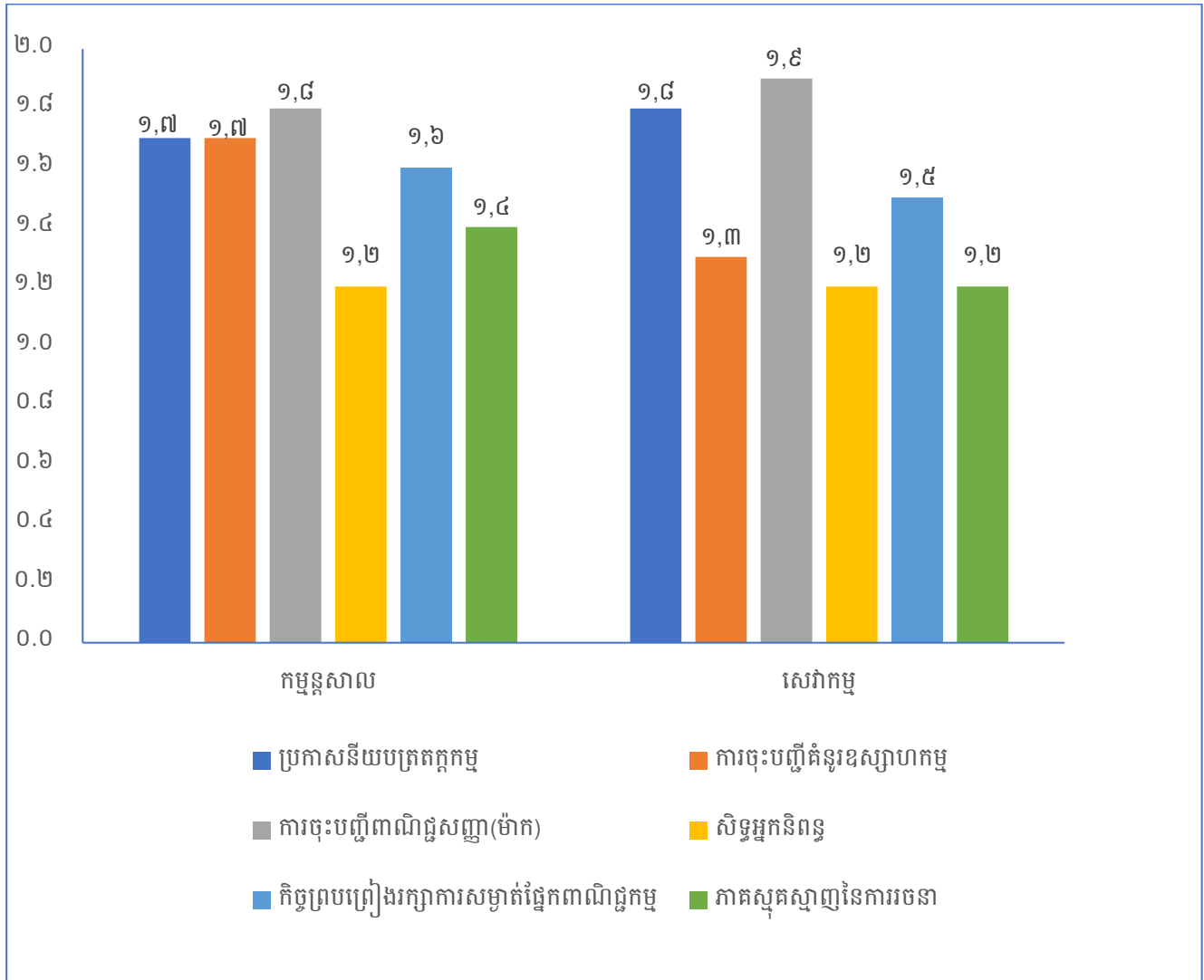
តារាង៥.២១និងរូបភាព៥.៣២ បានបង្ហាញពីការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរស្តីពីសារៈសំខាន់នៃវិធីសាស្ត្រការពារកម្មសិទ្ធិបញ្ញា។ ចំពោះវិស័យកម្មន្តសាលការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក)ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាវិធីសាស្ត្រការពារដ៏សំខាន់បំផុតដែលមានពិន្ទុមធ្យម ១,៨។ ចំពោះប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម កិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ភាគស្មុគស្មាញនៃការរចនា និងសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ ជាមួយនឹងពិន្ទុមធ្យម ១,៧ ១,៧ ១,៦ ១,៤ និង១,២ តាមលំដាប់រៀងគ្នា។ នៅក្នុងវិស័យសេវាកម្មការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក) ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាវិធីសាស្ត្រការពារដ៏សំខាន់បំផុតដែលមានពិន្ទុមធ្យម ១,៨។ ចំពោះប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម កិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ និងភាគស្មុគស្មាញនៃការរចនាជាមួយនឹងពិន្ទុមធ្យម ១,៨ ១,៥ ១,៣ ១,២ និង១,២ តាមលំដាប់រៀងគ្នា។

តារាង៥.២១ មធ្យមភាគនៃកម្រិតសារៈសំខាន់នៃការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងវិធីការពារ

វិធីសាស្ត្រការពារនវានុវត្តន៍	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម	១,៧	១,៨
ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម	១,៧	១,៣
ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក)	១,៨	១,៩
សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ	១,២	១,២
កិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម	១,៦	១,៥
ភាគស្មុគស្មាញនៃការរចនា	១,៤	១,២
សរុបមធ្យមភាគ	១,៦	១,៥

កំណត់សម្គាល់៖ ១ មិនពាក់ព័ន្ធ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្សោយ ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៤ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់

រូបភាព៥.៣២ មធ្យមភាគនៃកម្រិតសារៈសំខាន់នៃការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងវិធីការពារ

៥.១៣ កត្តារារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍

កត្តាជាច្រើនត្រូវបានចូលរួមចំណែករារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍របស់គ្រឹះស្ថាន។ នៅក្នុងតារាង៥.២២ បានបង្ហាញថាកត្តារារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ មានកម្រិតខ្ពស់ជាងគេគឺកត្តាតម្លៃ ទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្ម ដែលមានមធ្យមភាគ ២,១ និង ២,៤ រៀងគ្នា។ កត្តាផ្សេងទៀត ទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្មមានការរារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍មានកម្រិតទាបជាងគេបើធៀបទៅនឹងកត្តាទាំងប្រាំខាងលើ (កត្តាតម្លៃ កត្តាចំណេះដឹង កត្តាទីផ្សារ កត្តាគ្រប់គ្រង និងកត្តាច្បាប់/គោលនយោបាយសាធារណៈ) មានមធ្យមភាគ ១,៣ និង១,៨។ ទិន្នន័យក្នុងតារាងក៏បានបង្ហាញថាទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម មានកត្តារារាំងខ្លាំងបន្ទាប់ពីកត្តាតម្លៃគឺ កត្តាចំណេះដឹង កត្តាទីផ្សារ កត្តាគ្រប់គ្រង និងកត្តាច្បាប់/គោលនយោបាយសាធារណៈ តាមលំដាប់រៀង។ (សូមមើលតារាង៥.២២ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)

តារាង៥.២២ មធ្យមភាគនៃកម្រិតកត្តារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍តាមវិស័យ

កត្តារាំង	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
កត្តាតម្លៃ		
តម្លៃខ្ពស់ពេក	២,៦	២,៨
កង្វះមូលនិធិនៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន	២,១	២,៤
កង្វះខាតហិរញ្ញវត្ថុពីប្រភពគ្រឹះស្ថានខាងក្រៅ	១,៩	២,៣
ហានិភ័យដែលមានកម្រិតខ្ពស់	១,៦	២,២
មធ្យមភាគមធ្យម	២,១	២,៤
កត្តាចំណេះដឹង		
កង្វះបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាព	២,០	២,៣
កង្វះព័ត៌មានអំពីបច្ចេកវិទ្យា	២,០	២,៣
កង្វះព័ត៌មានអំពីទីផ្សារ	១,៩	២,២
ការលំបាកក្នុងការស្វែងរកដៃគូសហការសម្រាប់នវានុវត្តន៍	១,៩	២,១
ភាពទន់ខ្សោយនៃចំណេះដឹងពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការរក្សាសិទ្ធិ	១,៨	២,០
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៩	២,២
កត្តាទីផ្សារ		
ទីផ្សារត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយសហគ្រាសដែលរឹងមាំ	១,៩	២,២
តម្រូវការមិនប្រាកដប្រជាចំពោះផលិតផល និងសេវាកម្មសម្រាប់	១,៧	១,៩
នវានុវត្តន៍ គឺងាយស្រួលក្នុងការគ្រាប់តាម ឬចម្លងតាម	១,៧	២,១
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៨	២,១
កត្តាគ្រប់គ្រង		
ភាពម៉ឺងម៉ាត់នៃការគ្រប់គ្រងក្នុងសហគ្រាស	១,៨	២,២
ឥរិយាបថរបស់បុគ្គលិកឆ្ពោះទៅរកការផ្លាស់ប្តូរ	១,៨	២,៣
ភាពម៉ឺងម៉ាត់នៃការគ្រប់គ្រងក្នុងសហគ្រាស	១,៨	២,២
រចនាសម្ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថាន	១,៨	២,១
អសមត្ថភាពក្នុងការប្រើបុគ្គលិកធ្វើនវានុវត្តន៍ ដោយសារតម្រូវការផលិតកម្ម	១,៥	១,៩
កង្វះខាតនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ឧ. អគារ)	១,៦	១,៩
កង្វះខាតនៃគ្រឿងបរិក្ខារ (ឧ. ម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍)	២,០	២,១
កង្វះនៃបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវ (ឧ. សាកលវិទ្យាល័យ)	១,៥	១,៩

មធ្យមភាគមធ្យម	១,៧	២,១
កត្តាច្បាប់/គោលនយោបាយសាធារណៈ		
ភាពបត់បែននៃបទបញ្ញត្តិ ឬបទដ្ឋានផ្សេងៗមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់	១,៦	១,៩
គោលនយោបាយវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា សាធារណៈផ្សេងៗ	១,៦	១,៩
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៦	១,៩
កត្តាផ្សេងទៀត		
មិនចាំបាច់ធ្វើនវានុវត្តន៍ទៀតទេ ដោយសារទើបតែមាននវានុវត្តន៍មុននេះ	១,៣	១,៨
ភាពមិនចាំបាច់ព្រោះកង្វះតម្រូវការនៃនវានុវត្តន៍	១,៤	១,៧
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៣	១,៨
សរុបមធ្យមភាគមធ្យម	១,៧	២,១

កំណត់សម្គាល់៖ ១ មិនពាក់ព័ន្ធ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្សោយ ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៤ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់

ជំពូកទី៦ **បញ្ហាប្រឈម និងអនុសាសន៍**

៦.១ សេចក្តីផ្តើម

នៅក្នុងការធ្វើធុរកិច្ចនិងសេដ្ឋកិច្ចនវានុវត្តន៍អាចជាកាតាលីករជួយជំរុញដល់កំណើនសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចនិងគុណភាពជីវិតរបស់ប្រជាជន។ នវានុវត្តន៍បង្កើនលទ្ធភាពធ្វើឱ្យការធ្វើធុរកិច្ចជោគជ័យ ប្រទេសជាតិដែលមានការរីកចម្រើនផ្នែកនវានុវត្តន៍ នឹងជំរុញឱ្យមានផលិតភាពរបស់ប្រទេសជាតិកាន់តែខ្ពស់ និងសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសមានភាពល្អប្រសើរ។ ជំពូកនេះបង្ហាញពីការពិភាក្សាសម្រាប់ការធ្វើអង្កេតនេះដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២២ សម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធអនុវត្ត២០១៩-២០២១។ វាក៏គូសបញ្ជាក់ផងដែរនូវអនុសាសន៍មួយចំនួនដើម្បីឱ្យប្រទេសជាតិទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ជាវិជ្ជមានតាមរយៈការបង្កើតសេដ្ឋកិច្ចដោយផ្អែកទៅលើនវានុវត្តន៍។

៦.១.១ ប៉ារ៉ាម៉ែត្រ(ការវាស់វែង)នវានុវត្តន៍

ការពិនិត្យឡើងវិញលើឯកសារយោងបានបង្ហាញនូវវិធីសាស្ត្រជាច្រើន ដែលមាននៅក្នុងប៉ារ៉ាម៉ែត្រនវានុវត្តន៍។ នៅក្នុងការអង្កេតនេះប៉ារ៉ាម៉ែត្រដូចដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំ Oslo ២០០៥ ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ត្រូវបានទទួលយកយ៉ាងទូលំទូលាយដោយប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍និងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ភាគច្រើនក្នុងពិភពលោក។ ប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃនវានុវត្តន៍ដែលបានសិក្សានៅក្នុងការអង្កេតនេះមានដូចខាងក្រោម៖

១. នវានុវត្តន៍ផលិតផល
២. នវានុវត្តន៍ដំណើរការ
៣. នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ
៤. នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង
៥. សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដែលកំពុងបន្ត និងត្រូវបានបោះបង់ចោល
៦. សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ និងការចំណាយ
៧. គោលបំណង និងឥទ្ធិពលនៃនវានុវត្តន៍
៨. ការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់នវានុវត្តន៍
៩. ការផ្តល់មូលនិធិនវានុវត្តន៍
១០. កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនវានុវត្តន៍
១១. ប្រភពនៃព័ត៌មានសម្រាប់នវានុវត្តន៍
១២. ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងវិធីសាស្ត្រការពារកម្មសិទ្ធិបញ្ញាផ្សេងទៀត និង
១៣. កត្តារារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍។

៦.១.២ ស្ថានភាពគ្រឹះស្ថាននវានុវត្តន៍

ជាទូទៅអត្រាឆ្លើយតបខ្ពស់បំផុតគឺមកពីរាជធានីភ្នំពេញមានចំនួន ៩៥ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ២៧,១ ភាគរយ ក្នុងចំណោម ៣៥០ គ្រឹះស្ថាន ដែលបានជ្រើសរើសបន្ទាប់មកគឺ ខេត្តព្រះសីហនុ ចំនួន៤៤ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង១៩,០ ភាគរយ ក្នុងចំណោម ២៣១ គ្រឹះស្ថាន ដែលបានជ្រើសរើស និងខេត្តសៀមរាប មានចំនួន ៤៣ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង១៤,៣ ក្នុងចំណោម ៣០១ គ្រឹះស្ថាន ដែលបានជ្រើសរើស (ជំពូកទី៤ ក្នុងផ្នែក៤.២)។

ពីការរកឃើញនេះ (ជំពូកទី៤ ក្នុងផ្នែក៤.៣) វិស័យសេវាកម្មមាននវានុវត្តន៍ ៥៤,៩ ភាគរយ មាន ភាគរយច្រើនជាងបើប្រៀបធៀបទៅនឹងកម្មន្តសាលមាន ៤៥,១ ភាគរយ។ លទ្ធផលក៏បង្ហាញផងដែរថាគ្រឹះស្ថាន ដែលបានបង្កើតឡើងនៅចន្លោះឆ្នាំ២០១០ មកដល់បច្ចុប្បន្ន គឺជាគ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍ខ្ពស់នៅក្នុង វិស័យទាំងពីរមានចំនួន ១១៦ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ៦៣,៧ ភាគរយ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតគ្រឹះស្ថានដែលមាន នវានុវត្តន៍តិចជាងគេ គឺជាគ្រឹះស្ថានដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅចន្លោះឆ្នាំ១៩៧៩ ដល់ឆ្នាំ១៩៨៩ សម្រាប់ វិស័យទាំងពីរមានចំនួន ១២ គ្រឹះស្ថាន ស្មើនឹង ៦,៦ ភាគរយ។ នៅក្នុងវិស័យកម្មន្តសាលគ្រឹះស្ថាននវានុវត្តន៍ គឺជាក្រុមហ៊ុនផលិតកម្មនៃផលិតផល ម្ហូបអាហារ ខណៈដែលនៅក្នុងវិស័យសេវាកម្ម គឺជាគ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាកម្ម ហិរញ្ញវត្ថុ និងសេវាថែទាំសុខភាព។

៦.១.៣ សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដែលបានអនុវត្តពីឆ្នាំ២០១៩-២០២១

ការសិក្សានេះបានបង្ហាញពីសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដែលបានអនុវត្តក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ (SML) នៅរាជធានី-ខេត្តទាំងបី (រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តព្រះសីហនុ នៃប្រទេសកម្ពុជា។ ជាទូទៅតម្រូវការដើម្បីអនុវត្តនវានុវត្តន៍ក្នុងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មគឺមិនអាចខ្វះបាននៅក្នុងបរិបទខុស្សាហកម្ម ៤,០។ ការទទួលស្គាល់សារៈសំខាន់នេះដូច្នោះគ្រឹះស្ថាននានាអាចប្រកួតប្រជែងដោយជោគជ័យលុះតែមានធ្វើ នវានុវត្តន៍សម្រាប់ដំណើរការគ្រឹះស្ថានទាំងមូល។ តាមទស្សនៈខាងលើការអង្កេតនេះបានបង្ហាញថា សកម្មភាព នវានុវត្តន៍ជាច្រើនត្រូវបានអនុវត្តដោយគ្រឹះស្ថានមានលក្ខណៈផ្សេងៗគ្នា។

នវានុវត្តន៍ផលិតផល (ជំពូកទី៥ ក្នុងផ្នែក៥.២) គ្រឹះស្ថានភាគច្រើននៅក្នុងវិស័យកម្មន្តសាលបានអនុវត្ត ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ លើផ្នែកបរិក្ខារអគ្គិសនី និងផលិតផលម្ហូបអាហារ និងភេសជ្ជៈ។ និន្នាការនេះ ក៏ស្រដៀងគ្នាដែរក្នុងវិស័យសេវាកម្មដែលក្រុមហ៊ុនភាគច្រើនបង្ហាញថាសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរ ជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់លើផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា និងគមនាគមន៍។ លើសពីនេះទៀតគ្រឹះស្ថានភាគច្រើននៃ ក្រុមហ៊ុន ក្នុងវិស័យទាំងពីរផ្តោតទៅលើការណែនាំផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែល បង្កើតឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ ហើយថ្មីតែចំពោះគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង មិនថ្មីសម្រាប់ ទីផ្សារ។ ការរកឃើញបង្ហាញថាគ្រប់គ្រឹះស្ថានមិនបានណែនាំនូវបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាងទេប្រក៏ផលិតផលថ្មីគួរ ឱ្យកត់សម្គាល់ ទៅកាន់ពិភពលោកទេ (សូមមើលរូបភាព៥.២)។

នវានុវត្តន៍ដំណើរការ (ជំពូកទី៥ ក្នុងផ្នែក ៥.៣) គ្រឹះស្ថានភាគច្រើននៅក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល និង សេវាកម្មបានអនុវត្តវិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញឬសេវាកម្ម បានបង្កើត ឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ បានធ្វើទៅលើសកម្មភាពផ្លាស់ប្តូរគ្រឿងម៉ាស៊ីនដែលមាន បច្ចេកវិទ្យាខ្ពស់ ដើម្បីផលិតផលិតផលនិងសេវាកម្មមានគុណភាពនិងបានឆាប់រហ័ស។

នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ (ជំពូកទី៥ ក្នុងផ្នែក ៥.៤) បានបង្ហាញថា គ្រឹះស្ថានភាគច្រើននៅក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល បានណែនាំវិធីសាស្ត្រនៃការរចនា ឬការរចនាខ្ពស់ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ បានបង្កើត ឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ។ ខណៈដែលគ្រឹះស្ថានភាគច្រើននៅក្នុងវិស័យសេវាកម្ម ផ្តោតលើការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ ប្រភេទមួយផ្សេងទៀតដែលបានរកឃើញនៅក្នុងការសិក្សានេះគឺនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង(ជំពូកទី៥ ក្នុងផ្នែក៥.៥) ដែលក្រុមហ៊ុនភាគច្រើននៅក្នុងទាំងពីរវិស័យ (កម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម) ផ្តោតលើការគ្រប់គ្រងថ្មីឬប្រសើរ ជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅកន្លែងធ្វើការ។

សរុបមកនៅក្នុងការអង្កេតនេះបង្ហាញថាគ្រឹះស្ថានភាគច្រើននៅក្នុងវិស័យទាំងពីរបានលើកទឹកចិត្ត ឱ្យអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ទាំងបួនប្រភេទ។ សកម្មភាពទាំងនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយគ្រឹះស្ថានដើម្បី ធានាបាននូវការអភិវឌ្ឍន៍ផលិតផល ឬសេវាកម្មដោយរលូន និងមានទីផ្សារខ្ពស់ ក៏ដូចជាការលើកកម្ពស់ សកម្មភាពការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពបច្ចេកវិទ្យា និងប្រតិបត្តិការរបស់ពួកគេនៅក្នុង វិស័យឧស្សាហកម្ម។ ក្នុងចំណោមនវានុវត្តន៍ទាំងបួន គឺនវានុវត្តន៍ផលិតផល នវានុវត្តន៍ដំណើរការ នវានុវត្តន៍ ទីផ្សារ និងនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង យើងសង្កេតឃើញថានៅក្នុងវិស័យកម្មន្តសាលបានធ្វើនវានុវត្តន៍ដំណើរការច្រើន ជាងគេនិងនៅក្នុងវិស័យសេវាកម្មបានធ្វើនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងច្រើនជាងគេ។

គ្រឹះស្ថាននៅក្នុងវិស័យសេវាកម្មមានអត្រានវានុវត្តន៍បានបង្កើតដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយ ក្រុមហ៊ុនមេ និងគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងរួមគ្នាជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត វាខ្ពស់ជាងនវានុវត្តន៍បានបង្កើតជាមួយ គ្រឹះស្ថានផ្សេង ចំណែកវិស័យកម្មន្តសាលបានបង្ហាញពីនវានុវត្តន៍បានបង្កើតដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយ ក្រុមហ៊ុនមេ មានអត្រាខ្ពស់នៅក្នុងវិធីសាស្ត្រដំណើរការ (សូមមើលតារាង៥.៥)។

៦.១.៤ ប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់នវានុវត្តន៍

ដើម្បីអនុវត្តនវានុវត្តន៍លើផលិតផលនិងសេវាកម្ម គ្រឹះស្ថានទាំងពីរវិស័យ ចាំបាច់ត្រូវកំណត់ស្វែងរក និងប្រើប្រាស់ប្រភពព័ត៌មានផ្សេងៗ។ ប្រភពព័ត៌មានសំខាន់ៗនិងប្រើប្រាស់ញឹកញាប់បំផុតត្រូវបានគេកំណត់ អត្តសញ្ញាណ និងទទួលបានពីប្រភពផ្ទៃក្នុង និងប្រភពទីផ្សារ (អ្នកផ្គត់ផ្គង់ អតិថិជន និងដៃគូប្រកួតប្រជែង និងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម) (ជំពូកទី៥ ក្នុងផ្នែក១០)។ ព័ត៌មានសំខាន់ៗបន្ទាប់គឺទទួលបានពី ប្រភពដទៃទៀតរួមមាន (សន្និសីទ ពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្ម និងការតាំងពិព័រណ៍ ការបោះពុម្ពផ្សាយអំពី ទិន្នន័យវិទ្យាសាស្ត្រ ពាណិជ្ជកម្ម និងបច្ចេកទេស)។ យោងតាមទិន្នន័យអង្កេតយើងឃើញថាប្រភពស្ថាប័ន (សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងទៀត និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈឬរាជរដ្ឋាភិបាល) មានមធ្យមភាគទាបជាងគេនៃប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់នវានុវត្តន៍។

៦.១.៥ ការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

ការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលចំពោះសកម្មភាពនវានុវត្តន៍គឺជាការគិតគូររួមកហើយ។ រូបភាព៥.២៣ បង្ហាញថាគ្រឹះស្ថានបានប្រើប្រាស់ជំនួយបច្ចេកទេសលើផ្នែកសេវាកម្ម និងរាជរដ្ឋាភិបាលបានលើកទឹកចិត្ត ដល់វិស័យកម្មន្តសាល ដោយឥតគិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ សម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍។ លើសពីនេះទៀត

រាជរដ្ឋាភិបាលបានជួយដល់វិស័យទាំងពីរ លើការអនុគ្រោះពន្ធ ប៉ុន្តែជាងពាក់កណ្តាលនៃអ្នកឆ្លើយតបបាន រាយការណ៍ថាពួកគេមិនបានដឹងអំពីការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ការធ្វើនវានុវត្តន៍ (សូមមើលរូបភាព ៥.២២)។ ការអង្កេតនេះក៏បានបង្ហាញផងដែរថាក្រុមហ៊ុនធំ និងតូច បានទទួលមូលនិធិការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ (ក្នុងទម្រង់នៃជំនួយការធ្វើនវានុវត្តន៍ ឬជំនួយមិនមែនរូបិយវត្ថុផ្សេងទៀត) ដែលផ្តល់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបន្តការធ្វើនវានុវត្តន៍របស់ពួកគេ។

យោងតាមលទ្ធផលនៃការអង្កេតនេះសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានស្តីពីការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល លើការលើកទឹកចិត្ត និងការផ្តល់មូលនិធិលើការធ្វើនវានុវត្តន៍ដល់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម (SME) ពិតជា មានសារៈសំខាន់ណាស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

៦.១.៦ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងភាពជាដៃគូ

ស្ថានប័នដែលបន្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ត្រូវ សហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូធុរកិច្ចនិងស្ថាប័នស្រាវជ្រាវរដ្ឋ ដទៃទៀតដើម្បីទទួលបានជោគជ័យក្នុងការទទួលបាននវានុវត្តន៍ ដើម្បីឈានទៅនវានុវត្តន៍ដំណាក់កាល ចាស់ទុំ។ មានតែនវានុវត្តន៍ដែលមានលក្ខណៈចាស់ទុំប៉ុណ្ណោះដែលអាចជួយឱ្យស្ថាប័នទទួលបាននូវគុណ សម្បត្តិលើការប្រកួតប្រជែង។

ការអង្កេតនវានុវត្តន៍រាជធានី ខេត្ត នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០២២ បានបង្ហាញថាភាពជាដៃគូ និងកិច្ចសហ ប្រតិបត្តិការយ៉ាងសកម្មក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍ រួមមានអតិថិជន អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ ឬកម្មវិធី Software ទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្ម។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយសម្រាប់គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវាកម្មធំៗអ្នកសហការពេញនិយមបំផុតបញ្ជាក់ញាប់ បំផុតគឺជាមួយក្រុមហ៊ុនផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារ បរិក្ខារ ឬកម្មវិធី Software និងសាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត (ជំពូកទី៥ ក្នុងផ្នែក៥.១៨)។ ទាំងនេះបានបង្ហាញថា ការធ្វើនវានុវត្តន៍បានចាប់ផ្តើម និងបន្តអភិវឌ្ឍន៍ដោយសារតែបំណងប្រាថ្នារបស់គ្រឹះស្ថានក្នុងការបំពេញ តម្រូវការ និងការទាមទាររបស់អតិថិជន។ នេះក៏បង្ហាញផងដែរថាគ្រឹះស្ថានធ្វើនវានុវត្តន៍អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រធ្វើ យ៉ាងណាឱ្យមានភាពច្នៃប្រឌិតកាន់តែខ្លាំងឡើងដើម្បីស្រូបទាញទីផ្សារហើយគ្រឹះស្ថានគួរតែអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ ជំរុញបច្ចេកវិទ្យា។ ព័ត៌មានលម្អិតនៃការពិភាក្សាអាចរកបាននៅក្នុងជំពូកនៃការវិភាគរបស់ការអង្កេតនេះ។

៦.១.៧ កម្មសិទ្ធិបញ្ញានិងការការពារកម្មសិទ្ធិបញ្ញា

នៅទូទាំងពិភពលោកចំនួននៃការផ្តល់កម្មសិទ្ធិបញ្ញាដើរតួនាទីជាឧបករណ៍វាស់វែងដ៏សំខាន់សម្រាប់ នវានុវត្តន៍ដូចជាប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា (ម៉ាក) ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ។ កម្មសិទ្ធិបញ្ញាគ្រប់ប្រភេទបង្ហាញពីនិន្នាការស្រដៀងគ្នានៃកម្មសិទ្ធិបញ្ញាដែលបានស្នើសុំ និង ការទទួលបាន។ ដោយផ្អែកលើការរកឃើញ (តារាង៥.២០ និងរូបភាព៥.៣១) ប្រភេទនៃកម្មសិទ្ធិបញ្ញាដែល បានស្នើសុំនិងការទទួលបានខ្ពស់បំផុតសម្រាប់វិស័យទាំងពីរគឺការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក) និងការចុះ បញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម ចំណែកប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម បង្ហាញពីភាគរយទាបបំផុត។ ភាគរយខ្ពស់បំផុត សម្រាប់ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក) ដែលបានស្នើសុំ និងទទួលបានបណ្តាលមកពីការចំណាយតិចជាង

និងរយៈពេលដំណើរការខ្លីជាង។ ការស្នើសុំការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មគួរតែត្រូវបានលើកទឹកចិត្តពីព្រោះ ផលិតផលដែលបានរចនាយ៉ាងល្អ ធ្វើឱ្យគ្រឹះស្ថានទទួលបានគុណសម្បត្តិក្នុងការប្រកួតប្រជែងដ៏សំខាន់។ ការអង្កេតនេះក៏បានបង្ហាញផងដែរថា វិស័យកម្មន្តសាលបានទទួលចំណាត់ថ្នាក់សារៈសំខាន់ខ្ពស់លើការការ ពារកម្មសិទ្ធិបញ្ញា បើប្រៀបធៀបទៅនឹងវិស័យសេវាកម្ម។ នៅក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល កម្មសិទ្ធិបញ្ញាភាគច្រើន ដែលទទួលបានតាមលំដាប់នៃសារៈសំខាន់គឺការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក) ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងកិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម។ ម៉្យាងទៀតកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ដែលពេញនិយមបំផុតសម្រាប់វិស័យសេវាកម្មគឺការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក) ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម កិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្មបន្ទាប់មកការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម(ជំពូកទី៥ ក្នុងផ្នែក ៥.១៣)។

៦.១.៨ កត្តារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍

នៅក្នុងការអង្កេតនេះកត្តាសំខាន់បំផុតដែលរារាំងការធ្វើនវានុវត្តន៍គឺត្រូវបានទាក់ទងជាមួយនឹងកត្តាតម្លៃ បន្ទាប់មកគឺកត្តាចំណេះដឹង កត្តាទីផ្សារ កត្តាគ្រប់គ្រង កត្តាច្បាប់/គោលនយោបាយសាធារណៈ និងកត្តា ផ្សេងទៀត។ បញ្ហាទាំងនេះដែលគ្រឹះស្ថានប្រឈមមុខគឺកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរទៅៗ ដោយការចំណាយខ្ពស់ក្នុងការ ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់ការធ្វើនវានុវត្តន៍ដែលនាំឱ្យពួកគេបោះបង់ចោល ឬមិនទទួលយកការធ្វើនវានុវត្តន៍ ផលិតផលថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ នេះអាចបណ្តាលមកពីការចំណាយកើនឡើងនៃការទទួល បានធនធាន និងប្រភពមូលនិធិសម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍នៅមានកម្រិត ក៏ដូចជាស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក មិនច្បាស់លាស់។ កត្តាមិនអំណោយផលទាំងនេះបានប៉ះពាល់ដល់បំណងប្រាថ្នានិងភាពជោគជ័យរបស់ ពួកគេក្នុងការច្នៃប្រឌិតថ្មី ឬធ្វើនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងសេវាកម្មថ្មីៗ នៅក្នុងវិស័យទាំងពីរពេលគឺវិស័យ កម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម។ ការសន្និដ្ឋាននេះឆ្លើយតបទៅនឹងទិន្នន័យពីការអង្កេតនេះ ហើយព័ត៌មានលម្អិត សូមមើលនៅជំពូកទី៥ ក្នុងផ្នែក៥.១៣។

៦.២ អនុសាសន៍ដើម្បីបង្កើនសកម្មភាពនវានុវត្តន៍នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

អនុសាសន៍ខាងក្រោមមានគោលបំណងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពនវានុវត្តន៍របស់ប្រទេសកម្ពុជាក៏ដូចជា រៀបចំគោលនយោបាយ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឱ្យបានសមស្របដូចដែលបានយកមកអនុវត្តដោយប្រទេស មាននវានុវត្តន៍ដែលជឿនលឿនផ្សេងទៀត។ អនុសាសន៍ក៏បានគិតគូរផងដែរអំពីតម្រូវការនិងការផ្តល់យោបល់ ដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកឆ្លើយតបហើយមានគោលបំណងបន្ថែមតម្លៃ កែលម្អ ឬបំពេញបន្ថែមគំនិតផ្តួចផ្តើមដែល មានស្រាប់។

អនុសាសន៍ទាំងនេះមានគោលបំណងជាការចង្អុលបង្ហាញអំពីផ្នែកពាក់ព័ន្ធដែលរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងពិនិត្យ ពិចារណាសម្រាប់ការពិភាក្សាបន្ថែម និងមានហេតុផលគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្តល់ជំនួយ ឬជំនួយចាំបាច់។ ហេតុផល ផ្សេងទៀតសម្រាប់អនុសាសន៍ទាំងនេះ គឺដើម្បីជំរុញសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្មក្នុង ប្រទេសដើម្បីឱ្យពួកគេមានភាពស្មើគ្នា ឬប្រសើរជាងក្នុងវិស័យរៀងៗខ្លួន ជាមួយគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ផ្សេង ទៀតពីប្រទេសផ្សេងៗ។

៦.២.១ ការពង្រឹងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនវានុវត្តន៍

គ្រឹះស្ថានជាច្រើនពីងផ្នែកលើរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការផ្តល់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់ដើម្បីជំរុញសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរបស់ពួកគេ។ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនវានុវត្តន៍ (រូបវន្ត និងមិនមែនរូបវន្ត) ចាប់ពីភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ចាំបាច់ត្រូវពង្រឹងដើម្បីជួយសម្រួលដល់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ចាប់ពីការបង្កើតនិងមានគំនិតច្នៃប្រឌិត ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍។

សំណើ៖

- ១) វិស័យឯកជនក្នុងស្រុកត្រូវការកែលម្អ និងពង្រីកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្រាវជ្រាវនិងនវានុវត្តន៍របស់ពួកគេ។
- ២) គ្រឹះស្ថានក្នុងស្រុកគួរតែត្រូវបានលើកទឹកចិត្តដើម្បីឱ្យមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយស្ថាប័នអាជីវកម្មនិងស្រាវជ្រាវរដ្ឋ (GRIs) សាកលវិទ្យាល័យ ក្នុងការទទួលបានចំណេះដឹងនវានុវត្តន៍។
- ៣) នវានុវត្តន៍និងកន្លែងភ្ជាប់អាជីវកម្ម និងសួននវានុវត្តន៍គឺត្រូវការជាចាំបាច់សម្រាប់ការរីកចម្រើននិងនិរន្តរភាពរបស់គ្រឹះស្ថាននវានុវត្តន៍។
- ៤) កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការលើកទឹកចិត្តឱ្យមាននវានុវត្តន៍ត្រូវតែពង្រឹង និងឧបសគ្គ (ដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច៥.១៤) ត្រូវតែយកឈ្នះ។

ឧទាហរណ៍៖

- ក) ត្រូវការការគាំទ្របន្ថែមទៀតពីអ្នកជំនាញធុរកិច្ច និងសប្បុរសជនដើម្បីបណ្តាក់ទុនក្នុងសកម្មភាពធ្វើនវានុវត្តន៍ដើម្បីយកឈ្នះលើការចំណាយខ្ពស់ក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍។
- ខ) អភិវឌ្ឍបុគ្គលិកប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតនិងជំនាញខ្ពស់និងធនធានមនុស្ស។
- គ) រាជរដ្ឋាភិបាលគួរតែជំរុញសកម្មភាពនវានុវត្តន៍និងការផ្តល់មូលនិធិដើម្បីធ្វើធុរកិច្ចតាមរយៈការផ្តល់ជំនួយលើគម្រោងនវានុវត្តន៍អាទិភាពរបស់ជាតិ។
- ឃ) ភ្នាក់ងារដែលពាក់ព័ន្ធគឺត្រូវពិចារណាលើការផ្តល់ជំនួយឱ្យបានរយៈពេលវែងក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍

៦.២.២ ការលើកកម្ពស់វប្បធម៌នវានុវត្តន៍ក្នុងចំណោមទាំងពីរវិស័យ និងវិស័យអប់រំ

អន្តរាគមន៍និងការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលយ៉ាងសកម្មក្នុងទម្រង់នៃការផ្សព្វផ្សាយនវានុវត្តន៍និងជំរុញសេរីភាវូបនីយកម្មទម្រង់ប្រកបដោយគុណភាព និងគាំទ្រគម្រោងនវានុវត្តន៍ដែលមានសក្តានុពលរហូតដល់ការបញ្ចប់ជោគជ័យរបស់ពួកគេនិងផ្តល់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តដើម្បីជាកម្លាំងជំរុញច្រានដល់ការបណ្តុះវប្បធម៌ច្នៃប្រឌិត។ រាជរដ្ឋាភិបាលចាំបាច់ត្រូវពង្រឹងការលើកកម្ពស់តម្លៃនវានុវត្តន៍និងការអនុវត្តប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតដើម្បីកសាងវប្បធម៌ច្នៃប្រឌិតក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់និងសហគ្រាសនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

សំណើ៖

- ១) លើកទឹកចិត្តនិងជំរុញស្មារតីច្នៃប្រឌិតរបស់ពួកគេដោយការលើកកម្ពស់វប្បធម៌ច្នៃប្រឌិតប្រកបដោយនិរន្តរភាពក្នុងចំណោមសិស្សានុសិស្សនៅគ្រប់កម្រិតនៃការអប់រំ និងនៅក្នុង SMLs តាមរយៈកម្មវិធីសិក្សាផ្នែកលើការច្នៃប្រឌិត និងសហគ្រិនភាពនៅក្នុងសាលារៀននិងការប្រកួតប្រជែងច្នៃប្រឌិត។ និង

២) ភ្នាក់ងាររាជរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធដូចជា ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ គួរតែបង្កើនវត្តមានរបស់ពួកគេជាមួយ SMLs (ឧទាហរណ៍ តាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដ៏ធំ(Mass Media) ឬប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឌីជីថល) និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមាន ការកែលម្អក្នុងការគិតគូរ ការរចនាគំរូ និងការធ្វើតេស្តនៅក្នុងSMLs។

៦.២.៣ បង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងគ្រឹះស្ថាន

រាជរដ្ឋាភិបាលលើកទឹកចិត្តបន្ថែមឱ្យមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទៅលើផលិតកម្មនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ លើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ និង ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍រវាងវិស័យធុរកិច្ចនិងស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ រួមទាំង សាកលវិទ្យាល័យនៅក្នុងប្រទេស។ គំរូកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទី១ រួមមាន រាជរដ្ឋាភិបាល ឧស្សាហកម្ម និង គ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ (Triple helix) និង គំរូកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទី២ រួមមានរាជរដ្ឋាភិបាល ឧស្សាហកម្ម គ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ និងសហគមន៍ (quadruple helix) រាជរដ្ឋាភិបាលគួរតែដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ដើម្បី សម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ ជាពិសេសសាកលវិទ្យាល័យក្នុងការផ្ទេរចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និង បច្ចេកវិទ្យាទៅវិស័យឧស្សាហកម្ម។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការល្អទាំងពីរគំរូខាងលើនេះមានប្រយោជន៍យ៉ាងខ្លាំង ដល់សង្គម និងមានសមត្ថភាពបង្កើតទ្រព្យសម្បត្តិប្រទេសជាតិ។ ម៉្យាងវិញទៀតគ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ និងវិស័យឧស្សាហកម្មត្រូវអភិវឌ្ឍបន្ថែមទៀតទៅលើការច្នៃប្រឌិតដើម្បីឱ្យផលិតផលមានភាពងាយស្រួល ប្រើប្រាស់ដែលបំពេញតាមតម្រូវការ និងការទាមទាររបស់អ្នកប្រើប្រាស់ហើយចុងក្រោយលើកទឹកចិត្តដល់ ការធ្វើពាណិជ្ជបនីយកម្មនៃផលិតផលរបស់ពួកគេ។

សំណើ៖

១) ពង្រឹងកិច្ចសហការរវាងឧស្សាហកម្មនិងស្ថាប័នស្រាវជ្រាវនៅគ្រប់វិស័យនិងគ្រប់ទំហំ(SMLs) និង បន្តការខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីកំណត់ឧបសគ្គដែលរារាំងដល់កិច្ចសហការរវាងអ្នកស្រាវជ្រាវ និងវិស័យទាំងពីរ ត្រូវតែបន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍រវាងគ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ និងស្ថាប័នអាជីវកម្ម និង ស្រាវជ្រាវរដ្ឋ(GRIs) ។

២) ពិនិត្យឡើងវិញ និងកែលម្អលក្ខខណ្ឌបច្ចុប្បន្នសម្រាប់ការផ្តល់ជំនួយពីរាជរដ្ឋាភិបាលលើការស្រាវជ្រាវ និងប្រភព ជំនួយផ្សេងទៀត ដូច្នេះធ្វើឱ្យប្រាកដថាអ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវតែបន្តស្វែងរកកិច្ចសហការជាមួយគ្រឹះស្ថាន សហគមន៍ និងទំនាក់ទំនងគ្នារវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងក្រុមហ៊ុន (GLCs)។ រាល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរបស់ពួកគេ ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសកម្មភាពស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍។

៣) គួរតែមានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែម និងវគ្គសិក្សារយៈពេលខ្លីទាក់ទងនឹងនវានុវត្តន៍ ឬពាណិជ្ជបនីយកម្ម ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងស្ថាប័នសិក្សា និងវិស័យទាំងពីរដើម្បីមានដំណោះស្រាយ បញ្ហាឧស្សាហកម្ម។ ទាំងនេះក៏ជាការលើកទឹកចិត្តដល់គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ (SMLs) ឱ្យស្រូបយក ចំណេះដឹងថ្មីៗ និងចំណេះដឹងខាងក្រៅដើម្បីបង្កើនអត្រានៃនវានុវត្តន៍។

៦.២.៤ ចំណាយសរុបលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍(Gross Domestic Expenditure on R&D-GERD)៖

(ប្រភព៖ អង្កេតថ្នាក់ជាតិស្តីពីការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា ឆ្នាំ២០១៦)

ចំណាយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីយុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលនយោបាយដែលជំរុញនិងសម្រួលដល់កិច្ចប្រតិបត្តិការនៃសកម្មភាពការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ចំណាយសរុបទាំងចំណាយសាធារណៈ និងចំណាយឯកជន លើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ស្មើនឹង០,១២% នៃ ផ.ស.ស. ដែលជាកំណើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់បើធៀបទៅនឹងការវាយតម្លៃនៃស្ថាប័នអន្តរជាតិនៅឆ្នាំ២០០២ ដែលពេលនោះ ចំណាយសរុបលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍មានត្រឹម ០,០៥% នៃ ផ.ស.ស. ប៉ុណ្ណោះ។ ដូចនេះ បើប្រៀបធៀបរវាងឆ្នាំ២០១៥ ទៅនឹងឆ្នាំ២០០២ ចំណាយសរុបលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍បានកើនឡើង ១៤០ ភាគរយ។

ដោយពិនិត្យតាមប្រភេទស្ថាប័ន សម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធអន្តរជាតិ បើធៀបតាមលំដាប់នៃទំហំចំណាយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍លទ្ធផលនៃការអង្កេតបានបង្ហាញថា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបានចូលរួម ៣៧,១% ស្ថាប័នអាជីវកម្មនិងស្រាវជ្រាវរដ្ឋបានចូលរួម ៣១,២% គ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់បានចូលរួម ១៨,២% និងសហគ្រាសអាជីវកម្មបានចូលរួម ១៣,៥%។ ជារួមនៅឆ្នាំ២០១៥ ចំណាយសាធារណៈលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍មាន ៤៤% និងចំណាយផ្នែកឯកជនលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍មាន៥៦% នៃចំណាយសរុប។

ស្របតាមការបែងចែកវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រនៃស្ថាប័នអន្តរជាតិ សកម្មភាពនៃការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវបានបែងចែកជា៦ប្រភេទ គឺ៖ (១) វិទ្យាសាស្ត្រធម្មជាតិ (២) បច្ចេកវិទ្យានិងវិស្វកម្ម (៣) វិទ្យាសាស្ត្រឱសថនិងវេជ្ជសាស្ត្រ (៤) វិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម (៥) វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម និង (៦) មនុស្សសាស្ត្រ។ លទ្ធផលនៃការអង្កេតបង្ហាញថាក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធអន្តរជាតិ ចំណាយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ស្មើនឹងប្រមាណ ០,៦៩% សម្រាប់វិទ្យាសាស្ត្រធម្មជាតិ ២៧,៧៤% សម្រាប់បច្ចេកវិទ្យានិងវិស្វកម្ម ១៩,៣៤% សម្រាប់វិទ្យាសាស្ត្រឱសថនិងវេជ្ជសាស្ត្រ ១៧,១៧% សម្រាប់វិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម ៣០,៨០% សម្រាប់វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម និង ៤,២៦% សម្រាប់មនុស្សសាស្ត្រ។ ជារួម ការចំណាយលើការស្រាវជ្រាវសម្រាប់ វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម មានកម្រិតខ្ពស់ជាងគេបង្អស់ រីឯការចំណាយលើការស្រាវជ្រាវផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រធម្មជាតិ មានកម្រិតទាបជាងគេបំផុត។

ដោយពិនិត្យលើប្រភេទនៃការស្រាវជ្រាវ លទ្ធផលនៃការអង្កេតបានបង្ហាញពីទំហំនៃចំណាយសរុបលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍តាមប្រភេទនៃការស្រាវជ្រាវទាំងបីគឺការស្រាវជ្រាវរបបម ដែលមាន១៣,៥% ការស្រាវជ្រាវសម្រាប់តម្រូវការ ដែលមាន៦៦,២% និងការអភិវឌ្ឍបង្កើតដោយពិសោធន៍ដែលមាន ២០,៣%។

ជារួមទោះបីជាមានការកើនឡើងនូវចំណាយសរុបលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ធៀបនឹង ផ.ស.ស. របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយ៉ាងណាក៏យោងតាមសូចនាកររបស់ធនាគារពិភពលោក(WB) ចំណាយផ្នែកនេះរបស់កម្ពុជានៅមានកម្រិតទាបជាងឆ្នាំៗពីបណ្តាប្រទេសអាស៊ានដែលមានការជឿនលឿនផ្នែកសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចដូចជា ប្រទេសសិង្ហបុរី (២,១% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១២ និង ២,២% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៤) ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី (១,១% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១២ និង ១,៣% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៤) និងប្រទេសអាស៊ីខាងកើត ដូចជាសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន (១,៨% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១២ និង ២,០% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១៤) និងសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ (៤,០% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១២ និងកើនដល់ ៤,៣% នៃ ផ.ស.ស. នៅឆ្នាំ២០១២)។

៦.២.៥ ការបង្កើត និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានស្តីពីនវានុវត្តន៍

ព័ត៌មានស្តីពីនវានុវត្តន៍ គឺជាចំណុចស្នូលដ៏សំខាន់នៃភាពជោគជ័យរបស់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍។ ព័ត៌មានដែលត្រូវបានប្រមូល និងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដោយគ្រឹះស្ថាន គឺជាវិធីសាស្ត្រដ៏មានសារៈសំខាន់។ វាក៏ចាំបាច់ផងដែរដែលលទ្ធផលស្រាវជ្រាវស្តីពីនវានុវត្តន៍នៅក្នុងប្រទេសត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយដល់គ្រឹះស្ថាននានាដើម្បីប្រើប្រាស់។ ការអង្កេតនេះបានបង្ហាញថា ៧៥,៦% សម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាល និង៦៧,១% វិស័យសេវាកម្ម នៃគ្រឹះស្ថាននវានុវត្តន៍ មិនបានដឹងពីការលើកទឹកចិត្ត និងការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលលើការធ្វើនវានុវត្តន៍ (ហិរញ្ញវត្ថុ បច្ចេកទេស ចំណេះដឹង និងទីផ្សារ) តាមរយៈភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ។ ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដ៏មានសារៈសំខាន់នេះគឺជាកតាលីករជំរុញឱ្យមាននវានុវត្តន៍ក្នុងគ្រឹះស្ថាន។ ព័ត៌មានអំពីនវានុវត្តន៍ (ការបង្កើតថ្មី) វាមានការចាំបាច់ដើម្បីវាស់ស្ទង់កម្រិតធ្វើនវានុវត្តន៍នៅក្នុងប្រទេស។ សំណើ៖

- ១) ពង្រឹងការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ (R&D) ពីគ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ និងស្ថាប័នអាជីវកម្មនិងស្រាវជ្រាវរដ្ឋ (GRIs) ដល់គ្រឹះស្ថានធុនតូច មធ្យម និងធំ (SMLs)។
- ២) គ្រឹះស្ថានគួរតែមានភាពប្រសើរឡើងក្នុងការផ្តល់នូវទិន្នន័យ និងការពន្យល់អំពីសកម្មភាពនវានុវត្តន៍របស់ពួកគេ។
- ៣) ពង្រឹងការសម្របសម្រួលនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងប្រមូលទិន្នន័យ និងការផ្សព្វផ្សាយអំពីវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ និងការអង្កេតនវានុវត្តន៍រាជធានីខេត្ត ដោយនាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ នៃវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ។

៦.២.៦ ការគាំទ្រនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងសេវាកម្ម

ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផលត្រូវការការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឧស្សាហកម្មដោយសារពេលខ្លះវាត្រូវការដើមទុនយ៉ាងច្រើន និងការដំណើរការយូរអង្វែង។ សំណើ៖

- ១) រាជរដ្ឋាភិបាលមានតំណភ្ជាប់(link)ជាមួយគ្រឹះស្ថាន និងវិស័យឧស្សាហកម្ម គួរទាញយកប្រយោជន៍ទៅលើនវានុវត្តន៍ផលិតផលនិងបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ដែលកើតចេញពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងស្រាវជ្រាវដោយគ្រឹះស្ថាន សិក្សាជាន់ខ្ពស់ និងស្ថាប័នអាជីវកម្មនិងស្រាវជ្រាវរដ្ឋ។
- ២) រាជរដ្ឋាភិបាលគួរមានការលើកទឹកចិត្តដល់វិស័យឧស្សាហកម្ម គ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ និងស្ថាប័នអាជីវកម្មនិងស្រាវជ្រាវរដ្ឋ ដោយជួលអ្នកជំនាញការអន្តរជាតិជាមគ្គុទ្ទេសក៍ ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងដឹកនាំ ស្រាវជ្រាវបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាង និងបច្ចេកវិទ្យាឈានមុខ។
- ៣) ការលើកទឹកចិត្តជាពិសេសដល់សហគ្រាសធុនតូច មធ្យម និងធំ ដោយជួលអ្នកជំនាញការអន្តរជាតិនិងអ្នកដែលមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ និងស្ថាប័នអាជីវកម្មនិងស្រាវជ្រាវរដ្ឋហើយមានការលើកទឹកចិត្តពិសេសដែលស្នើឡើងដោយអញ្ជើញអ្នកមានជំនាញខ្ពស់មកធ្វើការ និងរស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាប្រទេសទីពីររបស់ពួកគេ។
- ៤) ការលើកទឹកចិត្តពិសេស (ឧ. ការបន្តបន្ថយពន្ធនៅលើចំណាយដើមទុន លើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍) គួរត្រូវបានផ្តល់ទៅឱ្យសហគ្រាសធុនតូច មធ្យម និងធំ ដែលទាញយកផលិតផលស្រាវជ្រាវពីគ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ និងស្ថាប័នអាជីវកម្មនិងស្រាវជ្រាវរដ្ឋ។

៥) លើកទឹកចិត្តឱ្យមានតំណភ្ជាប់(Link)ការស្រាវជ្រាវរវាងស្ថាប័នរដ្ឋ និងឯកជនបន្ថែមទៀតដោយផ្តល់ជំនួយបន្ថែមសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច មធ្យម និងធំ ដែលធ្វើការដោយផ្ទាល់ជាមួយគ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ដើម្បីបង្កើតនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងសេវាកម្មក្នុងតំបន់។ គម្រោងបណ្តាញស្រាវជ្រាវស្ថាប័នរដ្ឋ និងឯកជន (PPRN) ក្រោមក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (MoEYS) គួរតែត្រូវបានពង្រឹង។

៦.២.៧ ការធ្វើនវានុវត្តន៍ដោយប្រភពខាងក្រៅ

ចំណេះដឹងសម្រាប់ការធ្វើនវានុវត្តន៍អាចទទួលបានតាមរយៈប្រភពខាងក្នុង និងខាងក្រៅ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង របស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការជំរុញការធ្វើនវានុវត្តន៍ខាងក្រៅ នៅក្នុងសហគ្រាសធុនតូច មធ្យម និងធំ គួរតែត្រូវបានធ្វើជាបន្តបន្ទាប់សម្រាប់សមិទ្ធផលកាន់តែប្រសើរឡើង (ឧ. ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង ផលិតផល/សេវាកម្ម និងសកម្មភាពR&D កាន់តែមានគុណភាពខ្ពស់)។ រាជរដ្ឋាភិបាលគួរតែមានការលើកទឹកចិត្តឱ្យគ្រឹះស្ថានក្នុងស្រុក ទទួលបានចំណេះដឹងប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតតាមរយៈបណ្តាញជាច្រើនពីប្រភពខាងក្រៅដែលជាមធ្យោបាយឆ្ពោះទៅរកការធ្វើនវានុវត្តន៍ទទួលបានភាពជោគជ័យខ្លាំង។

សំណើ៖

១. បង្កើនប្រភពនៃមូលនិធិឧស្សាហកម្មសម្រាប់ការធ្វើនវានុវត្តន៍ជាជំនួយសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច មធ្យម និងធំ ដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹងពីខាងក្រៅលើផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា (ឧ. មូលនិធិសម្រាប់ទិញបច្ចេកវិទ្យាពីខាងក្រៅប្រទេសកម្ពុជា)។
២. ទាក់ទាញក្រុមហ៊ុនបរទេសកាន់តែច្រើនមកបណ្តាក់ទុននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយមានមូលដ្ឋាន R&D របស់ពួកគេនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ បន្ទាប់មកក្រុមហ៊ុនបរទេសគួរតែត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យមានកិច្ចសហការជាមួយគ្រឹះស្ថានក្នុងស្រុក។

៦.២.៨ បង្កើនសមត្ថភាពមូលធនមនុស្ស

ដើម្បីក្លាយជាសេដ្ឋកិច្ចដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ កម្ពុជាត្រូវយកចិត្តទុកដាក់កសាងនិងពង្រឹងធនធានមនុស្សឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ទាំងបរិមាណ និងគុណភាព និងប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត។

សំណើ៖

១. កម្មវិធីសិក្សារបស់សាលា និងសាកលវិទ្យាល័យគួរតែត្រូវបានកែលម្អ (ឬកែប្រែប្រសិនបើចាំបាច់) ដើម្បីឆ្លើយតបតម្រូវការឧស្សាហកម្មនាពេលអនាគតរបស់ប្រទេសជាតិ។
២. រាជរដ្ឋាភិបាលគួរតែទទួលស្គាល់ការរួមចំណែករបស់អ្នកទទួលស្គាល់អ្នកសិក្សាមានសញ្ញាបត្របណ្ឌិតដែលជាប្រភពគំនិតច្នៃប្រឌិត។
៣. ទទួលស្គាល់ការខិតខំប្រឹងប្រែងនិងការធ្វើនវានុវត្តន៍របស់គ្រឹះស្ថាន ដើម្បីគាំទ្រតម្រូវការឧស្សាហកម្មរបស់ជាតិ។
៤. សហគ្រាសធុនតូច មធ្យម និងធំ គួរតែត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យជួលនិស្សិតថ្នាក់បណ្ឌិតបញ្ចប់ការសិក្សាពីសាកលវិទ្យាល័យក្នុងស្រុក និងបរទេសបន្ថែមទៀត។
៥. និស្សិតថ្នាក់បណ្ឌិតបរទេសនៅក្នុងសាកលវិទ្យាល័យកម្ពុជាដែលមានលទ្ធផល R&D សក្តានុពលខ្ពស់ គួរតែត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យស្នាក់នៅ បន្តការច្នៃប្រឌិត និងបន្តការស្រាវជ្រាវនៅកម្ពុជា។ ការលើកទឹកចិត្តជាពិសេសគួរតែត្រូវបានផ្តល់ឱ្យដើម្បីទាក់ទាញ និងរក្សាពួកគេនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដូចជាការផ្តល់ឋានៈជាអ្នករស់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ដល់ពួកគេ និងគ្រួសាររបស់ពួកគេ។

៦. គួរលើកទឹកចិត្តនិងបង្កើនមន្ត្រីក្របខណ្ឌ និងឬមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាមានសមត្ថភាពនិងទេពកោសល្យ ផ្នែកនវានុវត្តន៍។

៦.២.៩ លើកកម្ពស់ទីផ្សារប្រកួតប្រជែង

ការលើកកម្ពស់ទីផ្សារប្រកួតប្រជែង គឺជាជម្រើសសមហេតុផលបំផុតក្នុងការសម្រេចបាននូវកម្រិត ខ្ពស់នៃការធ្វើនវានុវត្តន៍ឆ្ពោះទៅរកប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ និងសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍។ ជាមួយនឹងតម្រូវការកើនឡើង ជានិច្ច និងកង្វះខាតបុគ្គលិកជំនាញក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មផ្សេងៗវាជាការចាំបាច់ដែលក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក ដើរតួនាទីក្នុងការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការបង្កើតថ្មី ដូច្នោះហើយដើរតួនាទីជាភាគីនៃការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមាន និងសុវត្ថិភាពលើការស្រាវជ្រាវរបស់ក្រុមហ៊ុននៅពេលអនាគត។

សំណើផ្នែកលើការរកឃើញរួម៖

- ១. សហគ្រាសធុនតូច មធ្យម និងធំ គួរតែតម្លើងប្រាក់បៀវត្សរបន្ថែមដល់បុគ្គលិកដែលមានជំនាញខ្ពស់ តាមរយៈការប្រកួតប្រជែងដែលទទួលបានលទ្ធផលល្អ។
- ២. រាជរដ្ឋាភិបាលគួរតែផ្តល់ជូននូវលក្ខខណ្ឌពិសេសសម្រាប់ការលើកលែងពន្ធ ក្នុងរយៈពេលជាក់លាក់ ណាមួយដល់គ្រឹះស្ថានទាំងនោះដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាគ្រឹះស្ថានធ្វើនវានុវត្តន៍។
- ៣. រាជរដ្ឋាភិបាលគួរតែបង្កើនពានរង្វាន់ និងពង្រឹងគុណភាពដោយទទួលស្គាល់គ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ (ឧ. បង្កើនតម្លៃបិយវត្ថុ និងប្រភេទនៃពានរង្វាន់ដើម្បីបញ្ចូលពានរង្វាន់សម្រាប់ នវានុវត្តន៍ដំណើរការ នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង របស់គ្រឹះស្ថាន)។
- ៤. ទីផ្សារពិភពលោកត្រូវការភាពច្នៃប្រឌិត និងការប្រកួតប្រជែងផលិតផល។ ដូច្នោះគួរតែមានការពង្រឹង គំនិតផ្តួចផ្តើមការនាំចេញដោយគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍របស់កម្ពុជា ដើម្បីប្រជ្រៀតចូលទីផ្សារពិភព លោករួមជាមួយនឹងការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

៦.២.១០ ការផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយក្នុងអំឡុងពេលធ្វើអង្កេតនវានុវត្តន៍

ដោយផ្អែកលើការរកឃើញនៅក្នុងជំពូកទី៤ ក្នុងផ្នែក៤.២ ការផ្សព្វផ្សាយយ៉ាងទូលំទូលាយនៃការ អង្កេតនវានុវត្តន៍ដោយរដ្ឋាភិបាល ឧ. ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដ៏ធំនិងការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធឌីជីផលគួរ តែត្រូវបានធ្វើឡើងមុននិងអំឡុងពេលដែលការអង្កេតត្រូវបានធ្វើដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងនិងអត្រាឆ្លើយតប បានច្រើនដោយសហគ្រាសធុនតូច មធ្យម និងធំ។ ប្រសិនបើគ្រឹះស្ថានធំៗចូលរួមក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍កាន់ តែច្រើនធ្វើឱ្យប្រទេសកម្ពុជាមាននវានុវត្តន៍កាន់តែល្អប្រសើរឡើង។

៦.៣ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការពិភាក្សា និងអនុសាសន៍ក្នុងជំពូកនេះបានគ្របដណ្តប់លើគោលបំណងនៃការសិក្សា និងបានផ្តល់ អនុសាសន៍ទូទៅលើធាតុជាក់លាក់នីមួយៗ។ សរុបមករាជរដ្ឋាភិបាលបានខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើនក្នុងការបណ្តុះ បណ្តាលនវានុវត្តន៍នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានផ្តួចផ្តើមឡើង។ ទោះជាយ៉ាងណាវាគួរតែត្រូវបានពង្រឹងតាមវិធីជាច្រើន ដូចជាក្នុងការលើកកម្ពស់ ធនធានមនុស្ស និងរចនាសម្ព័ន្ធកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ។ ដូច្នោះព័ត៌មានបន្ថែមនៅក្នុង ផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ផ្នែកសំខាន់ៗ នៃការរកឃើញនៃការសិក្សាត្រូវបានពន្យល់នៅក្នុងជំពូកទី៧។

ជំពូកទី៧

សេចក្តីសង្ខេប និងសេចក្តីសន្និដ្ឋាន

នៅក្នុងផ្នែកនេះ ការរកឃើញរួមនៃការសិក្សាត្រូវបានសង្ខេបនៅក្នុងតារាងខាងក្រោមដែលរួមមានធាតុសំខាន់ៗទាំងអស់ពីប្រវត្តិគ្រឹះស្ថាន និងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍។

៧.១ សេចក្តីសង្ខេប

តារាងខាងក្រោមនេះនិយាយទៅលើសេចក្តីសង្ខេបនៃធាតុសំខាន់ៗ និងការរកឃើញរបស់អង្កេត

ធាតុសំខាន់ៗ	ការរកឃើញ
ប្រវត្តិគ្រឹះស្ថាន	
ការឆ្លើយតបលើនវានុវត្តន៍តាមរាជធានីខេត្ត	រាជធានីភ្នំពេញមាននវានុវត្តន៍ច្រើនជាងខេត្តទាំងពីរ
គ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមវិស័យ	វិស័យកម្មន្តសាលមាននវានុវត្តន៍ ៨២ គ្រឹះស្ថាន វិស័យសេវាកម្មមាននវានុវត្តន៍ ១០០ គ្រឹះស្ថាន
គ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍តាមឆ្នាំបង្កើតគ្រឹះស្ថាន និងវិស័យ	ចាប់ពីឆ្នាំ២០១០ ដល់បច្ចុប្បន្ន គ្រឹះស្ថានធ្វើនវានុវត្តន៍ច្រើនជាងឆ្នាំផ្សេងៗ
ទំហំគ្រឹះស្ថានតាមវិស័យ	វិស័យកម្មន្តសាលៈ គ្រឹះស្ថានខ្នាតធំបានធ្វើនវានុវត្តន៍ច្រើនជាងគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច និងមធ្យម វិស័យសេវាកម្មៈ គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូចបានធ្វើនវានុវត្តន៍ច្រើនជាងគ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យម និងធំ
ចំណូលប្រចាំឆ្នាំរបស់គ្រឹះស្ថានតាមវិស័យ	គ្រឹះស្ថានធ្វើនវានុវត្តន៍ច្រើនជាងគេ មានចំណូលចាប់ពី ៥ ០០០ លានរៀល សម្រាប់ទាំងពីរវិស័យ
ចំណាយលើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍តាមវិស័យ	គ្រឹះស្ថានធ្វើនវានុវត្តន៍ច្រើនជាងគេមានការចំណាយតិចជាង ឬស្មើ ២០ លានរៀល សម្រាប់វិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្មចំណាយចាប់ពី ២១ - ៧០.៩ លានរៀល
នវានុវត្តន៍ផលិតផល	
សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ផលិតផលតាមវិស័យ	<ul style="list-style-type: none"> ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ វិស័យកម្មន្តសាលមានសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ច្រើនជាងវិស័យសេវាកម្ម សេវាកម្មថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់វិស័យសេវាកម្មមានសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ច្រើនជាងវិស័យកម្មន្តសាល
ផលិតផលនិងឬសេវាថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់តាមវិស័យនិងស្ថាប័នដែលបានបង្កើត	គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេបានធ្វើនវានុវត្តន៍ច្រើនជាងគេទាំងពីរវិស័យ

<p>គ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ផលិតផល តាមប្រភេទការបង្កើតថ្មី និងវិស័យ</p>	<p>១. នវានុវត្តន៍ផលិតផល ថ្មីក្នុងពិភពលោក ២. នវានុវត្តន៍ផលិតផល ថ្មីក្នុងទីផ្សារ ៣. នវានុវត្តន៍ផលិតផល ថ្មីសម្រាប់តែគ្រឹះស្ថានក្នុងចំណោមប្រភេទទាំង៣ខាងលើ គឺប្រភេទទី៣ ដែលមាននវានុវត្តន៍ច្រើនជាងគេ ទាំងពីរវិស័យ</p>
<p>ប្រៀបធៀបគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមទំហំ និងវិស័យ</p>	<p>វិស័យកម្មន្តសាលៈ គ្រឹះស្ថានខ្នាតធំមាននវានុវត្តន៍ផលិតផលថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ច្រើនជាងគេ វិស័យសេវាកម្មៈ មាននវានុវត្តន៍សេវាកម្មថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ច្រើនជាងគេសម្រាប់គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច</p>
<p>នវានុវត្តន៍ដំណើរការ</p>	
<p>សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដំណើរការតាមវិស័យ</p>	<p>វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្មច្រើនជាងគេទាំងពីរវិស័យ</p>
<p>នវានុវត្តន៍ដំណើរការតាមគ្រឹះស្ថានបង្កើតដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬគ្រឹះស្ថានមេ គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត</p>	<p>នវានុវត្តន៍ដំណើរ អនុវត្តវិធីសាស្ត្រថ្មីច្រើនជាងភស្តុភារ (ឡធីស្ទីក) និងសកម្មភាពគាំទ្រទាំងពីរវិស័យ</p>
<p>នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ</p>	
<p>សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ទីផ្សារតាមវិស័យ</p>	<p>វិស័យកម្មន្តសាលៈ ការរចនា ឬវេចខ្ចប់ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ វិស័យសេវាកម្មៈ ការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់</p>
<p>នវានុវត្តន៍ទីផ្សារតាមគ្រឹះស្ថានបង្កើត (ដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ)</p>	<p>វិស័យសេវាកម្មៈ ការផ្សព្វផ្សាយឬដាក់តម្លៃផលិតផលមាននវានុវត្តន៍មានចំនួនច្រើន វិស័យកម្មន្តសាលៈ ការរចនា ឬវេចខ្ចប់ផលិតផលមានចំនួនច្រើន</p>
<p>នវានុវត្តន៍ទីផ្សារតាមគ្រឹះស្ថានបង្កើត (ដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត)</p>	<p>ការចែកចាយឬដាក់តាំងផលិតផល ការរចនាឬវេចខ្ចប់ផលិតផល និងការផ្សព្វផ្សាយឬដាក់តម្លៃផលិតផលមាននវានុវត្តន៍ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា</p>
<p>នវានុវត្តន៍ទីផ្សារតាមគ្រឹះស្ថានបង្កើត (ដោយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត)</p>	<p>ការផ្សព្វផ្សាយឬដាក់តម្លៃផលិតផល ការរចនាឬវេចខ្ចប់ផលិតផល និងការចែកចាយឬដាក់តាំងផលិតផលមាននវានុវត្តន៍ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា</p>

នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	
សកម្មភាពនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងតាមវិស័យ	ទាំងពីរវិស័យ៖ ការគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅកន្លែងធ្វើការមាននវានុវត្តន៍ច្រើនជាងគេ
ប្រៀបធៀបគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងតាមទំហំ និងវិស័យ	វិស័យកម្មន្តសាល៖ ការគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់មានភាគរយខ្ពស់ជាងគេទាំងគ្រឹះស្ថានខ្នាតធំ មធ្យម និងតូច វិស័យសេវាកម្ម៖ ការគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់មានភាគរយខ្ពស់ជាងគេក្នុងគ្រឹះស្ថានខ្នាតធំ និងមធ្យមលើកលែងតែគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូចដែលភាគរយខ្ពស់លើវិធីសាស្ត្រថ្មីប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ច។
ការវាយតម្លៃលើសារៈសំខាន់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍នៃគ្រឹះស្ថាន	
សារៈសំខាន់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍នៃគ្រឹះស្ថានតាមវិស័យ	នាំផលិតផលថ្មីទៅកាន់ទីផ្សារបានឆាប់រហ័ស
សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ទៅលើវិស័យ	វិស័យកម្មន្តសាល៖ ការទិញយកគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍ និងកម្មវិធី វិស័យសេវាកម្ម៖ ការបណ្តុះបណ្តាល
កម្រិតសារៈសំខាន់នៃគោលបំណងលើការអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ	បង្កើនគុណភាពផលិតផល
កម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងដំណើរការ តាមវិស័យ	បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម
ការប្រៀបធៀបសារៈសំខាន់នៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងគ្រប់គ្រងតាមទំហំ	គ្រប់ទំហំគ្រឹះស្ថាន (តូច មធ្យម និងធំ)៖ បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម
ការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាលលើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍	
ការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាលលើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍តាមវិស័យ	វិស័យសេវាកម្ម៖ សេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស វិស័យកម្មន្តសាល៖ ការនាំចូលដោយអត់គិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ
មូលហេតុមិនបានទទួលការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាលលើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍	គ្រឹះស្ថានមិនបានដឹងអំពីការលើកទឹកចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

ប្រភពធនធានសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍	
ប្រភពធនធានសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ វិស័យកម្មន្តសាល	ភាគច្រើនគ្រឹះស្ថានបានប្រើប្រាស់ធនធានខ្លួនឯង
ប្រភពធនធានសម្រាប់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ វិស័យសេវាកម្ម	ភាគច្រើនគ្រឹះស្ថានបានប្រើប្រាស់ធនធានខ្លួនឯង
ការប្រើប្រាស់ “ធនធានផ្ទាល់ខ្លួន” សម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន	<ul style="list-style-type: none"> ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច៖ នវានុវត្តន៍ដំណើរការ ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យម និងធំ៖ នវានុវត្តន៍ដំណើរការ និងនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង
ការប្រើប្រាស់ “ធនធានឯកជន” សម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន	<ul style="list-style-type: none"> ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាតធំ៖ នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យម៖ នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង និងការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច៖ នវានុវត្តន៍ដំណើរការ
ការប្រើប្រាស់ “ធនធានសាធារណៈ” សម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន	<ul style="list-style-type: none"> ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាតធំ៖ នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច៖ នវានុវត្តន៍ដំណើរការ ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យម៖ នវានុវត្តន៍ដំណើរការ និងនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង
ការប្រើប្រាស់ “ធនធានផ្សេង” សម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន	<ul style="list-style-type: none"> ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យម៖ នវានុវត្តន៍ដំណើរការ និងនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាត ធំ៖ នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង ○ គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច៖ នវានុវត្តន៍ដំណើរការ
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនវានុវត្តន៍	
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងសារៈសំខាន់ជាមួយដៃគូក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ	<ul style="list-style-type: none"> ○ សម្រាប់ទាំងពីរវិស័យ៖ ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន
កម្រិតមធ្យមភាគនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងសារៈសំខាន់របស់ដៃគូ តាមទំហំគ្រឹះស្ថាន និងវិស័យ	<ul style="list-style-type: none"> ○ វិស័យកម្មន្តសាល <ul style="list-style-type: none"> ➢ គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ៖ ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន ○ វិស័យសេវាកម្ម <ul style="list-style-type: none"> ➢ គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច និងធំ៖ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍សម្ភារៈ បរិក្ខារ និង សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី និងគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ។ ➢ គ្រឹះស្ថានខ្នាតមធ្យម ៖ ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន

កម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងវិធីសាស្ត្រការពារផ្សេងៗ	
ការស្នើសុំនិងការទទួលបានកម្មសិទ្ធិបញ្ញា តាមវិស័យ	<ul style="list-style-type: none"> ○ គ្រឹះស្ថាន៖ ការស្នើសុំ និងការទទួលបានភាគច្រើនទៅលើការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក) និងការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម (ទាំងពីរវិស័យ)
កម្រិតសារៈសំខាន់នៃវិធីសាស្ត្រការពារកម្មសិទ្ធិបញ្ញា តាមវិស័យ	<ul style="list-style-type: none"> ○ ទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម៖ មានមធ្យមភាគច្រើនជាងគេទៅលើការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក)
កម្រិតកត្តារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍	
កម្រិតកត្តារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍តាមវិស័យ	<ul style="list-style-type: none"> ○ ទាំងពីរវិស័យ(កម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម)៖ កត្តាតម្លៃនិងកត្តាចំណេះដឹង

៧.២ ទិសដៅអនាគត

ដើម្បីបង្កើនអត្រាឆ្លើយតប ការផ្តល់យោបល់មួយចំនួនត្រូវបានរំលេចដូចខាងក្រោម៖

១) វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ នៃក្រសួងផែនការ ទាមទារឱ្យមានការចូលរួមពីក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ ជួយគាំទ្រនិងសហការផ្នែកបច្ចេកទេស និង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ជួយគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុដល់ការអង្កេតនវានុវត្តន៍នេះ អាចត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងហោចណាស់រៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង។ ច្បាប់ស្ថិតិឆ្នាំ ២០១៥ ដែលប្រើប្រាស់ដោយ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ គួរតែត្រូវបានពិនិត្យឡើងវិញ ដើម្បីរួមបញ្ចូលអង្កេតនវានុវត្តន៍ និងអង្កេតការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីសម្រេចបាននូវរបៀបវារៈ STI ដើម្បីគាំទ្រគោលនយោបាយជាតិក្នុងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍។

- ២) ទិន្នន័យដែលប្រមូលបានគឺផ្អែកលើចំនួនគ្រឹះស្ថានដែលមានឆន្ទៈចូលរួមក្នុងការអង្កេត។ ការអង្កេតនេះមិនអាចខ្វះបានពីការចូលរួមផ្តល់ចម្លើយដ៏ត្រឹមត្រូវពីគ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ នៅកម្ពុជា។
- ៣) ទិន្នន័យដែលមានគុណភាពខ្ពស់លើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍អាចទទួលបានប្រសិនបើសកម្មភាព/គោលនយោបាយពិសេសត្រូវបានអនុវត្តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីធ្វើឱ្យការអង្កេតនេះជាកាតព្វកិច្ច។
- ៤) គួរផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយដោយរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងអំឡុងពេលនៃការអង្កេតនេះតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយជាតិ និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឌីជីថលគួរតែត្រូវបានអនុវត្ត។

៧.៣ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ជាទូទៅនៅក្នុងគ្រឹះស្ថានធុនតូច មធ្យម និងធំ (SMLs) នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាបានបង្ហាញពីកម្រិតជាក់លាក់នៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ទាំងបួនរួមមាននវានុវត្តន៍ផលិតផល នវានុវត្តន៍ដំណើរការ នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងនវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងសម្រាប់ស្ថាប័នទាំងបួនគឺ១) ស្ថាប័នអាជីវកម្ម និងស្រាវជ្រាវរដ្ឋ (GRI) (២) គ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់ (IHL) (៣) សហគ្រាសអាជីវកម្ម (BE) និង (៤) អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងវិស័យសេវាកម្ម។

វិស័យសេវាកម្មបានបង្ហាញថាមាននវានុវត្តន៍ជាងបើប្រៀបធៀបទៅនឹងវិស័យផលិតកម្ម។ គ្រឹះស្ថានថ្មីដែលបានបង្កើតឡើងនៅចន្លោះឆ្នាំ ២០១០ ដល់បច្ចុប្បន្ន គឺមាននវានុវត្តន៍ច្រើនជាងបើប្រៀបធៀបទៅនឹងគ្រឹះស្ថានដែលបង្កើតពីឆ្នាំ១៧៩៩ ដល់ឆ្នាំ២០០៩។ ភាគច្រើនគ្រឹះស្ថាន បានធ្វើនវានុវត្តន៍ផលិតផលឬសេវាកម្មប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតថ្មី តែគ្រឹះស្ថានរបស់ពួកគេផ្ទាល់និងទៅកាន់ទីផ្សារតែប៉ុណ្ណោះ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ចំនួនគ្រឹះស្ថាននៅកម្ពុជាមានកម្រិតតិចតួចបានផលិតផលដែលថ្មីសន្លាងសម្រាប់ពិភពលោក។ ផលិតផលដែលថ្មីសន្លាងមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់សម្រាប់កម្ពុជា ដើម្បីក្លាយជាប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាគោលនយោបាយជាតិស្តីពី វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យានិងនវានុវត្តន៍ឆ្នាំ២០២០ ដល់២០៣០។ ដូច្នេះដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលនយោបាយ រាជរដ្ឋាភិបាលមានទិសដៅអភិវឌ្ឍប្រទេសឱ្យកាន់តែប្រសើរប្រកបដោយបរិយាបន្ននិងចីរភាព ផ្តល់ឱ្យប្រជាជននូវសេចក្តីសុខរក្សាបាននូវឯករាជ្យភាព បូរណភាពដែនដី និងប្រទេសជាតិមានសន្តិសុខនិងសុវត្ថិភាពសង្គមល្អ។ សម្រាប់ទិសដៅនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវចក្ខុវិស័យកម្ពុជាឆ្នាំ២០៥០ សំដៅឱ្យកម្ពុជាបានក្លាយជាប្រទេសដែល មានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និងជាប្រទេសដែលមានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៥០។

គ្រឹះស្ថានភាគច្រើនបានអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ (Mainly owner establishment or company group) បន្ទាប់មកគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត (Mainly owner establishment together with establishments) និងគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត (Mainly other establishments)។ គ្រឹះស្ថានទាំងវិស័យកម្មន្តសាល និងសេវាកម្ម បានបង្កើតផលិតផលថ្មីភាគច្រើនបង្កើតឡើងដោយគ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ (Mainly owner establishment or company group)។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការធ្វើនវានុវត្តន៍ដែលមានមធ្យមភាពខ្ពស់គឺអតិថិជននិងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារ បរិក្ខារសេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software)។ សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាលគឺមានកំរិតមធ្យមភាពទាប។

ដូច្នេះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀតគួរតែជំរុញបន្ថែមដើម្បីបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងជាមធ្យមភាពមួយដើម្បីផលិតផលផលិតផលឬសេវាកម្មថ្មីសន្លាង។ ការចំណាយខ្ពស់ និងចំណេះដឹងនៅមានកម្រិត គឺជាឧបសគ្គនៃការធ្វើនវានុវត្តន៍បន្ថែមទៀតត្រូវបានរកឃើញ។ គ្រឹះស្ថានធ្វើនវានុវត្តន៍ត្រូវការអ្នកវិនិយោគឯកជនអ្នកជំនួញ និងសប្បុរសជនកាន់តែច្រើនឡើងដើម្បីវិនិយោគកិច្ចការនវានុវត្តន៍ ក៏ដូចជាដើរតួជាអ្នកណែនាំឬប្រឹក្សាយោបល់ដល់គ្រឹះស្ថានផងដែរ។ គ្រឹះស្ថានធ្វើនវានុវត្តន៍ប្រកបដោយចីរភាព គឺជាកត្តាសំខាន់សម្រាប់ការបង្កើតឱកាសការងារ និងជួយឱ្យកម្ពុជាក្លាយជាប្រទេសដែលមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និងជាប្រទេសដែលមានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៥០។

ការជំរុញនវានុវត្តន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព រួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍជាតិឱ្យបានឆាប់រហ័សទាមទារឱ្យមានការគាំទ្រលើគ្រប់មធ្យមភាពនិងលទ្ធភាពពីគ្រប់ភាគីដើម្បីឱ្យលទ្ធផលនៃនវានុវត្តន៍ត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈ និងទទួលបានផលប្រយោជន៍ជាទីគាប់ចិត្តដល់ការខិតខំឱ្យបានជានវានុវត្តន៍។

ឧបសម្ព័ន្ធ

តារាងទិន្នន័យបណ្តោះអាសន្ន និង បរិកលក្ខណៈគ្រឹះស្ថាន

តារាង១.១ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមប្រភេទកម្មសិទ្ធិ និងវិស័យ

ប្រភេទកម្មសិទ្ធិ	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		សរុប	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
រាជធានីភ្នំពេញ						
ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(មិនបានចុះបញ្ជី)	០	០,០	៤	៧,៣	៤	៤,២
ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(បានចុះបញ្ជី)	៤	១០,០	៤	៧,៣	៨	៨,៤
ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ	១	២,៥	១	១,៨	២	២,១
ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត	៣៣	៨២,៥	២៤	៤៣,៦	៥៧	៦០,០
ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសមានកម្រិត	០	០,០	៨	១៤,៥	៨	៨,៤
បុត្រសម្ព័ន្ធក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស	១	២,៥	១	១,៨	២	២,១
សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស	០	០,០	៣	៥,៥	៣	៣,២
សហករណ៍	០	០,០	០	០,០	០	០,០
សហគ្រាសគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋ	១	២,៥	៨	១៤,៥	៩	៩,៥
អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល	០	០,០	២	៣,៦	២	២,១
សរុប	៤០	១០០	៥៥	១០០	៩៥	១០០
សៀមរាប						
ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(មិនបានចុះបញ្ជី)	១	៧,៧	៤	១៣,៣	៥	១១,៦
ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(បានចុះបញ្ជី)	៦	៤៦,២	៨	២៦,៧	១៤	៣២,៦
ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ	០	០,០	១	៣,៣	១	២,៣
ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត	៥	៣៨,៥	៩	៣០,០	១៤	៣២,៦
ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសមានកម្រិត	០	០,០	១	៣,៣	១	២,៣
បុត្រសម្ព័ន្ធក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស	០	០,០	០	០,០	០	០,០
សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស	០	០,០	១	៣,៣	១	២,៣
សហករណ៍	០	០,០	០	០,០	០	០,០
សហគ្រាសគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋ	០	០,០	៣	១០,០	៣	៧,០
អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល	១	៧,៧	៣	១០,០	៤	៩,៣
សរុប	១៣	១០០	៣០	១០០	៤៣	១០០
ព្រះសីហនុ						
ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(មិនបានចុះបញ្ជី)	២	៦,៩	០	០,០	២	៤,៥
ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(បានចុះបញ្ជី)	៨	២៧,៦	៧	៤៦,៧	១៥	៣៤,១
ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ	១	៣,៤	០	០,០	១	២,៣

ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត	១៥	៥១,៧	៥	៣៣,៣	២០	៤៥,៥
ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត	២	៦,៩	១	៦,៧	៣	៦,៨
បុគ្គលសម្ព័ន្ធក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស	១	៣,៤	០	០,០	១	២,៣
សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស	០	០,០	០	០,០	០	០,០
សហករណ៍	០	០,០	១	៦,៧	១	២,៣
សហគ្រាសគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋ	០	០,០	១	៦,៧	១	២,៣
អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល	០	០,០	០	០,០	០	០,០
សរុប	២៩	១០០	១៥	១០០	៤៤	១០០

តារាង១.២ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍ តាមឆ្នាំបង្កើតគ្រឹះស្ថាន និងវិស័យកម្មន្តសាល

ឆ្នាំបង្កើតគ្រឹះស្ថាន	កម្មន្តសាល					
	រាជធានីភ្នំពេញ	ភាគរយ	សៀមរាប	ភាគរយ	ព្រះសីហនុ	ភាគរយ
ឆ្នាំ១៩៧៩-១៩៨៩	១	២,៥	២	១៥,៤	០	០,០
ឆ្នាំ១៩៩០-១៩៩៩	៣	៧,៥	០	០,០	០	០,០
ឆ្នាំ២០០០-២០០៩	៥	១២,៥	៣	២៣,១	១	៣,៤
ឆ្នាំ២០១០-បច្ចុប្បន្ន	៣១	៧៧,៥	៨	៦១,៥	២៨	៩៦,៦
សរុប	៤០	១០០	១៣	១០០	២៩	១០០

តារាង១.៣ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានដែលមាននវានុវត្តន៍ តាមឆ្នាំបង្កើតគ្រឹះស្ថាន និងវិស័យសេវាកម្ម

ឆ្នាំបង្កើតគ្រឹះស្ថាន	សេវាកម្ម					
	រាជធានីភ្នំពេញ	ភាគរយ	សៀមរាប	ភាគរយ	ព្រះសីហនុ	ភាគរយ
ឆ្នាំ១៩៧៩-១៩៨៩	៨	១៤,៥	១	៣,៣	០	០,០
ឆ្នាំ១៩៩០-១៩៩៩	១០	១៨,២	២	៦,៧	២	១៣,៣
ឆ្នាំ២០០០-២០០៩	១៦	២៩,១	៧	២៣,៣	៥	៣៣,៣
ឆ្នាំ២០១០-បច្ចុប្បន្ន	២១	៣៨,២	២០	៦៦,៧	៨	៥៣,៣
សរុប	៥៥	១០០	៣០	១០០	១៥	១០០

តារាង១.៤ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមទំហំ និងវិស័យកម្មន្តសាល

ទំហំគ្រឹះស្ថាន	កម្មន្តសាល					
	រាជធានីភ្នំពេញ	ភាគរយ	សៀមរាប	ភាគរយ	ព្រះសីហនុ	ភាគរយ
ខ្នាតតូច	៦	១៥,០	១០	៧៦,៩	៥	១៧,២
ខ្នាតមធ្យម	៩	២២,៥	២	១៥,៤	៨	២៧,៦
ខ្នាតធំ	២៥	៦២,៥	១	៧,៧	១៦	៥៥,២
សរុប	៤០	១០០	១៣	១០០	២៩	១០០

តារាង១.៥ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមទំហំ និងវិស័យសេវាកម្ម

ទំហំគ្រឹះស្ថាន	សេវាកម្ម					
	រាជធានីភ្នំពេញ	ភាគរយ	សៀមរាប	ភាគរយ	ព្រះសីហនុ	ភាគរយ
ខ្នាតតូច	១៤	២៥,៥	១៨	៦០,០	៣	២០,០
ខ្នាតមធ្យម	៩	១៦,៤	៥	១៦,៧	៨	៥៣,៣
ខ្នាតធំ	៣២	៥៨,២	៧	២៣,៣	៤	២៦,៧
សរុប	៥៥	១០០	៣០	១០០	១៥	១០០

តារាង១.៦ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមចំណូល និងវិស័យកម្មន្តសាល

ចំណូល	កម្មន្តសាល					
	រាជធានីភ្នំពេញ	ភាគរយ	សៀមរាប	ភាគរយ	ព្រះសីហនុ	ភាគរយ
តិចជាងឬស្មើ១ ០០០ លានរៀល	១៥	៣៧,៥	៦	៤៦,២	៣	១០,៣
១ ០០១ - ២ ០០០ លានរៀល	១	២,៥	១	៧,៧	៣	១០,៣
២ ០០១ - ៣ ០០០ លានរៀល	១	២,៥	៣	២៣,១	១	៣,៤
៣ ០០១ - ៤ ០០០ លានរៀល	១	២,៥	១	៧,៧	២	៦,៩
៤ ០០១ - ៥ ០០០ លានរៀល	១	២,៥	០	០,០	២	៦,៩
ច្រើនជាង ៥ ០០០ លានរៀល	២១	៥២,៥	២	១៥,៤	១៨	៦២,១
សរុប	៤០	១០០	១៣	១០០	២៩	១០០

តារាង១.៧ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមចំណូល និងវិស័យសេវាកម្ម

ចំណូល	សេវាកម្ម					
	រាជធានីភ្នំពេញ	ភាគរយ	សៀមរាប	ភាគរយ	ព្រះសីហនុ	ភាគរយ
តិចជាងឬស្មើ១ ០០០ លានរៀល	១៥	២៧,៣	១៣	៤៣,៣	៨	៥៣,៣
១ ០០១ - ២ ០០០ លានរៀល	៥	៩,១	៨	២៦,៧	១	៦,៧
២ ០០១ - ៣ ០០០ លានរៀល	៥	៩,១	១	៣,៣	២	១៣,៣
៣ ០០១ - ៤ ០០០ លានរៀល	៣	៥,៥	១	៣,៣	០	០,០
៤ ០០១ - ៥ ០០០ លានរៀល	០	០,០	០	០,០	០	០,០
ច្រើនជាង ៥ ០០០ លានរៀល	២៧	៤៩,១	៧	២៣,៣	៤	២៦,៧
សរុប	៥៥	១០០	៣០	១០០	១៥	១០០

តារាង១.៨ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមចំណាយ និងវិស័យកម្មន្តសាល

ចំណាយ	កម្មន្តសាល					
	រាជធានីភ្នំពេញ	ភាគរយ	សៀមរាប	ភាគរយ	ព្រះសីហនុ	ភាគរយ
តិចជាងឬស្មើ ២០ លានរៀល	៨	២០,០	៤	៣០,៨	១០	៣៤,៥
២១ - ៧០ លានរៀល	៦	១៥,០	៣	២៣,១	៥	១៧,២
៧១ - ១៥០ លានរៀល	៧	១៧,៥	១	៧,៧	៥	១៧,២
១៥១ - ២៥០ លានរៀល	៤	១០,០	១	៧,៧	២	៦,៩
២៥១ - ៤៥០ លានរៀល	៦	១៥,០	៣	២៣,១	១	៣,៤
៤៥១ - ៧៥០ លានរៀល	៣	៧,៥	០	០,០	១	៣,៤
៧៥១ - ៩៩៩ លានរៀល	២	៥,០	១	៧,៧	០	០,០
ចាប់ពី១ ០០០ លានរៀលឡើង	៤	១០,០	០	០,០	៥	១៧,២
សរុប	៤០	១០០	១៣	១០០	២៩	១០០

តារាង១.៩ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមចំណាយ និងវិស័យសេវាកម្ម

ចំណាយ	សេវាកម្ម					
	រាជធានីភ្នំពេញ	ភាគរយ	សៀមរាប	ភាគរយ	ព្រះសីហនុ	ភាគរយ
តិចជាងឬស្មើ ២០ លានរៀល	៧	១២,៧	០	០,០	៦	៤០,០
២១ - ៧០ លានរៀល	១២	២១,៨	៥	១៦,៧	៣	២០,០
៧១ - ១៥០ លានរៀល	៩	១៦,៤	៨	២៦,៧	១	៦,៧
១៥១ - ២៥០ លានរៀល	៤	៧,៣	១១	៣៦,៧	១	៦,៧
២៥១ - ៤៥០ លានរៀល	៩	១៦,៤	៣	១០,០	៤	២៦,៧
៤៥១ - ៧៥០ លានរៀល	៤	៧,៣	០	០,០	០	០,០
៧៥១ - ៩៩៩ លានរៀល	២	៣,៦	១	៣,៣	០	០,០
ចាប់ពី១ ០០០ លានរៀលឡើង	៨	១៤,៥	២	៦,៧	០	០,០
សរុប	៥៥	១០០	៣០	១០០	១៥	១០០

ឧបសម្ព័ន្ធ

ការវិនិយោគយបន្ថែមដំបូង និង សកម្មភាពនវានុវត្តន៍

តារាង១.១ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមប្រភេទនវានុវត្តន៍ទាំង៤ និងវិស័យ

ប្រភេទនវានុវត្តន៍	កម្មន្តសាល (ចំនួន)	ភាគរយ	សេវាកម្ម (ចំនួន)	ភាគរយ	សរុប (ចំនួន)	ភាគរយ
នវានុវត្តន៍ផលិតផល	១៩	១៣,៤	២៧	១៥,៦	៤៦	១៤,៦
នវានុវត្តន៍ដំណើរការ	៥១	៣៥,៩	៤៩	២៨,៣	១០០	៣១,៧
នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ	៣៤	២៣,៩	៤០	២៣,១	៧៤	២៣,៥
នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	៣៨	២៦,៨	៥៧	៣២,៩	៩៥	៣០,២
សរុប	១៤២	១០០	១៧៣	១០០	៣១៥	១០០

តារាង១.២ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍តាមប្រភេទនវានុវត្តន៍ទាំង៤ តាមរាជធានីខេត្ត និងវិស័យ

ប្រភេទនវានុវត្តន៍	កម្មន្តសាល (ចំនួន)	ភាគរយ	សេវាកម្ម (ចំនួន)	ភាគរយ	សរុបចំនួន	ភាគរយ
រាជធានីភ្នំពេញ						
នវានុវត្តន៍ផលិតផល	៩	១១,៣	១៣	១២,៦	២២	១២,០
នវានុវត្តន៍ដំណើរការ	២៧	៣៣,៨	២៨	២៧,២	៥៥	៣០,១
នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ	១៧	២១,៣	២៦	២៥,២	៤៣	២៣,៥
នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	២៧	៣៣,៨	៣៦	៣៥,០	៦៣	៣៤,៤
សរុប	៨០	១០០	១០៣	១០០	១៨៦	១០០
សៀមរាប						
នវានុវត្តន៍ផលិតផល	២	១១,១	៨	១៧,០	១០	១៥,៤
នវានុវត្តន៍ដំណើរការ	១០	៥៥,៦	១៨	៣៨,៣	២៨	៤៣,១
នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ	៥	២៧,៨	៥	១០,៦	១០	១៥,៤
នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	១	៥,៦	១៦	៣៤,០	១៧	២៦,២
សរុប	១៨	១០០	៤៧	១០០	៦៥	១០០
ព្រះសីហនុ						
នវានុវត្តន៍ផលិតផល	៨	១៧,០	៨	១៨,២	១៦	១៧,៦
នវានុវត្តន៍ដំណើរការ	១៨	៣៨,៣	១៤	៣១,៨	៣២	៣៥,២
នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ	៥	១០,៦	១២	២៧,៣	១៧	១៨,៧
នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	១៦	៣៤,០	១០	២២,៧	២៦	២៨,៦
សរុប	៤៧	១០០	៤៤	១០០	៩១	១០០

តារាង១.៣ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ផលិតផល និងវិស័យ

សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ផលិតផល	កម្មន្តសាល				សេវាកម្ម			
	ចំនួន	ភាគរយ មាន	ចំនួន	ភាគរយ គ្មាន	ចំនួន	ភាគរយ មាន	ចំនួន	ភាគរយ គ្មាន
រាជធានីភ្នំពេញ								
ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	៩	២២,៥	៣១	៧៧,៥	៦	១០,៩	៤៩	៨៩,១
សេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	១	២,៥	៣៩	៩៧,៥	១១	២០,០	៤៤	៨០,០
សៀមរាប								
ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	២	១៥,៤	១១	៨៤,៦	០	០,០	៣០	១០០
សេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	០	០,០	១៣	១០០	៨	២៦,៧	២២	៧៣,៣
ព្រះសីហនុ								
ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	៨	២៧,៦	២១	៧២,៤	៤	២៦,៧	១១	៧៣,៣
សេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	៤	១៣,៨	២៥	៨៦,២	៦	៤០,០	៩	៦០,០

តារាង១.៤ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ផលិតផល តាមគ្រឹះស្ថានបង្កើត និងវិស័យ

គ្រឹះស្ថានបង្កើត	កម្មន្តសាល				សេវាកម្ម			
	ផលិតផលថ្មី	ភាគរយ	ផលិតផលប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	ភាគរយ	ផលិតផលថ្មី	ភាគរយ	ផលិតផលប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់	ភាគរយ
រាជធានីភ្នំពេញ								
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ	៧	៦៣,៦	១	៣៣,៣	៥	៤៥,៥	១១	៥៧,៩
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	៣	២៧,៣	១	៣៣,៣	៤	៣៦,៤	៤	២១,១
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	១	៩,១	១	៣៣,៣	២	១៨,២	៤	២១,១
សរុប	១១	១០០	៣	១០០	១១	១០០	១៩	១០០

សៀមរាប									
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ	២	១០០	០	០,០	០	០,០	៨	៧២,៧	
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងជាមួយ គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	០	០,០	០	០,០	០	០,០	៣	២៧,៣	
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	០	០,០	០	០,០	០	០,០	០	០,០	
សរុប	២	១០០	០	០,០	០	០,០	១១	១០០	
ព្រះសីហនុ									
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ	៨	៨០,០	៣	២៧,៣	៤	១០០	៦	១០០	
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងជាមួយ គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	២	២០,០	៤	៣៦,៤	០	០,០	០	០,០	
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	០	០,០	៤	៣៦,៤	០	០,០	០	០,០	
សរុប	១០	១០០	១១	១០០	៤	១០០	៦	១០០	

តារាង១.៥ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ផលិតផលតាមប្រភេទការបង្កើតថ្មី និងវិស័យ

ប្រភេទការបង្កើតថ្មី	កម្មន្តសាល					សេវាកម្ម				
	ចំនួន មាន	ភាគរយ	ចំនួន គ្មាន	ភាគរយ	ចំនួន សរុប	ចំនួន មាន	ភាគរយ	ចំនួន គ្មាន	ភាគរយ	ចំនួន សរុប
រាជធានីភ្នំពេញ										
ច្រក្នុងពិភពលោក	០	០,០	៩	១០០	៩	១	៧,៧	១២	៩២,៣	១៣
ច្រក្នុងទីផ្សារ	៤	៤៤,៤	៥	៥៥,៦	៩	៦	៤៦,២	៧	៥៣,៨	១៣
ច្រើនសម្រាប់តែគ្រឹះស្ថាន	៨	៨៨,៩	១	១១,១	៩	១៣	១០០	០	០,០	១៣
សៀមរាប										
ច្រក្នុងពិភពលោក	០	០,០	២	១០០	២	០	០,០	៨	១០០	៨
ច្រក្នុងទីផ្សារ	១	៥០,០	១	៥០,០	២	៤	៥០,០	៤	៥០,០	៨
ច្រើនសម្រាប់តែគ្រឹះស្ថាន	២	១០០	០	០,០	២	៨	១០០	០	០,០	៨
ព្រះសីហនុ										
ច្រក្នុងពិភពលោក	១	១២,៥	៧	៨៧,៥	៨	០	០,០	៦	១០០	៦
ច្រក្នុងទីផ្សារ	៤	៥០,០	៤	៥០,០	៨	៤	៦៦,៧	២	៣៣,៣	៦
ច្រើនសម្រាប់តែគ្រឹះស្ថាន	៤	៥០,០	៤	៥០,០	៨	៤	៦៦,៧	២	៣៣,៣	៦

តារាង១.៦ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ដំណើរការ តាមសកម្មភាព និងវិស័យ

នវានុវត្តន៍ដំណើរការ	នវានុវត្តន៍ដំណើរការ									
	កម្មន្តសាល					សេវាកម្ម				
	ចំនួន	ភាគរយ មាន	ចំនួន	ភាគរយ គ្មាន	សរុប	ចំនួន	ភាគរយ មាន	ចំនួន	ភាគរយ គ្មាន	សរុប
រាជធានីភ្នំពេញ										
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្ម	២២	៨១,៥	៥	១៨,៥	២៧	២២	៧៨,៦	៦	២១,៤	២៨
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការដឹកជញ្ជូន និងចែកចាយ ធាតុចូល ទំនិញឬសេវាកម្ម	១៣	៤៨,១	១៤	៥១,៩	២៧	១៥	៥៣,៦	១៣	៤៦,៤	២៨
សកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការក្នុងគ្រឹះស្ថានដូចជា ប្រព័ន្ធចែទាំឬប្រតិបត្តិការសម្រាប់ ការបញ្ជាទិញ គណនេយ្យ ឬកុំព្យូទ័រ	១៥	៥៥,៦	១២	៤៤,៤	២៧	១៧	៦០,៧	១១	៣៩,៣	២៨
សៀមរាប										
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្ម	១០	១០០	០	០,០	១០	១០	៥៥,៦	៨	៤៤,៤	១៨
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការដឹកជញ្ជូន និងចែកចាយ ធាតុចូល ទំនិញឬសេវាកម្ម	៧	៧០,០	៣	៣០,០	១០	៧	៣៨,៩	១១	៦១,១	១៨
សកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការក្នុងគ្រឹះស្ថានដូចជា ប្រព័ន្ធចែទាំឬប្រតិបត្តិការសម្រាប់ ការបញ្ជាទិញ គណនេយ្យ ឬកុំព្យូទ័រ	៣	៣០,០	៧	៧០,០	១០	១២	៦៦,៧	៦	៣៣,៣	១៨

ព្រះសីហនុ										
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញឬសេវាកម្ម	១២	៨៥,៧	២	១៤,៣	១៤	២	៦៦,៧	១	៣៣,៣	៣
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការដឹកជញ្ជូន និងចែកចាយ ធាតុចូល ទំនិញឬសេវាកម្ម	៦	៤២,៩	៨	៥៧,១	១៤	០	០,០	៣	១០០	៣
សកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការក្នុងគ្រឹះស្ថានដូចជា ប្រព័ន្ធចែកចាយ ប្រតិបត្តិការសម្រាប់ ការបញ្ជាទិញ គណនេយ្យ ឬកុំព្យូទ័រ	៤	២៨,៦	១០	៧១,៤	១៤	៣	១០០	០	០,០	៣

តារាង១.៧ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ដំណើរការ តាមគ្រឹះស្ថានបង្កើត និងវិស័យ

បានបង្កើតឡើងដោយ	វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬធ្វើឱ្យប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់											
	វិធីសាស្ត្រ				កសិកម្ម (ឡធីស្ទីក)				សកម្មភាពគាំទ្រ			
	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
រាជធានីភ្នំពេញ												
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយ ក្រុមហ៊ុនមេ	២២	៨៨,០	២១	៦៣,៦	១២	៨០,០	១៥	៦៥,២	១៣	៨៦,៧	១៦	៦៦,៧
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយ គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	៣	១២,០	៨	២៤,២	៣	២០,០	៦	២៦,១	០	០,០	៥	២០,៨
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	០	០,០	៤	១២,១	០	០,០	២	៨,៧	២	១៣,៣	៣	១២,៥
សរុប	២៥	១០០	៣៣	១០០	១៥	១០០	២៣	១០០	១៥	១០០	២៤	១០០
សៀមរាប												
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយ ក្រុមហ៊ុនមេ	១០	៨៣,៣	១០	៧៦,៩	៧	៨៧,៥	៧	៨៧,៥	៣	១០០	១២	៨៥,៧
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយ គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	២	១៦,៧	៣	២៣,១	១	១២,៥	១	១២,៥	០	០,០	២	១៤,៣
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	០	០,០	០	០,០	០	០,០	០	០,០	០	០,០	០	០,០
សរុប	១២	១០០	១៣	១០០	៨	១០០	៨	១០០	៣	១០០	១៤	១០០

ព្រះសីហនុ												
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ	៩	៦០,០	២	៦៦,៧	៦	១០០	០	០,០	៣	៧៥,០	៣	១០០
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយ គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	១	៦,៧	១	៣៣,៣	០	០,០	០	០,០	០	០,០	០	០,០
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	៥	៣៣,៣	០	០,០	០	០,០	០	០,០	១	២៥,០	០	០,០
សរុប	១៥	១០០	៣	១០០	៦	១០០	០	០,០	៤	១០០	៣	១០០

តារាង១.៨ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ទីផ្សារ តាមសកម្មភាព និងវិស័យ

នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ	នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ										
	កម្មន្តសាល					សេវាកម្ម					
	ចំនួន	ភាគរយ មាន	ចំនួន	ភាគរយ គ្មាន	សរុប	ចំនួន	ភាគរយ មាន	ចំនួន	ភាគរយ គ្មាន	សរុប	
រាជធានីភ្នំពេញ											
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្ម	១៣	៧៦,៥	៤	២៣,៥	១៧	១០	៣៨,៥	១៦	៦១,៥	២៦	
វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាមុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់នៃការដឹកជញ្ជូននិងចែកចាយ ធាតុចូល ទំនិញ ឬសេវាកម្ម	៨	៤៧,១	៩	៥២,៩	១៧	១៦	៦១,៥	១០	៣៨,៥	២៦	
សកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យ កត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការក្នុងគ្រឹះស្ថាន ដូចជា ប្រព័ន្ធចែទំនំ ឬប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការ បញ្ជាទិញគណនេយ្យ ឬកុំព្យូទ័រ	៨	៤៧,១	៩	៥២,៩	១៧	២៥	៩៦,២	១	៣,៨	២៦	
សៀមរាប											
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្ម	៣	៦០,០	២	៤០,០	៥	២	៤០,០	៣	៦០,០	៥	
វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់នៃការដឹកជញ្ជូននិងចែកចាយ ធាតុចូលទំនិញ ឬសេវាកម្ម	៤	៨០,០	១	២០,០	៥	៤	៨០,០	១	២០,០	៥	
សកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យ កត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការក្នុងគ្រឹះស្ថាន ដូចជាប្រព័ន្ធចែទំនំ ឬប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការ បញ្ជាទិញគណនេយ្យ ឬកុំព្យូទ័រ	៤	៨០,០	១	២០,០	៥	២	៤០,០	៣	៦០,០	៥	

ព្រះសីហនុ										
វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្ម	៩	៧៥,០	៣	២៥,០	១២	២	២២,២	៧	៧៧,៨	៩
វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការដឹកជញ្ជូននិងចែកចាយ ធាតុចូលទំនិញ ឬសេវាកម្ម	៧	៥៨,៣	៥	៤១,៧	១២	៣	៣៣,៣	៦	៦៦,៧	៩
សកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការក្នុងគ្រឹះស្ថាន ដូចជាប្រព័ន្ធចែទំនំ ឬប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការបញ្ជាទិញ គណនេយ្យ ឬកុំព្យូទ័រ	៧	៥៨,៣	៥	៤១,៧	១២	៩	១០០	០	០,០	៩

តារាង១.៩ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍ទីផ្សារ តាមគ្រឹះស្ថានបង្កើត និងវិស័យ

គ្រឹះស្ថានបង្កើត	ដំណើរការថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់											
	ការចនា ឬវេចខ្ចប់ផលិតផល				ការចែកចាយ ឬដាក់ តាំងផលិតផល				ការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃ ផលិតផល			
	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម		កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
រាជធានីភ្នំពេញ												
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ	៩	៦០,០	១០	១០០	៦	៦៦,៧	១៥	៧៥,០	៧	៨៧,៥	២៤	៧៧,៤
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយ គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	៥	៣៣,៣	០	០,០	៣	៣៣,៣	៣	១៥,០	១	១២,៥	៤	១២,៩
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	១	៦,៧	០	០,០	០	០,០	២	១០,០	០	០,០	៣	៩,៧
សរុប	១៥	១០០	១០	១០០	៩	១០០	២០	១០០	៨	១០០	៣១	១០០
សៀមរាប												
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ	៣	១០០	២	៥០,០	៤	១០០	៤	៨០,០	៤	១០០	២	១០០
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយ គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	០	០,០	២	៥០,០	០	០,០	១	២០,០	០	០,០	០	០,០
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	០	០,០	០	០,០	០	០,០	០	០,០	០	០,០	០	០,០
សរុប	៣	១០០	៤	១០០	៤	១០០	៥	១០០	៤	១០០	២	១០០

ព្រះសីហនុ												
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯង ឬជាមួយក្រុមហ៊ុនមេ	៩	៧៥,០	២	១០០	៧	៧៧,៨	៣	១០០	៧	៧០,០	៩	១០០
គ្រឹះស្ថានខ្លួនឯងឬជាមួយ គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	២	១៦,៧	០	០,០	១	១១,១	០	០,០	២	២០,០	០	០,០
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត	១	៨,៣	០	០,០	១	១១,១	០	០,០	១	១០,០	០	០,០
សរុប	១២	១០០	២	១០០	៩	១០០	៣	១០០	១០	១០០	៩	១០០

តារាង១.១០ ចំនួននិងភាគរយនៃគ្រឹះស្ថានមាននវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រងតាមសកម្មភាព និងវិស័យ

នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង										
	កម្មន្តសាល					សេវាកម្ម					
	ចំនួន	ភាគរយ មាន	ចំនួន	ភាគរយ គ្មាន	សរុប	ចំនួន	ភាគរយ មាន	ចំនួន	ភាគរយ គ្មាន	សរុប	
រាជធានីភ្នំពេញ											
វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យ កត់សម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ច	១៦	៥៩,៣	១១	៤០,៧	២៧	៣០	៨៣,៣	៦	១៦,៧	៣៦	
វិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុន គួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅកន្លែងធ្វើការ	២២	៨១,៥	៥	១៨,៥	២៧	៣៣	៩១,៧	៣	៨,៣	៣៦	
វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់ក្នុងការទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	១២	៤៤,៤	១៥	៥៥,៦	២៧	២៦	៧២,២	១០	២៧,៨	៣៦	
សៀមរាប											
វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យ កត់សម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ច	១	១០០	០	០,០	១	១២	៧៥,០	៤	២៥,០	១៦	
វិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុន គួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅកន្លែងធ្វើការ	១	១០០	០	០,០	១	១៣	៨១,៣	៣	១៨,៧	១៦	
វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់ក្នុងការទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	១	១០០	០	០,០	១	១១	៦៨,៨	៥	៣១,២	១៦	
ព្រះសីហនុ											
វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ច	៦	៦០,០	៤	៤០,០	១០	៤	៤០,០	១	២០,០	៥	
វិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុន គួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅកន្លែងធ្វើការ	៩	៩០,០	១	១០,០	១០	៣	៦០,០	២	៤០,០	៥	
វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់ សម្គាល់ក្នុងការទំនាក់ទំនងខាងក្រៅ	៤	៤០,០	៦	៦០,០	១០	៣	៦០,០	២	៤០,០	៥	

តារាង១.១១ ចំនួននិងភាគរយនៃការវាយតម្លៃលើសារៈសំខាន់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍នៃគ្រឹះស្ថាន

គោលបំណង	ខ្ពស់		មធ្យម		ទាប		មធ្យមភាគ
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ	
រាជធានីភ្នំពេញ							
នាំផលិតផលថ្មីទៅកាន់ទីផ្សារបានឆាប់រហ័ស	២៧	២៨,៤	៣០	៣១,៦	៣៨	៤០,០	២,៣
ការប្រើប្រាស់ចំណាយ R&D មានប្រសិទ្ធិភាព	១២	១២,៦	១២	១២,៦	៧១	៧៤,៧	១,០
នាំមកនូវបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាង	២២	២៣,២	២៣	២៤,២	៥០	៥២,៦	១,៨
នាំបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាងទៅទីផ្សារ	១៤	១៤,៧	២៣	២៤,២	៥៨	៦១,១	១,៥
សៀមរាប							
នាំផលិតផលថ្មីទៅកាន់ទីផ្សារបានឆាប់រហ័ស	១២	២៧,៩	១៤	៣២,៦	១៧	៣៩,៥	២,៥
ការប្រើប្រាស់ចំណាយ R&D មានប្រសិទ្ធិភាព	៣	៧,០	២	៤,៧	៣៨	៨៨,៤	០,៥
នាំមកនូវបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាង	១១	២៥,៦	៦	១៤,០	២៦	៦០,៥	១,៨
នាំបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាងទៅទីផ្សារ	១៧	៣៩,៥	៤	៩,៣	២២	៥១,២	២,២
ព្រះសីហនុ							
នាំផលិតផលថ្មីទៅកាន់ទីផ្សារបានឆាប់រហ័ស	១៥	៣៤,១	១០	២២,៧	១៩	៤៣,២	២,១
ការប្រើប្រាស់ចំណាយ R&D មានប្រសិទ្ធិភាព	៥	១១,៤	៤	៩,១	៣៥	៧៩,៥	០,៨
នាំមកនូវបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាង	១១	២៥,០	៩	២០,៥	២៤	៥៤,៥	១,៧
នាំបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាងទៅទីផ្សារ	១០	២២,៧	៨	១៨,២	២៦	៥៩,១	១,៥

កំណត់សម្គាល់៖ ០ មិនពាក់ព័ន្ធ ១ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្សោយ ២ កម្រិតសារៈសំខាន់មធ្យម ៣ កម្រិតសារៈសំខាន់ខ្ពស់

តារាង១.១២ ចំនួននិងភាគរយនៃការវាយតម្លៃលើសារៈសំខាន់សកម្មភាពនវានុវត្តន៍នៃគ្រឹះស្ថាន

ប្រភេទសកម្មភាពនវានុវត្តន៍	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
រាជធានីភ្នំពេញ				
ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្នុងគ្រឹះស្ថាន	៣	៣,០	១១	៦,៣
ការទិញយកការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	១	១,០	៤	២,៣
ការទិញយកគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍ និងកម្មវិធី	២៨	២៧,៧	៣០	១៧,០
ការទិញយកចំណេះដឹងពីខាងក្រៅ	៣	៣,០	៩	៥,១
ការបណ្តុះបណ្តាល	១៣	១២,៩	៣៣	១៨,៨
ការណែនាំនវានុវត្តន៍នៅលើទីផ្សារ	៨	៧,៩	២៣	១៣,១
គ្រប់ទម្រង់នៃរចនាតែលម្អ	២០	១៩,៨	១៧	៩,៧
ការរៀបចំសម្រាប់នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ	៦	៥,៩	១៦	៩,១
ការរៀបចំសម្រាប់នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	១៩	១៨,៨	៣៣	១៨,៨
សរុប	១០១	១០០	១៧៦	១០០

សៀមរាប				
ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្នុងគ្រឹះស្ថាន	១	៣,៨	១	១,៣
ការទិញយកការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	០	០,០	១	១,៣
ការទិញយកគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍ និងកម្មវិធី	៨	៣០,៨	២២	២៩,៣
ការទិញយកចំណេះដឹងពីខាងក្រៅ	០	០,០	៧	៩,៣
ការបណ្តុះបណ្តាល	៦	២៣,១	២៣	៣០,៧
ការណែនាំនវានុវត្តន៍នៅលើទីផ្សារ	៦	២៣,១	៥	៦,៧
គ្រប់ទម្រង់នៃរចនាកែលម្អ	១	៣,៨	២	២,៧
ការរៀបចំសម្រាប់នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ	២	៧,៧	៥	៦,៧
ការរៀបចំសម្រាប់នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	២	៧,៧	៩	១២,០
សរុប	២៦	១០០	៧៥	១០០
ព្រះសីហនុ				
ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ខាងក្នុងគ្រឹះស្ថាន	៧	១១,៣	៤	៩,៣
ការទិញយកការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	៤	៦,៥	៣	៧,០
ការទិញយកគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍ និងកម្មវិធី	១៩	៣០,៦	៨	១៨,៦
ការទិញយកចំណេះដឹងពីខាងក្រៅ	២	៣,២	២	៤,៧
ការបណ្តុះបណ្តាល	៥	៨,១	៧	១៦,៣
ការណែនាំនវានុវត្តន៍នៅលើទីផ្សារ	១០	១៦,១	៨	១៨,៦
គ្រប់ទម្រង់នៃរចនាកែលម្អ	៦	៩,៧	២	៤,៧
ការរៀបចំសម្រាប់នវានុវត្តន៍ទីផ្សារ	៤	៦,៥	៥	១១,៦
ការរៀបចំសម្រាប់នវានុវត្តន៍គ្រប់គ្រង	៥	៨,១	៤	៩,៣
សរុប	៦២	១០០	៤៣	១០០

តារាង១.១៣ មធ្យមភាគនៃកម្រិតសារៈសំខាន់នៃគោលបំណងលើការអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ តាមវិស័យ

គោលបំណង	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
រាជធានីភ្នំពេញ		
ដើម្បីជំនួសផលិតផលដែលលុបចោល	១,៦	១,៨
បង្កើនគុណភាពផលិតផល	៣,២	២,៥
ដើម្បីពង្រីកបង្កើនមុខទំនិញ	២,៦	២,៥
ដើម្បីបង្កើតទីផ្សារថ្មី ឬបង្កើនចំណែកទីផ្សារ	២,៤	២,៧

ដើម្បីបំពេញបទបញ្ញត្តិ និងបទដ្ឋាន	២,១	២,០
កាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្ម	២,៦	២,០
កាត់បន្ថយប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើម	២,១	១,៦
កាត់បន្ថយប្រើប្រាស់ថាមពល	២,០	១,៦
ដើម្បីកាត់បន្ថយការប៉ះពាល់បរិស្ថាន	១,៨	១,៩
ដើម្បីប្រើប្រាស់ការលើកទឹកចិត្តជំនួយឥណទាន។ល។	១,៤	១,៦
សរុបមធ្យមភាគ	២,២	២,០
សៀមរាប		
ដើម្បីជំនួសផលិតផលដែលលុបចោល	១,៧	២,៥
បង្កើនគុណភាពផលិតផល	២,៧	៣,១
ដើម្បីពង្រីកបង្កើនមុខទំនិញ	២,២	២,៥
ដើម្បីបង្កើតទីផ្សារថ្មី ឬបង្កើនចំណែកទីផ្សារ	២,២	២,៩
ដើម្បីបំពេញបទបញ្ញត្តិ និងបទដ្ឋាន	១,៤	២,១
កាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្ម	២,២	២,៥
កាត់បន្ថយប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើម	១,៥	២,០
កាត់បន្ថយប្រើប្រាស់ថាមពល	១,៨	១,៨
ដើម្បីកាត់បន្ថយការប៉ះពាល់បរិស្ថាន	១,៩	១,៨
ដើម្បីប្រើប្រាស់ការលើកទឹកចិត្តជំនួយឥណទាន។ល។	១,៥	២,០
សរុបមធ្យមភាគ	១,៩	២,៣
ព្រះសីហនុ		
ដើម្បីជំនួសផលិតផលដែលលុបចោល	១,៤	១,៥
បង្កើនគុណភាពផលិតផល	៣,០	១,៩
ដើម្បីពង្រីកបង្កើនមុខទំនិញ	២,៦	១,៨
ដើម្បីបង្កើតទីផ្សារថ្មី ឬបង្កើនចំណែកទីផ្សារ	២,២	២,១
ដើម្បីបំពេញបទបញ្ញត្តិ និងបទដ្ឋាន	១,៨	១,៦
កាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្ម	១,៥	១,៧
កាត់បន្ថយប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើម	១,៦	១,៧
កាត់បន្ថយប្រើប្រាស់ថាមពល	១,៧	១,៦
ដើម្បីកាត់បន្ថយការប៉ះពាល់បរិស្ថាន	១,៩	២,១
ដើម្បីប្រើប្រាស់ការលើកទឹកចិត្តជំនួយឥណទាន។ល។	១,៣	១,៣
សរុបមធ្យមភាគ	១,៩	១,៧

តារាង១.១៤ មធ្យមភាគនៃកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ផលិតផល និងដំណើរការ តាមវិស័យ

ប្រសិទ្ធភាព	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
រាជធានីភ្នំពេញ		
បង្កើននូវមុខទំនិញផលិតផល	២,៤	២,៦
បានចូលទីផ្សារថ្មី ឬបង្កើនចំណែកទីផ្សារ	២,៥	២,៦
បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម	២,៧	២,៩
បានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវភាពបត់បែននៃផលិតផល ឬសេវាកម្ម	២,៧	២,៨
បង្កើនសមត្ថភាពសម្រាប់ផលិតកម្ម ឬសេវាកម្ម	២,៦	២,៧
បានកាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្មក្នុងមួយឯកតាផលិត ឬបានផ្តល់	១,៩	១,៨
កាត់បន្ថយសម្ភារៈ ឬថាមពលក្នុងមួយឯកតាផលិត ឬបានផ្តល់	២,០	១,៩
កាត់បន្ថយការប៉ះពាល់បរិស្ថាន ឬបង្កើនសុខភាព និងសុវត្ថភាព	២,១	២,១
បានគោរពបទប្បញ្ញត្តិ ឬបទដ្ឋាន	២,០	២,៣
បង្កើនតម្លៃបន្ថែម	២,១	២,០
សរុបមធ្យមភាគ	២,៣	២,៤
សៀមរាប		
បង្កើននូវមុខទំនិញផលិតផល	២,៥	២,៦
បានចូលទីផ្សារថ្មី ឬបង្កើនចំណែកទីផ្សារ	២,៦	២,៧
បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម	២,៨	៣,១
បានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវភាពបត់បែននៃផលិតផល ឬសេវាកម្ម	២,៧	២,៩
បង្កើនសមត្ថភាពសម្រាប់ផលិតកម្ម ឬសេវាកម្ម	២,៧	២,៨
បានកាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្មក្នុងមួយឯកតាផលិត ឬបានផ្តល់	១,៩	២,០
កាត់បន្ថយសម្ភារៈ ឬថាមពលក្នុងមួយឯកតាផលិត ឬបានផ្តល់	២,០	២,២
កាត់បន្ថយការប៉ះពាល់បរិស្ថាន ឬបង្កើនសុខភាព និងសុវត្ថភាព	២,០	២,២
បានគោរពបទប្បញ្ញត្តិ ឬបទដ្ឋាន	២,០	២,៣
បង្កើនតម្លៃបន្ថែម	២,១	២,១
សរុបមធ្យមភាគ	២,៣	២,៥
ព្រះសីហនុ		
បង្កើននូវមុខទំនិញផលិតផល	២,៧	២,៦
បានចូលទីផ្សារថ្មី ឬបង្កើនចំណែកទីផ្សារ	២,៦	២,៧
បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម	២,៩	២,៩

បានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវភាពបត់បែននៃផលិតផល ឬសេវាកម្ម	២,៨	២,៨
បង្កើនសមត្ថភាពសម្រាប់ផលិតកម្ម ឬសេវាកម្ម	២,៧	២,៧
បានកាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្មក្នុងមួយឯកតាផលិត ឬបានផ្តល់	១,៨	១,៨
កាត់បន្ថយសម្ភារៈ ឬថាមពលក្នុងមួយឯកតាផលិត ឬបានផ្តល់	១,៩	១,៩
កាត់បន្ថយការប៉ះពាល់បរិស្ថាន ឬបង្កើនសុខភាព និងសុវត្ថភាព	២,០	២,០
បានគោរពបទប្បញ្ញត្តិ ឬបទដ្ឋាន	២,០	២,១
បង្កើនតម្លៃបន្ថែម	២,០	២,១
សរុបមធ្យមភាគ	២,៣	២,៤

តារាង១.១៥ មធ្យមភាគនៃកម្រិតប្រសិទ្ធភាពនៃនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ និងគ្រប់គ្រង តាមវិស័យ

ប្រសិទ្ធភាព	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
រាជធានីភ្នំពេញ		
បានកាត់បន្ថយពេលវេលាក្នុងការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់អតិថិជន ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់	២,៥	២,៦
បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម	២,៧	២,៦
បានកាត់បន្ថយតម្លៃមួយឯកតានៃទិន្នផល ឬសេវាកម្ម	២,១	២,០
សរុបមធ្យមភាគ	២,៤	២,៤
សៀមរាប		
បានកាត់បន្ថយពេលវេលាក្នុងការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់អតិថិជន ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់	២,៦	២,៦
បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម	២,៨	២,៨
បានកាត់បន្ថយតម្លៃមួយឯកតានៃទិន្នផល ឬសេវាកម្ម	២,១	២,២
សរុបមធ្យមភាគ	២,៥	២,៦
ព្រះសីហនុ		
បានកាត់បន្ថយពេលវេលាក្នុងការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់អតិថិជន ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់	២,៥	២,៥
បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម	២,៧	២,៧
បានកាត់បន្ថយតម្លៃមួយឯកតានៃទិន្នផល ឬសេវាកម្ម	២,១	២,១
សរុបមធ្យមភាគ	២,៤	២,៤

តារាង១.១៦ ចំនួននិងភាគរយទទួលបានការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលលើនវានុវត្តន៍តាមសកម្មភាពនីមួយៗតាមវិស័យ

សកម្មភាព	កម្មន្តសាល		សេវាកម្ម	
	ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
រាជធានីភ្នំពេញ				
សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកបច្ចេកទេស	៣	៨,៣	២៤	២៤,៥
សេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស	៥	១៣,៩	២៤	២៤,៥
ការនាំចូលដោយអត់គិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ	១២	៣៣,៣	៩	៩,២
ការធ្វើពាណិជ្ជបនីយកម្មនៃមូលនិធិការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	១	២,៨	១០	១០,២
ការអនុគ្រោះពន្ធ	១១	៣០,៦	១៨	១៨,៤
ជំនួយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	២	៥,៦	៦	៦,១
ជំនួយសម្រាប់នវានុវត្តន៍	២	៥,៦	៧	៧,១
សរុប	៣៦	១០០	៩៨	១០០
សៀមរាប				
សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកបច្ចេកទេស	០	០,០	៦	១៣,៦
សេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស	០	០,០	៩	២០,៥
ការនាំចូលដោយអត់គិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ	១	២៥,០	៨	១៨,២
ការធ្វើពាណិជ្ជបនីយកម្មនៃមូលនិធិការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	០	០,០	១	២,៣
ការអនុគ្រោះពន្ធ	៣	៧៥,០	១២	២៧,៣
ជំនួយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	០	០,០	៣	៦,៨
ជំនួយសម្រាប់នវានុវត្តន៍	០	០,០	៥	១១,៤
សរុប	៤	១០០	៤៤	១០០
ព្រះសីហនុ				
សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកបច្ចេកទេស	៦	១៥,៨	៥	១៤,៧
សេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស	៥	១៣,២	៦	១៧,៦
ការនាំចូលដោយអត់គិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ	៩	២៣,៧	៤	១១,៨
ការធ្វើពាណិជ្ជបនីយកម្មនៃមូលនិធិការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍	៥	១៣,២	៥	១៤,៧
ការអនុគ្រោះពន្ធ	៥	១៣,២	៦	១៧,៦
ជំនួយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	៤	១០,៥	៣	៨,៨
ជំនួយសម្រាប់នវានុវត្តន៍	៤	១០,៥	៥	១៤,៧
សរុប	៣៨	១០០	៣៤	១០០

តារាង១.១៧ ចំនួននិងភាគរយនៃមូលហេតុមិនបានទទួលការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលលើនវានុវត្តន៍តាមសកម្មភាព

ប្រភេទនៃការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាល	ចំនួន	កម្មន្តសាល				ចំនួន	សេវាកម្ម			
		ភាគរយ					ភាគរយ			
		A	B	C	D		A	B	C	D
រាជធានីភ្នំពេញ										
សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកបច្ចេកទេស	៣៧	៨៩,២	០,០	៨,១	២,៧	៣១	៧៤,២	៩,៧	៩,៧	៦,៥
សេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស	៣៥	៨០,០	០,០	១៧,១	២,៩	៣១	៦១,៣	៦,៥	២៩,០	៣,២
ការនាំចូលដោយអត់គិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ	២៨	៦៧,៩	១៤,៣	១៧,៩	០,០	៤៦	៥៤,៣	១៣,០	២៦,១	៦,៥
ការធ្វើពាណិជ្ជបន្ថយកម្ម នៃមូលនិធិការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	៣៩	៨៦,៧	៧,៧	១០,៣	២,៦	៤៥	៥១,១	៦,៧	៣៣,៣	៨,៩
ការអនុគ្រោះពន្ធ	២៩	៦៥,៥	៦,៩	២៧,៦	០,០	៣៧	៥៦,៨	២,៧	៣២,៤	៨,១
ជំនួយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	៣៨	៨១,៦	៥,៣	១០,៥	២,៦	៤៩	៥៣,១	០,០	៣៨,៨	៨,២
ជំនួយសម្រាប់នវានុវត្តន៍	៣៩	៧៩,៥	០,០	១៧,៩	២,៦	៤៨	៥៨,៣	៦,៣	២៧,១	៨,៣
សរុប	២៤៥	៧៨,៤	៤,៥	១៥,១	២,០	២៨៧	៥៧,៥	៦,៣	២៨,៩	៧,៣
សៀមរាប										
សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកបច្ចេកទេស	១៣	៦១,៥	៧,៧	៣០,៨	០,០	២៤	៧៥,០	១២,៥	១២,៥	០,០
សេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស	១៣	៦១,៥	១៥,៤	២៣,១	០,០	២១	៨១,០	៩,៥	៩,៥	០,០
ការនាំចូលដោយអត់គិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ	១២	៧៥,០	៨,៣	១៦,៧	០,០	២២	៧៧,៣	១៣,៦	៩,១	០,០
ការធ្វើពាណិជ្ជបន្ថយកម្ម នៃមូលនិធិការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	១៣	៦៩,២	៧,៧	២៣,១	០,០	២៩	៨២,៨	១០,៣	៦,៩	០,០
ការអនុគ្រោះពន្ធ	១០	៨០,០	១០,០	១០,០	០,០	១៨	៧៧,៨	១១,១	១១,១	០,០
ជំនួយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	១៣	៦៩,២	៧,៧	២៣,១	០,០	២៧	៨៥,២	៧,៤	៧,៤	០,០
ជំនួយសម្រាប់នវានុវត្តន៍	១៣	៦៩,២	៧,៧	២៣,១	០,០	២៥	៨០,០	១២,០	៨,០	០,០
សរុប	៨៧	៦៩,០	៩,២	២១,៨	០,០	១៦៦	៨០,១	១០,៨	៩,០	០,០
ព្រះសីហនុ										
សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកបច្ចេកទេស	២៣	៧៣,៩	០,០	១៣,០	១៣,០	១០	៩០,០	០,០	០,០	១០,០
សេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស	២៤	៧៥,០	៤,២	៨,៣	១២,៥	៩	៦៦,៧	២២,២	០,០	១១,១
ការនាំចូលដោយអត់គិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ	២១	៧៦,២	៩,៥	៤,៨	៩,៥	១១	៨១,៨	០,០	៩,១	៩,១
ការធ្វើពាណិជ្ជបន្ថយកម្ម នៃមូលនិធិការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	២៤	៧០,៨	៤,២	១២,៥	១២,៥	១០	៦០,០	០,០	៣០,០	១០,០

ការអនុគ្រោះពន្ធ	២៤	៧៥,០	០,០	១២,៥	១២,៥	៩	៥៥,៦	១១,១	២២,២	១១,១
ជំនួយលើការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍	២៥	៧៦,០	០,០	១២,០	១២,០	១២	៦៦,៧	៨,៣	០,០	២៥,០
ជំនួយសម្រាប់នវានុវត្តន៍	២៥	៧៦,០	០,០	១២,០	១២,០	១០	៧០,០	១០,០	០,០	២០,០
សរុប	១៦៦	៧៤,៧	២,៤	១០,៨	១២,០	៧១	៧០,៤	៧,០	៨,៥	១៤,១
<i>កំណត់សម្គាល់ A: គ្រឹះស្ថានមិនបានដឹងអំពីការលើកទឹកចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល</i>										
<i>B: ដំណើរការនៃការទទួលបានជំនួយពីរាជរដ្ឋាភិបាលគឺមានភាពស្មុគស្មាញពេក ហើយចំណាយពេលយូរ</i>										
<i>C: ការលើកទឹកចិត្តដែលបានផ្តល់មិនត្រូវសម្រាប់សកម្មភាពរបស់គ្រឹះស្ថានទេ</i>										
<i>D: ផ្សេងៗទៀតបញ្ជាក់</i>										

តារាង ១.១៨ ចំនួននៃប្រភពធនធាននវានុវត្តន៍៖ កម្មន្តសាល

ប្រភព	ប្រភេទនវានុវត្តន៍ ឬសកម្មភាព				
	ផលិតផល	ដំណើរការ	ទីផ្សារ	ផ្នែកគ្រប់គ្រង	ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍ
រាជធានីភ្នំពេញ					
ធនធានខ្លួនឯង	៨	២៥	១៧	២៤	១
ធនធានឯកជន	២	២	១	៤	០
ធនធានសាធារណៈ	០	១	០	៣	០
ធនធានផ្សេងទៀត	១	១	១	១	១
សរុប	១១	២៩	១៩	៣២	២
សៀមរាប					
ធនធានខ្លួនឯង	២	១០	៤	១	០
ធនធានឯកជន	០	១	១	០	០
ធនធានសាធារណៈ	០	០	០	០	០
ធនធានផ្សេងទៀត	០	០	០	០	០
សរុប	២	១១	៥	១	០
ព្រះសីហនុ					
ធនធានខ្លួនឯង	៥	១២	៦	៥	៣
ធនធានឯកជន	០	២	២	២	២
ធនធានសាធារណៈ	០	០	០	១	១
ធនធានផ្សេងទៀត	០	០	០	១	៤
សរុប	៥	១៤	៨	៩	១០
កំណត់សម្គាល់ ៖					
<i>ធនធានខ្លួនឯង៖ ធនធានផ្ទាល់ខ្លួន រួមបញ្ចូលប្រាក់កម្ចី</i>					
<i>ធនធានឯកជន៖ រួមបញ្ចូលនូវក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានដែលជាប់សម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុឯកជនផ្សេងទៀត</i>					
<i>ធនធានសាធារណៈ៖ រាជរដ្ឋាភិបាល</i>					
<i>ធនធានផ្សេងទៀត៖ រួមទាំងស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិ</i>					

តារាង១.១៩ ចំនួននៃប្រភពធនធានវិនិយោគ៖ សេវាកម្ម

ប្រភព	ប្រភេទវិនិយោគ ឬសកម្មភាព				
	ផលិតផល	ដំណើរការ	ទីផ្សារ	ផ្នែកគ្រប់គ្រង	ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍ
រាជធានីភ្នំពេញ					
ធនធានខ្លួនឯង	១៣	២៤	២៣	៣៣	៦
ធនធានឯកជន	២	៤	២	៥	៣
ធនធានសាធារណៈ	២	៦	១	៦	៤
ធនធានផ្សេងទៀត	២	៤	១	៤	៤
សរុប	១៩	៣៨	២៧	៤៨	១៧
សៀមរាប					
ធនធានខ្លួនឯង	៧	១៣	៣	១០	១
ធនធានឯកជន	២	២	១	២	០
ធនធានសាធារណៈ	១	៣	០	១	០
ធនធានផ្សេងទៀត	២	៤	១	២	០
សរុប	១២	២២	៥	១៥	១
ព្រះសីហនុ					
ធនធានខ្លួនឯង	៣	២	៧	៣	១
ធនធានឯកជន	០	០	០	១	១
ធនធានសាធារណៈ	០	០	០	០	១
ធនធានផ្សេងទៀត	០	០	០	០	១
សរុប	៣	២	៧	៤	៤
<i>កំណត់សម្គាល់ ៖</i>					
<i>ធនធានខ្លួនឯង៖ ធនធានផ្ទាល់ខ្លួន រួមបញ្ចូលប្រាក់កម្ចី</i>					
<i>ធនធានឯកជន៖ រួមបញ្ចូលនូវក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានដែលជាប់សម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុឯកជនផ្សេងទៀត</i>					
<i>ធនធានសាធារណៈ៖ រាជរដ្ឋាភិបាល</i>					
<i>ធនធានផ្សេងទៀត៖ រួមទាំងស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិ</i>					

តារាង ១.២០ មធ្យមភាគនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងសារៈសំខាន់ជាមួយដៃគូក្នុងការធ្វើនវានុវត្តន៍

ដៃគូ	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
រាជធានីភ្នំពេញ		
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ	២,៧	២,៤
អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software)	២,៧	២,៨
ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន	៣,៤	២,៧
គូប្រកួតប្រជែង និងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម	២,១	២,៣
អ្នកប្រឹក្សាយោបល់	១,៨	២,២
មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា	១,៥	១,៧
សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត	១,៣	១,៦
គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល	១,៤	២,០
សរុបមធ្យមភាគ	២,១	២,២
សៀមរាប		
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ	២,៥	៣,០
អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software)	២,០	៣,០
ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន	៣,៥	៣,០
គូប្រកួតប្រជែង និងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម	២,៥	២,៧
អ្នកប្រឹក្សាយោបល់	១,៥	២,៧
មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា	២,០	១,៨
សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត	១,៥	១,៧
គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល	១,៥	១,៩
សរុបមធ្យមភាគ	២,១	២,៥
ព្រះសីហនុ		
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ	២,៦	១,៣
អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software)	៣,៤	១,៦
ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន	៣,១	១,៦
គូប្រកួតប្រជែង និងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម	២,៦	១,៦
អ្នកប្រឹក្សាយោបល់	២,៤	១,៤
មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា	១,២	១,០
សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត	១,៣	១,៣
គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល	១,២	១,០
សរុបមធ្យមភាគ	២,២	១,៣

តារាង ១.២១ មធ្យមភាគនៃកម្រិតសារៈសំខាន់នៃប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍

ប្រភពព័ត៌មាន	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាលា	សេវាកម្ម
រាជធានីភ្នំពេញ		
ប្រភពផ្ទៃក្នុង		
នៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន	២,៩	៣,១
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ	១,៩	២,២
មធ្យមភាគមធ្យម	២,៤	២,៧
ប្រភពទីផ្សារ		
អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software)	២,៤	២,៩
ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន	២,៩	២,៨
គូប្រកួតប្រជែងនិងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម	២,១	២,៤
មធ្យមភាគមធ្យម	២,៥	២,៧
ប្រភពស្ថាប័ន		
អ្នកប្រឹក្សាយោបល់	១,៨	២,២
មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍឯកជន	១,៤	១,៦
សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត	១,៣	១,៥
គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល	១,៤	១,៩
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៥	១,៨
ប្រភពដទៃទៀត		
សន្និសីទ ពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្ម និងការតាំងពិព័រណ៍	១,៩	១,៨
ការបោះពុម្ពផ្សាយអំពីទិន្នន័យប្រវត្តិវិទ្យាសាស្ត្រ ពាណិជ្ជកម្ម និងបច្ចេកទេស	១,៥	១,៦
សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងឧស្សាហកម្ម	១,៧	១,៧
ស្តង់ដារបច្ចេកទេស ឧស្សាហកម្ម ឬសេវាកម្ម	២,០	២,១
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៨	១,៨
សរុបមធ្យមភាគមធ្យម	២,០	២,២
សៀមរាប		
ប្រភពផ្ទៃក្នុង		
នៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន	២,៧	៣,១
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ	២,១	២,៨
មធ្យមភាគមធ្យម	២,៤	២,៩

ប្រភពទីផ្សារ		
អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software)	១,៨	២,៧
ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន	២,៥	២,៦
គូប្រកួតប្រជែងនិងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម	២,៧	២,៧
មធ្យមភាគមធ្យម	២,៣	២,៧
ប្រភពស្ថាប័ន		
អ្នកប្រឹក្សាយោបល់	១,៧	២,៥
មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍឯកជន	១,៦	១,៨
សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត	១,២	១,៧
គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល	១,២	១,៧
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៤	១,៩
ប្រភពដទៃទៀត		
សន្និសីទ ពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្ម និងការតាំងពិព័រណ៍	១,៩	១,៩
ការបោះពុម្ពផ្សាយអំពីទិន្នន័យប្រវត្តិវិទ្យាសាស្ត្រ ពាណិជ្ជកម្ម និងបច្ចេកទេស	១,៦	១,៧
សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងឧស្សាហកម្ម	១,៥	១,៨
ស្តង់ដារបច្ចេកទេស ឧស្សាហកម្ម ឬសេវាកម្ម	១,៨	១,៨
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៧	១,៨
សរុបមធ្យមភាគមធ្យម	២,០	២,៣
ព្រះសីហនុ		
ប្រភពផ្ទៃក្នុង		
នៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន	២,៧	២,៣
គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ	១,៨	១,៣
មធ្យមភាគមធ្យម	២,៣	១,៨
ប្រភពទីផ្សារ		
អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី (Software)	២,២	២,១
ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន	២,១	២,៤
គូប្រកួតប្រជែងនិងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្ម	១,៧	១,២
មធ្យមភាគមធ្យម	២,០	១,៩
ប្រភពស្ថាប័ន		
អ្នកប្រឹក្សាយោបល់	១,៦	១,៣
មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍឯកជន	១,២	១,១

សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត	១,១	១,១
គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល	១,២	១,២
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៣	១,២
ប្រភពដទៃទៀត		
សន្និសីទ ពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្ម និងការតាំងពិព័រណ៍	១,២	១,៣
ការបោះពុម្ពផ្សាយអំពីទិន្នន័យប្រវត្តិវិទ្យាសាស្ត្រ ពាណិជ្ជកម្ម និងបច្ចេកទេស	១,២	១,៥
សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងឧស្សាហកម្ម	១,២	១,១
ស្តង់ដារបច្ចេកទេស ឧស្សាហកម្ម ឬសេវាកម្ម	១,៣	១,១
មធ្យមភាគមធ្យម	១,២	១,២
សរុបមធ្យមភាគមធ្យម	១,៧	១,៥

តារាង១.២២ ចំនួននៃការស្នើសុំកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការទទួលបាន

ប្រភេទ	ការស្នើសុំ		ការទទួលបាន	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
រាជធានីភ្នំពេញ				
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម	0	0	0	0
ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម	0	0	0	0
ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក)	0	៣	0	៣
សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ	0	0	0	0
សៀមរាប				
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម	0	0	0	0
ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម	១	៣	១	៣
ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក)	0	៥	0	៥
សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ	0	0	0	0
ព្រះសីហនុ				
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម	0	0	0	0
ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម	៤	១	៤	១
ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក)	៦	១	៦	១
សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ	0	១	0	១

តារាង១.២៣ មធ្យមភាគនៃកម្រិតសារៈសំខាន់នៃការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងវិធីការពារ

វិធីសាស្ត្រការពារនវានុវត្តន៍	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
រាជធានីភ្នំពេញ		
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម	១,៩	១,៧
ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម	១,៣	១,៦
ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក)	១,៨	១,៦
សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ	១,១	១,៣
កិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម	១,៦	១,៩
ភាគស្មុគស្មាញនៃការរចនា	១,២	១,៦
សរុបមធ្យមភាគ	១,៥	១,៦
សៀមរាប		
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម	១,៧	២,០
ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម	១,៥	១,៥
ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក)	១,៥	២,០
សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ	១,២	១,៤
កិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម	១,២	១,៤
ភាគស្មុគស្មាញនៃការរចនា	១,២	១,៣
សរុបមធ្យមភាគ	១,៤	១,៦
ព្រះសីហនុ		
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម	២,០	១,៣
ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម	២,០	១,៣
ការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជសញ្ញា(ម៉ាក)	២,០	១,៣
សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ	១,១	១,៤
កិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម	១,៣	១,២
ភាគស្មុគស្មាញនៃការរចនា	១,២	១,២
សរុបមធ្យមភាគ	១,៦	១,៣

តារាង១.២៤ មធ្យមភាគនៃកម្រិតកត្តារារាំងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍តាមវិស័យ

កត្តារារាំង	មធ្យមភាគ	
	កម្មន្តសាល	សេវាកម្ម
រាជធានីភ្នំពេញ		
កត្តាតម្លៃ		
តម្លៃខ្ពស់ពេក	៣,០	២,៩
កង្វះមូលនិធិនៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន	២,៤	២,២
កង្វះខាតហិរញ្ញវត្ថុពីប្រភពគ្រឹះស្ថានខាងក្រៅ	២,២	២,០
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៨	២,០
កត្តាចំណេះដឹង		
កង្វះបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាព	២,២	២,១
កង្វះព័ត៌មានអំពីបច្ចេកវិទ្យា	២,២	២,១
កង្វះព័ត៌មានអំពីទីផ្សារ	២,១	១,៩
ការលំបាកក្នុងការស្វែងរកដៃគូសហការសម្រាប់នវានុវត្តន៍	២,២	១,៩
ភាពទន់ខ្សោយនៃចំណេះដឹងពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការរក្សាសិទ្ធិ	២,១	១,៨
មធ្យមភាគមធ្យម	២,២	២,០
កត្តាទីផ្សារ		
ទីផ្សារត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយសហគ្រាសដែលរឹងមាំ	២,១	២,២
តម្រូវការមិនប្រាកដប្រជាចំពោះផលិតផល និងសេវាកម្មសម្រាប់	២,០	១,៩
នវានុវត្តន៍ គឺងាយស្រួលក្នុងការគ្រាប់តាម ឬចម្លងតាម	១,៩	២,២
មធ្យមភាគមធ្យម	២,០	២,១
កត្តាគ្រប់គ្រង		
ភាពម៉ឺងម៉ាត់នៃការគ្រប់គ្រងក្នុងសហគ្រាស	២,២	២,៣
ឥរិយាបថរបស់បុគ្គលិកឆ្ពោះទៅរកការផ្លាស់ប្តូរ	២,៣	២,៥
ភាពម៉ឺងម៉ាត់នៃការគ្រប់គ្រងក្នុងសហគ្រាស	២,៣	២,៤
រចនាសម្ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថាន	២,៣	២,១
អសមត្ថភាពក្នុងការប្រើបុគ្គលិកធ្វើនវានុវត្តន៍ដោយសារតម្រូវការផលិតកម្ម	១,៧	១,៧
កង្វះខាតនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ឧ. អគារ)	១,៩	១,៧
កង្វះខាតនៃគ្រឿងបរិក្ខារ (ឧ. ម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍)	២,៤	១,៩
កង្វះនៃបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវ(ឧ. សាកលវិទ្យាល័យ)	១,៨	១,៧
មធ្យមភាគមធ្យម	២,១	២,០

កត្តាច្បាប់ គោលនយោបាយសាធារណៈ		
ភាពបត់បែននៃបទបញ្ញត្តិ ឬបទដ្ឋានផ្សេងៗមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់	១,៨	១,៩
គោលនយោបាយវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា សាធារណៈផ្សេងៗ	១,៩	១,៨
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៩	១,៩
កត្តាផ្សេងទៀត		
មិនចាំបាច់ធ្វើនវានុវត្តន៍ទៀតទេ ដោយសារទើបតែមាននវានុវត្តន៍មុននេះ	១,៥	១,៤
ភាពមិនចាំបាច់ព្រោះកង្វះតម្រូវការនៃនវានុវត្តន៍	១,៥	១,៤
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៥	១,៤
សរុបមធ្យមភាគមធ្យម	២,០	១,៩
សៀមរាប		
កត្តាតម្លៃ		
តម្លៃខ្ពស់ពេក	២,៤	៣,១
កង្វះមូលនិធិនៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន	២,១	៣,១
កង្វះខាតហិរញ្ញវត្ថុពីប្រភពគ្រឹះស្ថានខាងក្រៅ	១,៧	៣,០
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៩	២,៨
កត្តាចំណេះដឹង		
កង្វះបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាព	១,៨	៣,០
កង្វះព័ត៌មានអំពីបច្ចេកវិទ្យា	២,២	២,៩
កង្វះព័ត៌មានអំពីទីផ្សារ	២,១	៣,១
ការលំបាកក្នុងការស្វែងរកដៃគូសហការសម្រាប់នវានុវត្តន៍	១,៨	២,៧
ភាពទន់ខ្សោយនៃចំណេះដឹងពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការក្បួនសិទ្ធិ	១,៧	២,៣
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៩	២,៨
កត្តាទីផ្សារ		
ទីផ្សារត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយសហគ្រាសដែលរឹងមាំ	១,៨	២,៤
តម្រូវការមិនប្រាកដប្រជាចំពោះផលិតផល និងសេវាកម្មសម្រាប់	១,៨	២,៣
នវានុវត្តន៍ គឺងាយស្រួលក្នុងការគ្រាប់តាម ឬចម្លងតាម	១,៦	២,១
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៧	២,៣
កត្តាគ្រប់គ្រង		
ភាពម៉ឺងម៉ាត់នៃការគ្រប់គ្រងក្នុងសហគ្រាស	១,៦	២,៤
ឥរិយាបថរបស់បុគ្គលិកឆ្ពោះទៅរកការផ្លាស់ប្តូរ	១,៥	២,៤
ភាពម៉ឺងម៉ាត់នៃការគ្រប់គ្រងក្នុងសហគ្រាស	១,៥	២,៣

រចនាសម្ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថាន	១,៨	២,៣
អសមត្ថភាពក្នុងការប្រើប្រាស់បុគ្គលិកធ្វើនវានុវត្តន៍ដោយសារតម្រូវការផលិតកម្ម	១,៥	២,៦
កង្វះខាតនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ឧ. អគារ)	២,០	២,៦
កង្វះខាតនៃគ្រឿងបរិក្ខារ (ឧ. ម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍)	២,២	៣,០
កង្វះនៃបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវ(ឧ. សាកលវិទ្យាល័យ)	១,៥	២,៧
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៧	២,៥
កត្តាច្បាប់ គោលនយោបាយសាធារណៈ		
ភាពបត់បែននៃបទបញ្ញត្តិ ឬបទដ្ឋានផ្សេងៗមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់	១,៥	២,៣
គោលនយោបាយវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា សាធារណៈផ្សេងៗ	១,៥	២,៣
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៥	២,៣
កត្តាផ្សេងទៀត		
មិនចាំបាច់ធ្វើនវានុវត្តន៍ទៀតទេ ដោយសារទើបតែមាននវានុវត្តន៍មុននេះ	១,៣	២,៧
ភាពមិនចាំបាច់ព្រោះកង្វះតម្រូវការនៃនវានុវត្តន៍	១,៥	២,៦
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៤	២,៧
សរុបមធ្យមភាគមធ្យម	១,៨	២,៦
ព្រះសីហនុ		
កត្តាតម្លៃ		
តម្លៃខ្ពស់ពេក	២,២	១,៥
កង្វះមូលនិធិនៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន	១,៧	១,៧
កង្វះខាតហិរញ្ញវត្ថុពីប្រភពគ្រឹះស្ថានខាងក្រៅ	១,៧	១,៨
មធ្យមភាគមធ្យម	១,២	១,៣
កត្តាចំណេះដឹង		
កង្វះបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាព	១,៩	១,៧
កង្វះព័ត៌មានអំពីបច្ចេកវិទ្យា	១,៨	១,៥
កង្វះព័ត៌មានអំពីទីផ្សារ	១,៦	១,៣
ការលំបាកក្នុងការស្វែងរកដៃគូសហការសម្រាប់នវានុវត្តន៍	១,៤	១,៧
ភាពទន់ខ្សោយនៃចំណេះដឹងពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការរក្សាសិទ្ធិ	១,៣	១,៦
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៦	១,៦
កត្តាទីផ្សារ		
ទីផ្សារត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយសហគ្រាសដែលរឹងមាំ	១,៧	១,៥
តម្រូវការមិនប្រាកដប្រជាចំពោះផលិតផល និងសេវាកម្មសម្រាប់	១,២	១,៤

នវានុវត្តន៍គឺងាយស្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រាន់តាម ឬចម្លងតាម	១,៤	១,៥
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៤	១,៥
កត្តាគ្រប់គ្រង		
ភាពម៉ឺងម៉ាត់នៃការគ្រប់គ្រងក្នុងសហគ្រាស	១,៤	១,៦
ឥរិយាបថរបស់បុគ្គលិកឆ្ពោះទៅរកការផ្លាស់ប្តូរ	១,២	១,៥
ភាពម៉ឺងម៉ាត់នៃការគ្រប់គ្រងក្នុងសហគ្រាស	១,២	១,៥
រចនាសម្ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថាន	១,២	១,៥
អសមត្ថភាពក្នុងការប្រើបុគ្គលិកធ្វើនវានុវត្តន៍ដោយសារតម្រូវការផលិតកម្ម	១,២	១,៣
កង្វះខាតនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ឧ. អគារ)	១,២	១,២
កង្វះខាតនៃគ្រឿងបរិក្ខារ (ឧ. ម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍)	១,៣	១,២
កង្វះនៃបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវ(ឧ. សាកលវិទ្យាល័យ)	១,៣	១,១
មធ្យមភាគមធ្យម	១,៣	១,៤
កត្តាច្បាប់ គោលនយោបាយសាធារណៈ		
ភាពបត់បែននៃបទបញ្ញត្តិ ឬបទដ្ឋានផ្សេងៗមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់	១,២	១,១
គោលនយោបាយវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា សាធារណៈផ្សេងៗ	១,១	១,១
មធ្យមភាគមធ្យម	១,២	១,១
កត្តាផ្សេងទៀត		
មិនចាំបាច់ធ្វើនវានុវត្តន៍ទៀតទេ ដោយសារទើបតែមាននវានុវត្តន៍មុននេះ	១,១	១,៣
ភាពមិនចាំបាច់ព្រោះកង្វះតម្រូវការនៃនវានុវត្តន៍	១,២	១,១
មធ្យមភាគមធ្យម	១,២	១,២
សរុបមធ្យមភាគមធ្យម	១,៤	១,៤

ឧបសម្ព័ន្ធ តារាងបញ្ជីសំណួរ

លេខ PSU						
---------	--	--	--	--	--	--

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
Government of the Kingdom of Cambodia

ក្រសួងផែនការ
Ministry of Planning

ការរក្សាសម្ងាត់
CONFIDENTIALITY OF DATA
ព័ត៌មានដែលប្រមូលបាន នឹងត្រូវបានរក្សាសម្ងាត់ ហើយនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់តែក្នុងគោលបំណងស្ថិតិ ដោយមិនបង្ហាញអំពីទិន្នន័យបុគ្គល ឬស្ថាប័នឡើយ។
Information collected in this survey is strictly confidential and will be used for statistical purpose without revealing personal or institutional data.

តារាងសំណួរ
អង្កេតស្តីពីនវានុវត្តន៍ នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០២២
សម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ២០១៩ ២០២០ និង ២០២១

QUESTIONNAIRE
CAMBODIA INNOVATION SURVEY 2022
FOR THE FINANCIAL YEAR: 2019, 2020 AND 2021

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ
National Institute of Statistics, Ministry of Planning

គោលបំណងនៃការអង្កេត (OBJECTIVE OF SURVEY):

ការធ្វើអង្កេតនេះ មានគោលបំណងប្រមូលទិន្នន័យ ចងក្រង និងផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីនវានុវត្តន៍នៃផលិតផល វិធីសាស្ត្រ រចនាសម្ព័ន្ធ និងទីផ្សារ រួមទាំងការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១)។ ព័ត៌មាននេះនឹងជួយឱ្យ រាជរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នដទៃទៀតក្នុងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីនវានុវត្តន៍នៃគ្រឹះស្ថានធុរកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងបម្រើឱ្យការងាររៀបចំគោលនយោបាយនិងផែនការ ប្រកបដោយលក្ខណៈសត្យានុម័ត។

The objective of this survey is to collect, compile, and disseminate information about product, process, organizational and marketing innovation as well as research and experimental development (R&D) during the three-year period from 2019 to 2021. The information will help government and other organizations in developing a better understanding of innovation in business establishments in Cambodia and in preparing policy and planning objectively.

និយមន័យ:

នវានុវត្តន៍: គឺជាការអនុវត្តនូវផលិតផល (ទំនិញ ឬសេវាកម្ម) ដំណើរការ វិធីសាស្ត្រទីផ្សារថ្មី ឬវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រង ថ្មីក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ច រចនាសម្ព័ន្ធការងារ ឬទំនាក់ទំនងខាងក្រៅដែលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ តម្រូវការ អប្បបរមាសម្រាប់នវានុវត្តន៍គឺថា ផលិតផល ដំណើរការ វិធីសាស្ត្រទីផ្សារ ឬវិធីសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងត្រូវតែថ្មី ឬប្រសើរ ជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដល់គ្រឹះស្ថាន។ (យោងតាម “សៀវភៅណែនាំ Oslo បោះពុម្ពលើកទី៣ ឆ្នាំ ២០០៥”)

Innovation is the implementation of a new or significantly improved product (goods or services), or process, a new marketing method, or a new organizational method in business practices, workplace organization or external relations, The minimum requirement for an innovation is that the product, process, marketing method or organizational method must be new or significantly improved to the firm (Oslo Manual 3rd Edition, 2005).

ការណែនាំ (INSTRUCTIONS) :

កម្រងសំណួរនេះ តម្រូវឱ្យបំពេញដោយអ្នកគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការធុរកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ ឬផែនការ អាជីវកម្មរបស់គ្រឹះស្ថាន។ សូមឆ្លើយតបគ្រប់សំណួរទាំងអស់ លើកលែងតែមានការណែនាំផ្សេងៗ។

The questionnaire should be completed by the top manager(s) responsible for business operation or financial operation/management or research and development or corporate planning. Please respond to all questions, unless otherwise instructed.

ផ្នែកទី១: អត្តសញ្ញាណ (SECTION 1: IDENTIFICATION INFORMATION)

ក. ព័ត៌មានតំបន់អង្កេត (a. Area information)					លេខកូដ (code)	
រាជធានី/ខេត្ត (Municipality/Province)						
ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ (City/District/Khan)						
ឃុំ/សង្កាត់ (Commune/Sangkat)						
ភូមិ/មណ្ឌល (Village/Mondol)						
លេខរៀងគ្រឹះស្ថាន (Serial Number of Establishment)						

ខ. ព័ត៌មានអំពីគ្រឹះស្ថាន (b. Establishment Information)	
ឈ្មោះគ្រឹះស្ថាន (Name of Establishment)	
ឈ្មោះអ្នកផ្តល់ចម្លើយ (Name of Interviewee)	
តួនាទីអ្នកផ្តល់ចម្លើយ (Job Title)	
លេខទូរស័ព្ទ (Telephone Number)	
សារអេឡិចត្រូនិក (Email Address)	
អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន (Physical Address)	

គ. ព័ត៌មានអំពីមន្ត្រីអង្កេត (c. Enumerator Information)			
ឈ្មោះមន្ត្រីសម្ភាសន៍ (Name of Enumerator):		លេខទូរស័ព្ទ (Tel. No.):	
ហត្ថលេខា (Signature):			
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំសម្ភាសន៍ (Interviewing date)	លើកទី១ (First):	លើកទី២ (Second):	លើកទី៣ (Third):
ម៉ោងចាប់ផ្តើមសម្ភាសន៍(Started Time) :		ម៉ោងបញ្ចប់សម្ភាសន៍(Finished Time) :	
កាលបរិច្ឆេទប្រគល់កម្រងសំណួរ (Delivery date):		កាលបរិច្ឆេទប្រមូលកម្រងសំណួរ (Collecting date):	
ឈ្មោះមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ (Supervisor's Name):	ហត្ថលេខា (Signature):	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (D/M/Y):	
ឈ្មោះមន្ត្រីកែច្នៃ និងដាក់លេខកូដ (Coding)	ហត្ថលេខា (Signature):	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (D/M/Y):	
ឈ្មោះមន្ត្រីបញ្ចូលទិន្នន័យ(Data Entry)	ហត្ថលេខា (Signature):	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (D/M/Y):	

ឃ. លក្ខណៈរបស់គ្រឹះស្ថាន (d. Establishment's Profile)									
គ្រឹះស្ថានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំណា (Year of Establishment)									
តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានចុះបញ្ជីដែរឬទេ? (ក្រសួង/មន្ទីរពាណិជ្ជកម្ម) ចុះលេខកូដ 1 បាទ 2 ទេ Is your company registered?								លេខកូដ (code)	
លេខចុះបញ្ជីរបស់គ្រឹះស្ថាន (Establishment Reg. No.)									
ភាពជាម្ចាស់ (Ownership)				ក្នុងស្រុក (Local)			%		
				បរទេស (Foreign)			%		
ង.ប្រភេទគ្រឹះស្ថាន (Type of Establishment)									
1. គ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មនិងស្រាវជ្រាវរដ្ឋ (Government and Research Institutes)								លេខកូដ (code)	
2. គ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់/គ្រឹះស្ថានខ្ពត្តមសិក្សា (Institutions of Higher Learning)									
3. សហគ្រាសអាជីវកម្ម (Business Enterprises)								☐	
4. អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGOs)									
ច. ភាពជាកម្មសិទ្ធិនៃគ្រឹះស្ថាន (Ownership of Establishment (Legal status))									
1. ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(មិនបានចុះបញ្ជី) (Individual proprietor (with no registration))				2. ក្រុមហ៊ុនឯកកម្មសិទ្ធិ(បានចុះបញ្ជី) (Sole Proprietorship (with registration))				☐	
3. ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅ (General Partnership)				4. ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត (Limited Partnership)					
5. ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត (Private limited company)				6. ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត (Public Limited company)					
7. បុត្រសម្ព័ន្ធក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មបរទេស (Subsidiary of foreign company)				8. សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស (Branch of foreign company)					
9. ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្មក្រុមហ៊ុនបរទេស (Commercial representative office foreign company)				10. សហករណ៍ (Cooperative)					
11. សហគ្រាសគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋ (State-owned organization) (រួមទាំងស្វយ័ត Including autonomy-owned organization)				12. អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGO)					
13. ផ្សេងទៀតសូមបញ្ជាក់ (Others Specify).....									
វិស័យ (Sector)				1. ផលិតកម្ម/កម្មន្តសាល (Manufacturing)				☐	
				2. សេវាកម្ម (Services)					
ចំនួននិយោជិត (Number of employees)									

ផ្នែកទី២៖ ព័ត៌មានទូទៅអំពីគ្រឹះស្ថាន

SECTION 2: GENERAL INFORMATION ABOUT YOUR ESTABLISHMENT

2.1. សកម្មភាពចម្បង (Main Activity):

សូមអធិប្បាយពីសកម្មភាពចម្បងរបស់គ្រឹះស្ថានអ្នក (Please give a description of your main activities)

.....
.....

លេខកូដ (Code) ដាក់លេខកូដដោយ NIS

2.2. តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកគឺជាបុគ្គលិកម្នាក់ (ផ្នែកមួយនៃ) ស្នាក់ការកណ្តាល/ក្រុមហ៊ុនមេ ដែរឬទេ?

(Is your establishment part of a company group?)

1. បាទ Yes   2. ទេ No (ទេ សូមរំលងទៅ Skip to 2.3)

ប្រសិនបើ បាទ សូមប្រាប់ទីតាំងស្នាក់ការកណ្តាល?

If yes, please indicate the location of the head office:

1. ប្រទេសកម្ពុជា (Cambodia)

2. ក្រៅប្រទេសកម្ពុជា (Outside Cambodia) បើចម្លើយលេខ 2 សូមសូមបន្ត 2.2.1.

កូដប្រទេស

2.2.1. (សូមបញ្ជាក់ប្រទេស (Country specify)) .....

2.3. ប្រាក់ចំណូលដុល (Turnover) ក្នុងឆ្នាំ 2019: លានរៀល (Million riels):

ភាគរយបានមកពីការនាំចេញ (Percentage derived from exports): %

2.4. ប្រាក់ចំណូលដុល (Turnover) ក្នុងឆ្នាំ 2020: លានរៀល (Million riels):

ភាគរយបានមកពីការនាំចេញ (Percentage derived from exports): %

2.5. ប្រាក់ចំណូលដុល (Turnover) ក្នុងឆ្នាំ 2021: លានរៀល (Million riels):

ភាគរយបានមកពីការនាំចេញ (Percentage derived from exports): %

ផ្នែកទី៣៖ សកម្មភាពស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ (SECTION 3: RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITIES)

និយមន័យ៖

- ការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ ៖ សំដៅដល់កិច្ចការមានលក្ខណៈច្នៃប្រឌិតថ្មី និងមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ ហើយត្រូវបានអនុវត្តដើម្បីបង្កើនសន្និធិនៃចំណេះដឹង ដោយរួមទាំងចំណេះដឹងនៃមនុស្សជាតិ វប្បធម៌ និងសង្គម សំដៅ ប្រឌិតបង្កើតការប្រើប្រាស់ថ្មីនានាដោយផ្អែកលើចំណេះដឹងដែលមានស្រាប់។ (យោងតាមសៀវភៅណែនាំ Frascati Manual ២០១៥)
- **Research and Development (R&D):** comprise of creative and systematic work undertaken in order to increase the stock of knowledge including knowledge of humankind, culture and society and to devise new applications of available knowledge . (Frascati Manual 2015)

3.1. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានធ្វើសកម្មភាព ឬអនុវត្តគម្រោងការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីបង្កើត ឬកែលម្អផលិតផល សេវាដែរឬទេ? During the three -year period from 2019 to 2021, did your establishment carry out any research and development (R&D) activities or projects?

1. បាទ Yes
2. ទេ No **(សូមរំលងទៅ Skip to section 4)**

3.2. សូមអធិប្បាយពីសកម្មភាពស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍របស់គ្រឹះស្ថានអ្នក
Please give a description of your research and development activities

.....

.....

.....

លេខកូដ (Code) ដាក់លេខកូដដោយ (Put code by NIS)

3.3. ធនធានមនុស្សសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ (Human resources for research and development)៖

1-ចំនួនអ្នកស្រាវជ្រាវ (Researchers) ៖សរុប (Total) , ស្រី (Female)

2-ចំនួនអ្នកបច្ចេកទេស (Technicians) ៖សរុប (Total) , ស្រី (Female)

3-ចំនួនបុគ្គលិកគាំទ្រផ្សេងទៀត ៖សរុប (Total) , ស្រី (Female)
(Other support staff)

3.4. ការចំណាយសរុបលើ ការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១)

Total research and development expenditure during the last three-year 2019 to 2021:

(ថ្លៃដើមពលកម្មសរុប+ចំណាយចរន្តដទៃ+ចំណាយលើវិធានការ រោងចក្រ ម៉ាស៊ីន និងបរិក្ខារផ្សេងៗ+ចំណាយលើដី
អគារ និងរចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗ+ចំណាយកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ)

(Total labour cost+Other current expenditure+ Vehicles. plant. machinery and equipment+Land buildings and other structures+Total programming computer).

1.ចំណាយសរុបលើការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងឆ្នាំ2019 (Total R&D expenditure):

លានរៀល (Million riels)

2.ចំណាយសរុបលើការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងឆ្នាំ2020 (Total R&D expenditure):

លានរៀល (Million riels)

3.ចំណាយសរុបលើការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងឆ្នាំ2021 (Total R&D expenditure):

លានរៀល (Million riels)

ផ្នែកទី៤៖ សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ (SECTION 4: INNOVATION ACTIVITIES)

តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានធ្វើនវានុវត្តន៍ថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដូចខាងក្រោមដែរឬទេ?

Did your establishment introduce any new or significantly improved innovations?

<p>សូមចុះលេខកូដ នៅក្នុងប្រអប់ដែលស្របទៅតាមនិយមន័យដែលមាននៅក្នុងសេចក្តីណែនាំ Please put code in the appropriate box based on the definitions provided in the guidelines</p>	<p>1. បាទ Yes 2. ទេ No</p>
<p>4.1. នវានុវត្តន៍ផលិតផល (PRODUCT INNOVATIONS) ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានអនុវត្តផលិតផល ឬសេវាកម្មណាដែលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែរឬទេ? During the three-year period from 2019 to 2021. did your establishment introduce any new or significantly improved goods or services?</p>	☐
<p>4.2. នវានុវត្តន៍ដំណើរការ (PROCESS INNOVATIONS) ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានអនុវត្តដំណើរការផលិតកម្ម វិធីសាស្ត្រចែកចាយ សកម្មភាព គាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ចំពោះទំនិញ និងសេវាកម្មដែរឬទេ? During the three-year period from 2019 to 2021. did your establishment introduce new or significantly improved production process, distribution method, or support activity for your goods and services?</p>	☐
<p>4.3. នវានុវត្តន៍ផ្នែកទីផ្សារ (MARKETING INNOVATIONS) ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានអនុវត្តវិធីសាស្ត្រទីផ្សារថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យ កត់សម្គាល់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរចនា ការរៀបចំ ការដាក់តាំង ការផ្សព្វផ្សាយ និងដាក់ តម្លៃផលិតផលដែរឬទេ? During the three-year period from 2019 to 2021. did your an establishment introduce new or significantly improved marketing method involving significant change in product design or packaging, product placement, product promotion or pricing?</p>	☐
<p>4.4. នវានុវត្តន៍ផ្នែកគ្រប់គ្រង (ORGANISATIONAL INNOVATIONS) ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានអនុវត្តវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរ ឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តកិច្ចការក្នុងស្ថាប័ន ឬទំនាក់ទំនងខាងក្រៅសម្រាប់ គ្រឹះស្ថានអ្នកដែរឬទេ? During the three-year period from 2019 to 2021. did your an establishment introduce new or significantly improved organizational method in the firm’s business practices. workplace organization or external relation?</p>	☐

4.1. ការធ្វើនវានុវត្តន៍ផលិតផល (Product Innovation):

និយមន័យ៖ ការធ្វើនវានុវត្តន៍ផលិតផល គឺជាការដាក់ឱ្យអនុវត្តទំនិញឬសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ សម្រាប់លក្ខណៈឬការប្រើប្រាស់របស់ផលិតផលនេះ រួមបញ្ចូលទាំងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងលើលក្ខណៈបច្ចេកទេស សមាសធាតុ និងសម្ភារៈ កម្មវិធី Software ភាពងាយស្រួលសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ ឬលក្ខណៈមុខងារផ្សេងទៀត។

A product innovation is the introduction of a goods or services that is new or significantly improved with respect to its characteristics or intended uses. This includes significant improvements in technical specifications, components and materials, incorporated software, user friendliness or other functional characteristics.

4.1.1. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានអនុវត្តនូវ៖

During the three-year period from 2019 to 2021. did your establishment introduce?

1. ផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែរឬទេ? 1. បាទ Yes 2. ទេ No

New or significantly improved products?

(មិនរាប់បញ្ចូលការលក់បន្តនៃទំនិញថ្មីៗដែលបានទិញពីគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត និងធ្វើការផ្លាស់ប្តូរជាលក្ខណៈគ្រឿងសំអាង)

(Exclude the simple resale of new goods purchased from other establishments and changes of a purely cosmetic nature)

2. សេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែរឬទេ? 1. បាទ Yes 2. ទេ No

New or significantly improved services?

ប្រសិនបើ បាទ សូរបន្ត បើ ទេ សំណួរទាំងពីរខាងលើ សូមរំលងទៅ ៤.២

(If YES, continue) (If NO to both options, Skip to 4.2)

4.1.2. ផលិតផល និងឬសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់

New and/or Significantly Improved Products/Services

សូមដាក់លេខ(1) ប្រសិនបើមាន ឬ (2) ប្រសិនបើគ្មាន នៅក្នុងផលិតផល និងឬសេវាកម្មដែលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុន គួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែលបានណែនាំទៅទីផ្សារតាមប្រភេទដូចខាងក្រោម៖ (Please put (1) if Yes or (2) if No in new and/or significantly improved products/services introduced to the market according to the following categories.)

បង្កើតឡើងដោយ (Developed by)	1. ផលិតផលថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ បង្កើតឡើងដោយនរណា? (New or significantly improved products) (សម្រាប់តែសំណួរ4.1.1. ក្នុងសំណួរទី1 មានចម្លើយបាទ=1)	2. សេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់បង្កើតឡើងដោយនរណា? (New or significantly improved services) (សម្រាប់តែសំណួរ4.1.1. ក្នុងសំណួរទី2 មានចម្លើយបាទ=1)
1. គ្រឹះស្ថានរបស់អ្នក ឬក្រុមហ៊ុនមេ (Mainly your establishment or company group)	☐	☐
2. គ្រឹះស្ថានរបស់អ្នករួមគ្នា ជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេង (Your establishment together with other establishments)	☐	☐
3. គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត (Mainly other establishments)	☐	☐

4.1.3. សូមអធិប្បាយខ្លីៗអំពីផលិតផល និងឬសេវាកម្មដែលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។

Please give a short description of the new or significantly improved product/services.

.....
 .....

លេខកូដវិស័យសេដ្ឋកិច្ច (CSIC Code)

ដាក់លេខកូដដោយ (Put code by NIS)

4.1.4. ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) នវានុវត្តន៍ផលិតផល/សេវាកម្មថ្មី ឬផលិតផល/សេវាកម្មដែលប្រសើរជាង មុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់របស់គ្រឹះស្ថានអ្នក៖ (Were any of your product(s)/ service(s) innovations during the three-year period from 2019 to 2021)

<p>1. ថ្មីក្នុងពិភពលោក ដែរឬទេ? (New to the world)</p>	<p>គ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានអនុវត្តផលិតផល និងឬសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរ ជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់មុនគេសម្រាប់ទីផ្សារ និងឧស្សាហកម្ម នៅក្នុង ស្រុកនិងក្រៅស្រុក (គ្មានគ្រឹះស្ថានណាមួយប្រើវាពីមុនទេ)។ Your establishment introduced a new or significantly improved goods or service that is the first for all markets and industries, domestic and international (none of establishment introduces it before).</p>	<p>1. បាទ Yes 2. ទេ No</p> <p style="text-align: center;">☐</p>
<p>2. ថ្មីក្នុងទីផ្សាររបស់ អ្នកដែរឬទេ? (New to your market)</p>	<p>គ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានអនុវត្តផលិតផល ឬសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុន គួរឱ្យកត់សម្គាល់ទៅកាន់ទីផ្សាររបស់អ្នកមុនគេប្រកួតប្រជែងរបស់អ្នក (វាអាចមានរួចហើយនៅក្នុងទីផ្សារផ្សេងទៀត) (Your establishment introduced a new or significantly improved goods or service onto your market before your competitors (it may have already been available in other markets).</p>	<p style="text-align: center;">☐</p>
<p>3. ថ្មីតែចំពោះគ្រឹះស្ថាន របស់អ្នកដែរឬទេ? (Only new to your establishment)</p>	<p>គ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានអនុវត្តផលិតផល ឬសេវាកម្មថ្មី ឬប្រសើរជាងមុន គួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែលមានរួចហើយពីដៃគូប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងទីផ្សាររបស់អ្នក (Your establishment introduced a new or significantly improved goods or service that was already available from your competitors in your market).</p>	<p style="text-align: center;">☐</p>

4.1.5. សូមប៉ាន់ប្រមាណគិតជាភាគរយនៃចំណូលសរុបរបស់គ្រឹះស្ថានក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) ដោយបែងចែកដូចខាងក្រោម៖ (Please estimate how your total turnover in 2019-2021 was distributed between)

- ផលិតផលដែលបានធ្វើនវានុវត្តន៍ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) ដែលថ្មីសម្រាប់ទីផ្សាររបស់អ្នក (Products introduced during the three-year period from 2019 to 2021: that was new to your market.) □ □ □ %
  - ផលិតផលដែលបានធ្វើនវានុវត្តន៍ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) ដែលថ្មីចំពោះគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នក ប៉ុន្តែមិនថ្មីក្នុងទីផ្សាររបស់អ្នក (Products introduced during the three-year period from 2019 to 2021 that were new to your establishment but not new to your market.) □ □ □ %
  - ផលិតផលដែលមិនត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ឬក៏បានកែសម្រួលតិចតួចប៉ុណ្ណោះក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) (រួមមានការលក់ផលិតផល និងឬសេវាកម្មថ្មីដែល បានទិញពីគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត) (Products that were unchanged or only marginally modified during the three-year period from 2019 to 2021 (include the resale of new goods or services purchased from another establishment.) □ □ □ %
- ចំណូលសរុប Total Turnover** □ □ □ %

4.2. នវានុវត្តន៍ដំណើរការ (Process innovation)

នវានុវត្តន៍ដំណើរការ គឺជាការអនុវត្តនូវផលិតកម្ម ឬវិធីសាស្ត្រនៃការប្រគល់ទំនិញដែលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ ទាំងនេះរួមបញ្ចូលការផ្លាស់ប្តូរគួរឱ្យកត់សម្គាល់ផ្នែកបច្ចេកទេស ឧបករណ៍ និងប្រកម្មវិធី software។ នវានុវត្តន៍ដំណើរការអាចត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីកាត់បន្ថយតម្លៃឯកតានៃការផលិត ឬការប្រគល់ទំនិញ ដើម្បីបង្កើនគុណភាពឬការផលិត ឬការប្រគល់ទំនិញនូវផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។

A process innovation is the implementation of a new or significantly improved production or delivery method. This includes significant changes in techniques, equipment and/or software, Process innovations can be intended to decrease unit costs of production or delivery, to increase quality, or to produce or deliver new or significantly improved products.

4.2.1. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានដាក់ឱ្យដំណើរការនូវ៖

During the three-year period from 2019 to 2021. did your establishment introduce:

1. វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្មដែរឬទេ? (New or significantly improved methods of manufacturing or producing goods or services?) 1. បាទ Yes   2. ទេ No
2. វិធីសាស្ត្រនៃការបែងចែក ផ្គត់ផ្គង់ និងប្រគល់ទំនិញដែលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានអ្នកដែរឬទេ? (New or significantly improved logistics, delivery or distribution methods for your inputs, goods or services?) 1. បាទ Yes   2. ទេ No
3. សកម្មភាពគាំទ្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់ដំណើរការរបស់គ្រឹះស្ថានអ្នក ដូចជាប្រព័ន្ធចែទាំ ឬប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការបញ្ជាទិញ គណនេយ្យ ឬការគណនាតាមកុំព្យូទ័រដែរឬទេ? (New or significantly improved supporting activities for your processes, such as maintenance systems or operations for purchasing, accounting, or computing?) 1. បាទ Yes   2. ទេ No

ប្រសិនបើ បាទ សូមបន្ត
(If YES, continue)

បើ ទេ សំណួរទាំងបីខាងលើ សូមរំលងទៅ ៤,៣
(If NO to three options, Skip to 4.3)

4.2.2. នវានុវត្តន៍ដំណើរការថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់

New and/or Significantly Improved process innovations

សូមដាក់លេខ(1) បើមាន ឬ (2) បើគ្មាន នៅក្នុងនវានុវត្តន៍ដំណើរការដែលបានបែងចែកតាមប្រភេទ ដូចខាងក្រោម:

Please put (1) if Yes or (2) if No in the process innovation according to the following category:

បានបង្កើតឡើងដោយ: (Developed by:)	1. វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការផលិតទំនិញ ឬសេវាកម្មបង្កើតដោយ! (methods of manufacturing or producing goods or services) (សម្រាប់តែសំណួរ 4.2.1. ក្នុងសំណួរទី1 មានចម្លើយបាទ=1)	2. វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការបែងចែក ផ្គត់ផ្គង់ នឹងប្រគល់ទំនិញសម្រាប់ធាតុចូល (ទំនិញ ឬសេវាកម្ម) របស់គ្រឹះស្ថានអ្នក បង្កើតដោយ! (Logistics, delivery or distribution methods for your inputs, goods or services) (សម្រាប់តែសំណួរ 4.2.1. ក្នុងសំណួរទី2 មានចម្លើយបាទ=1)	3. សកម្មភាពគាំទ្រសម្រាប់ដំណើរ ការដូចជាប្រព័ន្ធចែទាំ ឬប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការបញ្ជាទិញ គណនេយ្យ ឬការ គណនាតាមកុំព្យូទ័រ បង្កើតដោយ! !(Supporting activities for your processes, such as maintenance systems or operations for purchasing, accounting, or computing) (សម្រាប់តែសំណួរ4.2.1. ក្នុងសំណួរទី3 មានចម្លើយបាទ=1)
1. គ្រឹះស្ថានរបស់អ្នក ឬក្រុមហ៊ុនមេ (Mainly your establishment or company group)	☐	☐	☐
2. គ្រឹះស្ថានរបស់អ្នករួមគ្នាជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត (Your establishment together with other establishments)	☐	☐	☐
3. គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត (Mainly other establishments)	☐	☐	☐

4.2.3. សូមអធិប្បាយខ្លីៗអំពីនវានុវត្តន៍ដំណើរការដែលសំខាន់បំផុតរបស់គ្រឹះស្ថានអ្នក។

Please give a short description of your most important process innovation.

.....

លេខកូដវិស័យសេដ្ឋកិច្ច (CSIC Code)   ដាក់លេខកូដដោយ (Put code by NIS)

4.3. នវានុវត្តន៍ផ្នែកទីផ្សារ (MARKETING INNOVATION)

នវានុវត្តន៍ផ្នែកទីផ្សារ គឺជាការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រផ្នែកទីផ្សារថ្មីមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្លាស់ប្តូរគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងការរចនា ឬការរចនា ការតាំងបង្ហាញ ការផ្សព្វផ្សាយ ឬការដាក់តម្លៃផលិតផល។ នវានុវត្តន៍ផ្នែក ទីផ្សារមានបំណង ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់អតិថិជនឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង បើកទីផ្សារថ្មី ឬកំណត់ទីតាំងថ្មីរបស់ផលិតផលនៅលើទីផ្សារ ជាមួយគោលបំណងនៃការបង្កើនការលក់របស់គ្រឹះស្ថាន។

A marketing innovation is the implementation of a new marketing method involving significant changes in product design or packaging, product placement, product promotion or pricing. Marketing innovations are aimed at better addressing customer needs, opening up new markets, or newly positioning a firm’s product on the market, with the objective of increasing the firm’s sales.

4.3.1. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានដាក់បង្ហាញនូវ៖

During the three-year period from 2019 to 2021. did your establishment introduce:

1. វិធីសាស្ត្រថ្មីឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការ
រចនា ឬវេចខ្ចប់ផលិតផលដែរឬទេ/ ឬសេវា? (New or significantly improved methods of product design or packaging?) 1. បាទ Yes   2. ទេ No

2. ការចែកចាយ ឬដាក់តាំងផលិតផលថ្មី
ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែរឬទេ? (New or significantly improved product distribution/placement?) 1. បាទ Yes   2. ទេ No

3. ការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុន
គួរឱ្យកត់សម្គាល់ដែរឬទេ? (New or significantly improved product promotion or pricing?) 1. បាទ Yes   2. ទេ No

ប្រសិនបើ **បាទ** សូរបន្ត
(If YES, continue)

បើ **ទេ** សំណួរទាំងបីខាងលើ សូមរំលងទៅ **៤.៤**
(If NO to three options, Skip to 4.4)

សូមដាក់លេខ(1) បើមាន ឬ (2) បើគ្មាន នៅក្នុងនវានុវត្តន៍ផ្នែកទីផ្សារតាមប្រភេទដូចខាងក្រោម៖

Please put (1) if Yes or (2) if No in the marketing innovation according to the following categories):

បានបង្កើតឡើងដោយ: (Developed by)	1. ការរចនា ឬវេចខ្ចប់ផលិតផលថ្មី ឬគួរឱ្យកត់សម្គាល់បង្កើតដោយនរណា? (Product design or packaging) (សម្រាប់តែសំណួរ 4.3.1. ក្នុងសំណួរទី1 មានចម្លើយបាទ=1)	2. ការចែកចាយ ឬដាក់តាំងផលិតផលថ្មី ឬគួរឱ្យកត់សម្គាល់បង្កើតដោយនរណា? (Product distribution/ Placement) (សម្រាប់តែសំណួរ 4.3.1. ក្នុងសំណួរទី2 មានចម្លើយបាទ=1)	3. ការផ្សព្វផ្សាយ ឬដាក់តម្លៃផលិតផលថ្មី ឬគួរឱ្យកត់សម្គាល់បង្កើតដោយនរណា? (Product promotion or pricing) (សម្រាប់តែសំណួរ 4.3.1. ក្នុងសំណួរទី3 មានចម្លើយបាទ=1)
1. គ្រឹះស្ថានរបស់អ្នក ឬក្រុមហ៊ុនមេ (Mainly your establishment or company group)	☐	☐	☐
2. គ្រឹះស្ថានរបស់អ្នករួមគ្នាជាមួយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត (Your establishment together with other establishments)	☐	☐	☐
3. គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត (Mainly ther establishments)	☐	☐	☐

4.4. នវានុវត្តន៍ផ្នែកគ្រប់គ្រង (ORGANISATIONAL INNOVATION)

នវានុវត្តន៍ផ្នែកគ្រប់គ្រង គឺជាការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រផ្នែកគ្រប់គ្រងថ្មីមួយក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ច រចនាសម្ព័ន្ធការងារ ឬទំនាក់ទំនងខាងក្រៅរបស់គ្រឹះស្ថាន។ នវានុវត្តន៍ផ្នែកគ្រប់គ្រងមានគោលបំណងដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពរបស់គ្រឹះស្ថានដោយកាត់បន្ថយចំណាយរដ្ឋបាល ឬចំណាយប្រតិបត្តិការដោយធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការពេញចិត្តចំពោះកន្លែងធ្វើការ (នាំឱ្យមានផលិតភាពការងារ) អាចបញ្ចៀបចូលនូវទ្រព្យមិនអាចជួញដូរបាន (ដូចជាចំណេះដឹងខាង ក្រៅដែលមិនមែនជាក្រុម) ឬកាត់បន្ថយចំណាយនៃការផ្គត់ផ្គង់។

An organizational innovation is the implementation of a new organizational method in the firm's business practices, workplace organization or external relations, Organizational innovations can be intended to increase a firm's performance by reducing administrative costs or transaction costs, improving workplace satisfaction (and thus labor productivity), gaining access to non-tradable assets (such as non-codified external knowledge) or reducing costs of supplies.

4.4.1. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានណែនាំឱ្យអនុវត្តនូវ៖

During the three-year period from 2019 to 2021. did your establishment introduce:

1. វិធីសាស្ត្រថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងការអនុវត្តធុរកិច្ចរបស់គ្រឹះស្ថានដែរឬទេ?

New or significantly improved methods in the firm's business practices?

(ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងថ្មីដោយបង្កើនចំណេះដឹង ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដើម្បីធ្វើការប្រើប្រាស់ ឬផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ចំណេះដឹង និងជំនាញឱ្យបានល្អប្រសើរនៅក្នុងសហគ្រាសរបស់អ្នក) (New or significantly improved knowledge management systems to better use or exchange information, knowledge and skills within your enterprise)

1. បាទ Yes   2. ទេ No

2. ការគ្រប់គ្រងថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់កន្លែងធ្វើការដែរឬទេ?

New or significantly improved workplace organization?

(ការផ្លាស់ប្តូរដ៏ចម្បងមួយចំពោះផ្នែកគ្រប់គ្រងការងារនៅក្នុងគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នក ដូចជាការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធការគ្រប់គ្រង ឬការធ្វើសមាហរណកម្មផ្នែក ឬសកម្មភាពផ្សេងគ្នា)

(A major change to the organization of work within your enterprise, such as changes in the management structure or integrating different departments or activities)

1. បាទ Yes   2. ទេ No

3. ទំនាក់ទំនងការងារថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ខាងក្រៅកន្លែងធ្វើការដែរឬទេ?

New or significantly improved workplace external relation?

(ការផ្លាស់ប្តូរថ្មី ឬសំខាន់ទៅលើការទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកជាមួយគ្រឹះស្ថានសាធារណៈផ្សេងទៀត ដូចជាតាមរយៈសម្ព័ន្ធភាព ភាពជាដៃគូ ជួលឱ្យធ្វើជំនួស ឬកិច្ចសន្យាបន្ត)

(New or significant changes in your relations with other firms or public institutions, such as through alliances, partnerships, outsourcing or sub-contracting)

1. បាទ Yes   2. ទេ No

ចំណាំ៖ ប្រសិនបើសំណួរ 4.1. 4.2. 4.3. 4.4 ចម្លើយ (ទេ) ទាំង៤ខាងលើសូមរំលងទៅផ្នែកទី១១

ប្រសិនបើមានចម្លើយ (បាទ) នូវសំណួរណាមួយទាំង៤ខាងលើ សូមសួរបន្ត

ផ្នែកទី (៥) : សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ និងការចំណាយ

SECTION 5: INNOVATION ACTIVITIES AND EXPENDITURE

5.1. ជាទូទៅក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) សូមវាយតម្លៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍របស់គ្រឹះស្ថានអ្នក

ដោយជ្រើសយក កម្រិតពី ០ ទៅ ៥ ដូចខាងក្រោម (សូមគូសរង្វង់)៖

Overall. how would you rate the following innovation activities in your establishment during the three-year period from 2019 to 2021 based on the scale between 0 to 5 as follows:

0 =មិនពាក់ព័ន្ធ (not relevant) 1 =ខ្សោយណាស់ (very poor) 2 =ខ្សោយ (poor) 3 =មធ្យម (average) 4 =ល្អ (good) 5 =ល្អណាស់ (excellent)

1) នាំផលិតផលថ្មីៗទៅទីផ្សារបានឆាប់រហ័ស (Getting new products to the market quickly)	0	1	2	3	4	5
2) ការប្រើប្រាស់ចំណាយ R&D មានប្រសិទ្ធភាព (Making efficient use of R&D expenditure)	0	1	2	3	4	5
3) នាំមកនូវបច្ចេកវិទ្យាថ្មី/ថ្មីសន្លាង (Coming up with breakthrough/radical technologies)	0	1	2	3	4	5
4) នាំបច្ចេកវិទ្យាថ្មីសន្លាងទៅទីផ្សារ (Bringing breakthrough technologies to the market)	0	1	2	3	4	5

5.2. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដូចខាង

ក្រោមដែរឬទេ? ប្រសិនបើបានចូលរួម សូមបញ្ចូលចំនួនដែលប៉ាន់ស្មានយោងទៅតាមលំដាប់ដូចខាងក្រោម៖

During the three-year period from 2019 to 2021. did your establishment engage in the following innovation activities? If Yes, please insert estimation amount according the range given below.

ប្រភេទនៃសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ (Type of Innovation Activities)	ការពិពណ៌នា (Descriptions)	1.បាទ Yes 2.ទេ No
1. ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ នៅនឹងកន្លែង (In-house research and development)	<p>ការងារច្នៃប្រឌិតដែលបានអនុវត្តនៅក្នុងគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកម្តងម្កាល ឬជាប្រចាំដើម្បីបង្កើននូវសន្និធិចំណេះដឹង ដើម្បីប្រើក្នុងការ បង្កើតថ្មីនិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវទំនិញ សេវាកម្ម និងដំណើរការ។(Creative work undertaken within your establishment on an occasional or regular basis to increase the stock of knowledge and its use to devise new and improved goods, services and processes.)</p> <p>ប្រសិនបើ បាទតើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានធ្វើការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) ជាប្រចាំ ឬម្តងម្កាល?</p> <p>(If YES. did your establishment perform research and development during the three-year period from 2019 to 2021)</p> <p>1.ជាប្រចាំ Continuously ☐</p> <p>2.ម្តងម្កាល Occasionally</p> <p>ប្រសិន បាទ សូមប៉ាន់ស្មានការចំណាយ</p> <p><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p>	<p>☐</p> <p>រៀល (Riels)</p>

<p>2. ការទិញយកការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ (Acquisition of research and development)</p>	<p>ដូចគ្នានឹងសកម្មភាពខាងលើប៉ុន្តែត្រូវបានទិញដោយគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកនិង បានធ្វើដោយគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត (រួមទាំងគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេរបស់អ្នក) ឬដោយស្ថាប័នស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬឯកជន។ (Same activities as above, but purchased by your establishment and performed by other establishment (including other companies within your group) or by public or private research organizations.)</p> <p>ប្រសិន បាទ សូមប៉ាន់ស្មានការចំណាយ</p> <p><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/> រៀល (Riels)</p>	☐
<p>3. ការទិញយកគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍ និងកម្មវិធី Software (Acquisition of machinery, equipment and software)</p>	<p>ការទិញគ្រឿងម៉ាស៊ីន បរិក្ខារ កម្មវិធីកុំព្យូទ័រ hardware ឬ software ដើម្បីផលិតនូវទំនិញ សេវាកម្ម ដំណើរការ ផលិតកម្ម ឬវិធីសាស្ត្រក្នុងការចែកចាយដែលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ (Purchase of advanced machinery, equipment and computer hardware or software to produce new or significantly improved goods, services, production processes, or delivery methods).</p> <p>ប្រសិន បាទ សូមប៉ាន់ស្មានការចំណាយ</p> <p><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/> រៀល (Riels)</p>	☐
<p>4. ការទិញយកចំណេះដឹងពី ខាងក្រៅ (Acquisition of external knowledge)</p>	<p>ការទិញឬទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណពីការបង្កើតថ្មីដែលមានប្រកាសនីយបត្រកកកម្ម និងមិនមានប្រកាសនីយបត្រកកកម្ម ចំណេះធ្វើ និងប្រភេទចំណេះដឹងផ្សេងៗ ពីគ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀត។ (Purchase or licensing of patents and non-patented inventions, know-how and other types of knowledge from other establishments or organizations.)</p> <p>ប្រសិន បាទ សូមប៉ាន់ស្មានការចំណាយ</p> <p><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/> រៀល (Riels)</p>	☐
<p>5. ការបណ្តុះបណ្តាល (Training)</p>	<p>ការបណ្តុះបណ្តាលខាងក្នុង ឬខាងក្រៅអង្គការសម្រាប់បុគ្គលិករបស់គ្រឹះស្ថានអ្នកក្នុងគោលបំណងក្នុង ការអភិវឌ្ឍ និងឬការណែនាំអំពីនវានុវត្តន៍ដោយផ្ទាល់។ (Internal or external training for your personnel directly aimed at the development and/or introduction of innovations.)</p> <p>ប្រសិន បាទ សូមប៉ាន់ស្មានការចំណាយ</p> <p><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/> រៀល (Riels)</p>	☐

<p>6. ការបង្ហាញនវានុវត្តន៍នៅលើទីផ្សារ (Market introduction of Innovations)</p>	<p>សកម្មភាពសម្រាប់ការរៀបចំទីផ្សារ និងដាក់បង្ហាញទំនិញ និងសេវាកម្មដែលថ្មី ឬប្រសើរជាងមុនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងនោះ រួមទាំងការស្រាវជ្រាវទីផ្សារ និងការចាប់ផ្តើមដោយផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម។ (Activities for the market preparation and introduction of new or significantly improved goods and services, including market research, and launch advertising.)</p> <p>ប្រសិន បាទ សូមប៉ាន់ស្មានការចំណាយ</p> <p><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> រៀល (Riels)</p>	☐
<p>7. គ្រប់ទម្រង់នៃការធានាតែលម្អ (All forms of design)</p>	<p>ការចំណាយលើមុខងាររចនាសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ឬការកែច្នៃថ្មី ឬធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងលើទំនិញ សេវាកម្ម និងដំណើរការ។ Expenditures on design functions for the development or implementation of new or improved goods, services and processes, ❖ មិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលរាល់ការចំណាយលើការ រចនានៅដំណាក់កាលធ្វើ R&D នៃការអភិវឌ្ឍផលិតផលទេ Expenditure on design in the research and development phase of product development should be excluded.</p> <p>ប្រសិន បាទ សូមប៉ាន់ស្មានការចំណាយ</p> <p><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> រៀល (Riels)</p>	☐
<p>8. ការរៀបចំនវានុវត្តន៍ទីផ្សារ (Preparation for marketing innovation)</p>	<p>សកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធការអភិវឌ្ឍ និងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រទីផ្សារថ្មីរួមទាំងការទិញចំណេះដឹងពីខាងក្រៅ និងទំនិញជាទុនផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងសកម្មភាពទីផ្សារ (Activities related to the development and implementation of new marketing method including acquisition of other external knowledge and other capital goods that is specifically related to marketing activities)</p> <p>ប្រសិន បាទ សូមប៉ាន់ស្មានការចំណាយ</p> <p><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> រៀល (Riels)</p>	☐
<p>9. ការរៀបចំនវានុវត្តន៍ គ្រប់គ្រង (Preparation for organizational innovation)</p>	<p>សកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធការអភិវឌ្ឍ និងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងថ្មីរួមទាំងការទទួលបានចំណេះដឹងពីខាងក្រៅ និងទំនិញជាទុនផ្សេងទៀតដែល ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពគ្រប់គ្រង។ (Activities related to the development and implementation of new organizational method including acquisition of other external knowledge and other capital goods that is specifically related to organizational activities)</p> <p>ប្រសិន បាទ សូមប៉ាន់ស្មានការចំណាយ</p> <p><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> រៀល (Riels)</p>	☐

ផ្នែកទី ៦ ៖ ប្រភពធនធាន (SECTION 6: FUNDING)

6.1. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍របស់គ្រឹះស្ថានអ្នកបានប្រភពធនធានមកពីណាខ្លះ?

What is your source to finance your innovation activities during the three-year period from 2019 to 2021?

ប្រភព (SOURCE)	ការធ្វើនវានុវត្តន៍ (INNOVATORS)				
	1. ផលិតផល (Product)	2. ដំណើរការ (Process)	3. ទីផ្សារ (Marketing)	4. ផ្នែកគ្រប់គ្រង (Organizational)	5. ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍ (R&D)
1. ប្រភពធនធានខ្លួនឯង (Own Source) (រួមបញ្ចូលប្រាក់កម្ចី)	☐	☐	☐	☐	☐
2. ប្រភពធនធានឯកជន (Private Source) ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានដែលជាប់សម្ព័ន្ធ គ្រឹះស្ថានមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុឯកជនផ្សេងទៀត (គ្រឹះស្ថានឯកជនផ្សេងទៀត) គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ (Subsidiaries, associated companies, other private non-financial enterprises, financial companies)	☐	☐	☐	☐	☐
3. ប្រភពធនធានសាធារណៈ (Public Source) រដ្ឋាភិបាល (Government)	☐	☐	☐	☐	☐
4. ប្រភពធនធានផ្សេងទៀត (Other Source) រួមទាំងស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិ (Including national/international organizations)	☐	☐	☐	☐	☐

ផ្នែកទី ៧ ៖ ប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់នវានុវត្តន៍

SECTION 7: SOURCES OF INFORMATION FOR INNOVATION

7.1. ប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់នវានុវត្តន៍ ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) (Sources of information for innovation during the three-year period from 2019 to 2021.)

សូមដាក់លេខកម្រិតនៃសារៈសំខាន់សម្រាប់អំណះអំណាងនីមួយៗខាងក្រោម៖ (Please indicate the degree of importance for each statement below:)

	កម្រិតនៃសារៈសំខាន់ (Degree of Importance)			
	1. មិនពាក់ព័ន្ធ (Not Relevant)	2. តិចតួច (Low)	3. មធ្យម (Medium)	4. ខ្ពស់ (High)
1. ផ្ទៃក្នុង (Internal)				
1.1. នៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន (Within the establishment)		☐		
1.2. គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេ (Other establishment within the companies group)		☐		
2. ទីផ្សារ (Market)				

2.1. អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី software (Suppliers of equipment, materials, services or software)	☐
2.2. ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន (Clients or customers)	☐
2.3. គូប្រកួតប្រជែងនិងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្មរបស់អ្នក (Competitors and other establishment in your industry)	☐
3. ប្រភពស្ថាប័ន (Institutional Sources)	
3.1. អ្នកប្រឹក្សាយោបល់ (Consultants)	☐
3.2. មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ឯកជន (Commercial laboratories and private R&D institutes)	☐
3.3. សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានខ្ពស់សិក្សាផ្សេងៗទៀត (Universities or other higher education institutes)	☐
3.4. គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល (Government or public research institutes)	☐
4. ប្រភពដទៃទៀត (Other Sources)	
4.1. សន្និសីទ ពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្ម និងការតាំងពិព័រណ៍ (Conferences, trade fairs, exhibitions)	☐
4.2. ការបោះពុម្ពផ្សាយអំពីទិន្នន័យប្រវត្តិវិទ្យាសាស្ត្រ ពាណិជ្ជកម្ម និងបច្ចេកទេស (Scientific journals and trade / technical publications)	☐
4.3. សមាគមវិជ្ជាជីវៈ និងឧស្សាហកម្ម (Professional and industry associations)	☐
4.4. ស្តង់ដារបច្ចេកទេស ឧស្សាហកម្ម ឬសេវាកម្ម (Technical, industry or service standards)	☐
4.5. ផ្សេងទៀត (សូមបញ្ជាក់)៖ (please specify):.....	☐

ផ្នែកទី ៨ ៖ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនវានុវត្តន៍

SECTION 8: INNOVATION CO-OPERATION

8.1. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកមានការរៀបចំកិច្ចសហប្រតិបត្តិការណាមួយ លើសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ជាមួយគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតដែរឬទេ? **Did your establishment have any co-operation arrangements on innovation activities with other companies or institutions during the three-year period from 2019 to 2021?**

1. បាទ (YES) សូមគូស (✓) ប្រភេទនៃស្ថាប័ន និងទីកន្លែងរបស់ដៃគូសហការរបស់អ្នក។

Please indicate by ticking the type of organization and location of your co-operation partner.

2. ទេ (NO) (សូមរំលងទៅ Skip to 9)

ប្រភេទដៃគូ (Type of partner)	ទីតាំងរបស់ដៃគូ (Location of partner(s)) (សូមគូស (✓) មួយ ឬច្រើនសម្រាប់ជួរដេកនីមួយៗ Tick one or more for each row)											
	Cambodia	Vietnam	Thailand	Malaysia	China	EU and UK	USA	Republic of Korea	Japan	Taiwan	Singapore	Other Country: .....
1. គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេរបស់អ្នក (Other establishment within your company group)												
2. អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬ កម្មវិធី software (Suppliers of equipment, materials, components, services or software)												
3. ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន (Clients or customers)												
4. គូប្រកួតប្រជែង និងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុង ឧស្សាហកម្មរបស់អ្នក (Competitors and other establishments in your industry)												
5. អ្នកប្រឹក្សាយោបល់ (Consultants)												
6. មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិង អភិវឌ្ឍន៍ឯកជន (Commercial laboratories and private R&D establishment)												
7. សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាផ្សេងៗទៀត (Universities or other higher education institutes)												
8. គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល (Government or public research institutes)												
9. ផ្សេងទៀត (សូមបញ្ជាក់)៖ (please specify):												

8.2. សូមបង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃដៃគូរបស់អ្នក (Please indicate the importance of your partners)

ប្រភេទដៃគូ (Type of partner)	កម្រិតនៃសារៈសំខាន់ (Degree of Importance)			
	1. មិនពាក់ព័ន្ធ (Not Relevant)	2. តិចតួច (Low)	3. មធ្យម (Medium)	4. ខ្ពស់ (High)
1. គ្រឹះស្ថានផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនមេរបស់អ្នក (Other establishment within your company group)		☐		
2. អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ បរិក្ខារ សេវាកម្ម ឬកម្មវិធី software (Suppliers of equipment, materials, components, services or software)		☐		
3. ភ្ញៀវ ឬអតិថិជន (Clients or customers)		☐		
4. គូប្រកួតប្រជែង និងគ្រឹះស្ថានដទៃទៀតនៅក្នុងឧស្សាហកម្មរបស់អ្នក (Competitors and other establishments in your industry)		☐		
5. អ្នកប្រឹក្សាយោបល់ (Consultants)		☐		
6. មន្ទីរពិសោធន៍អាជីព និងគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍឯកជន (Commercial laboratories and private R&D establishment)		☐		
7. សាកលវិទ្យាល័យ ឬគ្រឹះស្ថានខ្ពស់សិក្សាផ្សេងៗទៀត (Universities or other higher education institutes)		☐		
8. គ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ ឬរាជរដ្ឋាភិបាល (Government or public research institutes)		☐		
9. ផ្សេងទៀត (សូមបញ្ជាក់) ៖ (please specify):.....		☐		

ផ្នែកទី ៩ ៖ គោលបំណង និងលទ្ធផលនៃនវានុវត្តន៍

SECTION 9: OBJECTIVES AND EFFECTS OF INNOVATION

9.1. គោលបំណងនៃការអនុវត្តសកម្មភាពនវានុវត្តន៍រវាង ឆ្នាំ(២០១៩-២០២១) (Objective of undertaking innovation activities between 2019 and 2021.)

សូមដាក់លេខកូដកម្រិតនៃសារៈខ្ពស់សម្រាប់អំណះអំណាងខាងក្រោម៖ (Please indicate the degree of importance for each statement below:)

គោលបំណង (Objectives)	កម្រិតនៃសារៈសំខាន់ (Degree of Importance)			
	1. មិនពាក់ព័ន្ធ (Not Relevant)	2. តិចតួច (Low)	3. មធ្យម (Medium)	4. ខ្ពស់ (High)
1. ដើម្បីជំនួសផលិតផលដែលត្រូវបានលុបចោល (To replace products being phased out)		☐		
2. ដើម្បីបង្កើនគុណភាពផលិតផល (To improve product quality)		☐		
3. ដើម្បីពង្រីកបន្ថែមមុខទំនិញ (To extend product range)		☐		
4. ដើម្បីបើកទីផ្សារថ្មី ឬបង្កើនចំណែកទីផ្សារ (To open up new markets or increase market share)		☐		
5. ដើម្បីបំពេញតាមបទបញ្ញត្តិ និងបទដ្ឋាន (To fulfill regulation and standard)		☐		

6. ដើម្បីកាត់បន្ថយចំណាយពលកម្ម (To reduce labor costs)	☐
7. ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើម (To reduce materials consumption)	☐
8. ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ថាមពល (To reduce energy consumption)	☐
9. ដើម្បីកាត់បន្ថយការប៉ះពាល់បរិស្ថាន (To reduce environmental damage)	☐
10. ដើម្បីប្រើប្រាស់ការលើកទឹកចិត្ត ជំនួយ ឥណទាន។ល។ (To utilize incentives, grants, loan, etc.)	☐
11. ផ្សេងទៀត (សូមបញ្ជាក់): (please specify):	☐

9.2. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) សូមកំណត់កម្រិតនៃប្រសិទ្ធភាព របស់នវានុវត្តន៍ផលិតផល (ទំនិញ ឬសេវាកម្ម) និងប្រសិទ្ធភាពដំណើរការ ទៅលើចំណុចដូចខាងក្រោម៖ (What is the degree of impact for each of the following effects of your product (goods or services) and/or process innovations introduced during the three-year period from 2019 to 2021)

ប្រសិទ្ធភាព (Effects)	កម្រិតនៃប្រសិទ្ធភាព (Degree of Impact)			
	1. មិនពាក់ព័ន្ធ (Not Relevant)	2. តិចតួច (Low)	3. មធ្យម (Medium)	4. ខ្ពស់ (High)
1. បានកើននូវមុខទំនិញផលិតផល (Increased range of products)		☐		
2. បានចូលទីផ្សារថ្មី ឬកើនចំណែកទីផ្សារ (Entered new markets or increased market share)		☐		
3. បានកែលម្អគុណភាពនៃទំនិញ ឬសេវាកម្ម (Improved quality of goods or services)		☐		
4. បានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវភាពបត់បែននៃផលិតកម្ម ឬសេវាកម្ម (Improved flexibility of production or service provision)		☐		
5. បានបង្កើនសមត្ថភាពសម្រាប់ផលិតកម្ម ឬសេវាកម្ម (Increased capacity for production or service provision)		☐		
6. បានកាត់បន្ថយតម្លៃពលកម្មក្នុងមួយឯកតានៃការផលិត ឬបានផ្តល់ (Reduced labour costs per unit produced or provided)		☐		
7. បានកាត់បន្ថយសម្ភារៈ និងថាមពលក្នុងមួយឯកតានៃការផលិត ឬបានផ្តល់ (Reduced materials and energy per unit produced or provided)		☐		
8. បានកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន ឬបង្កើនសុខភាព និងសុវត្ថិភាព (Reduced environmental impacts or improved health and safety)		☐		
9. បានគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិ និងប្រទេស (Met regulations and/or standards)		☐		
10. បង្កើនតម្លៃបន្ថែម (Increased value added)		☐		
11. ផ្សេងទៀត (សូមបញ្ជាក់): (please specify):		☐		

9.3. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) សូមកំណត់កម្រិតនៃប្រសិទ្ធភាពរបស់នវានុវត្តន៍ផ្នែកទីផ្សារ និង ឬ នវានុវត្តន៍ការគ្រប់គ្រង ទៅលើចំណុចដូចខាងក្រោម ៖ (How important were each of the following effects of your marketing and/or organizational innovations introduced during the three-year period from 2019 to 2021):

ប្រសិទ្ធភាព (Effects)	កម្រិតនៃប្រសិទ្ធភាព (Degree of Impact)			
	1. មិនពាក់ព័ន្ធ (Not Relevant)	2. តិចតួច (Low)	3. មធ្យម (Medium)	4. ខ្ពស់ (High)
1. បានកាត់បន្ថយពេលវេលាក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់អតិថិជន ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់ (Reduced time to respond to customer or supplier needs)		☐		
2. បានកែលម្អគុណភាពទំនិញ ឬសេវាកម្ម (Improved quality of goods or services)		☐		
3. បានកាត់បន្ថយការចំណាយក្នុងមួយឯកតានៃទិន្នផល ឬសេវាកម្ម (Reduced costs per unit of output or service)		☐		
4. ផ្សេងទៀត (សូមបញ្ជាក់): (please specify):		☐		

ផ្នែកទី ១០៖ ការគាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលទៅលើនវានុវត្តន៍

SECTION 10: GOVERNMENT SUPPORT FOR INNOVATION

10.1. ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានទទួលការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ធ្វើនវានុវត្តន៍ ខាងក្រោមនេះដែរឬទេ? (Did your establishment receive the following support for innovation from the government during the three-year period from 2019 to 2021?)

ប្រសិទ្ធភាព (Effects)	1. បាទ Yes 2. ទេ No	ប្រសិនបើ ទេ សូមបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ (IF NO. "STATE REASON")			
		1	2	3	4
1. សេវាកម្មប្រឹក្សាយោបល់ផ្នែកបច្ចេកទេស (ជំនួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗតាមរយៈការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា) (Technical consultancy services, e.g. assistance related to new technologies through technology transfer)	☐		☐		
2. សេវាកម្មគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស (ការវាយតម្លៃឧបករណ៍ ការអនុវត្តនៃការបង្កើនផលិតភាព ការចុះបញ្ជីប្រកាសនីយបត្រតក្ក កម្ម) (Technical support service, e.g. evaluation of equipment, implementation of productivity improvements, registration of patents)	☐		☐		
3. ការនាំចូលដោយអត់គិតពន្ធលើគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបរិក្ខារ (Duty free importation of machinery or equipment)	☐		☐		
4. ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មនៃមូលនិធិការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍ (Commercialization of research and development Fund)	☐		☐		
5. ការអនុគ្រោះពន្ធ (Tax incentive)	☐		☐		
6. ជំនួយលើការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍ (research and development grant)	☐		☐		
7. ជំនួយសម្រាប់នវានុវត្តន៍ (Innovation grant)	☐		☐		
8. ផ្សេងទៀតសូមបញ្ជាក់:(please specify):	☐		☐		

សូមយោងទៅតាមចំណុចខាងក្រោមនេះចំពោះការឆ្លើយថា ទេ "សូមបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ"

(Please refer to the following for the reason of IF NO. "STATE REASON")

ហេតុផលសំរាប់សំណួរ ៨.១ (សូមរំលងបើសិនជាជម្រើសរបស់អ្នកគឺ បាទ)

Reason for Question 8.1 (Ignore if your options is YES)

1. គ្រឹះស្ថានមិនបានដឹងអំពីការលើកទឹកចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល (Establishment is not aware about the incentive available)
2. ដំណើរការនៃការទទួលបានជំនួយពីរាជរដ្ឋាភិបាលមានភាពស្មុគស្មាញពេក ហើយចំណាយពេលយូរ (The process of getting the assistance is too complicated and take a long time)
3. ការលើកទឹកចិត្តដែលបានផ្តល់មិនត្រូវសម្រាប់សកម្មភាពរបស់គ្រឹះស្ថានទេ (The incentive offered do not cover our establishment activities)
4. មូលហេតុផ្សេងទៀត (សូមបញ្ជាក់): Other reason (please specify): .....

10.2. ជាទូទៅ សូមវាយតម្លៃការគាំទ្ររបស់រដ្ឋាភិបាលចំពោះសកម្មភាពនវានុវត្តន៍របស់គ្រឹះស្ថានអ្នក៖

Overall, how would you rate the usefulness of government support for your innovative activities?

1.មិនសំខាន់   2.មានសារៈសំខាន់តិចតួច   3.មានសារៈសំខាន់មធ្យម   4.សំខាន់ណាស់

(Not relevant)   (Slightly important)   (Moderately important)   (Very important)

10.3. តើរាជរដ្ឋាភិបាលគួរមានការលើកទឹកចិត្តអ្វីខ្លះបន្ថែមទៀត ដើម្បីបង្កើននវានុវត្តន៍នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា?

How could the government encourage innovation further in Cambodia?

.....

.....

លេខកូដ (Code)   ដាក់លេខកូដដោយ (Put code by NIS)

ផ្នែកទី ១១ ៖ សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ដែលកំពុងអនុវត្ត ឬបានបោះបង់ចោល
SECTION 11: ON-GOING OR ABANDONED INNOVATION ACTIVITIES

សកម្មភាពនវានុវត្តន៍ផ្នែកនេះរួមមានការទិញគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍ កម្មវិធីផ្នែកទិន្នន័យ និងអាជ្ញាប័ណ្ណ ការងារវិស្វកម្ម និងអភិវឌ្ឍ ការបណ្តុះបណ្តាល ផ្នែកទីផ្សារ និងការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍ នៅពេលដែលវាត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ជាក់ស្តែង ដើម្បីអភិវឌ្ឍ និងប្តូរនវានុវត្តន៍ ផលិតផល ដំណើរការ ផ្នែកទីផ្សារ ឬផ្នែកគ្រប់គ្រង។

Innovation activities include the acquisition of machinery, equipment, software, and licenses; engineering and development work, training, marketing and research and development when they are specifically undertaken to develop and/or implement a product, process, marketing or organizational innovation.

11.1. តើគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកមានសកម្មភាពនវានុវត្តន៍ណាមួយដើម្បីអភិវឌ្ឍនវានុវត្តន៍ផលិតផល ដំណើរការ ទីផ្សារ និងគ្រប់គ្រងដែលត្រូវបានគេ៖ (Did your establishment have any innovation activities to develop product, process marketing and organizational innovations that were:

1. បោះបង់ ឬផ្អាកមុនពេលបញ្ចប់គម្រោងដែរឬទេ?   1. បាទ Yes   2. ទេ No

(Abandoned or suspended before completion?)

2. នៅតែបន្តគម្រោងដល់ចុង ឆ្នាំ២០២១ ដែរឬទេ?   1. បាទ Yes   2. ទេ No

(Still on-going at the end of 2021?)

ផ្នែកទី ១២៖ ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងវិធីការ

SECTION 12: PATENT & OTHER PROTECTION METHODS

12.1. សូមដាក់ចំនួននៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម គំនូរឧស្សាហកម្ម ម៉ាក និងសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ ដែលគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកបានដាក់ពាក្យសុំ និងបានទទួល ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១)៖ (Please put the number of patents, industrial designs, trademark and copyright that your establishment applied for and were granted during the three-year period from 2019 to 2021:)

ប្រភេទ (Type)	ចំនួនបានស្នើសុំ (Applied)	ចំនួនបានទទួល (Granted)
1. ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម (Patents)		
2. ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម (Industrial Design)		
3. ពាណិជ្ជសញ្ញា (ម៉ាក) (Trademark)		
4. សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ (Copyright)		

❖ ប្រសិនបើសំណួរទាំង ៤ ក្នុងប្រអប់ខាងលើមិនបានស្នើសុំ និងមិនបានទទួល សូមរំលងទៅផ្នែកទី ១៣

12.2. សូមផ្តល់ចំណងជើងនៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម គំនូរឧស្សាហកម្ម ម៉ាក សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធដែលបានស្នើសុំនិងទទួលបាន៖ (Please give the title of the Patents/Industrial Design/Mark/Copyright by Applied/Granted:)

.....
 .....

លេខកូដ (Code) **FOS**   ដាក់លេខកូដដោយ (Put code by NIS)

12.3. តើភាគរយនៃចំណូលរបស់គ្រឹះស្ថានអ្នកក្នុងឆ្នាំ២០២១ ដែលទាក់ទងនឹងប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម គំនូរឧស្សាហកម្ម ដែលមានសុពលភាព (ដល់ចុងឆ្នាំ២០២១) ហើយជាកម្មសិទ្ធិរបស់គ្រឹះស្ថាន ឬក្រុមហ៊ុនមេ របស់អ្នកមានចំនួន ប៉ុន្មាន?
 (What percentage of your turnover in 2021 is related to the patents/industrial designs that are valid (at the end of 2021) and owned by your establishment or company group?)

ភាគរយនៃចំណូលពីប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម គំនូរឧស្សាហកម្មពីចំណូលសរុបដែលមានក្នុងតារាង ២.៥: (-----%)
 Percent of turnover of owned patents/industrial design from the Total of Turnover as listed in Question 2.5:

12.4. ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) សូមបង្ហាញពីសារៈសំខាន់ចំពោះគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នកសម្រាប់វិធីសាស្ត្រនីមួយៗ ខាងក្រោមដើម្បីការពារនវានុវត្តន៍ដែលបង្កើតឡើងដោយគ្រឹះស្ថានរបស់អ្នក៖ (During the three-year period from 2019 to 2021. please indicate the importance to your establishment for each of the following method to protect innovations developed by your establishment:)

វិធីសាស្ត្រការពារនវានុវត្តន៍ Method of Protecting Innovations	កម្រិតនៃសារៈសំខាន់ (Degree of Importance)			
	1. មិនពាក់ព័ន្ធ (Not Relevant)	2. មធ្យម (Medium)	3. តិចតួច (Low)	4. ខ្ពស់ (High)
1. ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម (Patents)		☐		
2. ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម (Registration of design)		☐		
3. ម៉ាក (Trademark)		☐		

4. សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ (Copyright)	☐
5. កិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម (Confidentiality agreements of trade secret)	☐
6. ភាពស្មុគស្មាញនៃការរចនា (Complexity of design)	☐
7. ផ្សេងទៀត (សូមបញ្ជាក់)៖ (Please specify).....	☐

ផ្នែកទី ១៣ ៖ កត្តារារាំង (SECTION 13: HAMPERING FACTORS)

13.1. ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៩-២០២១) តើកត្តាខាងក្រោមនេះមានផលប៉ះពាល់សំខាន់ប៉ុណ្ណាក្នុងការរារាំងសកម្មភាព / គម្រោងនវានុវត្តន៍ ឬឥទ្ធិពលលើការសម្រេចចិត្តមិនធ្វើនវានុវត្តន៍? (During the three-year period 2019-2021. how important were the following factors for hampering your innovation activities or projects or influencing a decision not to innovate?)

កត្តារារាំង (Barrier Factors)	កម្រិតនៃសារៈសំខាន់ (Degree of Importance)			
	1. មិនពាក់ព័ន្ធ (Not Relevant)	2. តិចតួច (Low)	3. មធ្យម (Medium)	4. ខ្ពស់ (High)
1. កត្តាតម្លៃ (Cost factors)				
1.1. តម្លៃខ្ពស់ពេក (Cost too high)		☐		
1.2. កង្វះមូលនិធិនៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន (Lack of funds within the establishment)		☐		
1.3. កង្វះខាតហិរញ្ញវត្ថុពីប្រភពគ្រឹះស្ថានខាងក្រៅ (Lack of finance from sources outside the establishment)		☐		
1.4. ហានិភ័យដែលមានកម្រិតខ្ពស់ (Excessive perceived risk)		☐		
2. កត្តាចំណេះដឹង (Knowledge factors)				
2.1. កង្វះបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាព (Lack of qualified personnel)		☐		
2.2. កង្វះព័ត៌មានអំពីបច្ចេកវិទ្យា (Lack of information on technology)		☐		
2.3. កង្វះព័ត៌មានអំពីទីផ្សារ (Lack of information on markets)		☐		
2.4. ការលំបាកក្នុងការស្វែងរកដៃគូសហការសម្រាប់នវានុវត្តន៍ (Difficulties in finding cooperation partners for innovation)		☐		
2.5. ភាពទន់ខ្សោយនៃចំណេះដឹងពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការរក្សាសិទ្ធិ (Weakness of intellectual property knowledge and rights)		☐		
3. កត្តាទីផ្សារ (Market factors)				
3.1. ទីផ្សារត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយសហគ្រាសដែលរឹងមាំ (Market dominated by established enterprise)		☐		
3.2. តម្រូវការមិនប្រាកដប្រជាចំពោះផលិតផល និងសេវាកម្មសម្រាប់នវានុវត្តន៍ (Uncertain demand for innovative goods and services)		☐		
3.3. នវានុវត្តន៍ គឺងាយស្រួលក្នុងការគ្រាប់តាម ឬចម្លងតាម (Innovation is easy to imitate)		☐		
4. កត្តាគ្រប់គ្រង (Organisational factors)				

4.1. ភាពម៉ឺងម៉ាត់នៃការគ្រប់គ្រងក្នុងសហគ្រាស (Organisational rigidities within the enterprise)	☐
4.2. ឥរិយាបថរបស់បុគ្គលិកឆ្ពោះទៅរកការផ្លាស់ប្តូរ (Attitude of personnel towards change)	☐
4.3. ឥរិយាបថរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងឆ្ពោះទៅរកការផ្លាស់ប្តូរ (Attitude of managers toward change)	☐
4.4. រចនាសម្ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថាន (Managerial structure of enterprise)	☐
4.5. អសមត្ថភាពក្នុងការប្រើបុគ្គលិកធ្វើនវានុវត្តន៍ ដោយសារ តម្រូវការផលិតកម្ម (Inability to devote staffs to innovation activities due to production requirement)	☐
4.6. កង្វះខាតនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ឧ. អគារ) (Lack of infrastructure) (e.g. building)	☐
4.7. កង្វះខាតនៃគ្រឿងបរិក្ខារ (ឧ. ម៉ាស៊ីន ឧបករណ៍) (Lack of facilities) (e.g. Machine, equipment)	☐
4.8. កង្វះនៃបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវ (ឧ. សាកលវិទ្យាល័យ ITC, RUPP, CDRI, CARDI ជាដើម) (Lack of networking with research institutions (e.g. Universities, ITC, RUPP, CDRI, CARDI, etc.)	☐
5. កត្តាច្បាប់ គោលនយោបាយសាធារណៈ: (Regulatory factors/ public policy)	
5.1. ភាពបត់បែននៃបទបញ្ញត្តិ ឬបទដ្ឋានផ្សេងៗមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ (Insufficient flexibilities of regulation or standards)	☐
5.2. គោលនយោបាយវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា សាធារណៈផ្សេងៗនៅមានកម្រិត (Limitation of science and technology public policies)	☐
6. កត្តាផ្សេងទៀត (Other factors)	
6.1. មិនចាំបាច់ធ្វើនវានុវត្តន៍ទៀតទេ ដោយសារទើបតែមាននវានុវត្តន៍មុននេះ (No need to innovate due to earlier innovations.)	☐
6.2. ភាពមិនចាំបាច់ព្រោះកង្វះតម្រូវការនៃនវានុវត្តន៍ (No need because lack of demand for innovations)	☐
6.3. ផ្សេងទៀត (សូមបញ្ជាក់)៖ (Please specify).....	☐

សូមអរគុណ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោកឧកញ៉ា លោក លោកស្រី ដែលបានសហការល្អ!

ក្រុមការងារអន្តរ

ក. មន្ត្រីសម្របសម្រួល

១. ឯកឧត្តម វី ហៀង
២. ឯកឧត្តម ហ៊ាង កាណុល
៣. លោកជំទាវ ហង់ លីណា
៤. ឯកឧត្តម ឡាយ ឆាន
៥. លោកស្រី មាស រិក្ខមណី
៦. លោក រ៉ែន ធី
៧. ឯកឧត្តម ញ៉ែម សូលីវ៉ាន់

រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ
 អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ
 ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលបន្ទុកអគ្គនាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ
 អគ្គនាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងជាទីប្រឹក្សាក្រសួងផែនការ
 អគ្គនាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ
 អគ្គនាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ
 ប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
 និងជាទីប្រឹក្សាក្រសួងផែនការ

ខ. ក្រុមមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ

១. ឯកឧត្តម គង់ សេង
២. ឯកឧត្តម អ៊ុង ជាន់ណា
៣. លោក ប៉ុន ថា
៤. លោក អៀវ ពុទ្ធិពិសិដ្ឋ
៥. លោក ភី ដារ៉ា
៦. លោក កែ ចន្រ្ទា

អគ្គនាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងជាទីប្រឹក្សាក្រសួងផែនការ
 អនុប្រធាននាយកដ្ឋានសេវាព័ត៌មានស្ថិតិនិងជាទីប្រឹក្សាក្រសួងផែនការ
 អនុប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
 អនុប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
 អនុប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
 អនុប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិសង្គមកិច្ច ក្រសួងផែនការ

គ. ក្រុមមន្ត្រីកែច្នៃទិន្នន័យ

១. លោកស្រី មាស រិក្ខមណី
២. លោក យឹម សៅនីត
៣. លោកស្រី យិន លក្ខណា
៤. លោកស្រី រស់ ប៊ុនដាណេ
៥. លោកស្រី ចាយ ដាឡែន
៦. លោកស្រី គង់ ស្រីនី
៧. លោកស្រី វិត សុវណ្ណារី

អគ្គនាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ
 អនុប្រធាននាយកដ្ឋានគណនេយ្យជាតិ ក្រសួងផែនការ
 អធិការនៃអគ្គាធិការដ្ឋាន ក្រសួងផែនការ
 អនុប្រធាននាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ អភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធី និងបច្ចេកវិទ្យា
 ប្រធានការិយាល័យ ក្រសួងផែនការ
 អនុប្រធានការិយាល័យ ក្រសួងផែនការ
 អនុប្រធានការិយាល័យ ក្រសួងផែនការ

ឃ. ក្រុមមន្ត្រីបញ្ចូលទិន្នន័យ

១. ឯកឧត្តម ប៊ុយ សុមេធា
២. លោក រិទ្ធិ សិលា
៣. លោក ភ្នក សុវិយា
៤. លោក សួន សុខរស់
៥. កញ្ញា ឡាយ សុគន្ធារី
៦. លោក ឡាយ សំណាង

ប្រធាននាយកដ្ឋានសេវាព័ត៌មានស្ថិតិ និងជាទីប្រឹក្សាក្រសួងផែនការ
 អនុប្រធាននាយកដ្ឋានសេវាព័ត៌មានស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ
 អនុប្រធាននាយកដ្ឋានសេវាព័ត៌មានស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ
 ប្រធានការិយាល័យ ក្រសួងផែនការ
 អនុប្រធានការិយាល័យ ក្រសួងផែនការ
 អនុប្រធានការិយាល័យ ក្រសួងផែនការ

ង. ក្រុមបន្តវិភាគទិន្នន័យនិងសរសេររបាយការណ៍

- ១. ឯកឧត្តម ឡាយ ឆាន អគ្គនាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងជាទីប្រឹក្សាក្រសួងផែនការ
- ២. លោក រ៉ែន ធី អគ្គនាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ
- ៣. ឯកឧត្តម ញ៉ែម សូលីវ៉ាន់ ប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ និងជាទីប្រឹក្សាក្រសួងផែនការ
- ៤. លោក ប៉ុន ថា អនុប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
- ៥. លោក អៀវ ពុទ្ធិពិសិដ្ឋ អនុប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
- ៦. លោក ហ៊ោ ចាន់ឡា អនុប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
- ៧. លោក ភី ដារ៉ា អនុប្រធាននាយកដ្ឋានស្ថិតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
- ៨. លោក មោក សុខេង ប្រធានការិយាល័យ ក្រសួងផែនការ

ឯកសារយោង

១. សៀវភៅណែនាំរបស់ Oslo Manual 2018 guidelines for collecting, reporting and using data on innovation: OECD.
២. សៀវភៅណែនាំរបស់ Oslo Manual 2005 guidelines for collecting and interpreting innovation data: OECD.
៣. សៀវភៅណែនាំចំណាត់ថ្នាក់វិស័យវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា ឆ្នាំ២០១៧ បោះពុម្ពលើកទី១ ក្រសួងផែនការ
៤. សៀវភៅណែនាំចំណាត់ថ្នាក់ស្តង់ដារវិស័យសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា (ច.ស.វ.ក.) កំណែទី១ ឆ្នាំ២០១២ ក្រសួងផែនការ
៥. របាយការណ៍ស្តីពីនវានុវត្តន៍(National survey of innovation) របស់ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ឆ្នាំ២០១៥

បញ្ជីពាក្យកាត់

ពាក្យកាត់ អង់គ្លេស-ខ្មែរ	ពាក្យពេញ ជាភាសាអង់គ្លេស	ពាក្យពេញ ជាភាសាខ្មែរ
BE (ស.អា.)	Business Enterprise	សហគ្រាសអាជីវកម្ម
GDP (ផ.ស.ស.)	Gross Domestic Product	ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប
GLC (អ.ស.យ.)	Government-Linked Company	ក្រុមហ៊ុនពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋាភិបាល (អង្គភាពស្វ័យយ័ត)
GNI (ផ.ជ.ស.)	Gross National Income	ផលចំណូលជាតិសរុប
GRI (រ.វ.ស.ជ.)	Government and Research Institute	ស្ថាប័នអាជីវកម្មនិងស្រាវជ្រាវរដ្ឋ
ICT (ព.ប.គ.)	Information. Computer and Communication Technology	ព័ត៌មាន. កុំព្យូទ័រ និងបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍
IHL (គ.ស.ខ.)	Institution of Higher Learning	គ្រឹះស្ថានសិក្សាជាន់ខ្ពស់
IP (ក.ប.)	Intellectual Property	កម្មសិទ្ធិបញ្ញា
MEF (ក.ស.ហ.វ.)	Ministry of Economics and Finance	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
MoEYS (អ.យ.ក.)	Ministry of Education youth and Sports	ក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡា
MoP (ផ.ក.)	Ministry of Planning	ក្រសួងផែនការ
MISTI (ឧ.វ.ប.ន.)	Ministry of Industry. Science Technology and Innovation	ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
MNC (ក.ច.ជ.ស.)	Multinational Company	ក្រុមហ៊ុនចម្រុះជាតិសាសន៍
NGO (អ.ម.វ.)	Non-Governmental Organization	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
NIE (ស.ឧ.ក.ថ.)	Newly Industrialized Economies	សេដ្ឋកិច្ចឧស្សាហកម្មថ្មី
NIS (វ.ស.ជ.)	National Institute of Statistics	វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ
NKEA (គ.ស.ជ.)	National Key Result Area	តំបន់សេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗរបស់ជាតិ
OECD (អ.ស.ស.ប.អ.)	Organization for Economic Cooperation and Development	អង្គការសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍ
PPRN (គ.ប.ស.វ.ជ.)	Public Private Research Network	គម្រោងបណ្តាញស្រាវជ្រាវស្ថាប័នរដ្ឋ និងឯកជន
R&D (ស.អ.)	Research and Development	ការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍ
R&I (ស.ន.)	Research and Innovation	ការស្រាវជ្រាវនិងនវានុវត្តន៍
SME (ស.ត.ម.)	Small and Medium Enterprise	សហគ្រាសតូចនិងមធ្យម

SML (គ.ត.ម.ធ.)	Small. Medium and Large company	គ្រឹះស្ថានខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ
S&T (វ.ប.)	Science and Technology	វិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា
STI (វ.ប.ន.)	Science Technology and Innovation	វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
SEO (គ.ប.ស.ង.)	Socio-Economic Objective	គោលបំណងសេដ្ឋកិច្ចសង្គម
STEM (វ.ប.វ.គ.)	Science. Technology. Engineering and Mathematics	វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា វិស្វកម្ម និងគណិតវិទ្យា
UNESCO (អ.ស.ជ.វ.)	United Nations Educational. Scientific and Cultural Organization	អង្គការសហប្រជាជាតិផ្នែកអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌
WIPO (អ.ក.ស.ប.ព.ល.)	World Intellectual Property Organization	អង្គការកម្មសិទ្ធិបញ្ញាពិភពលោក

